ଦ୍ୱିତୀୟ ବିଶ୍ୱମହାଯୁଦ୍ଧର ପ୍ରଥମାର୍ଦ୍ଧରେ ଦୁର୍ଦ୍ଧାନ୍ତ ଜର୍ମାନୀର ଅପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ବିଜୟମାନ ନିର୍ଭର କରୁଥିଲା ଗୁପ୍ତଚର ବିଭାଗ ଗେଷ୍ଟାପୋର କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତା ଉପରେ । ପୃଥିବୀସାରା ଶୃଙ୍ଖଳା ସୃଷ୍ଟି କରିଥିବା ଗେଷ୍ଟାପୋର ସଭ୍ୟମାନେ ପ୍ରତ୍ୟେକେ ଥିଲେ ଜଣେ ଜଣେ……

ଛଦ୍ମ-ଶ୍ରୀ

0/743

ଧୀରେନ୍ଦ୍ର କୁମାର ପଟ୍ଟନାୟକ

କେତେକ ଯୁଦ୍ଧକାଳୀନ ସମ୍ବାଦକୁ ଭିତ୍ତି କରି ଉପନ୍ୟାସଟି ରଚିତ । କିନ୍ତୁ ଏଥିରେ ସନ୍ନିବେଶିତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଚରିତ୍ରକୁ କାଳ୍ପନିକ ବୋଲି ଧରି ନିଆଯିବ । ଯେହେତୁ କେତେକ ନୂତନ ଚରିତ୍ର ଚିତ୍ରଣ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକର ନାମ ମଧ୍ୟ ବଦଳେଇ ଦିଆଯାଇଛି ।

—ଲେଖକ

ଜନ-ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରକାଶନ

ବଙ୍ଗାଳୀ ସାହି, କଟକ—୧

ଫୋନ : ୧୧୨୯

Published, Owned & Printed by Bansidhar Bhuyan
on behalf of Jana-Sahitya Prakashan at LIPIKA, Cuttack-1
Editor—BANSIDHAR BHUYAN

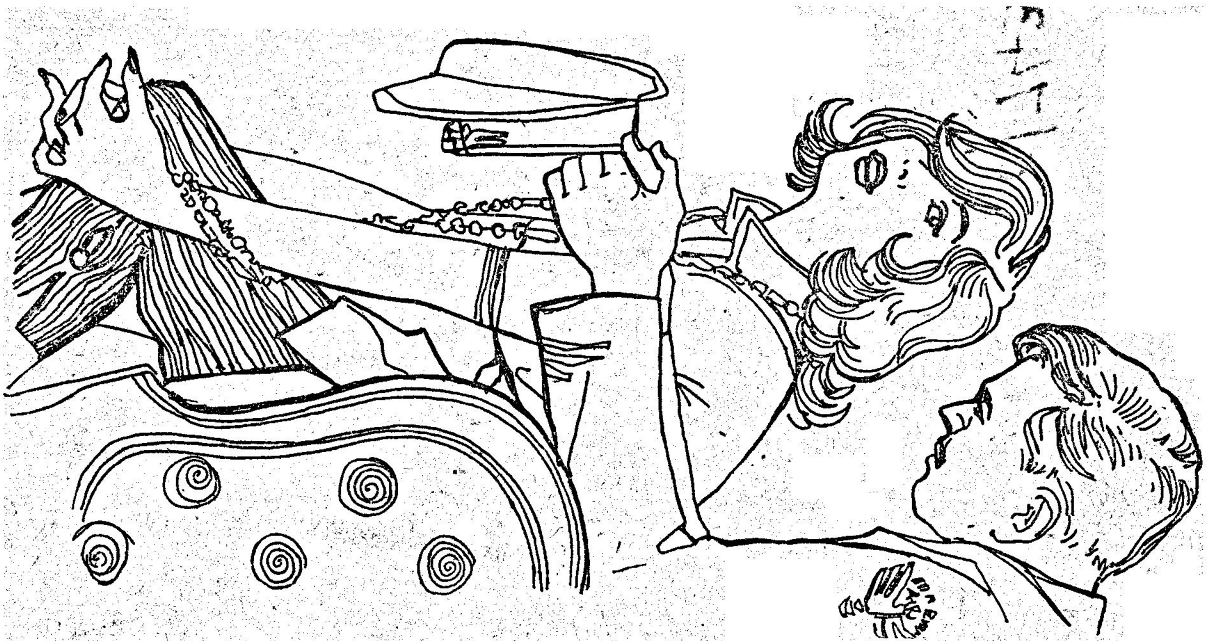

ନିଜ ଦେହର ଲୋଭନୀୟ ରକ୍ତମାଂସର ପ୍ରତିବଦଳରେ ତନ୍ୱୀ ମିଚକା ସଂଗ୍ରହକରୁଥିଲା ବ୍ରିଟିଶ ପ୍ରତିରକ୍ଷାବାହିନୀର ଗୋପନୀୟ ସାମରିକ ତଥ୍ୟ

ଠ/୭୫୩

୧୯୪୧ ମସିହା ଦ୍ୱିତୀୟ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧର ଆତଙ୍କ ଘେରି ରହିଛି ସାରାପୃଥିବୀକୁ । ଦୁର୍ଦ୍ଦାନ୍ତ ନାଜୀ ବାହିନୀର ଅପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ଆକ୍ରମଣ ଯେ କେଉଁ ଦିଗରେ ଗତି କରିବ ତାହା ଜାଣିବା କାହାରି ପକ୍ଷରେ ସମ୍ଭବ ନ ଥିଲା । ସମଗ୍ର ୟୁରୋପ ଥରୁଥିଲା ଭୟରେ—ନିତାନ୍ତ ନିଃସହାୟ ଭାବରେ । ଏ ପାଖେ ଜର୍ମାନୀ, ସେ ପାଖେ ଇଟାଲୀ । ଏ ପାଖେ ଆଡ୍‌ଲଫ ହିଟ୍‌ଲର, ସେ ପାଖେ ମୁସୋଲିନୀ ।

ପ୍ୟାରିସ୍ ନଗରୀର ଏକ ଶୀତଦିନିଆ ସନ୍ଧ୍ୟା । ରାସ୍ତାଘାଟସବୁ ପ୍ରାୟ ଏକ-ରକମ ଅନ୍ଧାର । ବିଜୁଳି ଶକ୍ତିର ଘୋର ଅଭାବ । ଯୁଦ୍ଧ ଉପକରଣ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆନୁସାଙ୍ଗିକ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ତିଆରି କାମ ଚାଲିଥାଏ ଖୁବ୍ ଜୋର୍‌ସୋରରେ—ଦିନରାତି ଚବିଶ ଘଣ୍ଟା । ସେହିଠିକି ପ୍ରାୟ ଅଧିକାଂଶ ବିଜୁଳୀଶକ୍ତି ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଯାଏ । ନିରାପତ୍ତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ପ୍ୟାରିସ୍ ନଗରକୁ ଅନ୍ଧକାରାଚ୍ଛନ୍ନ କରିବା ଦରକାର ପଡ଼ି ନ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟମୟୀ ନଗରୀଟି ଆପେ ଆପେ ଅନ୍ଧାର ହୋଇଯାଇଥିଲା ।

ଗ୍ରୀନ୍ ପାର୍କ ହୋଟେଲ୍ ପାଖ ବତୀଖୁଣ୍ଟ ସାମନାରେ ଠିଆ ହେଲେ ଜଣେ ସୁଶ୍ରୀ ଯୁବକ । ଦେହରେ ଦାମୀ ନୀଳରଙ୍ଗର ସୁଟ୍ । ଫେଲ୍‌ଟ କ୍ୟାପ୍‌ଟାକୁ ସାମାନ୍ୟ ସାମନାକୁ ଟାଣି ନୀରବରେ ସେ ଠିଆ ହୋଇ ରହିଲେ । ମଝିରେ ମଝିରେ କେବଳ ରିଷ୍ଟୱାଚ୍‌ଟାକୁ ଯାହା ଦେଖୁଥାଆନ୍ତି ।

ଟିକିଏ ପରେ ଗୋଟାଏ ଲମ୍ବା ଧଳାରଙ୍ଗର କାର୍ ଆସି ବ୍ରେକ୍ କଲା ତାଙ୍କର ଖୁବ୍ ନିକଟରେ । କାଳ ବିଳମ୍ବ ନ କରି ଯୁବକ ଜଣକ ଡ୍ରାଇଭର ପାଖରେ ବସିଗଲେ । କାରଟି ଆଗେଇ ଚାଲିଲା ସର୍ପିଳ ଗତିରେ । ବିଶେଷ କିଛି ଜରୁରୀ ନ ଥିଲା ହୁଏତ ।

ଯୁବକ ଜଣକ ଜଣେ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟବସାୟୀ । ଆଇଭାନ୍ ମିଲର୍ । ବ୍ୟବସାୟ ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ଫ୍ରାନ୍ସରୁ ଇଂଲଣ୍ଡ ଯିବାପାଇଁ ପାର୍ସପୋର୍ଟ ଯେଉଁ ଅଳ୍ପ କେଇଜଣ ପାଇଥିଲେ ସେମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ସେ ଥିଲେ ଅନ୍ୟତମ । ଫ୍ରାନ୍ସର ରାଜଧାନୀ ପ୍ୟାରିସ୍ ନଗରୀରେ ତାଙ୍କର ବେଶ୍ ସୁଖ୍ୟାତି ଥିଲା ଜଣେ ସଚ୍ଚୋଟ ବ୍ୟବସାୟୀ ଭାବରେ । ୧୯୬୫ ମସିହାରେ ବ୍ୟବସାୟ ଆରମ୍ଭ କରି ମାତ୍ର ଛଅ ବର୍ଷରେ ଏତେ ଉପରକୁ ଉଠିଥିବେ ହୁଏତ ଆଉ ଦୁଇଚାରିଜଣ । ପ୍ୟାରିସ୍ ନଗର କରପୋରେସନ୍ ପରିଚାଳନା କମିଟିର ସେ ଜଣେ ସଦସ୍ୟ । ମେୟରଙ୍କ ମନୋନୀତ କମିଶନର-ଭାବେ ତାଙ୍କର ଖ୍ୟାତି ଯେତିକି ଥିଲା, ପ୍ରତିପତ୍ତି ମଧ୍ୟ ଥିଲା ସେତିକି । ସେଦି ଯୁଦ୍ଧକାଳୀନ ସଂଧ୍ୟାରେ ସେ ବାହାରିଥିଲେ ଫ୍ରାନସ୍ ରାଜ୍ୟର ଇନ୍‌କମ୍ ଟ୍ୟାକ୍ସ କମିଶନରଙ୍କ ଘରକୁ । କେତୋଟା ନୂଆ ଡିଜାଇନ୍‌ର ଗହଣାର ଅର୍ଡର ଆଣିବା ପାଇଁ ।

ଅଳ୍ପ କେତେ ଗଜ ଯିବାପରେ ମିଲର୍ ଆଳାପ ଆରମ୍ଭ କଲେ ତରୁଣୀ ଡ୍ରାଇଭରଟି ସହିତ । କେଉଁଠି ରହେ, କେତେ ଘଣ୍ଟା ଡିଉଟି କରିବାକୁ ପଡ଼େ, ଆସନ୍ନ ଏକସ୍-ମାସ୍ ପର୍ବ କେମିତି ପାଳନ କରାହେବ, ଇତ୍ୟାଦି । ତରୁଣୀ ଡ୍ରାଇଭର ଜଣକ ମଧ୍ୟ ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ଗପର ଆସର ଜମେଇବାରେ ସମର୍ଥ ହେଲା । ଦୀର୍ଘ ପନ୍ଦର ମାଇଲ ବାଟ ଶେଷ ହେବା ବେଳକୁ ତରୁଣୀଟି ଏକ ଦୀର୍ଘଶ୍ୱାସ ପକେଇ କହିଲା—ଏଇଠୁ ମତେ ବିଦାୟ ନେବାକୁ ପଡ଼ିବ !

ସାମାନ୍ୟ ହସି ମିଲର୍ କହିଲେ—କାହିଁକି, ଫେରିବା ସମୟରେ ଦେଖା ହେବନି କି ? କ୍ଷୀଣ କଣ୍ଠର ଉତ୍ତର ଶୁଣିଲେ ସେ—ସେ ସୌଭାଗ୍ୟ ହୁଏତ ଆଉ କାହାର । ତେବେ ଗ୍ରୀନ୍ ପାର୍କରେ ଦେଖା ହେବ ।

କଥା ଶେଷ କଲେ ମିଲ୍‌ର୍—ଶୁଭରାତ୍ରି ଶସା ।

ତରୁଣୀ ଡ୍ରାଇଭରଟିର ନାଁ ଶସା ।

କମିଶନରଙ୍କ ଘର ଭିତରକୁ ପଶି ଯାଉଁ ଯାଉଁ ମିଲର୍ ପଛରୁ ଶୁଣିଥିଲେ —ଶୁଭରାତ୍ରି ! ଆଉ କିଛି ସେ କହି ନ ଥିଲେ ।

କମିଶନରଙ୍କ ଘରେ ପ୍ରାୟ ଘଣ୍ଟାଏ ଖଣ୍ଡେ କଟାଇବା ପରେ ସେ ଫେରିଲେ ସେଇ କାର୍‌ରେ । ଶସାକୁ ଦେଖି ମିଲର୍ ଟିକିଏ ଖୁସି ହୋଇଗଲେ । କହିଲେ —ମୋ କଥା ଠିକ୍ ହେଲା ! ମାତ୍ର ଶସା କୌଣସି ଉତ୍ତର ଦେଇ ନ ଥିଲା । ଗାଡ଼ିରେ ଷ୍ଟାର୍ଟ ଦେଲା ସେ । ଗ୍ରୀନ୍‌ପାର୍କ ହୋଟେଲ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନୁହେଁ । ମେଜର୍ କିନ୍‌ଙ୍କ ଘରକୁ । ଏୟାରଫିଲ୍ଡ୍ କମାଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ଅଫିସର ମେଜର [illegible] ଇନ୍‌କମ୍‌ଟ୍ୟାକ୍ସ କମିଶନରଙ୍କ ଜ୍ୱାଇଁ । ମନେ ମନେ ଆନନ୍ଦ ଅନୁଭବ କରୁ

ମିଲର୍ । ଇନ୍‌କମ୍‌ଟ୍ୟାକ୍ସ କମିଶନରଙ୍କ ଘରକୁ ଯିବାରେ ତାଙ୍କର ଯେତିକି ବା ଆଗ୍ରହ ଆନନ୍ଦ ନ ଥିଲା, ତା'ଠାରୁ ଢେର ବେଶି ଥିଲା ମେଜର୍ ଜନ୍‌ଙ୍କ ଘରକୁ ଯିବାରେ ।

ମେଜର୍ ଜନ୍‌ଙ୍କ ସହିତ ଖୁବ୍ ସାବଧାନତା ସହକାରେ ଆଳାପ ଜମେଇଲେ ମିଲର୍ । ଅଳ୍ପ ମାତ୍ର କେତେ ମିନିଟ ଭିତରେ ଦୁହେଁ ଖୁବ୍ ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ହୋଇଗଲେ । ମେଜର୍ ଜନ୍ ଓ ମିସେସ୍ ଜନ୍‌ଙ୍କ ସାଦର ନିମନ୍ତ୍ରଣ—ମଝିରେ ମଝିରେ ଆସିବାକୁ । ମିସେସ୍ ଜନ୍ ଓ ତାଙ୍କର ତିନୋଟି ପିଲାଙ୍କ ପାଇଁ ମନମୁତାବକ ଡିଜାଇନ୍‌ର ଗହଣାଟିକ ଧରି ଦୁଇଦିନ ପରେ ପହଞ୍ଚିବେ ବୋଲି ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇ ଫେରିଲେ ମିଲର୍ ।

ରାତି ପ୍ରାୟ ନଅଟା ହେବ । ଏୟାରଫୋର୍ସ ଅଫିସରଙ୍କ କ୍ୱାର୍ଟରସ୍ ଅଞ୍ଚଳ ତ୍ୟାଗ କରି ସାରିବା ପରେ କାରର ଗତି ଟିକିଏ ବଢ଼େଇ ଦେଲା ରସା । ଗ୍ରୀନ୍ ପାର୍କ ହୋଟେଲ ପ୍ରାୟ ପଚିଶ ମାଇଲ । ମିଟର୍‌ଟାକୁ ଚାହିଁ ମିଲର୍ ପ୍ରତିବାଦ କଲେ—ଏତେ ଜୋର୍‌ରେ କାହିଁକି ଚଲାଉଚ ରସା ? ଆସ୍ତେ ଚଲେଇଲେ କିଛି ଆପତ୍ତି ଅଛି ?

ରସା କମେଇ ଦେଲା କାର୍‌ର ବେଗ । ଧୀରେ କହିଲା ସେ—ବୁଝିଲି !

ମିଲର୍ କିଛି କହିଲେନି । ଟିକିଏ ପାଖକୁ ଘୁଞ୍ଚିଗଲେ ସେ । ରସାର ହାତକୁ ଧରି ପକାଇ ସେ କହିଲେ—ତମେ କଣ ଆଜି ଫେରିଯିବ ରସା ପୁଣି କମିଶନରଙ୍କ ଘରକୁ ? ବଡ଼ ସହାନୁଭୂତିର ସହ ଏତିକି କହି ଦେଇ ଉତ୍ତରକୁ ଅପେକ୍ଷା କଲେ ମିଲର୍ ।

ନା, ନଅଟା ବାଜିଲାଣି । ଆଜି ଆଉ ଫେରିବା ଦରକାର ନାହିଁ । ମୁଁ ସିଧା ଘରକୁ ଚାଲିଯିବି । ସକାଳେ କମିଶନରଙ୍କ କୋଠୀକୁ ଯିବି—ବେଶ୍ ସହଜଭାବେ କହିଗଲା ରସା ।

ପରେ ପରେ ପୁଣି ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ ମିଲର୍—ମେଜର ଜନ୍ ବଡ଼ ଭଲ ଲୋକ । ତମେ ତାଙ୍କ ଘରକୁ ଆଉ କେବେ ଯାଇଚ ?

ଉତ୍ତର ଦେଲା ରସା—ସେମିତି ସିଧାସଳଖ ସାଧାସିଧା ଭାବରେ—ମୁଁ କେବଳ ଯାଏ ତାଙ୍କ ଘରକୁ । ମିସେସ୍ ଜନ୍ ମୋ ଛଡ଼ା ଆଉ କାହାରି ଗାଡ଼ିରେ ବସିବାକୁ ଭଲ ପାଆନ୍ତିନି କି ନା ! ତେଣୁ ପ୍ରାୟ ମୁଁ ସବୁବେଳେ ଯାଏ ସେଠିକି ।

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କଥାବାର୍ତ୍ତାର ସୂଅ ଭିତର ଦେଇ ମିଲର୍ ପଚାରିଲେ—ଗ୍ରୀନ୍ ପାର୍କରେ ଆଜି ନିମନ୍ତ୍ରଣ ରହିଲା । କିଛି ଆପତ୍ତି ଅଛି ? ଉତ୍କଣ୍ଠାର ସହିତ ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଲେ ମିଲର୍ । ରସା ବେଶ୍ ଆରାମରେ ଡ୍ରାଇଭିଂ ହ୍ୱିଲ୍‌ଟାକୁ ଏପାଖ ସେପାଖ କରୁଚି । ହୋଟେଲ ଗ୍ରୀନ୍‌ପାର୍କ ପାଖେଇ ଆସୁଚି । ତେଣୁ ସେ ଅସ୍ଥିର ହୋଇ ଉଠୁଥିଲେ ।

ନା, କୌଣସି ଆପତ୍ତି ନାହିଁ । ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିଲା ଭଳି ଉତ୍ତର ଦେଲା ଋଷା । ମିଲର୍ ଆହୁରି ଚଞ୍ଚଳ ହୋଇ ଉଠିଲେ । ଋଷା ମଧ୍ୟ ଅଜାଣତରେ ଶିହରି ଉଠିଲା ।

ଗ୍ରୀନ୍ ପାର୍କ ପାଖେଇ ଆସୁଥିଲା । ହୁଏତ ଆଉ ଅଳ୍ପ କେତେ ଶହ ଗଜର ଦୂରତ୍ୱ ।

ହୋଟେଲକୁ ଫେରି ଆଇଭନ୍ ମିଲର୍ ସିଧା ନିଜ ରୁମ୍‌କୁ ଗଲେନି । ଅଫିସ୍ ଘରେ ଅପେକ୍ଷା କରୁଥିବା ଜଣେ ଯୁବକ ବନ୍ଧୁଙ୍କ ସହ ସାମାନ୍ୟ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିବାପରେ ଖଣ୍ଡିଏ ଲଫାପା ବେଶ୍ ସଯତ୍ନରେ କୋଟ୍ ପକେଟରେ ରଖିଲେ । ତା'ପରେ ଉକ୍ତ ବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ବିଦାୟ ଦେଇ ଗ୍ଲଲେ ସବା ଉପର ମହଲାକୁ ।

ନୃତ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଯାଇଥିଲା ।

ମିଲର୍ ଓ ଋଷା ଗୋଟାଏ ଟେବୁଲରେ ବସିଲେ । ଦୁଇ ଗ୍ଲାସ ରମ୍ ଆଣିବାକୁ କହି ମିଲର୍ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ଋଷାକୁ ନିଜପ୍ରତି ଆକୃଷ୍ଟ କରିବାକୁ । ମାଦକଭରା ପରିବେଶ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସତେଜ କରି ରଖିଥିଲା । ମିଲର୍ ଓ ଋଷା ମଧ୍ୟ ବେଶ୍ ଆନନ୍ଦ ଅନୁଭବ କରୁଥିଲେ ।

ନୃତ୍ୟ ଶେଷ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମିଲର୍ ଆଳାପ ଚଳେଇଥାନ୍ତି । ଅନେକେ ଫେରି ଗଲେଣି ସେତେବେଳକୁ । ବାହାରେ କେତେକ ଯୁବକ ଯୁବତୀ ନୃତ୍ୟ ଦେଖୁଥାଆନ୍ତି, କେହି କେହି ବା ଭାଗ ନେଇଥାଆନ୍ତି ନୃତ୍ୟରେ । ମାତ୍ର ମିଲରଙ୍କ ଛଡ଼ା ତାଙ୍କର ଆଉ ଅନ୍ୟ ସହବନ୍ଧୁମାନେ ପ୍ରାୟ ବିଦାୟ ନେଇ ସାରିଥିଲେ ।

ମିଲର୍ ଫେରିଲେ ନିଜ କୋଠରୀକୁ ଅନେକ ଡେରିରେ । ଏତେ ଡେରିରେ ଗଲା ଦୁଇମାସ ଭିତରେ ସେ କେବେ ଫେରି ନ ଥିଲେ । ଆଉ ଏକ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ମଧ୍ୟ ଥିଲା ଏଥର । ସେ ଏକାକୀ ଫେରି ନ ଥିଲେ । ସାଙ୍ଗରେ ତାଙ୍କର ନାରୀବନ୍ଧୁ—ଋଷା ।

ସୁବିଧା ଦେଖି ମିଲର୍ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଲେ ଋଷାକୁ—ବିମାନଘାଟୀରେ କେତେବେଳେ କେଉଁ ଜନ୍ ରହନ୍ତି ଓ କେତେବେଳେ ବାହାରକୁ ଆସନ୍ତି—ଏଇଭଳି ଖବର ଯୋଗାଇବାକୁ । ଆଉ ମଝିରେ ମଝିରେ ଆସି ଟିକିଏ ଟିକିଏ ଦେଖାକରି ଯିବାକୁ ।

ରିସାର ଆପତ୍ତି କରିବାର ପ୍ରାୟ କିଛି ନ ଥିଲା । ଅତି ମାମୁଲି ଖବର ଦୁଇଚାରିପଦ ପାଇଁ ଅଯଥା ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ସେ ପସନ୍ଦ କରେନା । ଅତି ସହଜ ଭାବରେ ସେ କହିଥିଲା—ଏଇ କଥା ! ପ୍ରତିଦିନ ଏଇବାଟେ ଯିବାବେଳେ ମୁଁ ଜଣେଇ ଦେଇଯିବି ।

ମିଲର କିନ୍ତୁ ଖୁବ୍ ଆନନ୍ଦିତ ହୋଇଥିଲେ । ଅତି ସାମାନ୍ୟ ସାମାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟରୁ ଅନେକ ସମୟରେ ପ୍ରଚୁର ଲାଭ ମିଳିଥାଏ । ରିସା ଜରିଆରେ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଅନେକ କାମ ହାସଲ କରିହେବ ସେଇ ଆଶାରେ ସେ ରିସାକୁ ଆଉ କିଛି କହିଲେନି । ବିମାନବାହିନୀ ଅଫିସରମାନଙ୍କ କ୍ୱାର୍ଟର୍ସ ହତା ଭିତରକୁ କେବଳ ରିସା ସୁବିଧାରେ ଯିବା ଆସିବା କରି ପାରୁଚି ଏବଂ ବିମାନଘାଟି ଭିତରକୁ ଗଲେ ମଧ୍ୟ ଆପତ୍ତି କେହି କରନ୍ତିନି ! ରିସା ହୁଏତ ଭବିଷ୍ୟତରେ ବିମାନଘାଟିର ଆବଶ୍ୟକୀୟ ତଥ୍ୟ ସବୁ ଜଣେଇପାରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବ !

ଗୋଟାକ ପରେ ଗୋଟାଏ କରି ଯୋଜନାମାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଗଲେ ମିଲର । ରିସାକୁ ଜଣେ ଏଜେଣ୍ଟ ଭାବରେ ସେ ଗଣିନେଲେ । ଜଣେ ଏଜେଣ୍ଟକୁ ହାତରେ ରଖିବା ପାଇଁ ଯେଉଁସବୁ ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ କରିବା ଦରକାର ପଡ଼େ, ସେଇସବୁ ଉପାୟ ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ ସେ ।

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କଥାବାର୍ତ୍ତା ଭିତରେ ମିଲର ଆହୁରି ବୁଝିନେଲେ—ବିମାନଘାଟି କଣ୍ଟ୍ରୋଲ ରୁମ୍‌ରେ ଜଣେ ଅପରେଟର୍ ମଧ୍ୟ ରିସାର ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ବନ୍ଧୁ । ଖୁବ୍ ବିଶ୍ୱସ୍ତ ମଧ୍ୟ । ମିଲର୍ ଖାଲି ବୁଝିନେଲେ ଉକ୍ତ ବନ୍ଧୁଙ୍କ ନାମ—ଠିକଣା ଇତ୍ୟାଦି । ବିଶେଷ ଆଗ୍ରହ କିନ୍ତୁ ପ୍ରକାଶ କଲେନି ସେ । ରିସା ମଧ୍ୟ ସନ୍ଦେହ କରି ନଥିଲା ।

ପ୍ରଚୁର ଲୋଭନୀୟ ଅଳଙ୍କାରାଦି ସହ ମିଲ୍‌ର ବିଦାୟ ଦେଲେ ରିସାକୁ । ରିସା ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଗଲା ସେ ନିୟମିତ ଭାବରେ ଗ୍ରୀନ୍ ପାର୍କ ଆସିବ ଏବଂ ମିଲରଙ୍କ କୌଣସି କଥା କାହାରି ଆଗରେ ପ୍ରକାଶ କରିବନି ।

ତା' ପରେ ମିଲର ଆଇଭନ୍ ଖୋଲେଇ ବସିଲେ ମୋଟା ଲଫାପା ଭିତରେ ଥିବା ଛୋଟ ଛୋଟ କାଗଜଗୁଡ଼ାକ ।

ବର୍ଲିନ ଗ୍ରୁନ୍‌ସେଲଷ୍ଟରେ ବଡ଼ ଉତ୍କଣ୍ଠାର ସହିତ ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଥିଲେ ସର୍ବମୟ ଶାସନକର୍ତ୍ତା ଆଡଲଫ୍ ହିଟଲର । ଗୁପ୍ତ ପୋଲିସ ବିଭାଗର ସର୍ବୋଚ୍ଚ କର୍ତ୍ତା ଜେନେରାଲ ଗୋବେଲସ ଓ ଦେଶରକ୍ଷା ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟର ମୁଖ୍ୟ ଜେନେରାଲ୍ ଡୋନିଜ୍ ଅସି ଠିକ୍ ସମୟରେ ପହଞ୍ଚିବା କଥା ।

ୟୁରୋପର ଏକ ବଡ଼ ମାନଚିତ୍ର ଉପରେ ଆଖି ବୁଲାଉ ବୁଲାଉ ଲାଲ ପେନ୍‌ସିଲରେ କେତୋଟା ଚିହ୍ନ ମାରି ଦେଇଗଲେ ହିଟଲର ଅନ୍ୟମନସ୍କ ଭାବରେ । ତା' ପରେ ଚିହ୍ନଗୁଡ଼ାକ ପୁଣିଥରେ ଦେଖିଗଲେ ସେ । ଇଂଲଣ୍ଡ ଓ ଫ୍ରାନ୍‌ସର ସଶସ୍ତ୍ର ବିମାନଘାଟୀଗୁଡ଼ାକର ଆନୁମାନିକ ଅବସ୍ଥିତି । ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୋଟାଏ ସଠିକ୍ ନକ୍‌ସା ମିଳି ପାରିନି ।

କବାଟ ଠେଲି ଭିତରକୁ ପଶିଲେ ଗୋବେଲ୍‌ସ ଓ ଡୋନିଜ୍ । ସମ୍ମାନ ଜ୍ଞାପନ କରି ଦୁହେଁ ହିଟ୍‌ଲରଙ୍କ ସାମନାରେ ଦୁଇଟି ଚେୟାର ଅଧିକାର କଲେ ।

ଗୋବେଲ୍‌ସ ଗୁପ୍ତ ପୋଲିସ ବିଭାଗ 'ଗେଷ୍ଟାପୋ'ର ମୁଖ୍ୟ । ହିଟ୍‌ଲରଙ୍କର ସବୁଠୁ ବିଶ୍ୱସ୍ତ ଓ ଅନେକଙ୍କ ମତରେ ଡାହାଣ ହାତ । ହିଟ୍‌ଲର ପ୍ରାୟ ସବୁ ସମୟରେ ଗୋବେଲ୍‌ସଙ୍କୁ ମତାମତ ଦେବାକୁ କହିଥାଆନ୍ତି ।

ଡୋନିଜ୍ ନାଜିବାହିନୀର ଅନ୍ୟତମ କୁଶଳୀ ଯୁଦ୍ଧ ପରିଚାଳକ । ନୂଆ ନୂଆ ପରିକଳ୍ପନାମାନ ରୂପ ଦେବାରେ ଅଦ୍ୱିତୀୟ । ଦେଶରକ୍ଷା ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟର ମୁଖ୍ୟ ରୂପେ ତାଙ୍କର ପରାମର୍ଶ ଓ ସହଯୋଗ ହିଟ୍‌ଲର ଦରକାର କରନ୍ତି କୌଣସି ଏକ ଗୁରୁତର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ।

ହିଟ୍‌ଲର ପଚାରିଲେ ଗୋବେଲ୍‌ସଙ୍କୁ—କିଛି ମିଳିଛି ? ନକ୍‌ସାଟାଏ ନିହାତି ଦରକାର । ଅଥଚ ଛଅମାସ କଟିଗଲାଣି ! କଥା ତାଙ୍କର ଶେଷ ହେବା-ବେଳକୁ ସେ ଟିକିଏ ଉତ୍କ୍ଷିପ୍ତ ହୋଇ ଉଠିଥିଲେ ।

ଗୋବେଲ୍‌ସ ସ୍ଥିର ଭାବରେ ଉତ୍ତର ଦେଲେ—ରୁଟେନ୍ ଫୋର୍ଥ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନୀରବ । ଏତିକି କେବଳ ଜଣାଇଥିଲେ—ଫ୍ରାନ୍‌ସରେ ବିଶେଷ ଆଶଙ୍କା କରିବାର ନାହିଁ । ଆଉ ମିଚନିଆଠାରୁ ଜଣାପଡ଼ିଛି ଖୁବ୍ କମରେ ମାସେ ଖଣ୍ଡେ ଲାଗିବ ଗୋଟାଏ ଚଳନୀୟ ନକ୍‌ସା ତିଆରି କରିବାକୁ । ଯେତିକି ଖବର ମିଳିଛି ସେତିକି ପ୍ରାୟ କିଛି ନୁହେଁ ।

ଗୋବେଲ୍‌ସ ଯେ ଏହାହିଁ କହିବେ ତାଙ୍କର ମୁଖର ଭାବଭଙ୍ଗୀରୁ ହିଟଲର୍ ଅନେକ ଆଗରୁ ଅନୁମାନ କରି ନେଇଥିଲେ । ପ୍ରାୟ ଏକ ସପ୍ତାହ ଧରି ଗୋବେଲ୍‌ସ ଓ ଡୋନିଜ୍ ଗ୍ରୁନ୍‌ସେଲଷ୍ଟରେ ନଥିଲେ । ସୀମାନ୍ତ ଅଞ୍ଚଳ

ପରିଦର୍ଶନ କରିବାକୁ ଯାଇଥିଲେ ସେମାନେ । ଆଣ୍ଟି ଏୟାର୍ କ୍ରାଫ୍ଟ ମେସିନ୍ ସବୁର ଅବସ୍ଥିତି ଓ ପରିକଳ୍ପନା ନେଇ କେତେକ ଆଲୋଚନା କରିବାକୁ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କର ଅନ୍ୟତମ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଥିଲା ।

ହିଟଲର ବଡ଼ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ଉଠୁଥିଲେ । ଯେତେ ବେଶୀ ବିଳମ୍ବ ହେବ ସେତେ ବେଶୀ ଅସୁବିଧା । ଇଂଲଣ୍ଡ ଓ ଫ୍ରାନ୍ସ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ପାଇଁ କ୍ରମେ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ହୋଇଯିବେ । ଏ ଆଶଙ୍କା ତାଙ୍କର ଯୁଦ୍ଧ ଆରମ୍ଭ ହେବା ଦିନଠୁ ରହିଥିଲା । ଯେଉଁସବୁ ଅସୁବିଧା ସ୍ତରେ ସ୍ତରେ ଉପୁଜିବ ବୋଲି ସେ ଭାବୁଥିଲେ ସେ ସବୁ କ୍ରମେ ସେ ଗୋଟାକ ପରେ ଗୋଟାଏ କରି ଅନୁଭବ କରୁଥିଲେ । ଉଡ଼ନ୍ତା ବୋମା ଓ ଚାଳକବିହୀନ ବିମାନ ଯେତେବେଳେ ଜର୍ମାନ ବିଶେଷଜ୍ଞମାନେ ତିଆରି କରି ପୃଥିବୀବାସୀଙ୍କୁ ଚମକାଇ ଦେଲେ ସେତେବେଳେ କେବଳ ଜର୍ମାନୀ, ଇଟାଲୀ ଓ ଜାପାନ ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ପ୍ରାୟ ସବୁ ରାଷ୍ଟ୍ର ଭୟଭୀତ ହୋଇ ଉଠିଥିଲେ । ହିଟ୍ଲର ତେଣୁ ଆନନ୍ଦରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅସ୍ଥିର ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ—କିପରି ଶୀଘ୍ର ଶୀଘ୍ର ସମଗ୍ର ୟୁରୋପ ଅଧିକାର କରିବାକୁ ହେବ ।

ଗୋବେଲ୍‌ସଙ୍କଠାରୁ ନାଜୀ ଗୁପ୍ତଚରମାନଙ୍କର ଅପାରଗତା ଶୁଣି ହତାଶ ହୋଇ ହିଟଲର ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ ଡୋନିକ୍‌ଙ୍କୁ—ଅନୁମାନ କର ଯଦି ଉଡ଼ନ୍ତା ବୋମାଗୁଡ଼ିକୁ ଛାଡ଼ି ଦିଆଯାଏ ପ୍ୟାରିସ ଓ ଲଣ୍ଡନ ଅଭିମୁଖରେ ?

ଡୋନିଜ୍ ସାମାନ୍ୟ ଚିନ୍ତା କରି କହିଲେ—ସେଥିପାଇଁ ପ୍ରଚୁର ଉଡ଼ନ୍ତା ବୋମା ଦରକାର । ଅନ୍ତତଃ ପକ୍ଷେ ପଚାଶ ହଜାର କି ଏକ ଲକ୍ଷ । ତା' ଛଡ଼ା ଲଣ୍ଡନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯିବା ଭଳି ଚାଳକବିହୀନ ବିମାନଗୁଡ଼ିକରେ ଏତେ ପ୍ରଚୁର ପରିମାଣରେ ପେଟ୍ରୋଲ ଖର୍ଚ୍ଚ ହେବ ଯେ ଠିକ୍ ପରେ ପରେ ରାଜ୍ୟରେ ପେଟ୍ରୋଲର ଘୋର ଅଭାବ ଦେଖାଯିବ । ତେଣୁ ପ୍ରଥମେ ଫ୍ରାନ୍‌ସକୁ ଅଧିକାର କରି ସେଠାରେ ଉଡ଼ନ୍ତା ବୋମାଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ କେତୋଟି ଲଂଚିଙ୍ଗ୍ ଷ୍ଟେସନ ତିଆରି କରିବାକୁ ହେବ ଓ ଲଂଚିଙ୍ଗ ଷ୍ଟେସନଗୁଡ଼ିକରୁ ଉଡ଼ନ୍ତା ବୋମାଗୁଡ଼ିକ ସିଧାସଳଖ ଲଣ୍ଡନକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ପଠାଇ ଦିଆଯାଇ ପାରିବ । ତା'ଛଡ଼ା ଫ୍ରାନ୍ସ ଭଳି ଏକ ବିରାଟ ରାଜ୍ୟସାରା ବୋମା ବିଛେଇ ଦେଇ ଲାଭ କଅଣ ? ବରଂ ଆଉ କିଛିଦିନ ଅପେକ୍ଷା କରିବା ଉଚିତ ।

ବାଧା ଦେଲେ ହିଟ୍ଲର—କିଛିଦିନ ଅପେକ୍ଷା କରିବା ପରେ ରୁଟେନ୍-ଫୋର୍ଥଠାରୁ ଫ୍ରାନ୍‌ସର ବିମାନଘାଟୀଗୁଡ଼ାକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କିଛି ତଥ୍ୟ ମିଳିବ ବୋଲି ଆଶା । ମାତ୍ର ସେତେବେଳକୁ ଯଦି ଫ୍ରାନ୍ସ ପ୍ରତିରୋଧ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ-ଯାଇ ପାରେ ?

ଡୋନିଜ୍ ବେଗ ଦୃଢ଼ଭାବରେ ହିଟଲରଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେଲେ—ଗୋବେଲ୍ସ ବିଶ୍ୱସ୍ତସୂତ୍ରରୁ ଜାଣିଛନ୍ତି ଯେ ଫ୍ରାନ୍ସରେ ବିଶେଷ ସେମିତି କିଛି କାମ ଚାଲିନି । ଯାହା ଚାଲିଛି ସେ କିଛି ନୁହେଁ ।

ହଁ, ସେ କଥା ମୁଁ ଅନେକ ଆଗରୁ ଜାଣିଚି । ଗୋଟାଏ ଉନ୍ନତ ଗୁଷ୍ଟି ମୁଦ୍ଧର ବିପଦକୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରି ସାରିବା ପରେ କେବେହେଁ ନୀରବ ବସିବ ନାହିଁ । ସେଥିପାଇଁ ସାବଧାନ ହେବା ଆମର ଉଚିତ । ଗୁପ୍ତଚରଗୁଡ଼ାକ ଯେ କଅଣ କରୁଛନ୍ତି···ଅତ୍ୟଧିକ ବିରକ୍ତିରେ ହିଟ୍ଲର ଆଉ କିଛି କହିପାରିଲେନି ।

ଗୋବେଲ୍ସ ଅନୁମାନ କରି ନେଲେ ହିଟଲରଙ୍କୁ ଶାନ୍ତ କରିବାକୁ ହେବ । ଅଳ୍ପ କେତେଦିନ ହେବ ସେ ଏକରକମ ଜଣେ ନିଉରୋଟିକ ପେସେଣ୍ଟ ହୋଇ-ଯାଇଛନ୍ତି । ହିଟଲରଙ୍କ ପାଇଁ ଔଷଧର ବ୍ୟବସ୍ଥା ସେ କଲେ—ଆପଣଙ୍କ ଉତ୍ସାହ ଓ ପ୍ରେରଣା ଆମର ଦେଶରକ୍ଷାବାହିନୀକୁ ଏତେ ଉତ୍ସାହିତ କରିପାରିଚି ଯେ ପରାଜୟର ପ୍ରଶ୍ନ ଆଉ ଉଠୁନି । କଥା ହେଉଚି ବିଜୟରେ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଯାଇଛି । ମାତ୍ର ଫ୍ରାନସକୁ ତ ଜଗିଲେ ହେବନି । ଇଂଲଣ୍ଡ ପ୍ରତି ଆମେ ଅଧିକ ଦୃଷ୍ଟି ଦେବା ଯୁକ୍ତିସଙ୍ଗତ । ଆଉ କିଛିଦିନ ବିଳମ୍ବ ଘଟିଲେ ଫ୍ରାନ୍ସ ଯେ ଆପଣଙ୍କ ନାଜିବାହିନୀକୁ ସଫଳତାର ସହିତ ପ୍ରତିରୋଧ କରିପାରିବ ଏ ଆଶଙ୍କା ଆଦୌ ନାହିଁ ।

ଆତ୍ମ ପ୍ରଶଂସାରେ ଫୁଲି ଉଠିଲେ ହିଟ୍ଲର । ବିଶେଷ ବିରକ୍ତି ବା କ୍ରୋଧ ପ୍ରକାଶ ପାଇଲେ ଗୋବେଲସ ଏହିପରି କଥାମାନ କହିଥାଆନ୍ତି ହିଟଲରଙ୍କୁ ।

ପ୍ରକୃତିସ୍ଥ ହୋଇ ହିଟଲର ମତ ଦେଲେ— ତେବେ ଆଉ ଗୋଟାଏ ମାସ ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ହେବ ଆମକୁ । ରୁଡେନଫୋର୍ଥକୁ ଜଣେଇ ଦିଅ ସେ ଯେପରି ଭାବେ ହେଉ ଫ୍ରାନ୍ସର ସଶସ୍ତ୍ର ବିମାନଘାଟୀଗୁଡ଼ାକର ଅବସ୍ଥିତି ଓ ଅବସ୍ଥା ମାସେ ଭିତରେ ଜଣାଏ ଏବଂ ମିଚନିଆ ମଧ୍ୟ ଯେପରି ତା' କାମ ଶେଷ କରିଥାଏ ସ୍ୱାର ଭିତରେ। ଜର୍ମାନୀ ଭଳି ଏକ ବୀରଜାତି ଆଉଁ ଆଉଁ ବ୍ରିଟିଶ ଓ ଫରାସୀମାନେ ଉପରକୁ ମୁହଁ ଟେକି ଚାଲିବେ ? ଅସମ୍ଭବ, ଅସମ୍ଭବ—

କ୍ରମେ କଣ୍ଠ ତାଙ୍କର ଦୃଢ଼ ହୋଇ ଆସୁଥିଲା । ଅଧିକ ଜୋରରେ ସେ ପାଟି କରୁଥିଲେ । ଶେଷଆଡ଼କୁ ହିଟଲର ଟିକିଏ ଉତ୍ତ୍ୟକ୍ତ ହୋଇ ଉଠୁଥିଲେ । ହୁଏତ ତାଙ୍କର ରକ୍ତଚାପ ସାମାନ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା ।

ଗୋବେଲସ ଏବଂ ଡୋନିଜ୍ ନୀରବରେ ବସି ରହିଲେ କିଛି ସମୟ । ହିଟଲରଙ୍କର କଥାରେ କେହି ବାଧା ଦେଉନ୍ତିନି । ତେଣୁ ସେମାନେ ଶୁଣି ଯାଉ-ଥିଲେ ସବୁ । ହିଟ୍ଲର ଚୁପ୍ ହେବା ପରେ ଜେନେରାଲ୍ ଡୋନିଜ୍ କହିଲେ—ଏଇ ମାସକ ଭିତରେ ଆମକୁ ଯଥେଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାରେ ଉଡ଼ନ୍ତା ବୋମା ତିଆରି

କରିବାକୁ ହେବ । ଯେପରି ଆମକୁ କେବେ ହେଲେ ବୋମାର ଅଭାବ ଅନୁଭବ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବନି ।

ହିଟ୍‌ଲର ହୁଏତ ଆଉ କିଛି କହିଥାଆନ୍ତେ, ମାତ୍ର ତାଙ୍କର ପ୍ରଧାନ ସହକର୍ମିଣୀ ତଥା ପ୍ରାଇଭେଟ ସେକ୍ରେଟେରୀ ଇଭା ବ୍ରାଉନ୍ ଆସିଯିବାରୁ ସେ ଟିକିଏ ଶାନ୍ତ ଅନୁଭବ କଲେ ।

ଜେନେରାଲ ଡୋନିଜ୍ ଓ ଜେନେରାଲ ଗୋବେଲ୍‌ସ ପୁଣି ଦେଖାକରିବେ ବୋଲି ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇ ବିଦାୟ ନେଲେ ଗ୍ରନ୍‌ସେଲରୀ ଆଲୋଚନା ପ୍ରକୋଷ୍ଠରୁ ।

ହିଟ୍‌ଲର ଇଭାଙ୍କୁ କହିଲେ—ବୁଝିଲ ଇଭା, ଯୁଦ୍ଧ ଶେଷ ହୋଇଯିବ ଆଉ ଛଅ ମାସ ଭିତରେ । ଉଡ଼ନ୍ତା ବୋମା ଓ ଚାଳକବିହୀନ ବିମାନର ଆତଙ୍କରେ ଶିହରି ଉଠିଛି ଇଂଲଣ୍ଡ । ଆଉ ଫ୍ରାନ୍‌ସ ଅପେକ୍ଷା କରିଚି ଆମେ କେତେବେଳେ ସେଠି ନାଜୀ ସରକାରର ପତାକା ଉଡ଼ାଇବୁ । ସମଗ୍ର ୟୁରୋପ ଦଖଲ କରିବାକୁ ଖୁବ୍ ବେଶୀ ହେଲେ ଲାଗିବ ଛଅଟି ମାସ । ୧୯୪୬ ମସିହାକୁ ତୁମେ ଦେଖିବ ଇଂଲଣ୍ଡ, ଫ୍ରାନସ୍, ସ୍ପେନ୍ ବୋଲି ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ ସ୍ୱାଧୀନ ରାଜ୍ୟ ଆଉ ନଥିବ । ଉକ୍ତ ଉପନିବେଶବାଦୀ ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ହେବେ ଜର୍ମାନୀର ଉପନିବେଶ ।

ତା' ପରେ ସେ ଉଚ୍ଚସ୍ୱରରେ ହସିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲେ । ଆନନ୍ଦର ହସ ।

ଇଭା ବ୍ରାଉନ୍ ଆଦୌ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ ନାହିଁ । ହିଟ୍‌ଲରଙ୍କ ବ୍ୟବହାର ସହିତ ସେ ବହୁଦିନରୁ ପରିଚିତ । ହିଟ୍‌ଲରଙ୍କ ହାତ ଧରି ସେ ଆଗେଇଲେ ଡାଇନିଂ ହଲକୁ । ହିଟ୍‌ଲର ବାଧା ଦେଲେନି । ଦୀର୍ଘ ଚାରି ଘଣ୍ଟାରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ସମୟଧରି ମସ୍ତିଷ୍କକୁ ବ୍ୟସ୍ତ ରଖିବା ପରେ କେତେ ସମୟ ବିଶ୍ରାମ ନେବାପାଇଁ ସେ ମଧ୍ୟ ଚାହୁଁଥିଲେ । ତେଣୁ ସେ ଇଭାକୁ ଅନୁସରଣ କଲେ ଧୀର ପଦକ୍ଷେପରେ ।

ଲଣ୍ଡନ ନଗରୀ ସନ୍ଧ୍ୟାପରେ ଅପରୂପ ଶୋଭା ଧାରଣ କରେ । ରଙ୍ଗ-ବେରଙ୍ଗର ଆଲୋକରେ ରାସ୍ତାଘାଟ ଖୁବ୍ ଚମତ୍କାର ଦେଖାଯାଏ । ବିଶେଷ କରି ପାର୍କ ଓ ହୋଟେଲଗୁଡ଼ିକର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଅବର୍ଣ୍ଣନୀୟ ।

ଯୁଦ୍ଧ ପୂରା ଦମରେ ଚାଲିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଲଣ୍ଡନ ଉପରେ କୌଣସି ଆଞ୍ଚ ଆସି-ନଥାଏ ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ । ବଡ଼ ବଡ଼ ହୋଟେଲ ସବୁ ଅର୍ଦ୍ଧରାତ୍ରିରୁ ଅଧିକ ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ

ବ୍ୟସ୍ତ ରହିବାରେ କୌଣସି କଟକଣା ଜାରି ହୋଇ ନଥିଲା । ମନ ଭିତରେ ଉଡ଼ନ୍ତା ବୋମାର ଆତଙ୍କ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଘାରି ରହିଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ଉପରକୁ ବେଶ ସ୍ୱାଚ୍ଛନ୍ଦ୍ୟରେ ଯିବା ଆସିବା କରିପାରୁଥିଲେ ସାଧାରଣ ଲୋକେ । ସିନେମା ହଲ ସବୁ ମଧ୍ୟ ରାତି ବାରଟା ସେପାଖ ଯାଏ ଚାଲୁଥିଲା । କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ଆଦୌ କୌଣସି ପ୍ରକାର କଟକଣା ନ ଥିଲା । କେବଳ ଜଣାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା ନିକଟ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଯେ କୌଣସି ସମୟରେ ଦୃଢ଼ କଟକଣାମାନ ଜାରି କରାହେବ ।

ହୋଟେଲ ଏମ୍ପୋରିୟମ କମ୍ପାନୀର ଅନେକ ଗୁଡ଼ାଏ ହୋଟେଲ ବାର ଭିତରୁ ଇଲଟର ଅବସ୍ଥିତି ଟିକିଏ ଜନଗହଳି ସ୍ଥାନରେ । ଭିକ୍ଟୋରିଆ ଷ୍ଟ୍ରିଟରେ ଏକ ବିରାଟ ନଭଶ୍ଚୁମ୍ବୀ । ଗାଢ଼ ଲାଲ ନିଅନ ଆଲୋକ ଦ୍ୱାରା ରୂପ ପାଏ ଅଳ୍ପ କେତୋଟି ବଡ଼ ବଡ଼ ଅକ୍ଷର—ଇଲଟ ।

ହୋଟେଲ ଇଲଟ । ରାତି ପ୍ରାୟ ଦୁଇଟା ସାଢ଼େ ଦୁଇଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନୃତ୍ୟ ଗୀତ ଚାଲିଥାଏ । ତା'ଛଡ଼ା ଅନେକ ଗୁଡ଼ାଏ ଘର ଭଡ଼ା ଦିଆ ହୋଇଥାଏ । ଉପର ମହଲାର ବଡ଼ ବଡ଼ ଘରଗୁଡ଼ାକ ପ୍ରାୟ ଅଧିକାର କରିଥାନ୍ତି ରୂପଜୀବୀମାନେ । ତା' ତଳ ମହଲାରେ ପ୍ରାୟ ନୃତ୍ୟବିତ୍ ଓ କଳାକାରମାନଙ୍କର ସଂସାର । ଏଇଟା ପ୍ରାୟ ଜଣାଶୁଣା କଥା । ଜଣକର ବ୍ୟବସାୟ କଅଣ ଜାଣିବା ପରେ ତାକୁ ଅନାୟାସରେ ପାଇ ହେବ—ଏପରିକି ଅଫିସକୁ ଯିବା ମଧ୍ୟ ଦରକାର ପଡ଼ି ନ ପାରେ । ଅନେକ ମଧ୍ୟ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅଫିସକୁ ଯିବାକୁ ଭଲ ପାଆନ୍ତିନ ।

ହୋଟେଲ ଇଲଟ କ୍ରମେ ନିଶୂନ ହେଉଥିଲା । ରାତିର ଗମ୍ଭୀରତା ବୃଦ୍ଧି ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଜନଗହଳି ମଧ୍ୟ ପାତଳା ହୋଇ ଆସୁଥିଲା । କେବଳ ଉପରମହଲାର କୋଳାହଳ କମି ନ ଥିଲା ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ।

ରାତି ପ୍ରାୟ ସାଢ଼େ ଦୁଇଟା ।

ମିଚକା ଶୋଇ ନ ଥିଲା ସେତେବେଳଯାଏ । ହୋଟେଲ ଇଲଟ୍‌ରେ ରହୁଥିବା ମୁଷ୍ଟିମେୟ ସୁନ୍ଦରୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମିଚକା ଅନ୍ୟତମା । ତେବେ ମିଚକାର ବିଶେଷତ୍ୱ ଥିଲା ଯେ ଉଚ୍ଚ ସରକାରୀ ଅଫିସରମାନେହିଁ ତା' ପାଖକୁ ଯାଆନ୍ତି । ଉଚ୍ଚ ପଦବୀ ଓ ସମ୍ମାନ ନ ଥିଲେ କାହାରି ସହିତ କଥା କହିବାକୁ ମଧ୍ୟ ପସନ୍ଦ କରେନି ମିଚକା । ସୁନ୍ଦରୀ ମିଚକା ବିଶେଷଭାବେ ଚାହେଁ ଉଚ୍ଚ ସାମରିକ ଅଫିସର-ମାନଙ୍କ ସହିତ ଆଳାପ କରିବାକୁ । ପାଇଲଟମାନଙ୍କ ପୋଷାକକୁ ମଧ୍ୟ ଖୁବ୍ ପ୍ରଶଂସା କରେ ସେ । ତେଣୁ ରାଜକୀୟ ବିମାନବାହିନୀର ଅଧିକାଂଶ ଅଫିସର ଉଣା ଅଧିକେ ମିଚକାର ବନ୍ଧୁ ।

ମିଚକା ଆଳାପ ଜମେଇ ଥିଲା ତରୁଣ ଫ୍ଲାଇଙ୍ଗ୍ ଲେଫ୍‌ଟେନେଣ୍ଟ ରବର୍ଟଙ୍କ ସହିତ । ଅନେକ ଦିନ ପରେ ରବର୍ଟ ଆସିଥିଲେ । ଯେତେବେଳେ ସେ ଫେରିଲେ ନରୱେ ଅଭିଯାନରୁ ତାଙ୍କର ସହବନ୍ଧୁ ଜଣେ ସମ୍ବାଦ ଦେଲେ ମିଚକା କାହିଁକି ଖୋଜୁଥିଲା ବୋଲି ! ଆନନ୍ଦର ଆତିଶଯ୍ୟରେ ସେ ସନ୍ଧ୍ୟାର ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସ୍ଥଗିତ ରଖି ଇଲଟ୍‌କୁ ଚାଲି ଆସିଥିଲେ । ଜେନେରାଲ୍ କାର୍ଡ୍‌ଉଇନ୍‌ଙ୍କ ଜାମାତା ହୋଇଥିବା ଯୋଗୁଁ ତାଙ୍କର ବେଶ୍ ଖାତିର ଥିଲା ଓ ଇଣ୍ଟେଲିଜେନ୍‌ସ ବିଭାଗର ଅନ୍ୟତମ ବିଚକ୍ଷଣ କର୍ମଚାରୀ ହୋଇଥିବାରୁ ଉପର ମହଲରେ ବି ଭଲ ଜଣାଶୁଣା ଥିଲା । ସନ୍ଧ୍ୟାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବନ୍ଦ କରିବାକୁ କହିଲା ବେଳେ କେବଳ ମେଜର୍ ସାଇନୋ ପ୍ରଶ୍ନ କରିଥିଲେ—କାହିଁକି ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ବଦଳିଲା ? ଦୃଢ଼ଭାବରେ ରବର୍ଟ ଉତ୍ତର ଦେଇଥିଲେ—ମତେ ପ୍ରାୟ କେବେ ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ ପଡ଼ି ନ ଥାଏ ! ମେଜର ସାଇନୋ ନୀରବ ରହିଲେ । ଆଉ ରବର୍ଟ ମାତ୍ର ପନ୍ଦର ମିନିଟ ପରେ ପହଞ୍ଚିଗଲେ ଇଲଟ୍‌ରେ ଖଣ୍ଡିଏ ଟ୍ୟାକ୍‌ସିରେ ।

ରବର୍ଟଙ୍କୁ ଖୁବ ଆଦର ଅଭ୍ୟର୍ଥନା ଜଣାଇଲା ମିଚକା । ଦୀର୍ଘଦିନର ଅବିରତ ପରିଶ୍ରମ ପରେ ମିଚକାର ମିଠା ମିଠା କଥା ଦୁଇପଦ ଶୁଣିବାକୁ ଖୁବ୍ ଭଲ ଲାଗୁଥିଲା ରବର୍ଟଙ୍କୁ । ମିଚକା ପାଖରେ କିଛି ସମୟ କଟାଇ ଦେବାପାଇଁ ସେ ସବୁଦିନେ ଚାହାନ୍ତି । ଗୋଟାଏ ଦୁଃଖ ତାଙ୍କର ରହି ଯାଉଥାଏ—ସେ ନିଜେ ଜଣେ ଅତି ବିଚକ୍ଷଣ ଇଣ୍ଟେଲିଜେନ୍‌ସ ଅଫିସର ହୋଇ ମଧ୍ୟ ଜାଣିପାରୁ ନାହାନ୍ତି ମିଚକା ତାଙ୍କୁ ଭଲପାଏ କି ନା । ତେବେ ସେ ମିଚକାକୁ ଖୁବ୍ ଭଲପାଉଥିଲେ । ମିଚକାର କୌଣସି ପ୍ରକାର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପକୁ ସେ ନାପସନ୍ଦ କରୁ ନ ଥିଲେ । ମିଚକା କିଏ, ସେ କେମିତି ଚଳେ, ସେ କଅଣ କରୁଛି, ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ଆଦୌ ସେ ଚାହୁଁ ନ ଥିଲେ । ସନ୍ଦେହ କରିବା ପ୍ରଶ୍ନ ତ ଉଠୁ ନ ଥିଲା ।

ମିଚକା ମଧ୍ୟ ଜାଣିଥିଲା ରବର୍ଟ ତା'ର ଅନ୍ୟତମ ପ୍ରଣୟପ୍ରାର୍ଥୀ । ସେ ସ୍ନେହ ମମତାର ପ୍ରତିବଦଳରେ ରାଜକୀୟ ଦେଶରକ୍ଷାବାହିନୀ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନାନାବିଧ ଗୁପ୍ତତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରିବାକୁ ଦୃଢ଼ସଂକଳ୍ପ ଥିଲା । ତେଣୁ ରବର୍ଟଙ୍କୁ ପ୍ରେମ ବିହ୍ୱଳ କରି ଓ ନିଜେ ଜଣେ ନିରୀହା ଅବୋଧ ବାଳିକା ଭଳି ଅଭିନୟ କରି ରବର୍ଟଙ୍କଠାରୁ ଅନେକ କଥା ବୁଝି ନେଉଥିଲା । ରବର୍ଟ ମଧ୍ୟ ମିଚକାକୁ ଏତେ ବିଶ୍ୱାସ କରୁଥିଲେ ଯେ କିଛି ଲୁଚାଇବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁ ନ ଥିଲେ ଏବଂ ମିଚକାର ଅଳ୍ପ ସାମାନ୍ୟ ଅଭିମାନକୁ ମଧ୍ୟ ସହ୍ୟ କରି ନ ପାରିବା ଫଳରେ ଅତି ଗୁରୁତର ଗୋପନ ତଥ୍ୟମାନ ସେ ପ୍ରକାଶ କରି ଦେଉଥିଲେ ।

ମିଚକା ସେଦିନ ଖୁବ ବିସ୍ତାର ସହିତ ଗୋଟାକ ପରେ ଗୋଟାଏ କରି ରବର୍ଟଙ୍କ କଥାସବୁ ଶୁଣି ନଉଥିଲା । ରବର୍ଟଙ୍କୁ ସେ ସିଧାସଳଖ କୌଣସି କଥା ପଚାରେନି । ନରୱେରେ କଅଣ ଦେଖିଲେ, ନରୱେକୁ ଜର୍ମାନୀ କାହିଁକି ଅଧିକାର

କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛ, ଅନ୍ୟ ଦେଶ ଜୟ କରି ଅଥବା ଲୋକମାନଙ୍କୁ ମାରି ଜର୍ମାନୀ ବା କଅଣ ଲାଭ ପାଉଛି; ଜର୍ମାନୀକୁ କାହିଁକି ସମସ୍ତେ ମିଳିମିଶି ହଟେଇ ଦେଇପାରୁ ନାହାନ୍ତି; ଭଗବାନ କାହିଁକି ଦୋଷୀକୁ ଦଣ୍ଡ ଦେଉ ନାହାନ୍ତି ଇତ୍ୟାଦି, ଏଣୁ ତେଣୁ ଗୁଡ଼ାଏ ପ୍ରଶ୍ନ ମିଚକା ପଚାରିଲା ରବର୍ଟଙ୍କୁ । ରବର୍ଟ ମଧ୍ୟ ଯଥାଯଥ ଉତ୍ତର ଦେଇଦେଲେ । ତା'ପରେ ମିଚକାର ଅନୁରୋଧ - ରବର୍ଟ ନିଜର ବୀରତ୍ୱ କାହାଣୀ ଗୋଟାଏ ଶୁଣାଇବେ ତାକୁ । ରବର୍ଟ ନିଜକୁ ଗର୍ବିତ ମନେ କରି ଦୁଇ ତିନିଟି ରୋମାଞ୍ଚକର କାହାଣୀ ଶୁଣାଇଲେ ମିଚକାକୁ । ଯୁଦ୍ଧ ସମୟରେ କେମିତି ସେ କେତେ ଗୁପ୍ତଚରଙ୍କୁ ଧରନ୍ତି ଆଉ କେମିତି ପ୍ରଶ୍ନମାନ ପଚାରି ତାଠୁ ସବୁକଥା ଆଦାୟ କରି ନେବା ପରେ ସାମରିକ ଅଦାଲତରେ ସେମାନଙ୍କର ବିଚାର ହୋଇ ପ୍ରାଣଦଣ୍ଡ ଦିଆଯାଏ, ଏସବୁ ମଧ୍ୟ ନିଜର ବାହାଦୁରି ଦେଖାଇବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ରବର୍ଟ କହିଲେ । ଗୁପ୍ତଚର ଶବ୍ଦଟା ଶୁଣି ମିଚକା ଥରି ଉଠେ ଭୟରେ । ମାତ୍ର ପ୍ରତିଥର ସେ ନିଜକୁ ସଫଳତାର ସହିତ ସମ୍ଭାଳି ନିଏ । ସେଦିନ ବି ମିଚକା ସମ୍ଭାଳି ନେଲା ନିଜକୁ । ତା'ପରେ ପୁଣି ରବର୍ଟଙ୍କୁ ଗୋଟାକ ପରେ ଗୋଟାଏ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିଲା—ଜର୍ମାନୀ କାହିଁକି ଇଂଲଣ୍ଡ ଆକ୍ରମଣ କରିବ, ଇଂଲଣ୍ଡ ଜର୍ମାନୀକୁ ହଟାଇ ପାରିବ କି ନାହିଁ, ଲଣ୍ଡନ ବୋମା ମାଡ଼ରୁ ରକ୍ଷା ପାଇ ପାରିବ କି ନାହିଁ, ଇଂଲଣ୍ଡର ଚାରିପାଖେ ସମୁଦ୍ର ଥିବାରୁ ଯଦି ଜର୍ମାନୀ ଚାରିଆଡ଼ୁ ଆକ୍ରମଣ କରେ ତେବେ ଇଂଲଣ୍ଡ ଆତ୍ମରକ୍ଷା କରିପାରିବ ନା, ନାହିଁ ଇତ୍ୟାଦି । ମିଚକାର ପ୍ରଶ୍ନ-ଗୁଡ଼ାକ ଉପରେ ରବର୍ଟ ଆଦୌ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଅନ୍ତିନି । ଏ ଅବୋଧ ନିରୀହ ବାଳିକାର ଏ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ାକୁ ସନ୍ଦେହ କରିବା ବୋକାମି ଛଡ଼ା ଆଉ କିଛି ନୁହେଁ । ତେଣୁ ରବର୍ଟ ଉତ୍ତର ଦେବାରେ ଆଦୌ କୁଣ୍ଠା ବୋଧ କଲେନି । ମିଚକା ଏଣୁ ତେଣୁ ବଡ଼ ଖାପଛଡ଼ା ପ୍ରଶ୍ନମାନ ପଚାରୁଥିବାରୁ ରବର୍ଟ ଭାବୁଥିଲେ ମିଚକାର ବୁଦ୍ଧିବୃତ୍ତି କିଛି ନାହିଁ । ମାଦକଭରା ପରିବେଶରେ ସେ ଭୁଲି ଯାଇଥିଲେ ଯେ ସେ ନିଜେ ଜଣେ ଇଣ୍ଟେଲିଜେନ୍ସ ଅଫିସର ।

ସକାଳେ ଫେରିବା ସମୟରେ ରବର୍ଟ ପଚାରିଲେ ମିଚକାକୁ—ସନ୍ଧ୍ୟା ବେଳେ କଅଣ ଆଣିବି ? ମିଚକାର ଅନୁରୋଧକୁ ସେ କେବେ ଏଡ଼େଇ ଦିଅନ୍ତିନି । ମିଚକା କିନ୍ତୁ ଏଥର ଯେଉଁ ଅନୁରୋଧ ଜଣାଇଲା, ଦୁଇ ବର୍ଷର ବନ୍ଧୁତା ମଧ୍ୟରେ କେବେ ଏମିତିକା ଅନୁରୋଧ କାହାକୁ ସେ କରିନଥିବ । ମିଚକା କହିଥିଲା—'ଲଣ୍ଡନ ନଗରୀକୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ କି କୌଶଳ କରାଯାଇଛି ମତେ କହିବ । ମାନଚିତ୍ରଟା ନେଇ ଆସିଲେ ମତେ ବୁଝାଇ ଦେବ ।' ରବର୍ଟ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ । ମିଚକା ଚାହେଁ କେତେକ ଗୋପନୀୟ ସରକାରୀ କାଗଜପତ୍ର ! ଗୁପ୍ତଚରଙ୍କ ଗୁପ୍ତଚର ରବର୍ଟ ତୀକ୍ଷ୍ଣ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଅନେଇଲେ ମିଚକାକୁ । ମିଚକା ଆଉ ଗୁପ୍ତଚର ନୁହେଁ ତ !

ମିଚକା ମଧ୍ୟ ରବର୍ଟଙ୍କ ନୂତନ ରୂପ ଦେଖି ଭୟ ଓ ଆଶଙ୍କାରେ ଦବି-ଗଲା । ଖୁବ ନିସ୍ତେଜ ଦେଖାଗଲା ସେ । ଯେତେ ସହଜ ଓ ସୁବିଧା ସେ କାମଟା ଭାବିଥିଲା ବାସ୍ତବିକ ତା' ନୁହେଁ । ଛାତି ଖୁବ ଧପ ଧପ ହେଉଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ନିଜକୁ ନିରୀହ ଓ ନିର୍ବୋଧ ବୋଲି ପ୍ରମାଣ କରିବାପାଇଁ ସେ ବୋକା ବୋକା ଆଖି ଦୁଇଟିରେ ଚାହିଁରହିଲା ରବର୍ଟଙ୍କୁ ଏକ ଲୟରେ ।

ରବର୍ଟ ମିଚକାର ଭସାଣିଆ ଆଖିଡୋଳା ଦୁଇଟିକୁ ଦେଖି ସବୁ ଭୁଲିଗଲେ । ମିଚକାକୁ ସନ୍ଦେହ କରିବା ଏକ ବିଶ୍ୱାସଘାତକ ଓ ନିର୍ବୋଧର କାର୍ଯ୍ୟ ବୋଲି ତାଙ୍କର ମନେ ହେଲା । ମିଚକା ପାଇଁ ସେ ସବୁ କିଛି କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ । ପାହାଚ ଉପରେ ଗୋଡ଼ ଦେଉ ଦେଉ ସେ କହିଗଲେ—ହଉ ଆଣିବି, କିନ୍ତୁ ପୁରସ୍କାର କଣ ମିଳିବ ?

ଚତୁର ମିଚକା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଉତ୍ତରଦେଲା—ଯାହା ଚାହିଁବ !

ସାମାନ୍ୟ ହସି ରବର୍ଟ ଓହ୍ଲେଇଗଲେ । ମିଚକା ସ୍ୱସ୍ତିର ନିଶ୍ୱାସ ମାରିଲା । ଏକ ବଡ଼ ବିପଦରୁ ସେ ବଞ୍ଚିଗଲା ଭଳି ତାର ମନେ ହେଲା । ସେ ଅନେଇ ଥାଏ—ରବର୍ଟ ଗାଡ଼ିରେ ଷ୍ଟାର୍ଟ ଦେଲେ ।

ନଂ. 0/743
ତା ....

ଛୋଟ ଛୋଟ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାନଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ସଜାଡ଼ୁଥିଲେ ଆଇଭନ୍ ମିଲର । ଛଦ୍ମବେଶୀ ସ୍ପାଏ ବ୍ୟବସାୟୀ । ଟେବୁଲ ଉପରେ ଥୁଆ ହୋଇଥିଲା ଗୁଡ଼ାଏ ଛୋଟ ଛୋଟ ଟୁକୁରା କାଗଜ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କେତେକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଫାଇଲ ପତ୍ର । ପାଖାପାଖି ବସିଥିଲେ ଆଉ ତିନିଜଣ ଏଜେଣ୍ଟ । ମିଲରଙ୍କ ସ୍ପାଏ କଂପାନୀର ଏଜେଣ୍ଟ ଏମାନେ । ମିଲରଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାନୁଯାୟୀ କାମ କରିବା ଏମାନଙ୍କର ଏକମାତ୍ର ଦାୟିତ୍ୱ ।

ଛୋଟ ଛୋଟ ମାନଚିତ୍ରଗୁଡ଼ାକୁ ଯୋଡ଼ି ଏକ ବଡ଼ ମାନଚିତ୍ର ତିଆରି କରିବା ଥିଲା ମିଲରଙ୍କର ଲକ୍ଷ୍ୟ । ତାଙ୍କୁ ସମସ୍ତ ସମୟରେ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ ତାଙ୍କର ସହକର୍ମୀ ତିନିଜଣ ।

କାନ୍ଥରେ ଟଙ୍ଗା ହୋଇଥିବା ଫ୍ରାନ୍ସର ଏକ ବିରାଟ ମାନଚିତ୍ର ଉପରେ ଆଖି ବୁଲାଇ ନେଉଥାନ୍ତି ମିଲର ମଝିରେ ମଝିରେ ଏବଂ ତା'ପରେ ଟେବୁଲ

ଉପରେ ଥିବା ଫ୍ରାନ୍ସର ଗ୍ରେଟ ମାନଚିତ୍ରକୁ ଗୁହିଁ ଟିକୁରି ଟିକୁରି କାଗଜଗୁଡ଼ାକୁ ସଜାଡ଼ୁ ଥାଆନ୍ତି । କିଛି ସମୟପରେ ମିଲର୍ କହିଲେ—ଏତେଦିନ କାଳ ଖଟିବା ପରେ ଆମେ ଅଧାକାମ ମଧ୍ୟ କରି ପାରିନେ । କେବଳ ଉପକୂଳ ଅଞ୍ଚଳର ନକ୍ସା ମଧ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ପାରିଲାନି !

ଏଜେଣ୍ଟ ଜଣେ ସାମାନ୍ୟ ହସି କହିଲା—ହେଲେ ଶତକଡ଼ା ଅଶୀଭାଗ ତ ଯୋଗାଡ଼ ହୋଇଚି ! କେତେ କଷ୍ଟ କାମ ସେ !

ଗମ୍ଭୀରଭାବେ ମିଲର ଉତ୍ତର ଦେଲେ—ମୋର ଜୀବନଟାଯାକ କଅଣ ଏଇଠି କଟିବ ? ଦୀର୍ଘ ଛଅବର୍ଷ କାଳ ଏଠି ମତେ ଗୁପ୍ତଚରଗିରି କରିବାକୁ ପଡ଼ିଲାଣି । ନାଜୀ ସରକାରର ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଏଇ ହୀନ ବ୍ୟବସାୟରେ ଖଟା-ହୋଇଚି । ମାତ୍ର ଲାଭ ପାଇଁ ଆମେ ଅଦୌ ଆଗ୍ରହୀ ନୋହୁଁ । ପ୍ରତି ମାସରେ କ୍ଷତି !

ଅନ୍ୟଜଣେ ଏଜେଣ୍ଟ ବାଧା ଦେଇ କଥାରେ—ତା' ହବା କଥା । ଗୋଟାଏ କାମରେ ମନୋନିବେଶ କଲେ ଅନ୍ୟ କାମଟା ହୋଇ ପାରିବନି । ଜାଣିଶୁଣି ଆମକୁ ବାଜାରେ ଜିନିଷ ଯୋଗାଇବାକୁ ପଡ଼ୁଛି । ବଡ଼ ବଡ଼ ଅଫିସରମାନଙ୍କୁ ମାହାଲିଆ ଉପହାର ଗୁଡ଼ାଏ ଦିଆ ହେଉଚି ! କ୍ଷତି ହେବନି !

ମାନଚିତ୍ରଗୁଡ଼ାକୁ ଭଲକରି ଯୋଡ଼ୁ ଯୋଡ଼ୁ ମିଲର୍ କହିଲେ—ତମ-ମାନଙ୍କ ଓ ମୋ ଭିତରେ ଅନେକ ପ୍ରଭେଦ । ତମେମାନେ ଆସିଲ ଯୁଦ୍ଧଆରମ୍ଭ ହେବା ପରେ । ମାତ୍ର ମୁଁ ଆସିଚି ଆରମ୍ଭ ହେବାର ଘୃଣବର୍ଷ ପୂର୍ବରୁ । ହିଟଲର କ୍ଷମତାକୁ ଆସିବା ପରେ ପରେ ମତେ ଏଠାକୁ ପଠାଇଛନ୍ତି । ସେ ଭାବିଥିଲେ ଯୁଦ୍ଧ ଆହୁରି ଆଗରୁ ଲାଗିଯିବ ଆଉ ୧୯୪୦ ସୁଦ୍ଧା ଶେଷ ହୋଇଯିବ, ମାତ୍ର—

ଗୋଟିଏ ଗ୍ରେଟ ମାନଚିତ୍ରକୁ ଦେଖେଇ ପ୍ରଥମ ଏଜେଣ୍ଟ ଜଣକ କହିଲା—ସେ ସବୁ ତ ଆମ ହାତର କଥା ନୁହେଁ । ତେବେ ଆମେ ଯାହା ସଂଗ୍ରହ କରଚେ ସେଇତକହିଁ ଯଥେଷ୍ଟ ହେବ । ଫ୍ରାନ୍ସର ପ୍ରତିରକ୍ଷାବାହିନୀ ମୁଖ୍ୟତଃ ଉପକୂଳ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅଛନ୍ତି । ସେଗୁଡ଼ିକର ଅବସ୍ଥିତି ଆମେ ସଠିକ୍‌ଭାବେ ଜାଣି ସାରିଲୁଣି । ଏଇତକ ସମ୍ବାଦ ପଠାଇ ଦିଆଯାଉ ଶୀଘ୍ର ।

ମାନଚିତ୍ର ଉପରେ ଗ୍ରେଟ ଗ୍ରେଟ ଚିହ୍ନ ଦେଇ ଦେଇ ମିଲର୍ କହିଲେ—ମୁଁ ଠିକ୍ ସେୟାହିଁ ଭାବୁଥିଲି ମନ୍‌ସୁର । ଆକ୍ରମଣ ଯଦି ଏଇ ସମୟରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଯାଏ, ଅର୍ଥାତ୍ ଏଇ ଘାଟୀଗୁଡ଼ାକ ଉପରେ ଆମର ଉଡ଼ନ୍ତା ବୋମାଗୁଡ଼ାଏ ପଡ଼େ ! ଆଃ—ଆନନ୍ଦରେ କୁରୁଳି ଉଠୁଥିଲେ ମିଲର ।

ତା'ପରେ ସେ କହିଲେ—ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯାହା ଜଣାପଡ଼ିଚି ଘାଟୀଗୁଡ଼ିକ ଉପକୂଳରୁ ପ୍ରାୟ ତିରିଶ ମାଇଲ ଦୂରରେ ଦଶବାର ମାଇଲ ଅନ୍ତରରେ ତିଆରି କରା ଯାଇଚି । ସୀମାନ୍ତ ରେଖାଠାରୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରାୟ ୪କୋ ଦୂରତ୍ୱ । ଏକ ପାଖ-

ବୋଲର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ଏହି ଘାଟୀଗୁଡ଼ାକ ଅବସ୍ଥିତ । ତେଣୁ ଜ୍ୟାମିତିକ ଉପାୟରେ ଉକ୍ତ ପାଉରବୋଲଟିକୁ ଯଦି ସୀମାନ୍ତରେଖା ସହିତ ସମାନ୍ତରାଳ ରଖି ବଢ଼ାଇ ଦିଆଯାଏ ତେବେ ଅବଶିଷ୍ଟ ଘାଟୀଗୁଡ଼ିକର ଆନୁମାନିକ ଅବସ୍ଥିତି ଜଣା ପଡ଼ିଯିବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବାର କଥା ଯେ ସବୁ ଘାଟୀଗୁଡ଼ାକର ନିର୍ମାଣ ପ୍ରଣାଳୀ ଏକା । ଯଦି ଗୋଟାଏ ଘାଟୀର ନିର୍ମାଣ ନକ୍ସା କୌଣସିମତେ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇ ପାରେ, ତେବେ ଅନେକଟା ପ୍ରଶ୍ନ ସମାଧାନ ହୋଇଯିବ । ତେଣୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମକୁ ଗୋଟାଏ ଅର୍ଦ୍ଧନିର୍ମିତ ଘାଟୀ ଭିତରେ ପଶି ଯଥାସମ୍ଭବ ତଥ୍ୟମାନ ସଂଗ୍ରହ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ପ୍ରଥମ ଏଜେଣ୍ଟ ମନ୍ସୁର କହିଲା—ସେଇଆ କରିବା; ସାଇକେଲ୍‌ରେ ଠାକୁ ଠା' ଯାଇ ସେଠୁ ଲୋକଙ୍କଠୁ କେଉଁଠି କୋଠାବାଡ଼ି ତିଆରି ହେଉଛି ବୁଝି ବୁଝି ଆମେ ନସ୍ୟାନ୍ତ ହୋଇଗଲୁଣି । ଗୋଟାଏ ନୂଆ କାମ ହେଉ !

ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନୀରବ ରହିଥିବା ତୃତୀୟ ଏଜେଣ୍ଟ ଜଣକ କହିଲା—ତେବେ ଆସିକେରାଠାରେ ତିଆରି ହେଉଥିବା ଗୋଟାଏ ଘାଟୀରେ ମୁଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଛି ପ୍ରଚୁର ପରିମାଣରେ କଂକ୍ରୀଟ ଢଳା ହୋଇ ଅଦ୍ଭୁତ କାନ୍ଥମାନ ତିଆରି ହେଉଛି ।

ମିଲର୍ ଜଣାଇଲେ ତାଙ୍କ ନୂତନ ଯୋଜନା—ପ୍ରତ୍ୟେକେ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ତିଆରି ହେଉଥିବା ଘାଟୀଗୁଡ଼ାକରେ କୁଲି ଭାବରେ କିଛିଦିନ କାମକରି ଆଠଦିନ ଭିତରେ ପ୍ୟାରିସ ଫେରିବେ ।

ଏଜେଣ୍ଟ ତିନିଜଣଙ୍କୁ ବିଦାୟ ଦେବାପରେ ନିଜର ରାତ୍ରି ଭୋଜନ ଶେଷକଲେ ମିଲର୍ । ଦଶଟା ବାଜିବା ମାତ୍ରେ ବେଡ୍‌ରୁମ୍‌ର ଗ୍ରେଟ୍‌-ଲାଲ୍ ବଲ୍‌ବଟା ଜାଳିଦେଇ ବାଥ୍‌ରୁମ୍ ଭିତରକୁ ପଶିଲେ ସେ । ଖୁବ୍‌ଶୀଘ୍ର ଫେରିଆସି ଟେଲି-ଫୋନ୍‌ଟା ଉଠେଇଲେ ଏବଂ ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେ କୋଡ୍ ଭାଷାରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ।

ହଠାତ୍ ଏକ ଜିପ୍ ରହିବାର ଶବ୍ଦ ହେଲା । ଝରକାବାଟେ ତଳକୁ ଚାହିଁ ସେ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲେ ଏକ ସଶସ୍ତ୍ର ପୋଲିସ ବୋଝାଇ ହୋଇଥିବା ମିଲିଟାରୀ ବେତାର ବିଭାଗର ଭ୍ୟାନ, ଗାଡ଼ିଟା ରହିବାମାତ୍ରେ ସେଥିରୁ ନିଃଶବ୍ଦରେ ଓହ୍ଲେଇ ପଡ଼ିଲେ ପୋଲିସ କର୍ମଚାରୀମାନେ । ମିଲର୍ ତତ୍‌କ୍ଷଣାତ୍ ବାଥ୍‌ରୁମ୍ ଭିତରକୁ ଯାଇ ଫେରିଆସିଲେ ଓ ଲାଲବତୀଟା ଲିଭେଇ ଦେଲେ, ତାପରେ ଖଣ୍ଡିଏ ସିଗାରେଟ୍‌ରୁ ଅଧେ ଛିଡ଼େଇ ଫୋପାଡ଼ି ଦେଲେ ଓ ଆର ଅଧକରେ ଅଗ୍ନି ସଂଯୋଗ କରି କବାଟଖୋଲି ବାରଣ୍ଡାକୁ ଚାଲି ଆସିଲେ, ଯେପରି ଜଣାପଡ଼ିବ ଯେ ସେ ଅନ୍ତତଃ ପାଞ୍ଚ ମିନିଟ୍ ହେବ ବାରଣ୍ଡାରେ ଅନ୍ୟମନସ୍କଭାବେ ସିଗାରେଟ୍ ଟାଣୁଛନ୍ତି ! ଏସବୁ କରିବାକୁ ତାଙ୍କୁ ଅଳ୍ପକେତେ ସେକେଣ୍ଡ ମାତ୍ର ଲାଗିଲା ।

ମିଲର୍ ଯାହା ଆଶଙ୍କା କରୁଥିଲେ ତାହାହିଁ ହେଲା । ପ୍ରାୟ ମିନଟିଏ ପରେ ଦଳେ ମିଲିଟାରୀ ପୋଲିସ ଆସି ପହଞ୍ଚିଗଲେ । ଗୋଟାକ ପରେ ଗୋଟାଏ କରି କୋଠରୀଗୁଡ଼ାକ ଖାନତଲାସ କରାଗଲା ।

ଗ୍ରୀନ୍‌ପାର୍କ ହୋଟେଲ୍ ଅତି ଆକସ୍ମିକ ଭାବରେ କୋଲାହଳମୁଖରିତ ହୋଇ ଉଠିଲା ।

ରାତି ପ୍ରାୟ ବାରଟା ବେଳକୁ ମିଲର୍‌ଙ୍କ କୋଠରୀ ଖାନତଲାସ କରାଗଲା, ଦାୟିତ୍ୱସମ୍ପନ୍ନ ସର୍ଜେଣ୍ଟ ଜଣଙ୍କ ମିଲରଙ୍କୁ କହିଲେ—ବଡ଼ ଦୁଃଖର କଥା, ବାଧହୋଇ ଆମେ ଆପଣଙ୍କ ରୁମ୍ ମଧ୍ୟ ସର୍ଚ୍ଚ କଲୁ । ଉକ୍ତ ସର୍ଜେଣ୍ଟ ଜଣକ ମିଲର୍‌ଙ୍କୁ ଭଲଭାବେ ଚହ୍ନନ୍ତି ଏବଂ ବିଶେଷ ଭାବେ ପ୍ୟାରିସ କରପୋରେସନ ପରିଚାଳନା କମିଟିର ପ୍ରତିପତ୍ତିଶାଳୀ ସଭ୍ୟଭାବେ ଖାତିର ମଧ୍ୟ କରନ୍ତି । ମିଲର ସୁବିଧା ଦେଖି ପଚାରିଲେ—ହଠାତ୍ ଏମିତି କାହିଁକି ଦରକାର ପଡ଼ିଲା ପୁଣି ଏତେ ରାତିରେ ! ସର୍ଜେଣ୍ଟ ଜଣକ ଉତ୍ତର ଦେଲେ—ଆମ କାମତ ସେଇଆ । ବେତାରରେ ଆମେ ଜାଣିପାରିଲୁ କେହି ଗୁପ୍ତଚର ଗୁପ୍ତକୋଡ଼ ସାହାଯ୍ୟରେ ବର୍ଲିନ ସହିତ ସଂଯୋଗ ସ୍ଥାପନ କରିଛି, ଆଉ ଦୂରତା ମାପି ଠିକ କଲୁ ଗ୍ରୀନ୍ ପାର୍କ ହୋଟେଲରୁହିଁ କୋଡ୍ ଭାଷା ବିନିମୟ ହେଉଛି । ମାତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଖୁଚୁ ହିସାବ ଆମର ଭୁଲ୍ ହୋଇଯାଇଚି ! ପାଖଆଖରେ ହୁଏତ—ନିର୍ଲିପ୍ତ ଭାବରେ ଶୁଣିଗଲେ ମିଲର୍ ।

ମିଲିଟାରୀ ପୋଲିସ ଭ୍ୟାନଟା ଅପସରି ଯିବାପରେ ମିଲର୍ ମନକୁ ମନ ଟିକିଏ ହସିଲେ । ସ୍ୱାରା ସନ୍ଧାନ ସମସ୍ତେ ପାଇଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ଗୁପ୍ତ ସ୍ୱାରର ସନ୍ଧାନ କେବଳ ଭଗବାନଙ୍କ ଛଡ଼ା ଆଉ ଦ୍ୱିତୀୟବ୍ୟକ୍ତି କେହି ଜାଣନ୍ତିନି ।

ଦୁଇଟା ସିଗାରେଟ୍ ପର ପର ଟାଣିଲେ ସେ । ତା' ପରେ ପୁଣି ଲାଲ ବଲ୍‌ବଟା ଜାଳି ବାଥ୍‌ରୁମ୍ ଭିତରେ ପଶିଲେ ଏବଂ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଫେରିଆସି ଟେଲିଫୋନ୍ ଉଠେଇଲେ ସେ—ହାଲୋ ନୁରେମ୍‌ବର୍ଗ—ହାଲୋ ନୁରେମ୍‌ବର୍ଗ—ହାଲୋ ···ନୁ····

ପ୍ୟାରସ୍ ନଗରୀର ଉପକଣ୍ଠରେ ନିର୍ମିତ ହେଉଥିବା ଏକ ଘାଟୀ ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚି ମିଲର୍ ଲକ୍ଷ୍ୟକଲେ ପ୍ରାୟ ପାଞ୍ଚ ଶହରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ କୁଲି ମଜୁରିଆ କାମରେ ଲାଗିଛନ୍ତି—ଖୁବ୍ ଉଚ୍ଚା ଉଚ୍ଚା କାନ୍ଥମାନ କେବଳ ଲୁହାଛଡ଼ ଓ କଂକ୍ରିଟ୍‌ରେ ତିଆରି ହେଉଛି—ଦିନରାତି ଚବିଶଘଣ୍ଟା ତିନି ସିଫ୍‌ଟରେ କାମ କରାଯାଉଛି । ଲୁହାଛଡ଼ ଓ ସିମେଣ୍ଟ ବସ୍ତା ବୋଝେଇକରି ଶହ ଶହ ଟ୍ରକ ପ୍ରତିଦିନ ଆସି ପହଞ୍ଚୁଛି । ସତେ ଯେପରି ଏକ ବିରାଟ କାରଖାନା ବା ବନ୍ଧ ତିଆରି ହେଉଛି ! ସବୁଠୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଲାଗିଲା ତାଙ୍କୁ ଏକ ଅର୍ଦ୍ଧନିର୍ମିତ ଅଦ୍ଭୁତ ପିରାମିଡ୍ । ପିରାମିଡ୍ କୁହା ନ ଯାଇ ବରଂ ଏକ ବଡ ରକେଟ୍ କୁହାଯାଇ ପାରେ । ଏହି ଅଦ୍ଭୁତ ଗାର୍ଥିକ୍ କୋଠାଟି କୁହେଳିକାମୟ ହୋଇ ରହିଗଲା ।

ସେହିଦିନ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ମିଲର ପହଞ୍ଚିଲେ ଉକ୍ତ ଘାଟୀ ପାଖରେ । ନିର୍ମାଣ ଦାୟିତ୍ୱରେ ଥିଲେ ଜଣେ ସାମରିକ ଇଞ୍ଜିନିୟର । ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ବନ୍ଧୁତା ଜମେଇବାକୁ ଖୁବ୍ ଅଳ୍ପ ସମୟ ଲାଗିଲା ମିଲରଙ୍କୁ । କେତେଜଣ ଉଚ୍ଚ ସାମରିକ ଅଫିସରଙ୍କ କଥା ପଚାରିବା ପରେ ମିଲର ଆରମ୍ଭ କଲେ ହୀରା ବ୍ୟବସାୟ କଥା ଏବଂ ଜଣେ ଶୁଭାକାଂକ୍ଷୀ ଭାବରେ ଉକ୍ତ ଇଞ୍ଜିନିୟରଙ୍କୁ ପଚାରିଲେ—ସେ ଅଞ୍ଚଳରେ ବ୍ୟବସାୟ କେମିତିକା ଚାଲିବ । ତରୁଣ ଇଞ୍ଜିନିୟର ଜଣକ ମିଲରଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହ ଦେଲେ । ମିଲର ଜଣାଇଲେ ଯେ ସେ ସେହିଦିନ ରାତିରେ ପ୍ୟାରିସ୍ ଫେରିଯିବେ ଓ ପରେ ଆସି ଉକ୍ତ ଇଞ୍ଜିନିୟରଙ୍କ ଘରେ ଅତିଥି ହେବେ । ତା'ପରେ ନିଜର ଠିକଣାଥିବା କାର୍ଡ଼ ଖଣ୍ଡିଏ ବଢ଼େଇଦେବାବେଳେ ଇଞ୍ଜିନିୟରଙ୍କ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ମୁଦି ଓ ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ହାର ଉପହାର ସ୍ୱରୂପ ଦେଲେ । ତରୁଣ ସାମରିକ ଇଞ୍ଜିନିୟର ଖୁବ୍ ଆନନ୍ଦରେ ମିଲରଙ୍କୁ ତିଆରି ହେଉଥିବା ଘାଟୀ ଭିତରକୁ ନେଇ ଟିକିଏ ବୁଲେଇ ଆଣିଲେ । ଅନ୍ୟମନସ୍କଭାବେ ଗପ କରୁ କରୁ ମିଲର ତୀକ୍ଷ୍ଣଭାବରେ ଲକ୍ଷ୍ୟକରୁଥାନ୍ତି ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ମାଣ କୌଶଳ । ସୁବିଧା ଦେଖି ସମସ୍ତଙ୍କ ଅଲକ୍ଷ୍ୟରେ ସେ ପକେଟରୁ କମ୍ପାସଟିଏ କାଢ଼ି ହାତ ମୁଠା ଭିତରେ ରଖିଲେ ଓ ଆବଶ୍ୟକ ମତେ ଅଦ୍ଭୁତ କାନ୍ଥଗୁଡ଼ିକ କେଉଁ ଦିଗକୁ ମୁହଁ କରୁଛି ଗୋପନରେ ଦେଖିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ପିରାମିଡ଼ ସଦୃଶ କାନ୍ଥ ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚି ମିଲର ଆହୁରି ଉତ୍ସାହିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ ଏବଂ କ୍ରମଶଃ ଉଚ୍ଚା ହୋଇଥିବା ଗାର୍ଥିକ କାନ୍ଥଉପରେ ଶ୍ଳେଟ କମ୍ପାସଟି ରଖି ଦିଗ ନିରୂପଣ କରିନେଲେ । ଫେରିବା ସମୟରେ ନିଜ ନୋଟ୍‌ବୁକ୍‌ରେ ମିଲର୍ କମ୍ପାସ୍ ଦର୍ଶାଇଥିବା ଦିଗ ଓ କୋଣ ସବୁ ସଂକ୍ଷେପରେ ଟିପିନେଲେ ।

ପ୍ରାୟ ଠିକ୍ ସେହି ସମୟରେ ମନ୍‌ସୁର୍ ଓ ଅନ୍ୟ ଏଜେଣ୍ଟମାନେ ମଧ୍ୟ ବିଭିନ୍ନ ଘାଣ୍ଟୀସ୍ଥାନରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ।

ମନ୍‌ସୁର୍ ଟ୍ରେନଯୋଗେ ପ୍ୟାରିସରୁ କୋଡିଏ ମାଇଲ ଦୂରକୁ ଚାଲିଯାଇଥିଲେ ଓ ସେଠାରେ ଏକ ଅଦ୍ଭୁତ କୋଠା ତିଆରି ହେଉଥିବାର ସମ୍ବାଦ ଶୁଣି ଚାଲି ଚାଲି ଯାଇ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଞ୍ଚଳରେ ପହଞ୍ଚିଗଲେ । ଦେହରେ ତାଙ୍କର ଥିଲା ଗାଢ଼ ଖାକି ରଙ୍ଗର ପୋଷାକ । ଠିକ୍ ଜଣେ ଇଟାମାଟି ବୁହା କୁଲି ପରି ଦେଖା ଯାଉଥିଲେ ସେ ! କିପରି ଭିତରକୁ ପଶିବେ ସାମାନ୍ୟ ଚିନ୍ତା କରିବା ପରେ ମୁଣ୍ଡରେ କିଛି ଚୂନ ସିମେଣ୍ଟ ଲଦି ଆଗେଇ ଗଲେ ସେ; କେହି ବାଧା ଦେଲେନି । ଶହ ଶହ କୁଲି ମଜୁରିଆଙ୍କ ଭିତରେ ସେ ମିଶିଗଲେ । ସପ୍ତାହ କାଳ ରହି ସେ ଗୋଟିଏ ଗ୍ରେଟ ନକ୍‌ସା ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲେ । ଯାହାକୁ ଭିତ୍ତିକରି ଏକ ବିରାଟ ଘାଣ୍ଟୀ ନିର୍ମିତ ହେଉଛି । ତା ଛଡ଼ା କଂପାସ ସାହାଯ୍ୟରେ ଅଦ୍ଭୁତ କାନ୍ଥଗୁଡ଼ିକର ଦିଗ ଓ ଅବସ୍ଥିତି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କଲେ । ତାପରେ ଦିନେ ରାତି ଆଠଟାବେଳେ ସିଫ୍‌ଟ ବଦଳି ସମୟରେ ସେ ବସ୍ତିକୁ ନ ଆସି ଏକ ଖାଲି ଟ୍ରକ ପଛପଟେ ବସି ଘାଣ୍ଟୀ ଅଞ୍ଚଳ ପାରହୋଇ ଆସିଲେ ।

ମନ୍‌ସୁର ସିନା ନିଜେ ସଫଳତାର ସହିତ ଖସି ଆସିଲେ । ମାତ୍ର ସେଇଠିହିଁ ସେ ଛାଡ଼ି ଆସିଲେ ସନ୍ଦେହର ମଞ୍ଜି । ଯଦିଓ କୁଲିମାନେ ପରସ୍ପରକୁ ଚିହ୍ନିବା ପାଇଁ ଆଦୌ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି ନାହିଁ କିମ୍ବା କାହାରି ସହିତ କାହାରି ସମ୍ପର୍କ ମଧ୍ୟ ବିଶେଷ ନ ଥାଏ, ତଥାପି ମନ୍‌ସୁର୍ ଯେ ବସ୍ତିକୁ ନ ଫେରି ଅନ୍ୟ କୁଆଡ଼େ ଚାଲିଗଲେ ଏକଥା ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ଜଣା ପଡ଼ିଗଲା ।

ମନ୍‌ସୁର କଂପାସ ବ୍ୟବହାର କରିବା ସମୟରେ ମାତ୍ର ଜଣେ ଦେଖିଥିଲା, ସେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇବାରେ ସାମାନ୍ୟ ଡେରି କରିଦେଲା, କାରଣ ତାର ଇଚ୍ଛା ଥିଲା ମନ୍‌ସୁର୍ ଅଉ କେତେବେଳେ କଂପାସ ବ୍ୟବହାର କରିବା ସମୟରେ ତାଙ୍କୁ ଧରି ନିଜେ ସମସ୍ତଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିବ । ବିଶେଷ କରି ଜମାଦାରଙ୍କୁ ନିଜର ବୁଦ୍ଧି ବିଚକ୍ଷଣତାର ପରିଚୟ ଦେଇ ଅତ୍ୟଧିକ କାମରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇବା ଆଶା ତାର ଥିଲା । ତେଣୁ ସେ ଗୋପନରେ ମନ୍‌ସୁରଙ୍କ ଉପରେ ଆଖି ରଖିଥିଲା । ତାର ପୂରା ସନ୍ଦେହ ଥିଲା ଯେ ମନ୍‌ସୁର ଜଣେ ବିଦେଶୀ ଗୁପ୍ତଚର । ମାତ୍ର ଧରା ପଡ଼ିବା ପୂର୍ବରୁ ମନ୍‌ସୁର ଖସିଗଲେ ।

ମନ୍‌ସୁର୍ ଚାଲିଯିବା ପରେ ପରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଚାଲିଲା । ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ ମନ୍‌ସୁର୍ କାମ ବାବଦରେ କୌଣସି ମଜୁରି ନେଇ ନାହାନ୍ତି । ସେ ଯେଉଁ ଘରେ ରହୁଥିଲେ ସେଠୁ ଖଣ୍ଡେ ଟିସ୍ୟୁ କାଗଜ ମିଳିଲା । ଯଦିଓ ଆଉ କିଛି ମିଳିଲାନି, ତଥାପି ସେଠାରେ ଯେ ଜଣେ ସାଧାରଣ ମଜୁରିଆ ନଥିଲା, ଏହାହିଁ ପ୍ରମାଣିତ ହେଲା ।

ପୋଲିସରେ ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ଖବର ଦିଆଯାଇ ମନସୁରଙ୍କୁ ଖୋଜି ବାହାର କରିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା ଚାଲିଲା ।

ନଂ 01743

ହୋଟେଲ୍ ଗ୍ରୀନ୍‌ପାର୍କ ।

ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟରେ ଠିକ୍ ପହଞ୍ଚିଗଲେ ସମସ୍ତେ । ମିଲର୍ ଓ ତାଙ୍କର ସହକର୍ମୀମାନେ ।

ସଂଗ୍ରହ କରାହୋଇଥିବା ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ସାମାନ୍ୟ ଆଲୋଚନା ହେଲା । ବିଭିନ୍ନ ଘାଟିଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ମାଣ ନକ୍ସା ପ୍ରାୟ ଏକପ୍ରକାର ଥିଲା । ତେବେ ଅର୍ଦ୍ଧବୃତ୍ତାକାର କାନ୍ଥଗୁଡ଼ାକ ସୀମାନ୍ତରେଖା ଏବଂ ତିର୍ଯ୍ୟକ୍ ଉଚ୍ଚ କାନ୍ଥଗୁଡ଼ାକ ବର୍ଲିନ୍ ନଗରକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖି ତିଆରି କରାଯାଉଛି ବୋଲି କମ୍ପାସ୍ ଡାଟାରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା । ଅଦ୍ଭୁତ ତିର୍ଯ୍ୟକ୍ କାନ୍ଥଗୁଡ଼ାକ ଅଧିକ ସନ୍ଦେହ ସୃଷ୍ଟି କଲା । ପୂର୍ବରୁ କରାହୋଇଥିବା ମାପଚୁପ୍‌ରୁ ଜଣାଗଲା—କାନ୍ଥର ମୂଳଭିତ୍ତିର ପରିଧି ପ୍ରାୟ ଅଶୀ ଫୁଟ ଓ ଉଚ୍ଚତା ପ୍ରାୟ ଶହେ ପନ୍ଦର ଫୁଟ । କାନ୍ଥର ଉପର ପାଖ ଏକ ଚଉଡ଼ା ଗଡ଼ାଣିଆ ରାସ୍ତା ଭଳି ।

ଅନୁମାନ କରିନେଲେ ମିଲର୍ ବାକି ଘଟଣାତକ । ହୁଏତ କୌଣସି ଧରଣର କ୍ଷେପଣାସ୍ତ୍ର ଉକ୍ତ ତିର୍ଯ୍ୟକ୍ କାନ୍ଥଗୁଡ଼ିକ ସାହାଯ୍ୟରେ ସଠିକ୍ ଢଙ୍ଗରେ ନାଜି-ବାହିନୀର ପ୍ରଧାନ କର୍ମସ୍ଥଳୀ ବର୍ଲିନ୍ ସହର ଉପରକୁ ନିକ୍ଷେପ କରାଯିବାର ପରିକଳ୍ପନା ରହିଛି । ଆଉ ଅଧିକ ଚିନ୍ତା ନ କରି ଘଟଣାଟି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ଯଥାଶୀଘ୍ର ବର୍ଲିନ୍‌କୁ ଜଣେଇ ଦେବା ଉଚିତ ମନେ କରି ମିଲର୍ ଅନ୍ୟ ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟି ପକେଇଲେ ।

ଫ୍ରାନ୍ସର ଯେଉଁସବୁ ସ୍ଥାନରେ ମିଲିଟାରି ଛାଉଣୀ ଓ ଘାଟୀମାନ ଥିଲା, ସେସବୁ ସ୍ଥାନର ଏକ ବିଶଦ ତାଲିକା ମଧ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା ।

ସେମାନଙ୍କର କାମ ଏକରକମ ପ୍ରାୟ ଶେଷ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ଯେଉଁସବୁ ସମ୍ବାଦ ନାଜି ଲେଫ୍‌ଟୱେଫ୍ ବାହିନୀ ଖୁବ୍ ଦରକାର କରୁଥିଲେ, ସେସବୁ ସମ୍ବାଦ ପ୍ରାୟ ସଂଗ୍ରହ ହୋଇ ସାରିଥିଲା । ସେହିଦିନ ରାତିରେ ସେସବୁ ଗୁପ୍ତ ବେତାର ଯୋଗେ ବର୍ଲିନ୍‌କୁ ପଠାଇ ଦେବାପାଇଁ ମିଲର୍ ଆଦେଶ ଦେଲେ ମନସୁରଙ୍କୁ ।

ତା'ପରେ ସେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ବିଦାୟ ଦେଲେ ।

ଏଣିକି ଆଉ ଭଲସ୍ତରର ଗୁପ୍ତଚର କାମର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । ଅତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସାମରିକ ତଥ୍ୟମାନ ସଂଗ୍ରହ କରିବା ଦିଗରେ ମନ୍‌ସୁର୍ ଛଡ଼ା ଆଉ କାହାର ଯୋଗ୍ୟତା ଥିବାଭଳି ତାଙ୍କର ମନେ ହେଉ ନ ଥିଲା । ତେଣୁ ସେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ବିଦାୟ ଦେଇଥିଲେ ।

ଆଉ କେତେକ କାଗଜପତ୍ର ଦେଖିବା ପରେ ମନ୍‌ସୁର୍‌କୁ ସାମାନ୍ୟ ଉପଦେଶ ଦେଇ ସେ ବାହାରିଗଲେ ଦ୍ରୁତ ପଦକ୍ଷେପରେ ।

ହୋଟେଲ୍ ବାହାରେ ଅପେକ୍ଷା କରୁଥିଲା ଧଳା ରଙ୍ଗର ଏକ ବଡ଼ କାର ।

ଶସା ଅପେକ୍ଷା କରିଥିଲା । ପୂର୍ବ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟରେ ଠିକ୍ ଆସି ସେ ପହଞ୍ଚି ଯାଇଥିଲା ହୋଟେଲ୍ ଗ୍ରୀନ୍‌ପାର୍କର ମେନ୍‌ଗେଟ୍ ପାଖରେ । ହର୍ଣ୍ଣ ଦେବାକୁ ପଡ଼େନି କମ୍ବା ଆଇଭନ୍ ମିଲରଙ୍କ ୧୩୧ ନମ୍ବର ରୁମ୍‌କୁ ଆସିବାକୁ ପଡ଼େନି । ତୃତୀୟ ମହଲର ଏକ ପ୍ରଶସ୍ତ ବଖରାରେ ଥାଇ କାନ୍ଥଘଣ୍ଟାକୁ ଚାହିଁ ମିଲର୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ-ପଡ଼ନ୍ତି । ଲିଫ୍‌ଟରେ ଓହ୍ଲାଇବା ସମୟରେ ଥରୁଟିଏ ଗ୍ରେଟ୍ ରିଷ୍ଟୱାଚ୍‌ଟିକୁ ଦେଖି ନିଅନ୍ତି ସମୟ ମିଳାଇବାକୁ । ତଳେ ପହଞ୍ଚି ସେ ଆବିଷ୍କାର କରନ୍ତି ଶସାକୁ । ସନ୍ଧ୍ୟା ଛଅଟା ପରେ ଶସାର କାମ ପ୍ରାୟ ଶେଷ ହୋଇ ଯାଇଥାଏ । ସାତଟା ପରେ ଅଧିକାଂଶ ଦିନ ଦେଖାହୁଏ ମିଲର୍‌ଙ୍କ ସହିତ ।

ମିଲର୍ ହସି ହସି ଆଗେଇ ଆସିଲେ କାର୍ ନିକଟକୁ । ସୁସନ୍ଧ୍ୟା—ଅଭିବାଦନ ଜଣେଇଲେ ସେ । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଉତ୍ତର ଦେଲା ଶସା—ମଧୁର ସନ୍ଧ୍ୟା ! ତା'ପରେ ଶସା ଫ୍ରଣ୍ଟ୍ ସିଟ୍‌ର ଦରଜା ଖୋଲି ଦେଲା । ଅଯଥା ବିଳମ୍ବ ନ କରି ମିଲର ପଶିଗଲେ କାର ଭିତରକୁ ଏବଂ ଶସାର ଖୁବ୍ ନିକଟରେ ଯାଇ ବସିଗଲେ ।

ଗାଡ଼ିରେ ଷ୍ଟାର୍ଟ ଦେଲା ଶସା ।

ପ୍ୟାରିସ୍‌ର ଜଳାମସୃଣ ରାସ୍ତା ଉପରେ ଦାମୀ କାରଟା ସର୍ପିଳ ଗତିରେ ଆଗେଇ ଯାଉଥିବା ସମୟରେ ମିଲର ଅନ୍ୟମନସ୍କଭାବେ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ ଶସା ସହିତ ବନ୍ଧୁତା ଓ ନିଜ କଥା ।

ପ୍ରାୟ ଛଅମାସ ହେବ ନିଜ କାର୍ ଏକରକମ ଅବ୍ୟବହୃତ ହୋଇ ପଡ଼ିଛି । ସଂଧ୍ୟା ସମୟରେ ଆଉ କେହି ମିଲରଙ୍କୁ ତାଙ୍କର ଗାଢ଼ ସବୁଜ ରଙ୍ଗର କାର୍‌ରେ ଦେଖିବାକୁ ପାଉ ନାହାନ୍ତି । ଜାଣିଶୁଣି ମିଲର ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଗାଡ଼ିରେ

ଯିବା ଆସିବା କରୁଛନ୍ତି—ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅନ୍ତତଃ କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ଏକାଠି ଗଲେ ସାମାନ୍ୟ ଆଲାପ ଜମି ଉଠିବ ଓ ଟିକିଏ ଆନ୍ତରିକତା ମଧ୍ୟ ।

ରିସା ମଧ୍ୟ ଅନେକ ସାହାଯ୍ୟ କରିଚି ମିଲରଙ୍କୁ ସ୍ତ୍ରୀ' ଭିତରେ । ମାସକରେ ଅନ୍ତତଃ ପାଞ୍ଚ ଛଅ ଥର ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ ସେ ମିସେସ କିନ୍ ଓ ବେଳେବେଳେ ମେଜର କିନ୍‌ଙ୍କୁ ନେଇ ଆସେ ମିଲରଙ୍କ ନିବାସକୁ ।

ପ୍ରଖ୍ୟାତ ହୋଟେଲ ଗ୍ରୀନ୍‌ପାର୍କର ପ୍ରକାଣ୍ଡ କୋଠା ନିକଟରେ ସଦାସର୍ବଦା ଜଣେ ଦୁଇଜଣ ଗୁପ୍ତଚର ଥାଆନ୍ତି । ବିରାଟ ହୋଟେଲଟିର ବାସିନ୍ଦାମାନଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗଣା ଅଧିକେ ଖବର ରଖିବା ସେମାନଙ୍କର କାମ । ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ଗୁପ୍ତ ପୋଲିସ ବିଭାଗରେ ରିପୋର୍ଟମାନ ମହଜୁଦ୍ ଥାଏ ।

ମିଲର ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଭାବରେ କିଛି କରୁ ନ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ କାଳେ ଧରା ପଡ଼ିଯିବେ କେତେବେଳେ, ସେ ଆଶଙ୍କା ତାଙ୍କର ସବୁବେଳେ ଥାଏ । ତେଣୁ ସେ ରିସାକୁ କହି ମେଜର କିନ୍ ଓ ତାଙ୍କର ସହଧର୍ମିଣୀଙ୍କୁ ଅନେକ ଥର ଅଣେଇଛନ୍ତି । କିଏ ତ ଜଣେ ପ୍ରତିପତ୍ତିସମ୍ପନ୍ନ ଓ୍ୟାର୍ଡ କମିଶନର ! ତେଣୁ ସେ ଆଶା କରିଥିଲେ ଗୁପ୍ତ ପୋଲିସ ବିଭାଗରେ ତାଙ୍କ ନାଁରେ ରିପୋର୍ଟ ରହିବ ଯେ ସେ ଜଣେ ଭଲ ଲୋକ ଓ ତାଙ୍କର ବନ୍ଧୁ ମହଲ······ଇତ୍ୟାଦି । ଯାହା ଫଳରେ ନଗର ପୋଲିସ ଆଦୌ ସନ୍ଦେହ କରିପାରିବେନି ଏବଂ ନିର୍ବିଘ୍ନରେ ନିଜ କାର୍ଯ୍ୟ ଆଗେଇ ନେବେ ମିଲର୍ । କେବଳ ସେଥିପାଇଁ ଇଚ୍ଛା ନ ଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ସେ ରିସାକୁ ଭଲ ପାଉଛନ୍ତି—ଭଲ ପାଇବାର ନିଖୁଣ ଅଭିନୟ କରୁଛନ୍ତି ଅନେକ ଦିନ ଧରି ।

ଆକସ୍ମିକ ଭାବରେ ମିଲରଙ୍କୁ ପ୍ରକୃତିସ୍ଥ କରେଇ ଦେଲା ରିସା । ଅନ୍ୟମନସ୍କ ହୋଇ ଏକ ପଥରମୂର୍ତ୍ତି ଭଳି ବସିଥିବା ଆଇଭନ୍ ମିଲରଙ୍କ କାନ୍ଧକୁ ହଲେଇ ଦେଇ ରିସା ପଚାରିଲା—ଏତେ କଅଣ ଭାବୁଛନ୍ତି ? ପେଶାଦାର ଅଭିନେତା ଭଳି ରିସାର ପାପୁଲି ଉପରେ ଏକ ଚୁମ୍ବନ ଅଙ୍କି ଦେଇ ଅନ୍ତରର ସବୁତକ ସ୍ନେହ ଓ ମମତା ଢାଳି ଦେଲେ ମିଲର୍ । ତା'ପରେ ଖୁବ୍ ଭାବବିହ୍ୱଳ ଭାବେ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ସେ—ଯାହା କଥା ଭାବି ଭାବି ମୁଁ ମୋ ଅଜାଣତରେ କାମ କରିବାର ପ୍ରେରଣା ପାଏ, ସେଇ ରିସାକୁ ପାଖରେ ପାଇ ଟିକିଏ ଅଧିକ ଭାବପ୍ରବଣ ହୋଇଯାଇଥିଲି । ତା'ପରେ ସେ ରିସାର ପାପୁଲିଟିକୁ ନିଜ ହାତ ମୁଠା ଭିତରେ ଚାପି ଅଧୀର ଭାବେ କହିଲେ—ତମକୁ ରିସା ମୁଁ ଯେ କେମିତି ପାଇଲି, ସେଇ କଥାହିଁ ଅନେକ ସମୟରେ ଭାବେ, ଆଉ ଭାବେ ତମର ପରିଚୟ ଓ ବନ୍ଧୁତା ନ ପାଇଥିଲେ ମୋର ଜୀବନ ହୁଏତ ଆଉ କେତେ ବର୍ଷ ଶୁଷ୍କ ହୋଇ ରହି ଯାଇଥାନ୍ତା !

ଇଚ୍ଛାକରି ନିଜ ହାତଟିକୁ ମିଲରଙ୍କ ଦୃଢ଼ ବନ୍ଧନ ଭିତରୁ ମୁକୁଳେଇଲାନି ରିସା । ଅନ୍ୟ ହାତଟିରେ କାର୍‌ର ଚଉଡ଼ା ଷ୍ଟିଅରିଂଟାକୁ ଏପାଖ ସେପାଖ କରୁ କରୁ ଅର୍ଥପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ମିଲରଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ କହିଲା—ହୁଁ !

ମିଲର୍ ଆହୁରି ଉତ୍ସାହିତ ହୋଇ ଉଠିଲେ । ରିସାକୁ ଯେ କୌଣସିମତେ ଆନନ୍ଦିତ କରି ତା' ଜରିଆରେ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟ ହାସଲ କରିବାକୁ ହେବ । ଏକାନ୍ତ ଗୋପନୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ । କିନ୍ତୁ ତା' ପରେ ପରେ ହଠାତ୍ ସେ ଶିଥିଳ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ଯଦି ରିସା ଏକଥା ପ୍ରକାଶ କରିଦିଏ ତେବେ ସୁନିଶ୍ଚିତ ପ୍ରାଣଦଣ୍ଡ । ଆଉ ଯଦି ମିଲର୍ ସଫଳ ହୁଅନ୍ତି ତେବେ···ଆନନ୍ଦରେ ପୁଣି କୁରୁଳି ଉଠିଲେ ସେ ।

କାରଟି ସେତେବେଳକୁ ସହରର ଜନଗହଳି ରାସ୍ତା ଛାଡ଼ି ଉପକଣ୍ଠର ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଶାନ୍ତ ନୀରବ ରାସ୍ତା ଧରିଥିଲା । ପ୍ୟାରିସ୍ ନଗରୀଠୁ ଅଠର ମାଇଲ ଦୂରବର୍ତ୍ତୀ ଏକ ରମଣୀୟ ଝରଣା ନିକଟକୁ ଆଗଉଥିଲା କାରଟି । ଝରଣାର ଶୋଭାକୁ ଅଧିକ ରୁଚିମନ୍ତ ଓ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟମୟୀ କରି ଦିଆଯାଇଥାଏ କୃତ୍ରିମଭାବେ । ରଙ୍ଗ ବେରଙ୍ଗର ଆଲୋକ ଓ ବିଭିନ୍ନ ଜାତୀୟ ଫୁଲ ଯୋଗୁଁ ଛୋଟ ଛୋଟ ଉଦ୍ୟାନଗୁଡ଼ିକ ଅତି ଚମତ୍କାର ଦେଖାଯାଏ ସନ୍ଧ୍ୟା ପରେ । ଅନେକେ ଯାଆନ୍ତି ସେଠାକୁ କିଛି ସମୟ ଫୁର୍ତ୍ତି କରି ଆସିବାକୁ । ରିସା ମଧ୍ୟ ଜାଣିଥିଲା ମିଲର୍ଙ୍କ ଭଳି ଜଣେ ଖ୍ୟାତିସମ୍ପନ୍ନ ଯୁବକ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ମନ ଏହିପରି ଏକ ଉଦ୍ୟାନରେ ହଜିଯାଇ ପାରେ । ସେଥିପାଇଁ ସେ କାରଟିକୁ ଛୁଟେଇ ଦେଇଥିଲା ଲେହିଡର୍ଝରଣା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ।

ଲେହିଡ ଝରଣା ଆଉ ମୋଟେ ଦୁଇ ମାଇଲ ଖଣ୍ଡେ ଥିଲା । ଆଉ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ରିସା ପାରୁନଥିଲେ । ଅପେକ୍ଷା କରି ପାରିଥାନ୍ତେ ମିଲର୍ । ମାତ୍ର ସେ ଜଣାଇ ଦେବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ ଯେ ରିସାକୁ ନିବିଡ଼ ଭାବରେ ଚାହାନ୍ତି ସେ । ତେଣୁ କାର ବନ୍ଦ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରି ରିସାକୁ ସେ ଦୃଢ଼ ଆଲିଙ୍ଗନରେ କିଛିକ୍ଷଣପାଇଁ ଉତ୍ତେଜିତ କରିଦେଲେ । ଅବଶ୍ୟ ପ୍ରକାଶ୍ୟରେ କିଛି କହିଲେନି ସେ—ଆଖିର ଭାଷା ତାଙ୍କର ବୁଝୁଥିଲା ରିସା ।

ଲେହିଡ ଝରଣାର ଏକ ଲାଭେଣ୍ଡର କୁଞ୍ଜ ପାଖରେ ଅଳ୍ପ ସମୟ ଆଳାପ କରିବାପରେ କ୍ରମେ ଉଚ୍ଛୃଙ୍ଖଳ ହୋଇ ଉଠିଲେ ମିଲର । ରଙ୍ଗୀନ ପରିବେଶକୁ ରୋମାଞ୍ଚକର କରି ତୋଳିଲେ ସେ । ମାଦକଭରା ଆଖିରେ ସେ ରିସାକୁ ଆକର୍ଷଣ କଲେ । ଆନନ୍ଦକୁ ସମଭାଗରେ ଉପଭୋଗ କରିବାକୁ ରିସା ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲା ମଧ୍ୟ ।

ଅଳ୍ପ କେତୋଟି ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଭିତରେ ଦୁହେଁ ଖୁବ୍ ଆପଣାର ହୋଇଗଲେ— ସତେ ଯେପରି ଶାରୀରିକ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଛଡ଼ା ଆଉ କୌଣସି ପ୍ରଭେଦ ନାହିଁ !

କଳାପ୍ରିୟ ରାତି କ୍ରମେ କଳା ଓ ଶାନ୍ତ ହେଉଥିଲା ।

ଭଲଭାବେ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରି ରିସାକୁ କହିଲେ ମିଲର —ମୋ ପାଇଁ ଗୋଟାଏ କାମ କରି ପାରିବ ରିସା ? ବିପଦ ଅଛି । ତଥାପି କହୁଚି, କାରଣ ତମ ଛଡ଼ା ଆଉ କାହା ଉପରେ ମୋର ଭରସା ନାହିଁ । କ'ଣ କରି ପାରିବ ?

ନିର୍ନିମେଷ ନୟନରେ ଚାହିଁରହିଲେ ସେ ରୀସା ମୁହଁକୁ । ରୀସା ଟିକିଏ ଚମକିଗଲା—ଏମିତି କଅଣ କାମ ଅଛି ଯେ ମିଲର ଅନୁରୋଧ କରୁଛନ୍ତି ! ବିଶେଷ ଗୁରୁତ୍ୱ ସେ ଅନୁଭବ କଲାନି । ମିଲରଙ୍କୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରିବାପାଇଁ କହିଲା—ମତେ ଆଜିଯାଏ ଚିହ୍ନି ପାରିଲେନି ଆପଣ ? ଆପଣଙ୍କ କଥା ମାନିବା କଣ ମୋର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନୁହେଁ ?

ଉତ୍ସାହିତ ହୋଇ କଥାଟାକୁ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲେ ମିଲର । ମାତ୍ର ପାଟିରୁ ଶବ୍ଦ ବାହାରିଲାନି ତାଙ୍କର । ଦୁଇଥର ଢୋକ ଢୋକି ସେ ନିଜକୁ ଦୃଢ଼ କରିନେଲେ ଟିକିଏ । ତା ପରେ ସେ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ କହିଲେ—ମିଲିଟାରି ଏୟାରପୋର୍ଟ କଣ୍ଟ୍ରୋଲ ରୁମରେ ତମର ଯେଉଁ ବନ୍ଧୁ ଅଛନ୍ତି, ତାଙ୍କୁ ବାଧ୍ୟକରି ସେଠୁ ଲଣ୍ଡନକୁ ଯେଉଁ ସାମରିକ ବେତାର ବାର୍ତ୍ତାମାନ ସାଙ୍କେତିକ ଭାଷାରେ ପଠାହେଉଛି ସେଗୁଡ଼ିକର ନକଲ ଆଣିପାରିବ ?

ଏତିକ କହିସାରିବା ପରେ ମିଲର ଖୁବ ଅସ୍ଥିର ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ଖୁବ କ୍ଲାନ୍ତି ଅନୁଭବ କଲେ ସେ । ରକ୍ତରେ ତାଙ୍କର ପ୍ରକାଶ ପାଇଲା ଅସାଧାରଣ କ୍ଷିପ୍ରତା । ରୀସା ନୀରବରେ ଶୁଣି ଯାଉଥିଲା ମିଲରଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବ । ବୁଝିନପାରି ସେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟହୋଇ ଚାହିଁ ରହିଲା ମିଲରଙ୍କ ଆଡ଼େ । ମାତ୍ର ମିଲର ଆଶଙ୍କା କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ—ହୁଏତ ରୀସା ଘଟଣାଟା ପ୍ରକାଶ କରିଦେଇ ପାରେ । ଦେଶଦ୍ରୋହ ଓ ଗୁପ୍ତଚରଗିରିର ଚରମ ପରିଣତି ପ୍ରାଣଦଣ୍ଡ ଭୟରେ ସେ ଆତଙ୍କିତ ହୋଇ ଉଠିଲେ ।

ଟିକିଏ ପରେ ରୀସା କହିଲା—ଆପଣଙ୍କ ପାଇଁ ସବୁ କିଛି ରୀସା କରିପାରେ ।

ମିଲର ଆନନ୍ଦରେ ରୀସାକୁ ଆଉଜେଇ ନେଲେ ନିଜ ଛାତି ଉପରକୁ । ରୀସାକୁ ଅଧିକ ଆନନ୍ଦିତ କରି ରଖିବାକୁ ହେବ । ରୀସାକୁ ସନ୍ଦେହ କରିବାର କିଛି ନ ଥିଲା । ସାମାନ୍ୟ ଉପଦେଶ ଦେବା ଛଳରେ କହିଲେ ସେ—ତାଙ୍କଠୁ ବାର୍ତ୍ତାଗୁଡ଼ିକର ନକଲ ପ୍ରତିଦିନ ଯାଇ ନେଇଆସିବ । ମାତ୍ର ମୋ କଥା ଯେପରି ତାଙ୍କୁ କହିବନି । ମୋ ନାଁ ଯଦି ତମ ପାଟିରୁ ସେ ଶୁଣିବେ ହୁଏତ ସେ ଆଉ ତୁମକୁ ପୂର୍ବଭଳି ସ୍ନେହ କରିପାରିବେନି । ମତେ ଆଉ ତୁମେ ଭୁଲିଯିବନି ତ ?

ରୀସା ସାମାନ୍ୟ ହସିଲା । କିଛି ନକହିଲେ ସୁଦ୍ଧା ମୁଖର ଭାବଭଙ୍ଗୀ ମାଧ୍ୟମରେ ଜଣେଇ ଦେଲା—ସେ ସବୁକିଛି ବୁଝି ପାରିଛି !

ଏସ୍କାର ଫୋର୍ସ ଅଫିସର୍ସ କ୍ୱାର୍ଟର ସ ହତା ଭିତରେ ମିଲର । ନଜର ଗୋଲ୍ ଗେଟରେ କାରଖଣ୍ଡିକ ଡ୍ରାଇଭ କରୁଥାନ୍ତି ନିଜେ । ସାମରିକ ବିମାନଘାଟୀ ସଲଗ୍ନ ବିରାଟ ହତା ଭିତରେ ଧାଡ଼ି ଧାଡ଼ି ଘର । ମେଜର କିନ୍‌ଙ୍କ ଘରକୁ ଅନେକ ସମୟରେ ଆସନ୍ତି ସେ । ତେଣୁ ଫାଟକ ନିକଟରେ ବନ୍ଧୁକଧାରୀ ଜଗୁଆଳୀ ବାଧା ଦେଉନି ।

ଛଅମାସ ମଧ୍ୟରେ ଫ୍ରାନ୍‌ସ ବିମାନବାହିନୀ ଅଫିସରମାନଙ୍କ ସହିତ ଖୁବ୍ ପରିଚିତ ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ ପ୍ୟାରିସ କରପୋରେସନ୍‌ର ପ୍ରତିପତ୍ତିସମ୍ପନ୍ନ କମିସନର ଆଇଭନ୍ ମିଲର । ପ୍ରାୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଫିସରଙ୍କୁ ସେ କିଛି ନା କିଛି କୃତ୍ରିମ ହୀରା ଅଳଙ୍କାର ଉପହାର ଦେଇଥାନ୍ତି । କେହି କେହି ଅତ୍ୟଧିକ ବାଧ କରନ୍ତି ମୂଲ୍ୟ ନେବାକୁ । ମାତ୍ର ସବୁବେଳେ ମିଲରଙ୍କର ସେଇ ଏକା ଭଦ୍ର ଉତ୍ତର—ସ୍ନେହ ଓ ଆନ୍ତରିକତା ଆଗରେ ଟଙ୍କା ପଇସା ମୂଲ୍ୟହୀନ । ବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ଉପହାର ଦେବା କଅଣ କେବେ ଅପରାଧ ହୋଇପାରେ ?

ଚମତ୍କାର ବ୍ୟବହାର ଦ୍ୱାରା ସମସ୍ତଙ୍କର ଅତି ବିଶ୍ୱସ୍ତ ହୋଇ ଉଠିଥିଲେ ମିଲର । ବିମାନଘାଟୀର ଅଫିସର କମାଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ମେଜର୍ କିନ୍‌ଙ୍କ ସହିତ ତାଙ୍କର ଏତେ ଆନ୍ତରିକତା ଜମି ଉଠିଥିଲା ଯେ ଅନେକେ ଭାବୁଥିଲେ ମେଜର୍ କିନ୍ ଓ ଆଇଭନ ମିଲର ବୋଧହୁଏ ବାଲ୍ୟାବସ୍ଥାରୁ ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ବନ୍ଧୁ ଥିଲେ । ବନ୍ଧୁଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଯେତେ ବୃଦ୍ଧି ପାଉଥାଏ, ମିଲର ସେତେ ଆନନ୍ଦିତ ହେଉଥାନ୍ତି । କାରଣ ବନ୍ଧୁତା ଖାତିରରେ କେହି ପଦେ କହିପାରିବେନି, ଯଦି କେବେ ମିଲର ଅଜ୍ଞତାର ଅଭିନୟ କରି ଜାଣି ଶୁଣି ନିଷିଦ୍ଧ ଅଞ୍ଚଳ ଆଡ଼େ ଚାଲି ଯାଆନ୍ତି ।

ଯାହା ସେ ଅନୁମାନ କରୁଥିଲେ ଠିକ ତାହାହିଁ ଘଟିଥିଲା । ଜାଣିଶୁଣି ସେ ଅନେକଥର ନିଷିଦ୍ଧ ଅଞ୍ଚଳ ଓ ନିରାପତ୍ତା ଅଫିସ ଭିତରକୁ ପଶି ଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ କେହି ତାଙ୍କୁ ବାରଣ କରିନଥିଲେ । ସବୁ ଅଫିସର ତ ଚିହ୍ନା ।

କେବଳ କଣ୍ଟ୍ରୋଲ ରୁମକୁ ଛାଡ଼ି ଅନ୍ୟ ସବୁଆଡ଼େ ସେ ବେଶ ମୁକ୍ତ ଭାବରେ ବୁଲିଚାଲି କରି ପାରୁଥିଲେ । ଉପରିସ୍ଥ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କ ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ବନ୍ଧୁ ହୋଇ-ଥିବା ଯୋଗୁ ଅଧୀନସ୍ଥ କର୍ମଚାରୀମାନେ ମଧ୍ୟ କେହି କିଛି କହି ପାରନ୍ତିନି । କଣ୍ଟ୍ରୋଲ ରୁମକୁ ଯିବାକୁ ସେ କେବେ ହେଲେ ଇଚ୍ଛା କରିନାହାନ୍ତି । କାଳେ କିଏ ସନ୍ଦେହ କରିବେ ସେଇ ଆଶଙ୍କାରେ ସେଥିରୁ ସେ ନିବୃତ୍ତ ଥିଲେ ।

ଏତେ ସହଜରେ ବନ୍ଧୁତା ସ୍ଥାପନ କରିପାରିବେ ବୋଲି ସେ ଆଦୌ ଆଶା କରିନଥିଲେ । ମନେ ମନେ ଖୁବ ଆନନ୍ଦ ଅନୁଭବ କରୁଥିଲେ ସେ । ଗୁପ୍ତ

ପୋଲିସ ବିଭାଗରୁ ସନ୍ଦେହର ବାହାରେ ରହି ସେ ନିଜର ଦାୟିତ୍ୱ ସଫଳତାର ସହିତ ତୁଲାଇ ପାରିବେ—ଏଇ ଆଶା ତାଙ୍କର କ୍ରମେ ଦୃଢ଼ିଭୂତ ହେଉଥିଲା ।

ସେଦିନ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବାହାରିଥିଲେ ମିଲର । ଗନ୍ତବ୍ୟ—ମେଜର କିନ୍‌ଙ୍କ ବାସଭବନ । ଅଫିସର୍ସ କ୍ୱାର୍ଟର୍ସ ହତା ଭିତରକୁ ପଶୁ ପଶୁ ଗୁଡ଼ାଏ କଥା ସେ ଭାବିଗଲେ ।

ଗୁପ୍ତଚରମାନଙ୍କର ଅନୁକୂଳ ଭାଗ୍ୟ ଦରକାର । ହୁଏତ ଭାଗ୍ୟ ତାଙ୍କର ଅନୁକୂଳ ଥିଲା ।

ମେଜର କିନ୍‌ଙ୍କ ଘରେ ପହଞ୍ଚିବା ବେଳକୁ ମିସେସ କିନ୍‌ଙ୍କ ଛଡ଼ା ଆଉ କେହି ନ ଥିଲେ । ମିଲର ମଧ୍ୟ ଅନୁମାନ କରିଥିଲେ ଯେ ମେଜର କିନ ନଥିବେ । ତେଣୁ ସେ ଜାଣିଶୁଣି ଆସିଥିଲେ ।

ସାମାନ୍ୟ ଆଲାପ ପରେ ମିଲର ବାଢ଼ି ବସିଲେ ଏକ ସାନ୍ଧ୍ୟ ଭ୍ରମଣର ପ୍ରସ୍ତାବ । ମିସେସ କିନ୍ ଆପତ୍ତି କଲେନି । କୌଣସି ଦିନ ରାତି ଆଠଟା ପୂର୍ବରୁ ମେଜର କିନ୍ ଫେରୁ ନ ଥିବାରୁ ମିସେସ କିନ୍ ସାଧାରଣତଃ କୁଆଡ଼େ ବାହାରି ପାରନ୍ତିନି । ତେଣୁ ମିଲରଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ସେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ରାଜି ହୋଇଗଲେ ଓ ନିଜକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ଭିତରକୁ ଚାଲିଗଲେ ।

ଡ୍ରଇଂ ରୁମରେ ଏକାକୀ ବସି ରହିଲେ ଆଇଭାନ ମିଲର । କିଛି ସମୟ ଅପେକ୍ଷା କରିବା ପରେ ସେ ଉଠି ଆସିଲେ ଡ୍ରଇଂ ରୁମରୁ । ନିଜ କୋଟର ପଛ ସିଟରେ ବସି ସାମନା ସିଟର ପଛପାଖେ ଥିବା ଗ୍ରେଟ ଲାଇଟର ଉପର କାଚଟା ସାମାନ୍ୟ ଚାପଦେଇ ଖୋଲିଦେଲେ । ତା' ପରେ ପରେ ଗ୍ରେଟ ଗ୍ରେଟ ଦୁଇଟା ବଲ୍‌ବ ଥିବା ହୋଲଡ଼ରଟା ମଧ୍ୟ । ଏକ ଦକ୍ଷ ମେକାନିକ ପରି ସେ କାମ କରି ଯାଉ ଥାଆନ୍ତି ।

ତାପରେ ବାମ ପାଖରେ ଥିବା ବ୍ୟାଟେରି ସୁଇଚଟାକୁ ଅନ କରିଦେଇ ଅନ୍ୟ ପାଖରେ ଥିବା ଗ୍ରେଟ ଟେଲିଗ୍ରାଫ ଯନ୍ତ୍ରଟିର ସଦବ୍ୟବହାର କଲେ ସେ । ଜଣେ ଟେଲିଗ୍ରାଫ ଅପରେଟରର ଭଳି ଯଥେଷ୍ଟ ନିଷ୍ଠା ଓ ଏକାଗ୍ରତା ସହି ନିଜର ଆଙ୍ଗୁଳି ଚାଳନା କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ ସେ । ପ୍ରାୟ ଦୁଇ ଅଢ଼େଇ ମିନଟ ପରେ ବ୍ୟାଟେରି ସୁଇଚଟା ଅଫ କରି ବଲ୍‌ବ ହୋଲଡ଼ରଟା ଯଥାସ୍ଥାନରେ ରଖିଦେଲେ ଏବଂ ଉପର କାଚଟା ମଧ୍ୟ । ମାତ୍ର ତିନି ଚାରି ମିନଟ ଭିତରେ ସବୁ କାମ ତାଙ୍କର ଶେଷ ହୋଇଗଲା ।

କେତେକ ଜରୁରୀ ବେତାର ବାର୍ତ୍ତା ସେଦିନ ପଠାଇବାର ଥିଲା ମିଲରଙ୍କର । ମାତ୍ର ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟବଶତଃ ସେଦିନ ଗ୍ରୀନପାର୍କ ହୋଟେଲରେ ଏକ ବଡ଼ ଧରଣର ଚୋରି ହୋଇଥିବା ଯୋଗୁ ପ୍ୟାରିସ ନଗର ପୋଲିସ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଚଳାଇଥିଲେ ।

ସେପରି ପରିସ୍ଥିତିରେ ନିଜ କୋଠରୀ ଭିତରୁ ବେତାର ବାର୍ତ୍ତା ପ୍ରେରଣ କରିବାକୁ ସେ ସାହସ କଲେନି । ତେଣୁ ସେ ନିଜ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କାରରେ ବାହାରି ପଡ଼ିଲେ । କାରଟିରେ ଅତି ବିଚକ୍ଷଣଭାବେ ଏକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଗୁପ୍ତ ବେତାର ଯନ୍ତ୍ର ଖଞ୍ଜା ହୋଇଥିଲା । ଟେଲିଗ୍ରାଫି ଜାଣିଥିବା ଯେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ପଛ ସିଟ୍‌ରେ ବସି ଅନାୟାସରେ ଗୁପ୍ତ ବେତାର ଜରିଆରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ବାଦମାନ ବର୍ଲିନ ଓ ନୁରେମ୍‌ବର୍ଗକୁ ପଠାଇ ପାରିବ । କାରଣ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କୋର୍ଡ଼ ଭାଷାର ପ୍ରକୃତ ଅର୍ଥ କେବଳ ସେଇଠାରେହିଁ ବାହାର କରାଯାଇପାରିବ ।

ମିଲର ବାହାରି ଆସିଲେ ସିନା ! କିନ୍ତୁ କିଛି ବାଟ ଯିବାପରେ ସେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲେ ତାଙ୍କୁ ଏକ ଜିପ୍ ଅନୁସରଣ କରୁଛି । ଘଟଣା ଅନୁମାନ କରିନେଲେ ସେ ଖୁବ୍ ସହଜରେ । ପ୍ୟାରିସ ଗୁପ୍ତ ପୋଲିସ ବିଭାଗ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଭାବେ କିଛି କରିପାରି ନ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ମିଲରଙ୍କୁ ସନ୍ଦେହ କରିଚ । ଗ୍ରୀନପାର୍କରୁ ଗୁପ୍ତ ବେତାର ଜରିଆରେ କୌଣସି ଏକ ଅବୋଧ ଭାଷାରେ ସମ୍ବାଦ ପ୍ରେରଣ ହେଉଥିବାର ସନ୍ଧାନ ପାଇ ବେତାର ବିଭାଗ ପୋଲିସ ଏକାଧିକବାର ଗ୍ରୀନପାର୍କକୁ ଆସି ବିଫଳ ମନୋରଥ ହୋଇ ଫେରି ଯାଇଛନ୍ତି । ତେଣୁ ମିଲର ମଝିରେ ମଝିରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଥାନ୍ତି ପଛରେ ଆସୁଥିବା ଜିପ୍‌ଟିକୁ । ବେତାର ଯନ୍ତ୍ର ଥିବ ନିଶ୍ଚୟ । ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ଏକ ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ଉପନୀତ ହେଲେ ସେ ।

ସିଧାସଳଖ ଚାଲିଲେ ସେ ବିମାନବାହିନୀ ଅଫିସରମାନଙ୍କ କ୍ୱାର୍ଟର ଆଡେ । ଗେଟରେ ଥିବା ସଶସ୍ତ୍ର ପ୍ରହରୀ ବାଧା ଦେଲାନି । ମିଲର ନିରାପଦରେ ହତା ଭିତରକୁ ପଶିଗଲେ । ପଛେ ପଛେ ଆସୁଥିବା ଜିପ୍‌ଟା ଅନ୍ୟ ବାଟେ ଫେରିଗଲା । ଜିପ୍‌ରେ ଆସୁଥିବା ସର୍ଜେଣ୍ଟଜଣକ ହୁଏତ ଭାବିଥିବେ ଅଯଥାରେ ଗୁଡ଼ାଏ ସମୟ ସେ ନଷ୍ଟ କଲେ ।

ଗୋପନୀୟ କାର୍ଯ୍ୟଟିକ ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ସାରି ମିଲର କାର୍ ଭିତରୁ ପୁଣି ବାହାରି ଆସିଲେ ଏବଂ ମିସେସ୍ କିନ୍‌ଙ୍କୁ ଅପେକ୍ଷା କରି ବସିଲେ ଅଭିଜାତ ସମ୍ପନ୍ନ ଡ୍ରଇଙ୍ଗ ରୁମରେ ।

ଅଳ୍ପ ସମୟ ଭିତରେ ମିସେସ୍ କିନ୍ ମେକଅପ୍ ହୋଇ ବାହାରି ଆସିଲେ ଘରୁ । ହସି ହସି ତାଙ୍କୁ ପାଖେଇଟି ନେଲେ ମିଲର କାର୍ ଭିତରକୁ । ଷ୍ଟିଅରିଂ ହ୍ୱିଲ ପାଖରେ ବସି ଗାଡିରେ ଷ୍ଟାର୍ଟ ଦେଲେ ସେ ।

ବିଭବଶାଳୀ ନଗରୀ ଲଣ୍ଡନ ।

ଶୀତ ରାତ୍ର । ସନ୍ଧ୍ୟା ପରଠାରୁ ସାମାନ୍ୟ ତୁଷାରପାତ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ-ଯାଇଛି । ରାଜପଥ ଧାରେ ଧାରେ ଠିଆ ହୋଇଥିବା ବତୀଖୁଣ୍ଟଗୁଡ଼ାକ ଅଧିକ ନିସ୍ତେଜ ହୋଇପଡ଼ିଛି । ବାର୍ ଲାଇଟ୍ ଓ ମରକରୀ ଲ୍ୟାମ୍ପଗୁଡ଼ାକ ଅତ୍ୟଧିକ ନିଷ୍ପ୍ରଭ ହୋଇପଡ଼ିବା ଫଳରେ ଆଲୋକମୟ ରାଜପଥ ଏକ ଶୀଖା ରାସ୍ତାର ରୂପ ଧାରଣ କରିଛି । ଜନଗହଳି ମଧ୍ୟ ଟିକିଏ କମ୍ । ଗୋଟାଏ ଗୋଟାଏ ମଟରକାର୍ ମଝିରେ ମଝିରେ ରାସ୍ତା ଉପରେ ବିଛେଇ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିବା ପତଳା ବରଫ ସ୍ତର ଉପରେ ଗାର କାଟି ଚାଲିଯାଉଛି ।

ହୋଟେଲ ଇଲିଟର ସବାଉପର ମହଲାର ଏକ ଅଭିଜାତପୂର୍ଣ୍ଣ କୋଠରୀରୁ ତରୁଣୀ ମିଚକା ଅନ୍ୟମନସ୍କଭାବେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଥିଲା । ମୋଟା କାଚ ଝରକା ଉପରେ ଛୋଟ ଛୋଟ ବରଫଗୁଣ୍ଡ ସବୁ ପଡ଼ି ଏକ ଅଦ୍ଭୁତ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା । ବାହାରର ନିଷ୍ପ୍ରଭ ଆଲୋକ ଓ ଭିତରର ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ନୀଳ ଆଲୋକରେ ବରଫଗୁଣ୍ଡ-ଗୁଡ଼ାକ ଚକ ଚକ୍ କରୁଥିବାରୁ କାଚ ଝରକାଟା ବଡ଼ ଚମତ୍କାର ଦେଖାଯାଉଥିଲା । ତା'ର ଭିତର୍ ଦେଇ ଚାହିଁ ରହିଥିଲା ମିଚକା ।

ମିଚକା ଅପେକ୍ଷା କରୁଥିଲା ତରୁଣ ଫ୍ଲାଇଙ୍ଗ ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ ରବର୍ଟଙ୍କୁ ।

ଗତ କେତେଦିନ ଭିତରେ ଅନେକଗୁଡ଼ାଏ ଗୋପନୀୟ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରିଛି ମିଚକା । ନିଜର ରୂପ ସମ୍ଭାରରେ ରବର୍ଟଙ୍କୁ ସମ୍ମୋହିତ କରି ରଖିପାରିଛି ସେ । ତରୁଣ ରବର୍ଟ ମିଚକା ପାଇଁ ପ୍ରାଣପାତ କରିବାପାଇଁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ । ମିଚକାର କୌଣସି ଅନୁରୋଧକୁ ଏଡ଼େଇ ଦେବା ତାଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଆଦୌ ସମ୍ଭବପର ନ ଥିଲା । ମିଚକାକୁ ସେ ଅତି ନିବିଡ଼ ଭାବରେ ଭଲ ପାଉଥିଲେ ଏବଂ ସ୍ନେହର ପରିମାଣ ତାଙ୍କର ଅତିମାତ୍ରାରେ ବଢ଼ି ଯାଇଥିଲା ଯେତେବେଳେ ସେ ତାଙ୍କର ସହକର୍ମୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁସନ୍ଧାନ କରି ଜାଣିପାରିଲେ ଯେ ମିଚକା ଅନ୍ୟ କାହାରି ସହିତ ଆଳାପ ମଧ୍ୟ କରିବାକୁ ଆଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ କରେନା । କେବଳ ରବର୍ଟଙ୍କୁହିଁ ସେ ଭଲପାଏ । ମିଚକା ରୂପଜୀବୀ ବୋଲି ତାଙ୍କର ଯେଉଁ ଧାରଣା ଥିଲା ତାହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବଦଳି ଗଲା । ତନ୍ୱୀ ମିଚକା ରବର୍ଟଙ୍କ ପ୍ରେୟସୀର ସ୍ଥାନ ମଣ୍ଡନ କଲା । ତରୁଣ ମନ ଇଣ୍ଟେଲିଜେନ୍ସ ବିଭାଗରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଖ୍ୟାତି ଲଭିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ରବର୍ଟ ମିଚକାକୁ ଏତେ ବେଶୀ ଭଲ ପାଉଥିଲେ ଓ ବିଶ୍ୱାସ କରୁଥିଲେ ଯେ ଅତୀବ ଗୋପନୀୟ ସାମରିକ ତଥ୍ୟମାନ ମିଚକାକୁ ଯୋଗାଇ ଦେବାରେ ଆଦୌ କୁଣ୍ଠାବୋଧ ମଧ୍ୟ କଲେନି ।

କୁଣଲୀ ଗୁପ୍ତଚର ରବର୍ଟଙ୍କୁ ସନ୍ଦେହ କରିବାର ସାହସ କାହାରି ନ ଥିଲା । ଜେନେରାଲ୍ କାରଉଇନ୍ ନିଜ ଜାମାତାର ବୁଦ୍ଧି ଓ ବିଚକ୍ଷଣତା ଦେଖି ନିଜକୁ ଧନ୍ୟ ମନେ କରୁଥିଲେ । ଅତି ସାମାନ୍ୟ ସାମାନ୍ୟ ପ୍ରମାଣରୁ ଅନେକ ଗୁଡ଼ାଏ ଗୁପ୍ତ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରି ପାରୁଥିଲେ ରବର୍ଟ । ଯେଉଁ ପ୍ରମାଣଗୁଡ଼ିକୁ ଉପରିସ୍ଥ ଅଫିସରମାନେ ଅନାବଶ୍ୟକ ଭାବି କୌଣସି ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଉନଥିଲେ, ସେ ସବୁ ପ୍ରମାଣଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ସାମାନ୍ୟ ଚିନ୍ତା କରି ଜର୍ମାନୀ ଓ ଇଟାଲୀର ଅଦୃଶ୍ୟ ଗୁପ୍ତଚରମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଗିରଫ କରିବାରେ ସଫଳତା ହାସଲ କରିଥିଲେ ରବର୍ଟ । ଯେଉଁ ରବର୍ଟଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଓ ଚିନ୍ତାଶକ୍ତି ଏତେ ତୀକ୍ଷ୍ଣ ସେଇ ରବର୍ଟ ଯେ ପ୍ରେମାସକ୍ତ ହୋଇ ମିଚିକା ପରି ଏକ ନାରୀ ନିକଟରେ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ସାମରିକ ଗୋପନ ତଥ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରିଦେଉଛନ୍ତି ଏ କଥା କେହି ଭୁଲରେ ସୁଦ୍ଧା କଳ୍ପନା କରିନାହାନ୍ତି ।

ରବର୍ଟ ପ୍ରତିଦିନ କିଛି ନା କିଛି ତଥ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରି ଦେଉଥାନ୍ତି ମିଚିକା ଆଗରେ । ଏସବୁ ସେ କରନ୍ତି କେବଳ ମିଚିକାକୁ ଖୁସି କରାଇବା ପାଇଁ । ମିଚିକା ଅନ୍ୟମନସ୍କତାର ଅଭିନୟ କରି ସବୁ ଶୁଣିଯାଏ ଓ ଯଥେଷ୍ଟ ଏକାଗ୍ରତାର ସହିତ ମନେରଖେ ମଧ୍ୟ । ରାତିର ଶେଷାର୍ଦ୍ଧରେ ରବର୍ଟ ଫେରି ଯିବାପରେ ସେ ଯାହା ଯାହା ଶୁଣିଥାଏ ସବୁ ଗୋଟିଗୋଟି କରି ଟିପିନିଏ ଓ ତା'ପରେ ବିଶଦଭାବେ ଲେଖି ପଠାଇଦିଏ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଫଟୋ ଦୋକାନକୁ ।

ସାଧାରଣତଃ ପ୍ରତିଦିନ ରବର୍ଟ ଆସିବାପୂର୍ବରୁ ମିଚିକା ଏକ ତାଲିକା କରି ଦେଇଥାଏ—କଅଣ କଅଣ ବୁଝିବାକୁ ହେବ ରବର୍ଟଙ୍କଠାରୁ ବିଶେଷଭାବରେ । ସେଇ ଅନୁଯାୟୀ ସେ ସ୍ୱାଭାବିକଭାବେ ପ୍ରଶ୍ନ କରେ ରବର୍ଟଙ୍କୁ । ଉତ୍ତର ପାଏ ମଧ୍ୟ ।

ଆଉ ଯେଉଁଦିନ ରବର୍ଟଙ୍କର ଆସିବାରେ ବେଶୀ ବିଳମ୍ବ ହୁଏ ସେଦିନ ମିଚିକା ଖେଳେଇ ବସେ ଅତୀତକୁ । ରାତି ଆଠଟାପରେ ପ୍ରାୟ ରବର୍ଟ ଆସିବା କଥା । ମାତ୍ର ଦିନେ ଦିନେ ବାରଟା ମଧ୍ୟ ହୋଇଯାଏ ତାଙ୍କର । ମିଚିକା ସେମିତି ଅପେକ୍ଷା କରିଥାଏ ଓ ରବର୍ଟଙ୍କ ସହିତ ତା'ର ଘନିଷ୍ଠତାକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରି ସମର୍ଥନ କନେଇଦିଏ । ସେଦିନ ରବର୍ଟ ଅନେକ ରାତି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆସିନଥିବାରୁ ମିଚିକା ମନେ ପକେଇଯାଉଥିଲା ପୂର୍ବକଥା ସବୁ ।

ବାହାରେ ବରଫ ବୃଷ୍ଟି ଆଉ ଟିକିଏ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା । ମୋଟା କାଚର ଝରକାଟା ବରଫ ଗୁଣ୍ଡର ପ୍ରାଚୁର୍ଯ୍ୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ତା'ର ସ୍ୱଚ୍ଛତା ହରାଇ ସାରିଥିଲା ।

ରାଜପଥ ଉପରକୁ ଆଖି ବୁଲେଇଲା ମିଚିକା । ହୁଏତ ରବର୍ଟ ଆସୁଥିବେ ! ମାତ୍ର ରାଜପଥର କିଛି ଅଂଶ ମଧ୍ୟ ସେ ଦେଖି ପାରିଲାନି । କାଚ ଝରକା ଭିତରେ ବରଂ ସେ ଆବିଷ୍କାର କଲା ନିଜର ଏକ ଅସ୍ୱଚ୍ଛ ପ୍ରତିବିମ୍ବ । ବିରକ୍ତିରେ ଝରକା ପାଖରୁ

ଉଠିଗଲା ସେ । ତା'ପରେ ରେଡ଼ିଓର ଶବ୍ଦ ଖୁବ୍ ବଢ଼େଇ ଦେଇ ଖଟ ଉପରେ ନିଜକୁ ଟଚ୍ଛେଇଦେଲା ନିତାନ୍ତ ଅଯତ୍ନ ଭାବରେ ।

ଲାଇଟ୍ ମାଉଣ୍ଟ୍ ଫଟୋ ଦୋକାନକୁ ଅନେକ ସମୟରେ ଆସେ ମିଚ୍ଚିକା । ଭଲ ଫଟୋ ଉଠାଇପାରେ ବୋଲି ଲାଇଟ୍ ମାଉଣ୍ଟ୍‌ର ବେଶ୍ ନାଁ ମଧ୍ୟ ଅଛି । ତେଣୁ ସବୁବେଳେ ଦୋକାନଟା ଜନଗହଳି ଥାଏ । ମିଚକା ସପ୍ତାହରେ ଅନ୍ତତଃ ଥରେ ଦୁଇଥର ଯାଏ ଲାଇଟ ମାଉଣ୍ଟକୁ । କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଭଳି ଓ୍ୱେଟିଂ ରୁମ୍‌ରେ ଅପେକ୍ଷା କରେନି କିମ୍ବା ସୋ'ରୁମ୍‌ରେ ଏପାଖ ସେପାଖ ବୁଲେନି । ସିଧାସଳଖ ସେ ଆଗେଇ ଯାଏ ଦୋକାନ ପଛପାଖେ ଥିବା ଏକ ଛୋଟ ବଗିଚା ଭିତରକୁ ।

ବଗିଚାଟି ଆକାରରେ ଖୁବ୍ ଛୋଟ । ମାତ୍ର ତିରିଶି ପଚିଶ ହାତ ଲମ୍ବା ଓସାର ବିଶିଷ୍ଟ ଏକ ଖୋଲା ଜମି । ନାନା ରକମର ଫୁଲଗଛ ଭିତରେ ସବୁଜ ଗାଲିଚା ସଦୃଶ ସରୁ ସରୁ ଦୁବଘାସ ଉପରେ କେତେଖଣ୍ଡି ଚେୟାର ପଡ଼ିଥାଏ । ମଝିରେ ଛୋଟିଆ ଗୋଟିଏ ଟି ପଏ ।

ଅନେକ ସମୟରେ ଫଟୋଦୋକାନର ମ୍ୟାନେଜର୍ ଆସି ବସନ୍ତି କ୍ଷୁଦ୍ର ଉଦ୍ୟାନଟି ଭିତରେ । ବିଶେଷକରି ପାଗ ଟିକିଏ ଉଷୁମ୍ ଏବଂ ଶୁଖିଲା ଥିଲେ କୋଳାହଳ ମୁଖରିତ ହୋଇ ଉଠେ ଉଦ୍ୟାନଟି । ଦୋକାନର ପୁରୁଣା ଗ୍ରାହକ ଓ ମ୍ୟାନେଜରଙ୍କ ବନ୍ଧୁ ଓ ଆତ୍ମୀୟମାନେ କିଛି କିଛି ସମୟ କଟାଇ ଯାଆନ୍ତି ।

ଶୀତଦିନିଆ କୁହୁଡ଼ି ଘେରା ସକାଳ । ସାମାନ୍ୟ ଦୂରତାରେ ମୁହଁକୁ ମୁହଁ ଦିଶୁନି । ପ୍ରଚୁର ସୂର୍ଯ୍ୟାଲୋକ ମଧ୍ୟ ଅତି ନିଷ୍ପ୍ରଭ ଜଣାପଡ଼ୁଛି ।

ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ପାହାଚ ଅତିକ୍ରମ୍ କରି ଦୋକାନ ଉପରକୁ ଉଠି ଆସିଲା ମିଚକା । ପଛକୁ ବୁଲିପଡ଼ି ଦେଖିନେଲା ଟିକିଏ—ପ୍ରଶସ୍ତ ଫୁଟପାଥ୍ ଆର-ପାଖେ କୁହୁଡ଼ି ଭିତର ଦେଇ ଆତ୍ମପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲା ଅଷ୍ଟିନ୍ କାରଖଣ୍ଡିକ । ତା'ପରେ ଜଣେ ପରିଚିତା କର୍ମଚାରୀ ଭଳି ସେ କୋଠରୀଗୁଡ଼ିକ ଅତିକ୍ରମ କରିଗଲା ସିଧା କ୍ଷୁଦ୍ର ଉଦ୍ୟାନଟି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ । କୁହୁଡ଼ି ବେଶ୍ ପଡ଼ୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ମ୍ୟାନେଜର ଅନ୍ୟମନସ୍କ ଭାବେ ବଗିଚା ଭିତରେ ଧୀର ପଦଚାରଣ କରୁଥିଲେ । ସକାଳେ ହ୍ୟାରି ଫେରିଆସିଥିଲା ଶୂନ୍ୟ ହସ୍ତରେ ମିଚକା ନିକଟରୁ । ହ୍ୟାରି—ଲାଇଟ ମାଉଣ୍ଟର ବିଶ୍ୱସ୍ତ କର୍ମଚାରୀ—ଫଟୋଗ୍ରାଫି ଓ ଟେଲିଗ୍ରାଫି ଛଡ଼ା ଓ୍ୱାରଲେସ୍ ଅପରେଟିଂ ମଧ୍ୟ ଜଣା ତାକୁ । ହ୍ୟାରି ପ୍ରତିଦିନ ସକାଳୁ ହୋଟେଲ ଇଲଟ୍‌କୁ ଯାଏ ଓ ମିଚକା ନିକଟରୁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ

କାଗଜପତ୍ର ଖଣ୍ଡେ ଦୁଇଖଣ୍ଡ ଯାହା ପାଏ ନେଇକରି ଫେରେ । ଲାଇଟ୍ ମାଉଣ୍ଟରେ ପହଞ୍ଚିବା ପରେ ପରେ ହ୍ୟାରିର ନୂଆ କାମ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଯାଏ—ମ୍ୟାନେଜରଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ବେତାର ସମ୍ବାଦ ପଠାଇବା । ସେଦିନ କିନ୍ତୁ ହ୍ୟାରି ଖାଲି ହାତରେ ଫେରି ଆସିଥିଲା । ପୂର୍ବଦିନ ରାତିରେ ଇଣ୍ଟେଲିଜେନ୍ସ ଅଫିସର ରବର୍ଟ ଆସି ନଥିଲେ ମିଚକା ନିକଟକୁ । ଫଳରେ ମିଚକା କିଛିହେଲେ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରିପାରିନଥିଲା । ମାତ୍ର ରବର୍ଟ ଆସିଲେନି କାହିଁକି ? ତେଣୁ ଅସ୍ୱାଭାବିକ ଭାବେ ଉଦବିଗ୍ନ ହୋଇ ଉଠିଥିଲେ ଲାଇଟ ମାଉଣ୍ଟର ମ୍ୟାନେଜର । ସେଇଥିପାଇଁ ହୁଏତ ଘନ କୁହୁଡ଼ି ବୃଷ୍ଟି ମଧ୍ୟ ଜଣାଯାଉ ନଥିଲା ତାଙ୍କୁ ।

ମିଚକା ଅଳ୍ପ ସମୟ ଠିଆ ହେଲା ମ୍ୟାନେଜରଙ୍କ ଖୁବ୍ ନିକଟରେ । ତା'ପରେ ସେ ଟିକିଏ ହଲେଇ ଦେଲା ତାଙ୍କୁ ।

ଏଥର ପ୍ରକୃତିସ୍ଥ ହୋଇ ଉଠିଲେ ମ୍ୟାନେଜର—ଆରେ ଆପଣ ଆସି-ଗଲେଣି ନା ! ଆଜି ଦିନ ଦଶଟା ବେଳକୁ ଆପଣଙ୍କୁ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ହେର୍ ଫୁହ୍ରେର୍ର ଜେନେରାଲ୍ ଗୋବେଲସ୍‌ଙ୍କ ସହିତ ।

ବିସ୍ମୟରେ କିଛି ସମୟ ମୂକ ପାଲଟିଗଲା ମିଚକା । ତା'ପରେ ସେ ବଡ଼ ବଡ଼ ଆଖିରେ ଅନେଇଲା ମ୍ୟାନେଜରଙ୍କ ଆଡ଼କୁ । ଥଟ୍ଟା ନୁହେଁ ତ ! ମାନେଜରଙ୍କ ସ୍ଥିର ଦୃଷ୍ଟି ମିଚକା ଅଡ଼େ । ସେ ମାତ୍ର ଆଦେଶ ପାଳନ କରିଛନ୍ତି । ପଚାରିଲା ମିଚକା ଟିକିଏ ଦବିଗଲା ପରି—ହଠାତ୍ ?

ତେବେ ମୁଁ ଯେତେଦୂର ଜାଣେ ସେ ଆପଣଙ୍କ କଥାଗୁଡ଼ାକୁ ବିଶ୍ୱାସ କରୁ-ନାହାନ୍ତି । କାଲି ନିଜେ ସେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରୁଥିଲେ । ବର୍ଲିନ ରାଇନସେଲଗରୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଆଦେଶ ପାଇ ସେ ନିଜେ ନୁରେମ୍ବର୍ଗ ଆସି ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟ ତଦାରଖ କରୁଛନ୍ତି । ଆପଣ ଯେଉଁସବୁ ତଥ୍ୟ ପଠାଇଛନ୍ତି ସେଥିରୁ କେତେକାଂଶ ବିଶ୍ୱାସ କରିହେଲାଇପାରୁନି ।

ମାନେ ? ଚିତ୍କାର କଲା ଭଳି ପ୍ରଶ୍ନକଲା ମିଚକା । କେତେ କଷ୍ଟକରି ସେ ଇଂଲଣ୍ଡ ପ୍ରତିରକ୍ଷାବାହିନୀର ଗୋପନୀୟ ସାମରିକ ତଥ୍ୟ ସବୁ ସଂଗ୍ରହ କରିଛି ! ପୁଣି ନିଜକୁ ଭଲ ଭଲ କରି ବନ୍ଦୀ କରି ! ଜେନେରାଲ୍ ଗୋବେଲ୍ସ ଏପରି ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିଲେ କାହିଁକି ?···ତେବେ···ତେବେ କଅଣ ରବର୍ଟ ଏତେଦିନ ଧରି ମିଥ୍ୟା ଅଭିନୟ କରି ଚାଲିଛନ୍ତି ? ହୁଏତ ଅସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ! ! ଜଣେ ଅତିବ ଚତୁର ଗୋଏନ୍ଦାକୁ ବିଶ୍ୱାସ କରିବାପାଇଁ କେହି କେବେ କାହାକୁ ପରାମର୍ଶ ଦେଇନି । ଅନେକଗୁଡ଼ାଏ ଚିନ୍ତା କରିଗଲା ମିଚକା ।

ପୁଣି ଭାବିବାକୁ ଲାଗିଲା ସେ । ଦୁଇ ଦୁଇଜଣ ଗୁପ୍ତଚରଙ୍କ ଭିତରେ ଜଣେହିଁ ଶେଷରେ ଜିତିବ । ଜଣେ ପୁରୁଷ, ଜଣେ ନାରୀ । ମାତ୍ର ଉଭୟେ ତରୁଣ । ଯିଏ ବେଶୀ ପ୍ରତାରଣା କରିପାରିବ ଓ ବିଶ୍ୱାସରେ ବିଷ ଭରି ଦେଇପାରିବ ସେଇହିଁ

ଜିତିବ ଏବଂ ଆଉଜଣଙ୍କର ଜୀବନର ବିନିମୟରେ । ଭୟରେ ଶିହରି ଉଠିଲା ସେ । ଯେଉଁ ରବର୍ଟ ମାତ୍ର ମାସ କେଇଟା ଭିତରେ ଲଣ୍ଡନ ନଗରୀରୁ ନାଜୀ ଓ ଇଟାଲୀୟ ଗୁପ୍ତଚରଙ୍କର ସତ୍ତା ଏକରକମ ଲୋପ କରି ଦେଇପାରିଛନ୍ତି, ସେଇ ରବର୍ଟ ଯେ ଶେଷକୁ ମିଚକାକୁ ଏକ ଫାୟାରିଙ୍ଗ୍ ସ୍କୋୟାର୍ଡ଼ ସାମନାକୁ ଠେଲି ନ ଦେବେ ଏକଥା ବା କିଏ କହିବ ।

ଆପଣ ହଠାତ୍ ଏମିତି ଆତଙ୍କିତ ହୋଇ ପଡ଼ିବାର ତ କୌଣସି କାରଣ ନାହିଁ ! ମିଚକାକୁ ପୂର୍ବାବସ୍ଥାକୁ ପୁଣି ଫେରାଇ ଆଣିଲେ ବୃଦ୍ଧ ମ୍ୟାନେଜର— ମୁଁ ମାତ୍ର ଦୁଇଥର ଗୋବେଲସଙ୍କ ସହିତ ବାର୍ତ୍ତାଳାପ କରିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇଛି ମୋ ଜୀବନରେ । କାଲି ତାଙ୍କ କଥାରୁ ଏତିକି ମାତ୍ର ଜାଣିପାରିଲି ଯେ ଲେଫ୍‌ଟେନାଣ୍ଟ ଜେନେରାଲ ବରକସ୍‌ପେ ଇତିମଧ୍ୟରେ କେତେକ ଅତି ଧୂର୍ତ୍ତ ବୈମାନିକଙ୍କୁ ପଠାଇଥିଲେ ଇଂଲଣ୍ଡ । ଆକାଶ ମାର୍ଗରୁ ଫଟୋ ଉଠାଇବାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପାଇ ସେମାନେ ଅନୁମାନ କରି ଘାଟି ଜାଗାଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଥର ଥର କରି ଘୂରି ବୁଲିଲେ । ମାତ୍ର ଆଦୌ କିଛି ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲେନି । ଯାହା ଫଟୋ-ସବୁ ସେମାନେ ଉଠାଇ ନେଇଥିଲେ ପ୍ରିଣ୍ଟ ହେବା ପରେ ସେଥିରୁ ଯୁଦ୍ଧପ୍ରସ୍ତୁତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ କିଛି ଜଣାପଡ଼ିଲାନି ।

ବାଧା ଦେଲା ମିଚକା—ତା' ମାନେ—ତା'—ମାନେ—ସେମାନେ କିଅଣ ମତେ ଅବିଶ୍ୱାସ କରୁଛନ୍ତି । ହୁଏତ ସବୁ ଠିକ୍ ହୋଇ ନ ପାରେ ! ମାତ୍ର ରବର୍ଟ ମତେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣଭାବେ ଯେ ପ୍ରତାରିତ କରି ନାହାନ୍ତି, ଏକଥା ଦୃଢ଼ଭାବରେ ମୁଁ କହି-ପାରେ । ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ କହୁଥିଲି ନା ! ଜୀବନକୁ ବିପନ୍ନ କରି ଯେତେ ନିଷ୍ଠାର ସହିତ କାମ କରନ୍ତୁ, ଆପଣଙ୍କୁ ସହଜରେ ଗେଷ୍ଟାପୋ ବିଶ୍ୱାସ କରିବନି ! ଏଇ ଦେଖୁଛନ୍ତି ତ !

ହଠାତ୍ ଏତେ ମାତ୍ରାରେ ଭାବପ୍ରବଣ ଯେ ମିଚକା ହୋଇପାରେ ଏ ଧାରଣା ପ୍ରଥମ କରି ହେଲା ବୃଦ୍ଧ ମ୍ୟାନେଜରଙ୍କର । ଉପଦେଶ ଦେବା କଣ୍ଠରେ କହିଲେ ସେ—ଏତେ ବ୍ୟସ୍ତ ଆପଣ ହେଉଛନ୍ତି କାହିଁକି ? ଉଭୟେ ଗୋବେଲ୍‌ସ ଓ ବରକସପେ ଭଲଭାବେ ଜାଣନ୍ତି ଯେ ଆପଣଙ୍କୁ ଓ ମତେ ମିଶାଇ ସର୍ବମୋଟ ଆଠଜଣ ଗୁପ୍ତଚର ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲଣ୍ଡନରେ ତିଷ୍ଠିଛନ୍ତି ଏବଂ ଗେଷ୍ଟାପୋର ଏକମାତ୍ର ଶାଖା ବଞ୍ଚି ରହିଛି ଲଣ୍ଡନ ପରି ଏକ ବିରାଟ ନଗରୀର ଏଇଠି !

ଏକ ଦୀର୍ଘଶ୍ୱାସ ତ୍ୟାଗ କଲା ମିଚକା—ତଥାପି !

—ଜେନେରାଲ୍ ଗୋବେଲ୍‌ସ ଯେ ଆପଣଙ୍କୁ ଅବିଶ୍ୱାସ କରୁଛନ୍ତି ତା' କହିଲେ ଠିକ୍ ହେବନି । ଏଇ କଥା କହି ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ବିଚଳିତ କରି ପକେଇଛି । ଠିକ୍

କହିବାକୁ ଗଲେ ଗେଷ୍ଟାପୋର ମୁଖ୍ୟ ହେର ଫୁହରେର ଜେନେରାଲ୍ ଗୋବେଲ୍ସ ଲଣ୍ଡନର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ନାରୀ ଗୁପ୍ତଚର ମିଚକାଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି । ଆପଣ ଅପେକ୍ଷା କରନ୍ତୁ ସାମାନ୍ୟ । ହ୍ୟାରୀ ସବୁ ସେଟ୍ କରି ଦେବ । ମୁଁ ଟିକିଏ ଯିବି ଏମ୍ପାୟାର୍ ସିନେମା ହଲ୍ ଆଡ଼େ । ତେବେ—ତେବେ—ଦଶଟା ବେଳକୁ ମୁଁ ଫେରି ଆସିଥିବି ।

ନୀରବ ନିସ୍ତବଧ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପ୍ରକୋଷ୍ଠରେ ବସି ରହିଲା ମିଚକା । ସେକେଣ୍ଡ ପରେ ସେକେଣ୍ଡ ଅତିକ୍ରମ କରି ଚାଲିଥିବା ଗ୍ରେଟ ସାଇଜ୍‌ର କାନ୍ଥଘଣ୍ଟା ଉପରେ ଏକ ସତୃଷ୍ଣ ଦୃଷ୍ଟି ନିବଦ୍ଧ କଲା ସେ ।

ସଗମ୍ଭୀର ବାତାବରଣକୁ ଘେରି ରହିଥିଲା ଚାରିଗୋଟି କାନ୍ଥ—ଲାଇଟ୍ ମାଉଣ୍ଟର ଏକ ନିଭୃତ କୋଠରୀର । ଲାଇଟ୍ ମାଉଣ୍ଟ ! ଦୁର୍ଦ୍ଦାନ୍ତ ଗେଷ୍ଟାପୋ ବାହିନୀର ଲଣ୍ଡନ ନଗରୀ ପାଇଁ ଏକମାତ୍ର ଅଦୃଶ୍ୟ ଶାଖା ! !

ଡକୁମେଣ୍ଟ୍ ! !

ନିଜର ସୁସଜ୍ଜିତ ପ୍ରକୋଷ୍ଠରେ ଚିନ୍ତାମଗ୍ନ ହୋଇ ବସି ରହିଥିଲା ମିଚକା । ଅନ୍ୟମନସ୍କ ଭାବରେ ଏଣୁତେଣୁ ଗୁଡ଼ାଏ କଥା ଅଯଥା ଚିନ୍ତା କରୁଥିଲା ସେ । ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କୌଣସି ଏକ ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ପହଞ୍ଚି ନ ପାରି କ୍ରମେ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ଉଠୁଥିଲା ।

ଡକୁମେଣ୍ଟ୍‌ସ !

ଅରିଜିନାଲ୍ ପେପରସ୍ ! !

ସବୁକିଛି ଅସମ୍ଭବ ଜଣାପଡ଼ୁଥିଲା ମିଚକାକୁ । ଦେଶରକ୍ଷା ବିଭାଗର ଯୁଦ୍ଧ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଅତୀବ ଗୋପନୀୟ କାଗଜପତ୍ରସବୁ ସେ ପାଇବ ବା କିପରି ? ଯଦିବା ରବର୍ଟ ତାକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ ରାଜି ହୁଅନ୍ତି ତେବେ ବି ସେ ଆଣିବେ କିପରି ? ଯେତେସବୁ ଅବାସ୍ତବ, ଅସମ୍ଭବ କଥା-ସେଇସବୁ ଗେଷ୍ଟାପୋ ମୁଣ୍ଡରେ ପଶେ !

ଜେନେରାଲ ଗୋବେଲ୍ସ ଚାହାନ୍ତି ବ୍ରିଟିଶ ରାଜକୀୟ ବାହିନୀର କେତେକ ଗୁପ୍ତତଥ୍ୟର ମୂଳ କାଗଜପତ୍ର ! ଅରିଜିନାଲ୍ ଡକୁମେଣ୍ଟସ୍ ! ! କେବଳ ସେଇ କଥା କହିବାକୁ ସେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରଭାବେ ଡକେଇ ଥିଲେ ମିଚକାକୁ ଏବଂ ମୂଳ ଦଲିଲପତ୍ର କେତେକ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ସଂଗ୍ରହ କରିବାକୁ ଜୋର୍ ଦେଇ କହିଥିଲେ । ମିଚକା ଆଦୌ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନଥିଲା ପୂର୍ବରୁ । ଗୋପନୀୟ କାଗଜପତ୍ର ସବୁ କିପରି ସଂଗ୍ରହ କରାଯିବ ସେକଥା ସେ ବୁଝିପାରୁ ନ ଥିଲା । ତେଣୁ ସେଇକଥା ମଧ୍ୟ ସେ

ଜଣେଇ ପ୍ରତିବାଦ କରିଥିଲା ଓ ନିଜର ଅସାମର୍ଥ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଜେନେରାଲ ଗୋବେଲ୍‌ସ ପୁନର୍ବାର ଦୃଢ଼ଭାବରେ ମତ ଦେଇଥିଲେ—ଉପସ୍ଥିତ ମିଚକାକୁ ଠିକ୍ କରିବାକୁ ହେବ ଓ ରବର୍ଟ ମଧ୍ୟ ନିଜର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବେ । ହୁଏତ ଯୁରୁଖୁରୁରେ ସବୁ ହୋଇଯିବ କିମ୍ବା ମିଚକାକୁ ପ୍ରାଣଦଣ୍ଡ ଆଦେଶ ନେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ତା' ପରେ ପରେ ଗୋବେଲ୍‌ସ ଜାତୀୟତା ବାଣୀ ଟିକିଏ ଶୁଣାଇ ଦେଲେ ମିଚକାକୁ । ମିଚକା ପୁଲକିତ ହୋଇ ଉଠିଥିଲା ।

ଗେଷ୍ଟାପୋର ମୁଖ୍ୟ ହର୍ ଫୁହ୍ରେର ଜେନେରାଲ ଗୋବେଲ୍‌ସଙ୍କ ଆଦେଶ ଶିରୋଧାର୍ଯ୍ୟ । ଯେ କୌଣସିମତେ ପାଳନ କରିବାକୁ ପଡିବ । ଜର୍ମାନୀ ଭଳି ଏକ ଲଢୁଆ ଓ ପରିଶ୍ରମୀ ଜାତି ପାଇଁ ଅନେକେ ପ୍ରାଣବଳି ଦେଇଛନ୍ତି । ଦରକାର ପଡିଲେ ମିଚକା ମଧ୍ୟ ପ୍ରାଣଦାନ କରିବାକୁ କୁଣ୍ଠାବୋଧ କରିବନି ।

ଏକ ଦୃଢ଼ସଂକଳ୍ପ ନେଇ ହୋଷ୍ଟେଲ ଇଲଟ୍‌କୁ ଫେରିବା ପରେ କିନ୍ତୁ ସବୁକିଛି ପରିବର୍ତ୍ତିତ ହୋଇଗଲା ମିଚକାର । ଯେଉଁ ଜୀବନ ତାକୁ ଅତି ତୁଚ୍ଛ ମନେ ହେଉଥିଲା ସେଇ ଜୀବନ ତା' ଆଗରେ ରୂପ ନେଲା ଏକ ମହାନ୍ ମୂଲ୍ୟବାନ ପଦାର୍ଥରେ । ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଭୋଜନକୁ ଭୁଲିଯାଇ ସେ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ଧରି ଚିନ୍ତା କଲା ଗେଷ୍ଟାପୋ ପାଇଁ ଆଉ କାମ କରିବ, ନା ଛାଡିଦେବ । ସନ୍ଧ୍ୟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ କେବଳ ଏଇ ବିଷୟ ନେଇ ବ୍ୟସ୍ତ ରହିଲା । ଅଧିକାଂଶ ସମୟ କେବଳ ଶୂନ୍ୟତାରେ ତାର କଟିଗଲା ।

ଅପରାହ୍ଣର ସାମାନ୍ୟ ନିତ୍ୟକର୍ମ ଓ ଜଳଖିଆ ସାରିଲା ପରେ ମନଇଚ୍ଛା ଗୋଟିଏ ରେକର୍ଡ଼ ବଜେଇଲା ମିଚକା । ରେଡ଼ିଓଗ୍ରାମ୍‌ରୁ ବାହାରି ଆସୁଥିବା ଶବ୍ଦର ତାଳେ ତାଳେ ଆକସ୍ମିକ ଭାବରେ ଭାରି ହୋଇଯାଇଥିବା ନିଜର ମୁଣ୍ଡଟାକୁ ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ ହାଲୁକା କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲା ସେ ।

ରାତି ପ୍ରାୟ ନଅଟା ବେଳକୁ ମିଚକା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରକୃତିସ୍ଥ ହୋଇ ସାରିଥିଲା ।

ଶେଷ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଗ୍ରହଣ କଲା ସେ । ଜର୍ମାନୀର ମଙ୍ଗଳ ପାଇଁ ନିଜର ଜୀବନକୁ ବିପନ୍ନ କରି ସେ ଗେଷ୍ଟାପୋର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ଆଗେଇ ଚାଲିବ । ଫାଶୀଖୁଣ୍ଟ କିମ୍ବା ଫାୟାରିଙ୍ଗ୍ ସ୍କ୍ୱାଡ୍ ସାମନାକୁ ଯଦି ତାକୁ ଯିବାକୁ ପଡ଼େ ତେବେ ସେ ଆପତ୍ତି କରିବନି ।

ଭବିଷ୍ୟତର ଯୋଜନାକୁ ମନେ ମନେ ଭଲଭାବେ କଳ୍ପନା କରିଗଲା ମିଚକା । କିପରି ରବର୍ଟଙ୍କ ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିବାକୁ ହେବ, କିପରି ନୂତନ ପ୍ରସ୍ତାବଟା ବାଢ଼ିବାକୁ ହେବ ଅଳ୍ପ ସମୟ ଭିତରେ ସେ ଠିକ୍ କରି ନେଲା । ରଙ୍ଗମଞ୍ଚରେ ଆତ୍ମପ୍ରକାଶ ପୂର୍ବରୁ ଯେପରି ରିହର୍‌ସାଲ୍ କରାଯାଏ !

ଗତ ପ୍ରାୟ ଦଶଟା ସମୟକୁ ଗାଢ଼ ନୀଳରଙ୍ଗର ଗୋଲାପ ତୋଡ଼ାଟିଏ ଧରି ରବର୍ଟ ପହଞ୍ଚିଲେ । ଅନ୍ୟଦିନଗୁଡ଼ିକ ତୁଳନାରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଜିଷ୍ଟ'ର ସହ ଅଭ୍ୟର୍ଥନା ଜଣାଇଲା ମିଚିକା । ସେଦିନ ମଧ୍ୟ ନିଜକୁ ସେ ଖୁବ୍ ସୁନ୍ଦରଭାବେ ସଜାଇ ଥିଲା । ମିଚିକାଠୁ ଟିକିଏ ସ୍ନେହ ଆଦର ପାଇ ରବର୍ଟ ମନେ କଲେ ମିଚିକା ହୁଏତ ଗାଢ଼ ନୀଳରଙ୍ଗର ଗୋଲାପ ଫୁଲ ପୂର୍ବରୁ କେବେ ଦେଖି ନ ଥିଲା । ଅନ୍ତର ଭିତରେ ସେ ଫୁଲ କମ୍ପାନୀକୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେବାକୁ ଲାଗିଲେ । ମିଚିକା କିନ୍ତୁ ଭାବୁଥାଏ ରବର୍ଟ ଟିକିଏ ଅଧିକ ବିଳମ୍ବ କରିଥିବା ଯୋଗୁଁ ନୀଳ ଗୋଲାପ ତୋଡ଼ାଟି ସାଙ୍ଗରେ ଆଣିଛନ୍ତି ଏବଂ ବିଶେଷ ନମ୍ରତା ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି !

ଆଳାପର ସ୍ତରେ ସ୍ତରେ ମିଚିକା ସମ୍ମୋହିତ କରୁଥାଏ ରବର୍ଟଙ୍କୁ । ବାରମ୍ବାର ସେ ଚିନ୍ତା କରୁଥାଏ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କାଗଜପତ୍ର କଥା ଉଠାଇବାକୁ । ମାତ୍ର ସାହସ ତା'ର ପାଉ' ନ ଥାଏ । କାଳେ ରବର୍ଟ ହଠାତ୍ ରାଗିଯିବେ କିମ୍ବା ମିଚିକାଙ୍କୁ ସନ୍ଦେହ କରି ବସିବେ ! ଟିକିଏ ଦବିଯାଏ ସେ । ଅଳ୍ପ ସମୟ ନ ଯାଉଣୁ ପୁଣି ଭାବିବାକୁ ଲାଗେ କେତେବେଳେ ନୂତନ ପ୍ରସ୍ତାବଟା ଉତ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ହେବ । ସାଂଘାତିକ ପ୍ରସ୍ତାବ ଏକ ! ରବର୍ଟ ଅତିମାତ୍ରାରେ ଆନନ୍ଦିତ ଥିବା ସମୟରେହିଁ କେବଳ ଏପରି ଏକ ମାରାତ୍ମକ କଥା କୁହାଯାଇପାରେ ।

ବହୁଥର ଚେଷ୍ଟା କଲା ମିଚିକା । କିନ୍ତୁ ତଣ୍ଟି ପାଖରେ ଅଟକି ଗଲା ପ୍ରସ୍ତାବଟା ସବୁବେଳେ । ସେଦିନ ସେ ଯୁଦ୍ଧ ବିଷୟରେ କିଛି ହେଲେ ପଚାରି ନଥିଲା ରବର୍ଟଙ୍କୁ । କେବଳ ଅଫିସ କାଗଜପତ୍ର ପଚାରିବ ବୋଲି ନିଜକୁ ଖୁବ୍ ସଜାଗ ଓ ସତର୍କ ରଖିଥିଲା । ମାତ୍ର ପ୍ରତିଥର ନୂଆ ପ୍ରସ୍ତାବଟା ରବର୍ଟଙ୍କୁ ଜଣାଇବାରେ ଅସମର୍ଥ ହେଲା ସେ ।

ଶୀତଦିନର ଦୀର୍ଘ ରାତିର ଅବସାନ ହେଲା । ରବର୍ଟ ଫେରିଗଲେ ଇଣ୍ଟେଲିଜେନ୍ସ ଅଫିସରସ୍ ମେସ୍‌କୁ । ମାତ୍ର ମିଚିକା ତାଙ୍କୁ କିଛି କହିପାରିଲାନି ।

ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧର ବହ୍ନିଶିଖା କ୍ରମେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଲା । ଫ୍ରାନ୍ସ ଓ ଇଂଲଣ୍ଡ ସହିତ ସମସ୍ତପ୍ରକାର କୂଟନୈତିକ ସମ୍ପର୍କ ଛିନ୍ନ କରିବା ପରେ ପରେ ଦୁର୍ଦ୍ଦାନ୍ତ ଜର୍ମାନୀର ନାଜୀ ସରକାର ଯୁଦ୍ଧ ଘୋଷଣା କଲା । ହିଟଲରଙ୍କ ଅପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ଯୁଦ୍ଧ ପରିଚାଳନା ଜନିତ ବିଜୟରେ ସମଗ୍ର ପୃଥିବୀ ଆତଙ୍କିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା । ଫ୍ରାନ୍ସ, ସ୍ପେନ୍, ପର୍ତ୍ତୁଗାଲ ଓ ଇଂଲଣ୍ଡ ଅନ୍ତରର ଗମ୍ଭୀରତମ ପ୍ରଦେଶରେ ପ୍ରମାଦ ଗଣିଲେ । ହୁଏତ ପରାଜୟ ବରଣ କରିବାର ଦିନ ପାଖେଇ ଆସିଲା । ଅନେକ ଉପନିବେଶର ସ୍ୱାଧୀନତା-କାମୀ ରାଜନୈତିକ ଦଳର ମୁଖ୍ୟମାନେ ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ ଉପନିବେଶବାଦର ଶୃଙ୍ଖଳ ହୁଏତ ଖୁବ୍ ନିକଟରେ ଛିନ୍ନ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ହୋଇଯିବ ।

ୟୁରୋପରେ ଜର୍ମାନୀ ଓ ଇଟାଲୀ । ହିଟ୍ଲର୍ ଓ ମୁସୋଲିନୀ । ନାଁ ଦୁଇଟି ଯେପରି ଆତଙ୍କର ମୂଳଭିତ୍ତି ସ୍ଥାପନ କରୁଥିଲା ! ଭୟ ଓ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟରେ ସମସ୍ତେ ଆତଙ୍କିତ ହୋଇ ପଡ଼ୁଥିଲେ । ପରେ ପରେ ଯୋଗଦେଲା ଏକ ଚତୁର ତୃତୀୟ ଶକ୍ତି । ଜର୍ମାନୀ ଓ ଇଟାଲୀ ସାଙ୍ଗରେ ହାତ ମିଳାଇଲା ପ୍ରାଚ୍ୟ ଜଗତର ଧୂର୍ତ୍ତ ଦେଶ ଜାପାନ !

ଜର୍ମାନୀ, ଇଟାଲୀ ଓ ଜାପାନ !!

ପୃଥିବୀରେ ଦୁଇଟା ଦୁଇଟା ବିଭବଶାଳୀ ଓ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟମୟୀ ନଗରୀ ଲଣ୍ଡନ ଓ ପ୍ୟାରିସ ଏବଂ ଉପକଣ୍ଠ ଅଞ୍ଚଳ ଉପରେ କ୍ରମାଗତ ଭାବେ ଜର୍ମାନୀର ନୂତନ ଆବିଷ୍କୃତ ଉଡ଼ନ୍ତା ବୋମା ବୃଷ୍ଟି ହେବାକୁ ଲାଗିଲା । ଉପକୂଳ ଅଞ୍ଚଳରେ ଇଂଲଣ୍ଡ ଜାଲପରି ବିଛେଇ ଦେଇଗଲା ଆଣ୍ଟି-ଏଆର କ୍ରାଫ୍ଟ ମେସିନ୍ ସବୁ । ବିଦେଶୀ ଅଚିହ୍ନା ବିମାନ ଆସିବା ମାତ୍ରେ ଅତି ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଆଲୋକମାନ ବିମାନ ଆସୁଥିବା ଦିଗରେ ଜଳି ଉଠିବ ଏବଂ ଠିକ୍ ପରେ ପରେ ପ୍ରତିରକ୍ଷାବାହିନୀର ଯୁଦ୍ଧ ବିମାନଗୁଡ଼ିକ କ୍ଷଣକ ମଧ୍ୟରେ ଆକାଶମାର୍ଗକୁ ଉଠି ଆଗନ୍ତୁକ ଲଢ଼ୁଆ ବିମାନଗୁଡ଼ିକୁ ଘେରିଯିବେ । ଏତେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସତ୍ତ୍ୱେ ମଧ୍ୟ ନାଜୀ ବୈମାନିକଙ୍କୁ ପ୍ରତିରୋଧ କରିବା ସହଜ ନ ଥିଲା । ସେମାନେ ଅଧିକ କୌଶଳ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରି ଲଣ୍ଡନ ନଗରୀ ଉପରେ ବୋମା ବୃଷ୍ଟିକରି ଅନାୟାସରେ ଫେରିଯାଇ ପାରୁଥିଲେ । ନାଜୀ ଲେଫ୍ଟଓ୍ୱେଫ୍ ବାହିନୀର ଲେଫ୍ଟେନାଣ୍ଟ୍ ଫ୍ରାନ୍ଜ ଭନ୍ ଓ୍ୱେରାଙ୍କ ଭଳି ଦୁର୍ଦ୍ଦାନ୍ତ ଧୂର୍ତ୍ତ ବୈମାନିକମାନେ ଇଂଲଣ୍ଡର ବଡ଼ ବଡ଼ ଯୁଦ୍ଧ ବିମାନଘାଟୀ ଭିତରେ ପଶି ଅଜସ୍ର ସମ୍ପତ୍ତି ନଷ୍ଟ କରି ସଫଳତାର ସହିତ ଇଂଲିଶପ୍ରଣାଳୀ ଉପର ଦେଇ ଖସି ପଳାଇ ପାରୁଥିଲେ ।

ଫ୍ରାନ୍ସରେ ଅନୁରୂପ ବ୍ୟବସ୍ଥାମାନ ଯେ କରାଯାଇ ନ ଥିଲା, ତା' ନୁହେଁ । ମାତ୍ର ଜର୍ମାନୀର ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ଆକ୍ରମଣ ପ୍ରତିହତ ହୋଇଯାଉଥିଲା । ଏତେ ସହଜରେ ଏକ ରାଜ୍ୟକୁ ଜୟ କରିବା ଆଦୌ ସମ୍ଭବପର ନୁହେଁ । ତେଣୁ ଯୁଦ୍ଧ ପୂର୍ବମାତ୍ରାରେ ଚାଲିଥାଏ ।

ଯୁଦ୍ଧର ଏକ ବିରାଟ ଅଂଶ ନିର୍ଭର କରେ ଗୁପ୍ତଚରମାନଙ୍କ ଉପରେ । ସିଧାସଳଖ ସମ୍ମୁଖ ଲଢ଼େଇରେ ଗୋଟାଏ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଦେଶକୁ ଜିତିବା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅସମ୍ଭବ । ତେଣୁ ଅନ୍ୟ ଦେଶର ଗୋପନୀୟ ସାମରିକ ତଥ୍ୟ ସବୁ ନିର୍ଭୁଲ ଭାବେ ଜାଣିବାପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକେ ଉଦ୍ୟମ କରିଥାଆନ୍ତି । ଯୁଦ୍ଧ ଆରମ୍ଭ ହେବାର ବହୁ ପୂର୍ବରୁ ଜର୍ମାନୀ ବିଭିନ୍ନ ରାଜ୍ୟରେ ତା'ର ଗୁପ୍ତଚରମାନଙ୍କୁ ଭରିଦେଇ ଯାଇଥିଲା । ଯେପରିକି ସେମାନଙ୍କ ଭିତରୁ କେତେଜଣ ଧରା ପଡ଼ିଲେ ମଧ୍ୟ ବିଶେଷ କିଛି କ୍ଷତି ହେବନି ।

ନେପୋଲିୟନ୍‌ଙ୍କ ଭାଷାରେ—'ଏକ ସୁଦକ୍ଷ ଗୁପ୍ତଚର କୋଡ଼ିଏ ହଜାର ପଦାତିକ ସୈନ୍ୟଙ୍କଠାରୁ ମଧ୍ୟ ଉତ୍କୃଷ୍ଟ'ର ଯଥାର୍ଥତା ବେଶ୍ ଉପଲବ୍ଧି କରି ଯାଉଥିଲା ସେ ସମୟରେ । ସାଧାରଣ ଗୁପ୍ତଚରମାନେ ପ୍ରତି-ଗୁପ୍ତଚରମାନଙ୍କ ହାତରେ ପଡ଼ି ଗିରଫ ହେଉଥିଲେ ଏବଂ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସାମରିକ ଅଦାଲତରେ ବିଚାର ହୋଇ ପ୍ରାଣଦଣ୍ଡ ପାଉଥିଲେ । ଏକ ଫାୟାରିଙ୍ଗ୍ ସ୍କ୍ୱାଡ୍‌ର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବାକୁ ପଡ଼ୁଥିଲା ସେମାନଙ୍କୁ ଓ ଅଳ୍ପ କେତୋଟି ମାତ୍ର ଗୁଳିର ଶୀକାରହୋଇ ପ୍ରାଣ ତ୍ୟାଗ କରିବାକୁ ପଡ଼ୁଥିଲା ନିରୀହ କୁକୁର ଭଳି । ବିଶେଷକରି ଇଂଲଣ୍ଡରେ ପ୍ରତି-ଗୁପ୍ତଚରମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ ଥିଲା । କେବଳ ସୁଦକ୍ଷ ଗୁପ୍ତଚରମାନେହିଁ ଅତୀବ ଗୋପନୀୟ ସାମରିକ ତଥ୍ୟମାନ ନିଜ ଦେଶକୁ ଗୁପ୍ତ ବେତାର ଯୋଗେ ପଠାଇବାକୁ ସମର୍ଥ ହୁଅନ୍ତି ଏବଂ ତାହାର ଉପରେ ଯୁଦ୍ଧ ପରିଚାଳନା ନିର୍ଭର କରେ ।

ଯୁଦ୍ଧର ଘନଘଟା ଯେତେ ବୃଦ୍ଧି ପାଉଥାଏ, ସେହି ଅନୁପାତରେ ଗୁପ୍ତଚରମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀ ମଧ୍ୟ ବୃଦ୍ଧିପାଏ । ଫଳରେ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧର ବୟସର ବୃଦ୍ଧି ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବିଭିନ୍ନ ଦେଶରେ ଅଦୃଶ୍ୟ ସଦୃଶ୍ୟ ଗୁପ୍ତଚରମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟବ୍ୟସ୍ତତା କ୍ରମେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ମିଟକାର ସ୍ନେହ, ଆଦର ଓ ଅଭ୍ୟର୍ଥନାକୁ ଏଡ଼େଇ ଦେଇପାରିନଥିଲେ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟପିପାସୁ ତରୁଣ ରବର୍ଟ । ନିଜ ଦେହର ଲୋଭନୀୟ ରକ୍ତମାଂସର ପ୍ରତିବଦଳରେ ତନ୍ୱୀ ମିଟକା ସଂଗ୍ରହ କରୁଥିଲା ବ୍ରିଟିଶ ରାଜକୀୟ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ବାହିନୀର ଅତୀବ ଗୋପନୀୟ ସାମରିକ ତଥ୍ୟମାନ । ସୁନ୍ଦରୀ ମିଟକାର କୌଣସି ଅନୁରୋଧକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବାର ସାମର୍ଥ୍ୟ ନଥିଲା ରବର୍ଟଙ୍କର । ମିଟକାର ବିଶ୍ୱଦ ଅନୁଯାୟୀ

ପ୍ରତିଦିନ ରାତିରେ ସେ ଅଫିସରୁ ଗୋପନୀୟ ଡକୁମେଣ୍ଟ ସବୁ ନିଜ କୋଟ ପକେଟରେ ଭର୍ତ୍ତିକରି ନେଇଆସନ୍ତି ଏବଂ ମିଚକାଙ୍କୁ ନେଇଦିଅନ୍ତି ସବୁତକ ।

ଯୁଦ୍ଧ ସମୟ । ରାତିରେ ଆଲୋକ ଜାଳିବା ନିଷେଧ । ମିଚକାର ପ୍ରକୋଷ୍ଠକୁ ଲାଗି ରହିଥିବା ଏକ ଛୋଟ ଷ୍ଟୋରରୁମ୍‌କୁ ମୋଟା କଳା କାଗଜ ଓ କନା ଦ୍ୱାରା ଆବୃତ୍ତ କରି ଯାଇଥାଏ । ତା'ର ଭିତରେ ଏକ ଛୋଟ ଲାଲ୍ ବଲ୍‌ବ ଜାଳି ବସି ରହିଥାଏ ହ୍ୟାରି— ଗେଷ୍ଟାପୋର ଲଣ୍ଡନ ଶାଖା ଲାଇଟ୍ ମାଉଣ୍ଟ୍‌ର ବିଶ୍ୱସ୍ତ କର୍ମଚାରୀ ହ୍ୟାରି । ରବର୍ଟଙ୍କୁ ନିଦ ଲାଗିଯିବାମାତ୍ରେ ମିଚକା ହ୍ୟାରିଙ୍କୁ ଦେଇଦିଏ ସେ-ରାତିର କାଗଜପତ୍ର ସବୁ । ଅଳ୍ପସମୟ ଭିତରେ ସବୁ ଡକୁମେଣ୍ଟର ଫଟୋଷ୍ଟାଟ୍ କପି ତିଆରି କରେ ହ୍ୟାରି ।

ହୋଟେଲ୍ ଇଲିଟ୍‌ରେ ଅଳ୍ପ ଦିନପାଇଁ ଭଡ଼ା ନେଇଥିବା ଆଉ ଏକ କୋଠରୀକୁ ହ୍ୟାରି ଚାଲିଯାଏ ସେଇ ଗଭୀର ରାତିରେ । ସକାଳେ ଆସି ଫଟୋଷ୍ଟାଟ୍ କପିଗୁଡ଼ାକ ସେ ନେଇଯାଏ ଲାଇଟ୍ ମାଉଣ୍ଟ୍‌କୁ । ସେଠୁ ସେଗୁଡ଼ାକ ମଧ୍ୟ ଅତି ବିଚିତ୍ର ଉପାୟରେ ଜର୍ମାନୀକୁ ପଠାଯାଏ ।

ସୁଇଜରଲ୍ୟାଣ୍ଡ ଏକ ନିରପେକ୍ଷ ରାଷ୍ଟ୍ର । ସେଠୁ ଯେ କୌଣସି କାଗଜପତ୍ର ଅତି ସୁବିଧାରେ ଜର୍ମାନୀକୁ ପଠାଇହେବ । ତେଣୁ ଲାଇଟ୍ ମାଉଣ୍ଟ୍‌ର ବୃଦ୍ଧ ମ୍ୟାନେଜର ପ୍ରଚୁର ଅର୍ଥର ଲୋଭ ଦେଖାଇ ଇଂଲଣ୍ଡ ଓ ସୁଇଜରଲ୍ୟାଣ୍ଡ ମଧ୍ୟରେ ଚାଲୁଥିବା ବିମାନ ସର୍ଭିସର ଏକ ବିମାନ ଚାଳକଙ୍କୁ ହାତ କଲେ । ହଠାତ୍ ଧନୀ ହୋଇଯିବାର ଲୋଭକୁ ସମ୍ବରଣ କରି ପାରିଲେନି ସେ । ଉକ୍ତ ବିମାନ ଚାଳକ ନିଜ ପୋଷାକ ଭିତରେ ପ୍ରତିଦିନ କିଛି କିଛି ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍ ନେଇ ସୁଇଜରଲ୍ୟାଣ୍ଡସ୍ଥିତ ଏକ ବିଖ୍ୟାତ ହୋଟେଲର ସହକାରୀ ମ୍ୟାନେଜରଙ୍କୁ ଦେଇ ଆସନ୍ତି । ଏହିପରି ଭାବରେ ବ୍ରିଟିଶ ଦେଶରକ୍ଷାବାହିନୀର ବହୁ ସାମରିକ ତଥ୍ୟ ନାଜୀ ଗେଷ୍ଟାପୋ ଅଫିସରେ ଆଲୋଚିତ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ପ୍ୟାରିସ୍‌ର ଅନ୍ୟ ଏକ ବିଖ୍ୟାତ ହୋଟେଲ୍ ଭେନିସ୍‌ରେ ଦେଖାସାକ୍ଷାତ ହୁଏ ବିଭିନ୍ନ ଦେଶର ଗୁପ୍ତଚରମାନଙ୍କର । ଇଂଲଣ୍ଡ, ଜର୍ମାନୀ, ଇଟାଲୀ, ଡେନମାର୍କ, ପୋଲାଣ୍ଡ, ନରୱେ—ଅନେକ ଦେଶର ଗୁପ୍ତଚରମାନେ ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ ପ୍ରାୟ ମିଳିତ ହୁଅନ୍ତି ।

ହୋଟେଲ ଭେନସ୍

ପ୍ୟାରସ୍ ନଗରୀର ଅନ୍ୟତମ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ହୋଟେଲ ।

ଅନାବିଷ୍କୃତ ବଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର ଆଭିଜାତ୍ୟ ଯେଉଁଠି ଆବିଷ୍କୃତ ହୁଏ ।

ବିଳାସବ୍ୟସନର ପରିମାପକ ଏହି ହୋଟେଲର ବ୍ୟାଲେଟ୍ ନୃତ୍ୟ ମଧ୍ୟ ପ୍ରସିଦ୍ଧ । ଫ୍ରାନସ୍‌ର ଶ୍ରେଷ୍ଠା ନର୍ତ୍ତକୀମାନେ ପ୍ରଚୁର ଅର୍ଥ ପାଇ ସନ୍ଧ୍ୟା ଆସରକୁ ସୁମଧୁର କରି ତୋଳନ୍ତି । ଏହାହିଁ ଥିଲା ଭେନସ୍‌ର ଏକ ବିଶେଷତ୍ୱ ।

ଫ୍ରାନ୍‌ସର ପ୍ରତି ହୋଟେଲରେ ପ୍ରାୟ ନୃତ୍ୟଗୀତର ଆୟୋଜନ କରା ହୋଇଥାଏ । ତଥାପି ଭେନସ୍‌ରେ ଏତେ ଭିଡ ହୋଇଥାଏ ଯେ ସନ୍ଧ୍ୟା ବେଳକୁ ଗେଟ ବନ୍ଦ କରି ଦିଆ ହୋଇଥାଏ । ଗେଟ୍ ପାଖରେ ଜଣେ ବନ୍ଧୁକଧାରୀ ଦରଓ୍ୱାନ୍ ଏବଂ 'ଆଉ ସ୍ଥାନ ନାହିଁ' ଲିଖିତ ଏକ ବଡ଼ ପଟା ବୋର୍ଡ଼ କେବଳ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ତେଣୁ ଯେଉଁମାନେ ଏକାନ୍ତଭାବେ ଯିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି ସେମାନେ ପ୍ରାୟ ସାଢ଼େ ଛଅଟା ବେଳକୁ ହୋଟେଲ ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚିଯାଆନ୍ତି । ନୃତ୍ୟ ଶେଷ ହେଉ ହେଉ ଦଶଟା ବାଜିଯାଏ । କିନ୍ତୁ ଫେରିବାବେଳେ ଆଦୌ ଭିଡ଼ ହୁଏନି ଗେଟ୍ ନିକଟରେ । କାରଣ ନୃତ୍ୟ ଏବଂ ସଙ୍ଗୀତର ତାଳେ ତାଳେ ଦର୍ଶକମାନେ ଏତେ ମୁଗ୍‌ଧ ହୋଇ ଯାଇଥାଆନ୍ତି ଯେ ନୃତ୍ୟ ଶେଷହେବା ପରେ ସେମାନେ ନିଜ'ନିଜକୁ ହଠାତ୍ ପ୍ରକୃତିସ୍ଥ କରି ପାରନ୍ତିନି ।

ଏହିପରି ଏକ ହୋଟେଲ ଭିତରେ ପଶିବାପାଇଁ ଅନେକେ ଭାଗ୍ୟ ଭଲ ବୋଲି ମଧ୍ୟ ବିଚାରନ୍ତି ।

ଗୁପ୍ତଚରମାନେ ସାଧାରଣତଃ ନିଜ ପିଚ୍ଛା ପ୍ରଚୁର ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟ କରିଥାଆନ୍ତି । ଅଧିକାଂଶ ସ୍ଥଳରେ କେବଳ ପ୍ରଭୂତ ଅର୍ଥର ଲୋଭ ଦେଖାଇ ନାନାବିଧ ଗୋପନୀୟ ତଥ୍ୟମାନ ସଂଗ୍ରହ କରିଥାଆନ୍ତି । ଟଙ୍କା ପ୍ରତି ସେମାନଙ୍କର ଆଦୌ ଖାତିର ନଥାଏ । ତେଣୁ ପ୍ୟାରିସ୍‌ରେ ରହୁଥିବା ଅଧିକାଂଶ ଗୁପ୍ତଚର ଭେନସ୍‌କୁ ଆସନ୍ତି—କେହି କେହି ନୃତ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ ଏବଂ କେହି କେହି ନୃତ୍ୟରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ।

ସେମାନେ ଜାଣନ୍ତି ଯେ ଅନ୍ୟ ଦେଶର ଗୁପ୍ତଚରମାନେ ଭେନ୍‌ସକୁ ଆସନ୍ତି । ପରସ୍ପର ପରସ୍ପରକୁ ସନ୍ଦେହ ମଧ୍ୟ କରନ୍ତି । ନିଜକୁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କର ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦୀ ଭାବୁଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ପରସ୍ପର ଭିତରେ ବନ୍ଧୁ ଭାବରେ ଆଳାପ ଆଲୋଚନା କରିବାକୁ ମଧ୍ୟ କାହାରି ସାହସ ହେଉ ନଥିଲା ।

ଫ୍ରାନ୍‌ସ ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରତି ଗୁପ୍ତଚରମାନେ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ୟ ଦେଶର ଛଦ୍ମବେଶୀ ଗୁପ୍ତଚରମାନଙ୍କୁ ଗିରଫ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସଂଧ୍ୟା ସମୟରେ ବିଭିନ୍ନ ହୋଟେଲକୁ ଯାଆନ୍ତି । ହୋଟେଲ ଭେନ୍‌ସକୁ ମଧ୍ୟ ତିନି ଚାରିଜଣରୁ କମ୍ ଯାଆନ୍ତିନି । ଇଂଲଣ୍ଡ ମଧ୍ୟ କେତେଜଣ ବିଚକ୍ଷଣ ପ୍ରତି-ଗୁପ୍ତଚର ବନ୍ଧୁରାଷ୍ଟ୍ର ଫ୍ରାନ୍‌ସକୁ ପଠାଇଥିଲା । କେବଳ ପ୍ୟାରିସ୍ ନଗରୀ ପାଇଁ ମେଜର କାର୍ଲ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ସେ ସନ୍ଧ୍ୟା

ସମସ୍ତରେ ଭେନସ୍‌କୁ ଯାଆନ୍ତି ପ୍ରତି ସପ୍ତାହରେ ଅନ୍ତତଃ ତିନି ଚାରିଦିନ । ମାତ୍ର ଦୀର୍ଘ ତିନି ଚାରିମାସ କାର୍ଯ୍ୟକାଳ ମଧ୍ୟରେ ଯେ କାହାରିକୁ ଜଣେ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ସଫଳତାର ସହ ଧରି ପାରିନଥିଲେ ।

କରପୋରେସନ୍‌ର କମିଶନର ଅଇଭେନ୍ ମିଲର ମଧ୍ୟ ଭେନସ୍‌ର ଅନ୍ୟତମ ନିୟମିତ ନୃତ୍ୟଗ୍ରାହୀ । ନୃତ୍ୟ ଶେଷ ହେବା ପରେ ଅଧିକାଂଶ ଦିନ ସେ ଫେରନ୍ତିନି । ଯେଉଁଦିନ ମେଜର୍ କାର୍ଲଙ୍କୁ ସେ ଭେଟନ୍ତି ନୃତ୍ୟ ହଲରେ, ସେଦିନ ତାଙ୍କର କାମ ବଢ଼ିଯାଏ । ମେଜର କାର୍ଲ ମିଲରଙ୍କ ଅନୁସରଣ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତିରେ ଆଇଭେନ ମିଲର ଅନୁସରଣ କରନ୍ତି କାର୍ଲଙ୍କୁ । କାର୍ଲ ପରିଚିତ ଥିଲେ ଇଞ୍ଜିନିୟର ଥୋମାସ ନାମରେ । ଯଦିଓ ସେ ମିଲରଙ୍କୁ ସନ୍ଦେହ କରୁଥିଲେ ସାମାନ୍ୟ ସାମାନ୍ୟ, ବିଶେଷ ପ୍ରମାଣ କିଛି ନ ଥିବାରୁ ନୀରବ ରହିଥିଲେ । ମାତ୍ର ମିଲର ତାଙ୍କୁ ଭଲଭାବେ ଚିହ୍ନି ନେଇ ପାରିଥିଲେ । କାର୍ଲଙ୍କର ଆଚରଣ ବ୍ୟବହାରରୁ ମିଲର ଅନୁମାନ କରି ନେଇଥିଲେ ଯେ ପ୍ରଥମତଃ ସେ ଫରାସୀ ନୁହନ୍ତି ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟତଃ ତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ସନ୍ଦେହଜନକ । ଯାହା ବା କାର୍ଲ ହୀରା-ବ୍ୟବସାୟୀ ମିଲରଙ୍କୁ ସନ୍ଦେହ କରୁଥିଲେ, ହଠାତ୍ ସବୁ ତାଙ୍କ ସନ୍ଦେହ ତାଙ୍କର ଅମୂଳକ ମନେହେଲା ଯେଉଁଦିନ ମିଲର ତାଙ୍କୁ ଅନୁସରଣ କଲେ । ଦ୍ୱିତୀୟ ଥର ମିଲର ଯେତେବେଳେ କାର୍ଲଙ୍କୁ ଅନୁସରଣ କଲେ ସେତେବେଳେ କାର୍ଲ ମନେକଲେ ମିଲର୍ ହୁଏତ ପ୍ୟାରିସ କରପୋରେସ୍‌ନର କୌଣସି ବିଶେଷ ଭାରପ୍ରାପ୍ତ କର୍ମଚାରୀ । ହୁଏତ କରପୋରେସନ ତରଫରୁ ସେ ଫ୍ରାନସ୍ ସପକ୍ଷରେ ଗୁପ୍ତଚରଗିରି କରୁଛନ୍ତି । ତେଣୁ ତା'ପରଦିନଠାରୁ ସେ ନୀରବ ରହିଲେ ।

ଭେନସ୍‌ରେ ଯେତେବେଳେ ମୁହାଁମୁହିଁ ଦେଖା ହୋଇଯାଏ ସେତେବେଳେ ମିଲର କାର୍ଲଙ୍କୁ ବନ୍ଧୁଭାବରେ ଡାକିନେଇ ଆଳାପ ଜମେଇ ଦିଅନ୍ତି । କାର୍ଲ ମିଲରଙ୍କୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତିରେ ନିଜକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରନ୍ତି ।

ଥରେ ଥରେ ମିଲରଙ୍କ ସନ୍ଦେହଜନକ ଗତିବିଧି ନେଇ ଅନେକ ଚିନ୍ତା କରନ୍ତି କାର୍ଲ । ପ୍ୟାରିସ୍ ଗୁପ୍ତ ପୋଲିସ ବିଭାଗକୁ ମିଲରଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଏକ ରିପୋର୍ଟ ମଧ୍ୟ ମଗାଇଲେ । ମାତ୍ର ଉତ୍ତର ଆସିଲା—ଆଇଭେନ୍ ମିଲର ଜଣେ ଅତି ଭଦ୍ରଲୋକ ଓ ଛୋଟ ହୀରା ବ୍ୟବସାୟୀ । ପ୍ୟାରିସ କରପୋରେସନ ପରିଚାଳନା କମିଟିର ଜଣେ ନିଷ୍ଠାପର ସଭ୍ୟ । ତାଙ୍କୁ ସନ୍ଦେହ କରିବାର କୌଣସି କାରଣ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାହାର କରିହୋଇନି । ରିପୋର୍ଟ ପାଇବା ପରେ କାର୍ଲ କିନ୍ତୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ପାରିଲେନି । ଇଟାଲୀର ଏକ ଫଟୋ ଦୋକାନ ସହିତ ମିଲର ବରାବର ସମ୍ପର୍କ ରଖୁଥିବାରୁ ସେ ସନ୍ଦେହ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେଉଥିଲେ । ତା'ପରେ ସେ ମଧ୍ୟ ଥରେ ଅଧେ ଚିନ୍ତା କଲେ ପ୍ୟାରିସ କରପୋରେସ୍‌ନକୁ ଲେଖିବା ପାଇଁ । ମାତ୍ର କରପୋରେସନ ଯଦି ଓଲଟି କାର୍ଲଙ୍କର ପ୍ରକୃତ ପରିଚୟ

ଦାବୀକରେ ତେବେ ତ ଅନେକ ତାଙ୍କୁ ଚହ୍ନିପିବେ ! ତେଣୁ ସେଥିରୁ ମଧ୍ୟ ସେ ବିରତ ହେଲେ । ନିଜକୁ ମେଜର କାର୍ଲ ରୂପେ ପରିଚୟ ଦେବା ପରିବର୍ତ୍ତିରେ ଇଣ୍ଡିନସ୍ଥର ଥୋମାସ୍ ହୋଇ ରହିବାକୁ ସେ ଅଧିକ ପସନ୍ଦ କଲେ ।

ଅନ୍ଧକାରରେ କଳା ପରଦା ଭଳି ଗୁପ୍ତଚରବହୁଳ ହୋଟେଲ ଭେନ୍ସ ପ୍ୟାରିସ ନଗରୀର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାଧାରଣ ହୋଟେଲ ଭଳି ସନ୍ଦେହହୀନ ହୋଇ ରହିଥାଏ ।

ବର୍ଲିନ ଗ୍ରୀନସେଲର୍ଗରେ କିନ୍ତୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଥାଏ ଫ୍ରାନ୍ସ ଆକ୍ରମଣର ଏକ ବିଶେଷ ଯୋଜନା ।

ଏକ ନଭେମ୍ବର ସନ୍ଧ୍ୟା ।

ଗ୍ରୀନ୍‌ପାର୍କ ହୋଟେଲର ଏକ ତଳ ମହଲର ଏକ କକ୍ଷ କୋଳାହଳ ମୁଖରିତ ହୋଇ ଉଠିଥିଲା । ମିଲର ଏକ ଗ୍ରୀ ଭୋଜିର ଆୟୋଜନ କରିଥିଲେ ସେ ଦିନ । ନିଜର ଜନ୍ମଦିନ ସେ ପାଳନ କରୁଥିଲେ । ନିମନ୍ତ୍ରିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଥିଲେ ପ୍ୟାରିସ୍‌ର ପ୍ରାୟ ଅର୍ଦ୍ଧାଧିକ ମାନ୍ୟଗଣ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି । କରପୋରେସନ୍‌ର ସମସ୍ତ ସଭ୍ୟ ଉଣା ଅଧିକେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । ବିମାନବାହିନୀ ଅଫିସରମାନଙ୍କର ୟୁନିଫର୍ମରେ ଉପସ୍ଥିତ କକ୍ଷଟିକୁ ଆକର୍ଷଣୀୟ କରିଥିଲା । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉଚ୍ଚପଦସ୍ଥ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ମିଲର୍‌ଙ୍କର ବନ୍ଧୁ ସହୃଦବନ୍ଧୁମାନେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ ଉତ୍ସବଟିରେ । ମେଜର କାର୍ଲ ମଧ୍ୟ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ ଇଣ୍ଡିନସ୍ଥର ଥୋମାସ୍ ଭାବରେ ।

ରାତି ସାଢ଼େ ଦଶଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତେ ପ୍ରାୟ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ଯେଉଁ କେତେଜଣ ଅଳ୍ପ ସମୟ ଗ୍ରୀନ୍‌ପାର୍କରେ ବିତାଇ ଚାଲିଯାଇଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କ ଭିତରେ ରିସା ଏବଂ ତାର ଆଉ ଜଣେ ଦୁଇଜଣ ବନ୍ଧୁ ହେଲେ ବିଶେଷ ଉଲ୍ଲେଖଯୋଗ୍ୟ ।

ଗ୍ରୀ ଭୋଜି ଶେଷ ହେବା ପରେ ମିଲର ଫେରିଲେ ନିଜ ପ୍ରକୋଷ୍ଠକୁ ।

ଅନେକ ପୂର୍ବରୁ କିନ୍ତୁ ଅପେକ୍ଷା କରୁଥିଲା ରିସା । କବାଟଟା ସଶବ୍ଦେ ବନ୍ଦ କରି ମିଲର ବସି ପଡ଼ିଲେ ଟେବୁଲ ନିକଟରେ । ସନ୍ଧ୍ୟାପରଠାରୁ ଗ୍ରୀ ଭୋଜିରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ମୁହଁରେ ତାଙ୍କର ଆଦୌ କ୍ଳାନ୍ତି ପ୍ରକାଶ ପାଇ ନ ଥିଲା । ବରଂ ଆନନ୍ଦର ସୂଚନା ମିଳୁଥିଲା । ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍ସାହର ସହ ସେ ଡ୍ରୟାର୍ ଭିତରୁ ଏକ

ମିଲରଙ୍ଗର ଫାଇଲ୍ ବାହାର କରି ଆଣିଲେ । ତା'ପରେ ଅନୁସନ୍ଧିତ୍ସୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଚାହିଁ ରହିଲେ ରିସା ଆଡ଼କୁ ।

ସବୁଜ ଏଟାଚି ବ୍ୟାଗ୍ ଭିତରୁ କେତେଖଣ୍ଡ କାଗଜ ବାହାର କରୁଥିଲା ରିସା ।

ଫ୍ରାନ୍ସ ବିମାନବାହିନୀର କେତେକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ତଥ୍ୟ ରିସା ସଂଗ୍ରହ କରି ଆଣିଥିଲା ସାମରିକ ବିମାନଘାଟି କଣ୍ଟ୍ରୋଲ ରୁମ୍‌ରେ କାମ କରୁଥିବା ତା'ର ଜଣେ ବନ୍ଧୁଙ୍କ ଜରିଆରେ । ମିଲର ନିଜ ଜନ୍ମଦିନ ପାଳନର ଏକ ମିଥ୍ୟା ଅଭିନୟ କରି-ଥିଲେ । ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରିବା ଏବଂ ଅଧିକାଂଶ ସାମରିକ ଅଫିସରମାନଙ୍କୁ ଗ୍ରୀନ୍‌ପାର୍କରେ କିଛି ସମୟ ଅଟକେଇ ଦେବା ଯେଉଁ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ କି ମିଲରଙ୍କ କେତେଜଣ ଗୁପ୍ତଚର କିଛି କିଛି ଗୋପନ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରିପାରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ । ଠିକ୍ ସେଇତକ ସମୟ ଭିତରେ ରିସା ବିମାନ-ଘାଟୀକୁ ଯାଇ ତାର ବନ୍ଧୁଙ୍କଠୁ କିଛି କାଗଜପତ୍ର ନେଇ ଆସିଥିଲା । ଅତ୍ୟଧିକ ସ୍ନେହ ଓ ପ୍ରେମରେ ରିସାକୁ ଆବଦ୍ଧ କରି ରଖି ପାରିଥିଲେ ମିଲର୍ । ତେଣୁ ରିସା ମିଲରଙ୍କ ପାଇଁ ସବୁକିଛି କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିଲା । ଏଣେ ବିମାନଘାଟି କଣ୍ଟ୍ରୋଲ ରୁମ୍‌ରେ କାମ କରୁଥିବା ତରୁଣ ଜଣକ ମିଲରଙ୍କୁ ଅନ୍ୟଭାବେ ଖାତିର କରୁଥିଲେ ଓ ରିସାକୁ ଭଲ ପାଉଥିଲେ । ଫଳତଃ ସେ ରିସାର ଅନୁରୋଧ ଅନୁଯାୟୀ ଯଥା-ସମ୍ଭବ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ ମିଲରଙ୍କୁ । ସେ ଜାଣୁଥିଲେ ଯେ ସେ ଦେଶବିରୋଧୀ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି । ତଥାପି କିନ୍ତୁ ସେ ବେତାରରେ ପଠା ହେଉଥିବା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ବାଦମାନ ଯୋଗାଇ ଦେଉଥିଲେ । ପ୍ରଚୁର ଅର୍ଥ ପାଇବା ଫଳରେ ତାଙ୍କ ବିବେକ ଯାହା ବା ଦ୍ୱିଧା ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲା ଆଉ ସେତକ ବି ହେଲନି । ମାତ୍ର କେତେକ ବଡ଼ ବଡ଼ କାଗଜପତ୍ର ପଠାଇ ପାରୁ ନ ଥିଲେ ସେ ନିରାପତ୍ତା ଅଭାବରୁ । ମୁଖ୍ୟତଃ ଏହି କାରଣରୁ ଆଇଭନ୍ ମିଲର ଏକ ଭୋଜିର ଆୟୋଜନ କରିଥିଲେ ।

କାଗଜଗୁଡ଼ାକ ଟେବୁଲ ଉପରେ ରଖି ଦେଲା ରିସା । ମିଲରଙ୍କ ଆଖି ଆର୍ଦ୍ର ହୋଇ ଉଠୁଥାଏ । ଅହେତୁକ ଆନନ୍ଦାଶ୍ରୁ ନ ଝରି ଆଖି ଡୋଳା ଉପରେ ଚକ୍ ଚକ୍ ହେଉଥିଲା । ଲୋଭାତୁର ଆଖିରେ ସେ ଅନେଇ ରହିଥିଲେ ଆକାଂକ୍ଷିତ କାଗଜ କେତେଖଣ୍ଡି ଆଡ଼େ । ତା'ପରେ ସେ ଗୋଟି ଗୋଟି କରି ଓଲଟେଇ ଗଲେ ଏକ ବହିର ପୃଷ୍ଠା ପରେ ପୃଷ୍ଠା ଭଳି । ହାତ ତାଙ୍କର ଥରୁଥାଏ ସାମାନ୍ୟ । ଖୁବ୍ ଅସ୍ଥିର ହୋଇ ପଡ଼ୁଥାଆନ୍ତି ସେ ।

ରିସା ଚାହିଁଥାଏ ମିଲରଙ୍କ ମୁହଁକୁ । ଭାବଭଙ୍ଗୀରୁ ସେ ଅନୁମାନ କରିନେଲା —ମିଲର୍ ଯାହା ଚାହିଁଥିଲେ ତା'ଠୁ ଢେର ବେଶୀ ସେ ପାଇଛନ୍ତି । ନିଜର କୃତକାର୍ଯ୍ୟତା ପାଇଁ ଆନନ୍ଦ ଅନୁଭବ କରୁଥାଏ ସେ ।

ପ୍ରକୋଷ୍ଠଟିର ନୀରବତା କ୍ରମେ ବୃଦ୍ଧି ପାଉଥିଲା । ପରିବେଶ ହୋଇ ଉଠୁଥିଲା ଗମ୍ଭୀରରୁ ଗମ୍ଭୀରତର ।

ନୀରବତା ଭଙ୍ଗ କଲେ ମିଲର— ମୁଁ କି ଭଳି ଭାବରେ କୃତଜ୍ଞତା ଜଣାଇବି, ରିସା ଜାଣିପାରୁନି ! ରିସା କିଛି କହିଲାନି ।

ଗ୍ରେଟ କାନ୍ଥଘଣ୍ଟାଟା ଶବ୍ଦ କରି ଚାଲିଥାଏ—ଟିକ୍—ଟିକ୍—ଟିକ୍ ।

ମିଲର ଲାଲ ବଲ୍‌ଟା ଜାଳି ଦେଇ ବାଥ୍‌ରୁମ୍‌କୁ ଗଲେ । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଫେରି ଆସି ଟେବୁଲ ପାଖରେ ବସି ପଡ଼ିଲେ ସେ । ଟେଲିଫୋନ୍‌ଟା ଉଠାଇ ନେଇ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ରିସା କିଛି ବୁଝି ନ ପାରି ଅବୋଧ ଆଖିରେ ଚାହିଁ ରହିଥିଲା । ଆଉ ସେଥିପ୍ରତି କୌଣସି ଧ୍ୟାନ ନ ଦେଇ ଯଥେଷ୍ଟ ନିଷ୍ଠାର ସହିତ ମିଲର ଗୋଟିକ ପରେ ଗୋଟାଏ କରି କାଗଜର ବିଷୟବସ୍ତୁ ସଂକ୍ଷେପରେ ପଢ଼ି ଯାଉଥିଲେ ତାଙ୍କର ପରିଚିତ କୋଡ୍ ଭାଷାରେ ।

ଏଲିଆନା ନିକଟକୁ ନିୟମିତଭାବେ ଯିବା ଆସିବା କରନ୍ତି ମିଲର । ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ ଯେତେବେଳେ ହୋଟେଲ ଭେନିସ ମସ୍‌ଗୁଲ୍ ହୋଇ ଉଠେ ମିଲର ସେତେବେଳେ ଉପର ମହଲକୁ ଉଠି ଯାଆନ୍ତି ଏଲିଆନାକୁ ଦେଖା କରିବାକୁ । ଏଲିଆନା ମଧ୍ୟ ଅପେକ୍ଷା କରିଥାଏ । ସେ ନିଶ୍ଚିତଭାବେ ଜାଣିଥାଏ ଯେ ଘଣ୍ଟାକଣ୍ଟା ମିନିଟ କଣ୍ଟା ଉପରେ ଆଖି ରଖି ମିଲର ଠିକ୍ ସମୟରେ ଆସି ପହଞ୍ଚି ଯିବେ । ଏଲିଆନାକୁ ମଧ୍ୟ ଅଧିକ ସମୟ ବ୍ୟସ୍ତ ରଖନ୍ତିନି ମିଲର । ଆବଶ୍ୟକମତେ ସାମାନ୍ୟ ଆଳାପ କରି କୋଡ଼ିଏ ପଚିଶ ମିନିଟ ଭିତରେ ସେ ଫେରି ଆସନ୍ତି ତଳକୁ । ଜନଗହଳରେ ମିଶିବାକୁ ଆଉ ମାତ୍ର କେତେ ସେକେଣ୍ଡ ଦରକାର ହୁଏ । ଏଲିଆନା ବି ଆସିଯାଏ ନୃତ୍ୟରେ ଭାଗ ନେବାକୁ ।

ସେଦିନ କିନ୍ତୁ ଏକ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ହୋଇଗଲା । ମିଲର ଦ୍ରୁତପଦକ୍ଷେପରେ ଏଲିଆନାର କକ୍ଷ ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚିଲାବେଳକୁ ଏଲିଆନା ଏକାକିନୀ ନ ଥିଲା । ତତ୍‌କ୍ଷଣାତ୍ ଫେରି ଆସିଲେ ସେ । କିନ୍ତୁ ସିଡ଼ି ନିକଟରେ ଭେଟ ହୋଇଗଲା ନବାଗତ ଇଞ୍ଜିନିୟର ଥୋମାସ୍‌ଙ୍କ ସହିତ ।

ଗୋଟାଏ କଣ ଟେବୁଲ ବାଛିନେଲେ ମିଲର । ଏକାନ୍ତଭାବେ ଅଳ୍ପ ହାଲୁକା ମଦ୍ୟପାନ କରୁ କରୁ ଏଲିଆନାକୁ ଟିକିଏ ବିଶ୍ଲେଷଣ କରୁଥିଲେ ସେ ।

ତା'ର ଜଣାଇ ଦେବାର ଉଚିତ ଥିଲା ଯେ ସେ ଅନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଅଛି ବୋଲି । ଅଥବା ଦରଜାଟା ବନ୍ଦ ରଖି ଦେଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଚଳିଥାଆନ୍ତା !

ଏଲିଆନା ।

ଅନେକ ଖୋଜା ଖୋଜି ଶେଷରେ ଏଲିଆନାକୁ ପାଇଥିଲେ ମିଲର । ବିଂଶବର୍ଷିୟା ଏହି ତରୁଣୀହିଁ ରାଜି ହୋଇଥିଲା ମିଲରଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବରେ । ପ୍ରଚୁର ଅର୍ଥ ବିନିମୟରେ ସାମରିକ ଆୟୋଜନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରିବାକୁ ରାଜି ହୋଇଥିଲା ସେ । ଏଲିଆନା ଉପରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଶ୍ୱାସ ଓ ଆସ୍ଥା ରଖି ମିଲର ନିଜର ପ୍ରକୃତ ପରିଚୟ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ଜୀବନକୁ ପାଣି ଛଡ଼େଇ ସେ ଯେତେବେଳେ ନିଜକୁ ଜଣେ ଗୁପ୍ତଚରଭାବେ ପରିଚିତ କରାଇଲେ ଏଲିଆନା ସେତେବେଳେ ଆଦୌ ବିସ୍ମିତ ହୋଇ ନ ଥିଲା । ସେ ଭଲଭାବେ ଜାଣିଥିଲା ଯେ ଏକ କଠିନ କାର୍ଯ୍ୟର ଦାୟିତ୍ୱ ସେ ନେଉଛି ଏବଂ ସେ ଦାୟିତ୍ୱ ତୁଲାଇ ପାରିଲେ ପ୍ରଚୁର ଅର୍ଥ ମିଳିବ ବୋଲି ମଧ୍ୟ ସେ ଜାଣିଥିଲା ।

ଏଲିଆନାକୁ ବଡ଼ ଅଦ୍ଭୁତଭାବେ ଆବିଷ୍କାର କରିଥିଲେ ମିଲର ।

ଏଲିଆନା ଫରାସୀ ନ ଥିଲା କିମ୍ବା ଫ୍ରାନସ୍‌ରେ ତା'ର ପିତାମାତା ରହୁ ନ ଥିଲେ । ଫିନ୍‌ଲାଣ୍ଡ୍‌ରୁ ଏକାକିନୀ ପଳାଇ ଆସିଥିଲା ଏଲିଆନା ଧନୀ ହେବାର ଏକ ଦୃଢ଼ ପ୍ରୟାସ ନେଇ । ପ୍ରଚୁର ଅର୍ଥାଗମର ଉପାୟମାନ ଚିନ୍ତା କରି ଶେଷକୁ ସେ ହୋଟେଲ ଭେନସ୍‌ରେହିଁ ସ୍ଥାୟୀଭାବରେ ରହିବାକୁ ଠିକ୍ କଲା । ତା'ର ଏକମାତ୍ର ଚିନ୍ତା ଥିଲା ଟଙ୍କା ପଇସା ସଞ୍ଚୟ କରିବା । ମାତ୍ର ସଂଗ୍ରହ ପନ୍ଥା ? ଅବଶ୍ୟ ତାକୁ ରୁହିଁ ଯଥେଷ୍ଟ ରୋଜଗାର କରୁଥିଲା ସେ । ତଥାପି ମଧ୍ୟ ସେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ-ପାରୁ ନ ଥିଲା । ହୁଏତ ସେ ସମୟରେ ପ୍ୟାରିସ୍ ନଗରୀ ଭିତରେ ଖୁବ୍ ବେଶୀ ହେଲେ ତିନ ଚାରିଜଣ ଏଲିଆନାଠୁ ବେଶୀ ରୋଜଗାର କରୁଥିବେ । ଫିନ୍‌ଲ୍ୟାଣ୍ଡ୍‌ର ଏହି ସୁନ୍ଦରୀ ବାଳିକା ଏତେ ପ୍ରଚୁର ପରିମାଣରେ ଆୟ କରୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଦିନେ ହେଲେ ସନ୍ତୋଷ ଲାଭ କରିପାରୁ ନ ଥିଲା । ହଠାତ୍ କିପରି ସେ ଧନୀ ହୋଇଯିବ ଏବଂ ବିଳାସବ୍ୟସନରେ ରହିବ, ଏହି ଚିନ୍ତାରେ ସେ ସବୁବେଳେ ନିମଗ୍ନ ଥିଲା ।

ଠିକ୍ ଏହି ସମୟରେ ଆସି ଜୁଟିଲେ ମିଲର । ମିଲର ଭାବରେ ନୁହେଁ, ଆସିଷ୍ଟାଣ୍ଟ ଇଞ୍ଜିନିୟର ଫିଲିପ୍‌ସ୍ ଭାବରେ । ସାମାନ୍ୟ ଆଳାପ ପରେ ସେ ଜାଣି ପାରିଲେ ଯେ ଏଲିଆନା ଅର୍ଥ ପାଇଁ ପାଗଳ ହୋଇ ଉଠିଚି ଏବଂ ଯାହା ଅସାଧ୍ୟ ତାହା ମଧ୍ୟ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ । ତା'ର ଏକମାତ୍ର ସତ୍ତି—ପ୍ରଚୁର ଧନ ।

ଏଲିଆନାଠୁ ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ କଥା ଆଦାୟ କଲେ ମିଲର । ଅନେକ ମିଲିଟାରୀ ଅଫିସର ଯେ ଏଲିଆନା ପାଖକୁ ଆସନ୍ତି, ଏ କଥା ଶୁଣି ମିଲରଙ୍କ ଆଖି ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ହୋଇ ଉଠିଲା ।

ତା'ପରଦିନ ପଚିଶ ହଜାର ଫ୍ରାଙ୍କ୍ ଆଗତୁରା ଗଣିଦେଇ ଏଲ୍ଆନା ଆଗରେ ନିଜର ଅଦ୍ଭୁତ ପ୍ରସ୍ତାବଟି ବାଢ଼ିଲେ ମିଲ୍‌ର । ପ୍ରଚୁର ଅର୍ଥ ମିଳିବ ବୋଲି ମଧ୍ୟ ଗମ୍ଭୀର ଆଶ୍ୱାସନା ଦେଲେ । ଏଲ୍ଆନା ପ୍ରତିଜ୍ଞା କଲା ସେ ଗୁପ୍ତଚରଗିରି କରିବ । ଫ୍ରାନ୍ସ ପାଇଁ ଜାତୀୟତା ଭାବ ତା'ର ବା ଆସିବ କେଉଁଠୁ ? ସେ ଫ୍ରାନ୍ସ ଆସିଥିଲା ଧନୀ ହେବା ଲୋଭରେ । ମାତ୍ର ଫ୍ରାନ୍ସ ତାକୁ ଧନ ଦେଇପାରି ନାହିଁ । ଯାହା ସେ ଚାହିଁଥିଲା ତାହା ଦେଇଛି ତାକୁ ଜର୍ମାନୀ । ତେଣୁ ଜର୍ମାନୀ ପାଇଁ ବରଂ ସେ କୃତଜ୍ଞତା ଦେଖାଇବା ଉଚିତ ।

ମିଲ୍‌ରଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବ ଓ ଉପଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ଏଲ୍ଆନା କାମ କରିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ଯେଉଁ ମିଲିଟାରୀ ଅଫିସରମାନେ ଏଲ୍ଆନା ନିକଟକୁ ଆସୁଥିଲେ ସେମାନେ ପ୍ରଥମେ ପ୍ରଥମେ ଗୋପନୀୟ ତଥ୍ୟମାନ ଯୋଗାଇ ଦେବାକୁ ଦ୍ୱିଧାବୋଧ କରୁଥିଲେ । ମାତ୍ର ଏଲ୍ଆନାର ଅଭିମାନ ସହ୍ୟ କରିବା ସେମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ସମ୍ଭବ ନ ଥିଲା । ସେମାନଙ୍କ ଭିତରେ କେହି ଜଣେ ହେଲେ ଏଲ୍ଆନା କଥାରୁ ବାହାରି ଗଲେନି ।

ପରିସ୍ଥିତି ସାମାନ୍ୟ ଜଟିଳ ହୋଇଯାଇଥିଲା—ଯେତେବେଳେ ମିଲ୍‌ର ଚାହିଁଥିଲେ କେତେକ ଦରକାରୀ କାଗଜପତ୍ର । ତାହା କିନ୍ତୁ ବେଶୀ ଦିନ ଧରି ତିଷ୍ଠିପାରି ନ ଥିଲା । ମାତ୍ର ଦିନେ ଦୁଇଦିନ ପରେ ପୁଣି ପୂର୍ବାବସ୍ଥା ଫେରି ଆସିଲା ।

ବିଳାସବ୍ୟସନପ୍ରିୟ ଫରାସୀ ମିଲିଟାରୀ ଅଫିସର କେତେଜଣ ଅନୁଭବ କରୁଥିଲେ ଯେ ସେମାନେ ନିଜ ଦେଶ ବିରୋଧରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି । ଯୁଦ୍ଧ ସମୟରେ ଦେଶପ୍ରତି ସାମାନ୍ୟ ଭକ୍ତି ଓ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଜାତ ହେବା ସ୍ୱାଭାବିକ । କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ବିଶେଷ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଲେନି । କାରଣ ପରସ୍ପର ସହିତ ଆଦୌ ସମ୍ପର୍କ ନ ଥିଲା । ପ୍ରତ୍ୟେକେ ଭାବୁଥିଲେ ଏତେ ସାମାନ୍ୟ ସାମରିକ ତଥ୍ୟ ଏଲ୍ଆନା ଜାଣି କିଛି ଲାଭ ନାହିଁ । ମିଲ୍‌ରଙ୍କ ଉପଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ଏଲ୍ଆନା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଫିସରଙ୍କଠାରୁ କେବଳ ମାତ୍ର ଗୋଟିଏ ବିଷୟରେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ତଥ୍ୟମାନ ବୁଝି ନେଉଥିଲା ଏବଂ ଖଣ୍ଡେ ଦୁଇଖଣ୍ଡ ଡକୁମେଣ୍ଟ ମଧ୍ୟ ଆଣିଦେବାପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କରୁଥିଲା । କୌଣସି ଅଫିସରଙ୍କର ମଧ୍ୟ ନୈତିକ ସାହସ ନ ଥିଲା, ଅନ୍ୟ କାହା ଆଗରେ ଏ କଥା ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ । କାରଣ ସାମରିକ ବାହିନୀରେ ଚାକିରୀ କରି ଯଦି ଜଣେ ଏକ ସାମାନ୍ୟ ନାରୀ ପ୍ରତି ଆସକ୍ତ ହୋଇ ଗୋପନୀୟ ତଥ୍ୟସବୁ ଯୋଗାଇ ଦେବାର ଜଣାପଡ଼େ, ତେବେ ଦିନକ ଭିତରେ ସାମରିକ ଅଦାଲତରେ ବିଚାର ହୋଇ ପ୍ରାଣଦଣ୍ଡ ଆଦେଶ ମିଳିସିବ ନିଶ୍ଚୟ । ଜାଣିଶୁଣି ମୃତ୍ୟୁକୁ କାହିଁକି କିଏ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରିବ ? ଫଳରେ ଏଲ୍ଆନା ଅନେକଗୁଡ଼ାଏ କଥା ସଂଗ୍ରହ କରି-

ନେଇ ପାରୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଅଫିସରମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ଏ କଥା ଆଦୌ କେହି ଜାଣିପାରି ନ ଥିଲେ । ସମସ୍ତଙ୍କର ଏକ ଧାରଣା ରହିଯାଇଥିଲା ଏଲ୍ଆନା ଯେତିକ ଜାଣୁଚି ସେତିକ କିଛି ନୁହେଁ । ତା ଛଡ଼ା ଆଉ ଗୋଟାଏ ସୁବିଧା ହେଲା ଏଲ୍ଆନା ପାଇଁ । ତା' ଘର ଫିନ୍‌ଲ୍ୟାଣ୍ଡ ହୋଇଥିବାରୁ ଏବଂ ଫିନ୍‌ଲ୍ୟାଣ୍ଡ ଫ୍ରାନ୍‌ସର ଏକ ବନ୍ଧୁରାଷ୍ଟ୍ର ହୋଇଥିବା ଯୋଗୁଁ ଏଲ୍ଆନାକୁ ବିଶେଷ ସନ୍ଦେହ ମଧ୍ୟ କରାଗଲାନି ।

ମିଲରଙ୍କଠୁ ପ୍ରଚୁର ଅର୍ଥ ପାଇ ନାନାପ୍ରକାର ଦୁଃସାହସିକ କାର୍ଯ୍ୟମାନ କରିବାରେ ଲାଗିଲା ଏଲ୍ଆନା । ମିଲର ଆନନ୍ଦିତ ହେଉଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରଚୁର ଅର୍ଥ ପାଇ ଏଲ୍ଆନାର ମଧ୍ୟ ଆନନ୍ଦର ସୀମା ନ ଥିଲା ।

ହଠାତ୍ ପ୍ରକୃତିସ୍ଥ ହୋଇ ଉଠିଲେ ମିଲର । ନୃତ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହେବାର ସଙ୍କେତ ଦିଆଗଲା । ପ୍ରତ୍ୟାଶିତଭାବେ ବିରାଟ ହଲଟା ରକ୍-ଏନ୍-ରୋଲ୍ ସଙ୍ଗୀତ ମୂର୍ଚ୍ଛନାରେ ନାଚି ଉଠିଲା । ମିଲର ନିଜ ସ୍ଥାନରୁ ଉଠିଲେ ।

ଆସିଥିବା ଆଉ କେଇଜଣ ବନ୍ଧୁଙ୍କ ସହିତ ସୁସନ୍ଧ୍ୟା ବିନିମୟ ପରେ ମିଲର ଉଠିଲେ ସିଡ଼ିରେ ପୁଣି ।

ଏଥର ଏଲ୍ଆନା ପ୍ରକୋଷ୍ଠରେ ଆଉ କେହି ନ ଥିଲେ । ନିଃସଙ୍କୋଚରେ ପଶିଗଲେ ମିଲର୍ ।

କିଛି ସମୟ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିବା ପରେ ତାଙ୍କ ଆଖି ପଡ଼ିଲା ଏକ ଏଟାଚି ବ୍ୟାଗ୍ ଉପରେ । ଚମଡ଼ା ତିଆରି ଏଟାଚି ବ୍ୟାଗ ଇଂଲଣ୍ଡର ଲୋକେହିଁ ପସନ୍ଦ କରନ୍ତି । ଏଲ୍ଆନାକୁ ପଚାରିଲେ ସେ । ଉତ୍ତର ଶୁଣି ସେ ଚଞ୍ଚଳ ହୋଇ ଉଠିଲେ । ଇଞ୍ଜିନିୟର ଥୋମାସ୍‌ଙ୍କର ଏଟାଚି ! ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ମଧ୍ୟରେ ସେ ଏଟାଚି ବ୍ୟାଗ୍‌ଟି ଖୋଲି ତା' ଭିତରେ ଥିବା କାଗଜପତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଆଖି ବୁଲେଇ ନେଲେ । ଏତେ ଶୀଘ୍ର ଯେ ସେ ଏକ ପ୍ରମାଣ ପାଇଯିବେ ଏ ବିଶ୍ୱାସ ତାଙ୍କର ନ ଥିଲା । ଇଞ୍ଜିନିୟର ଥୋମାସ୍‌ଂଯେ ନିଃସନ୍ଦେହରେ ଜଣେ ବ୍ରିଟିଶ ଗୁପ୍ତଚର ଏବଂ ସେ ଯେ ମେଜର କାର୍ଲଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଆଉ କେହି ନୁହନ୍ତି, ଏ ବିଷୟରେ ସେ ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇଗଲେ ।

ଏଲ୍ଆନାଠାରୁ ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ବିଦାୟ ଅଣି ନୃତ୍ୟରେ ଯୋଗ ଦେଲେ ମିଲର । ସେଦିନ ସେ ଏତେ ଆନନ୍ଦିତ ଥିଲେ ଯେ ରାତି ଦଶଟା ପୂର୍ବରୁ ସେ ଗ୍ରୀନପାର୍କକୁ ଫେରି ପାରିଲେନି ।

ଫେରିବା ସମୟରେ ଶେଷଥର ପାଇଁ ଆଖି ପକେଇ ନେଲେ ହଲ ଭିତରର ଯୁବକ ଯୁବତୀମାନଙ୍କ ଉପରେ । ଥୋମାସ ରୂପୀ କାର୍ଲ ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଙ୍ଗୀତର ତାଳ ଦେଇ ନାଚ କରି ଚାଲିଛନ୍ତି ।

ବର୍ଲିନ ରାଇଖ୍‌ଷ୍ଟାଟସେଲରର ଏକ ନିଭୃତ କକ୍ଷରେ ଆଲୋଚନାମଗ୍ନ ଥିଲେ ଗେଷ୍ଟାପୋ ବାହିନୀର ମୁଖ୍ୟ ଜେନେରାଲ ଗୋବେଲ୍‌ସ ଓ ବିମାନବାହିନୀର ମୁଖ୍ୟ ଏୟାର୍ ମାର୍ଶଲ୍ ଟିପେ ।

ଦୀର୍ଘଦିନ ଧରି ଜର୍ମାନୀର ଯେଉଁ ମୂଳଧନ ବିଦେଶରେ ଖଟା ହୋଇଥିଲା, ଗୁପ୍ତଚରମାନେ ସେତକ ଫେରାଇ ଆଣିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସୁଧ୍ ଆଦାୟ ମଧ୍ୟ କରି ଆଣିଛନ୍ତି । ମଧ୍ୟ-ୟୁରୋପରେ ଯେ ଏକ ଯୁଦ୍ଧର ସୂତ୍ରପାତ ହେବ ଏବଂ ସେଥିରେ ଜର୍ମାନୀ ଏକ ପ୍ରଧାନ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିବ ଏକଥା ଅନେକ ଆଗରୁ ଜାଣିପାରିଥିଲେ ହିଟଲର । ତେଣୁ ସେ ୧୯୨୯ ମସିହାରୁ ନିଜ ଦେଶର ଅଧିକ ଲୋକଙ୍କୁ ସୈନ୍ୟ-ବାହିନୀରେ ଭର୍ତ୍ତିକରି ଆଧୁନିକ କୌଶଳରେ ଶିକ୍ଷାଦେବା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ୧୯୩୩ ମସିହାରେ ସେ ଅନୁମାନ କରିନେଲେ ଯେ ଖୁବ୍ ବେଶୀ ହୋଇ ଆଉ ତିନି ଚାରିବର୍ଷ ଭିତରେ ପୃଥିବୀବ୍ୟାପୀ ଏକ ମହାସମର ନିଶ୍ଚୟ ଲାଗିବ । ତେଣୁ ସେହି ସମୟରୁ ନିଜ ଦେଶକୁ ଶକ୍ତିଶାଳୀ କରି ଗଢ଼ିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ୟୁରୋପର ଅନ୍ୟ ଦେଶଗୁଡ଼ିକୁ ଯଥେଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାରେ ଗୁପ୍ତଚର ପଠାଇ ଦେଇଥିଲେ । ତାଙ୍କର ବେଶୀ ଆଖି ଥିଲା ଫ୍ରାନ୍‌ସ ଓ ଇଂଲଣ୍ଡ ଉପରେ । ଏବଂ ଏହି ଦୁଇଟି ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଦେଶର ସାମରିକ ପ୍ରସ୍ତୁତି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଯେଉଁସବୁ ତଥ୍ୟ ଦରକାର ହେଉଥିଲା, ସେସବୁ ପ୍ରାୟ ମିଳି ସାରିଥିଲା ।

ଫ୍ରାନ୍‌ସ ଦଖଲ ହୋଇଯିବା ପରେ ସେଠୁ ଇଂଲଣ୍ଡ ଉପରେ ଆକ୍ରମଣ ପରିଚାଳନା ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଭଲ ହୋଇପାରିବ ବୋଲି ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ୁଥିଲେ ଏୟାର୍ ମାର୍ଶାଲ୍ ଟିପେ । ଗୋବେଲ୍‌ସ କିନ୍ତୁ ରାଜି ହୋଇପାରୁ ନଥିଲେ । ଇଂଲଣ୍ଡ ଓ ଫ୍ରାନ୍‌ସରୁ ଯେତିକି ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରା ହୋଇଥିଲା, ସେତିକିର ସୁଯୋଗ ନେବା ଅତିଶୀଘ୍ର ଦରକାର ବୋଲି ସେ ମନେ କରୁଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଆଶଙ୍କା ହେଉଥିଲା— ଫ୍ରାନସ୍ ଦଖଲ କରି ସାରିବା ବେଳକୁ ଇଂଲଣ୍ଡରେ ଆଉ କେତେକ ପ୍ରତିରକ୍ଷା-ଘାଟୀ ନିର୍ମାଣ ହୋଇ ସାରିଥିବ । ଫଳରେ ଆକ୍ରମଣ ଅଧିକ କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ ନ ହେଲେ ବିଜୟର ଆଶା ଆଦୌ ନାହିଁ । ତେଣୁ ସେ ଚାହୁଁଥିଲେ ଏକାଦିକ୍ରମେ ଉଭୟ ଇଂଲଣ୍ଡ ଓ ଫ୍ରାନ୍‌ସ ଉପରେ ଆକ୍ରମଣ ଚଳାଇବାକୁ ।

ଲମ୍ବା ଟେବୁଲଟା ଉପରେ ରଖା ହୋଇଥିବା ଏକ ବିରାଟ ୟୁରୋପ ମାନଚିତ୍ରକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟକରି କହିଲେ ଗୋବେଲ୍‌ସ—ଏଇ ଯେଉଁ ଷ୍ଟ୍ରେଟ ଷ୍ଟ୍ରେଟ ନାଲି ଚିହ୍ନଗୁଡ଼ାକ ଦିଆଯାଇଛି ସେହି ସବୁଠାରେ ପ୍ରତିରକ୍ଷାଘାଟୀମାନ ଅର୍ଦ୍ଧ ନିର୍ମିତ ହୋଇଛି । ଆଉ ଛଅମାସ ଭିତରେ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଯାଇପାରେ । ଆପଣ କଅଣ ଭାବୁଚନ୍ତି ଯେ ଏହି ଘାଟୀଗୁଡ଼ାକ କେବଳ ତିଆରି ହୋଇଯିବ ?

ଆଉ ଗୁଡ଼ାଏ ମଧ୍ୟ ଅଧାଅଧି ତିଆରି ସରିଥିବ । ସେତେବେଳକୁ ସେମାନେ ଏତେ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ହୋଇଯାଇଥିବେ ଯେ ଆକ୍ରମଣ ଚଳାଇ ସାରିବା ପରେ ଆମର ବୈମାନିକମାନେ ହୁଏତ ଫେରି ପାରିବେନି ।

ସିଧାସଳଖ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ଗୋବେଲସ ପଚାରି ନଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଷ୍ଟିପେ ଉତ୍ତର ଦେଲେ—ତା' ଅବଶ୍ୟ ସତ । ସମୟାନୁକ୍ରମେ ସମସ୍ତେ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ହୋଇ ଉଠିବେ । ମାତ୍ର ଆମର ଯୋଜନା ଅନୁଯାୟୀ ଏତେ ବିମାନ ନାହିଁ ବା ଆମର ସୁଦକ୍ଷ ବୈମାନିକ ମଧ୍ୟ ନାହାନ୍ତି ।

ବାଧା ଦେଲେ ଗୋବେଲ୍ସ—ବୈମାନିକ ନାହାନ୍ତି ? ତେବେ ଜେନେରାଲ୍ ଡୋନିଜ କଅଣ କରୁଛନ୍ତି ଏତେ ଦିନ ଧରି ? ଯେ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ଅତିଶୀଘ୍ର ଶହ ଶହ ତଳିଆ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଭାବେ ବିମାନ ଚାଳନା ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଉ । ଏପରି ଏକ ଦୁର୍ବଳତାକୁ କଦାପି ପ୍ରଶ୍ରୟ ଦିଆଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । କଥା ଶେଷ କରିବା ସମୟକୁ ଜେନେରାଲ୍ ଗୋବେଲ୍ସ ଟିକିଏ ବିରକ୍ତି ମଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ ।

ନିଜର ପରିକଳ୍ପନାକୁ ରୂପ ଦେଲେ ଏୟାର୍ ମାର୍ଶାଲ୍ ଷ୍ଟିପେ—ମୋ କଥା ଆପଣ ବୁଝି ନାହାନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ଏତେ ବୈମାନିକଙ୍କୁ ତାଲିମ ଦେବା ପରିବର୍ତ୍ତରେ ଉଡ଼ନ୍ତା ବୋମା ଦିଗରେ ଅଧିକ ଧ୍ୟାନ ଦେବା ଉଚିତ । ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟାରେ ଚାଳକବିହୀନ ବିମାନ ତିଆରି ହୋଇ ପାରିଲେ ବ୍ରିଟିଶ ପ୍ରତିରକ୍ଷା-ବାହିନୀକୁ ପ୍ରତାରିତ କରି ଦିଆଯାଇ ପାରନ୍ତା ।

ସେ ସବୁ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ନ ଦେବାକୁ କହିଲା କିଏ ? ଜେନେରାଲ ଡୋନିଜ ଏବଂ ଜେନେରାଲ ଗୋଏରିଙ୍ଗଙ୍କୁ ଚାନସେଲର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ସେମାନେ ଉଡ଼ନ୍ତା ବୋମା ଉପରେ ସର୍ବାଧିକ ଦୃଷ୍ଟି ଦେବେ । ଯାହା ସାରା ପୃଥିବୀରେ ଆତଙ୍କ ଖେଳେଇ ଦେଇଛି, ଯାହା ବ୍ରିଟେନର ଦେଶରକ୍ଷା ବିଭାଗକୁ ବିଚଳିତ କରି ପକେଇଚି ତାହାରି ଉପରେ ଆମର ଆଗ୍ରହ କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ କରିବାକୁ ହେବ । ଏଇ କିଛିଦିନ ତଳେ ଆପଣମାନେ ବ୍ୟସ୍ତ ହେଉଥିଲେ ଗେଷ୍ଟାପୋ କିଛି ଠିକଣା ଖବର ଦେଇପାରୁନି ! ଆଉ ବର୍ତ୍ତମାନ ଗେଷ୍ଟାପୋ ଟିକିନିଖି ସବୁ ଯୋଗାଇ ଦେବାପରେ ମଧ୍ୟ ଆପଣମାନେ ପଛେଇ ଯାଉଛନ୍ତି—କ୍ରମେ ରାଗି ଉଠୁଥିଲେ ଗୋବେଲ୍ସ । ଚାନ୍ସେଲର ଯଦି ଜାଣିବେ ତେବେ ଅବସ୍ଥା ହୁଏତ ଆହୁରି ସାଂଘାତିକ ହେବ ।

ଏୟାର୍ ମାର୍ଶାଲ ଷ୍ଟିପେ ପୁଣି ଯୁକ୍ତି କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ—ଯୁକ୍ତିର ଆଶ୍ରାଧରି ମୁଁ କହିବାକୁ ଚାହୁଁନି । ତେବେ ମୋର କହିବାର କଥା କି ଫ୍ରାନ୍ସ ଉପରେ ସମସ୍ତ ଆକ୍ରମଣ ଏକୀକୃତ କରି ଦଖଲ କରି ନେବାକୁ ହେବ । ତା'ପରେ ଉପକୂଳ ଅଞ୍ଚଳରେ ଉଡ଼ନ୍ତା ବୋମା ପ୍ରେରଣ ପାଇଁ କେତେଗୁଡ଼ାଏ ଘାଟୀ ତିଆରି କରି

ସେଠୁ ଅଧିକ ସଫଳତାର ସହିତ ଉଡ଼ନ୍ତା ବୋମାଗୁଡ଼ିକ ପଠାଇ ହୁଅନ୍ତା । ଏକମାତ୍ର ଲଣ୍ଡନ ନଗରୀକୁ ମଧ୍ୟ ଦୁଇମାସକାଳ ଲାଗି ଧ୍ୱଂସ କରାଯାଇ ପାରିଲାନ । ସେହି ଅନୁପାତରେ ଫ୍ରାନ୍ସରେ ଆମର ଆକ୍ରମଣ ଅଧିକ ଫଳପ୍ରଦ ହୋଇପାରୁଛି । ଯେଉଁ ରାଷ୍ଟ୍ର ଦୁର୍ବଳ, ତାକୁ ଆଗ ଆମ ଅଧୀନକୁ ଆଣିବାକୁ ହେବ ।

ଜେନେରାଲ ଗୋବେଲ୍ସ ଚିତ୍କାରକରି ଉଠିଲେ—ଚମତ୍କାର ! ଚମତ୍କାର ! ହେରର ଫୁହେରେର ଆଡ଼ଲଫ୍ ହିଟଲରଙ୍କ ମତହିଁ ଏୟା । ଯେ ଦୁର୍ବଳ ତାକୁ ସର୍ବାଗ୍ରେ ଅଧୀନସ୍ଥ କରିବାକୁ ହେବ । ଆପଣ ଠିକ୍ ମନେ ରଖିଛନ୍ତି ମାର୍ଶାଲ ଟିପେ ।

ସାମାନ୍ୟ ଉତ୍ସାହ ପ୍ରକାଶ କଲେ ମାର୍ଶାଲ୍ ଟିପେ—କେବଳ ସେଇଥିପାଇଁ ମୁଁ କହୁଥିଲି ଇଂଲଣ୍ଡ ଅଭିଯାନ ଛଅଟି ମାସ ଘୁଞ୍ଚାଇ ଦେବାପାଇଁ । ଉଡ଼ନ୍ତା ବୋମା ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମ୍ଭ ନିକଟରେ ଯଥେଷ୍ଟ ନ ଥିବାବେଳେ ବୈମାନିକମାନଙ୍କୁ ପଠାଇବା ଫଳରେ ଅଯଥା ଗୁଡ଼ାଏ ଜନକ୍ଷୟକୁ ମୁଁ ସମର୍ଥନ କରିପାରୁନ ?

ଜନକ୍ଷୟ ?—ହସି ଉଠିଲେ ଗୋବେଲ୍ସ—ଜନକ୍ଷୟ ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା କରିବା ଆମର କାମ ନୁହେଁ । ଦେଶପାଇଁ ଯେଉଁମାନେ ପ୍ରାଣ ଦିଅନ୍ତି ସେମାନେ ସାଧାରଣ ମନୁଷ୍ୟ ନୁହନ୍ତି । ଯୁଦ୍ଧ ଲାଗିଲେ ଅନେକ ଲୋକ ମରନ୍ତି । ସ୍ୱାଭାବିକ କଥା । ସେ ବିଷୟରେ ଅଯଥା ବିଚଳିତ ହେବା ବୁଦ୍ଧିମାନର କାର୍ଯ୍ୟ ନୁହେଁ । ଜଣେ ଜର୍ମାନ ବଞ୍ଚି ରହିଥିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯୁଦ୍ଧ ଶେଷ ହୋଇପାରେ ନା । ଜର୍ମାନ ଜାତିଟାହିଁ ବୀରଜାତି ।

ଜେନେରାଲ ଗୋବେଲ୍ସଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗୀ ବଦଳାଇବାକୁ ଆଉ ସାହସ କଲେନି ମାର୍ଶାଲ ଟିପେ । ଯଥେଷ୍ଟ ନମ୍ରତାର ସହ ସେ କହିଲେ—ଆପଣ ସାର୍ ମତେ ଭୁଲ୍ ବୁଝନ୍ତୁନି । ଆପଣମାନଙ୍କ ଆଦେଶ ପାଳନ କରିବା ଆମର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ମୁଁ କେବଳ ଆପଣଙ୍କୁ ଜଣେଇ ଦେଲି ଆମର ପ୍ରକୃତ ଅବସ୍ଥା । ଆମେ ଯାହା ଆଶା କରୁଛୁଁ ଆମେ ପ୍ରକୃତରେ ସେ ଅବସ୍ଥାରେ ଅଛୁଁ ନା ନାହିଁ । ମାତ୍ର କେଇଟା ଦିଗ ଆଲୋଚନା କରୁଥିଲି ମୁଁ । ଆପଣ ଯେପରି ଆଦେଶ ଦେବେ ମୁଁ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବି ।

ଆଲୋଚନାର ଦିଗ ବଦଳି ଗଲା ହଠାତ୍ । ଯୁକ୍ତିତର୍କ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଓ ଗମ୍ଭୀରତା ମଧ୍ୟ ସେମିତି କମିଗଲା । ଲୁଫ୍ଟୱାଫ୍ ବାହିନୀର ମୁଖ୍ୟଙ୍କ ଆତ୍ମ-ସମର୍ପଣରେ ନିଜକୁ ଗର୍ବିତ ଅନୁଭବ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ ଗୋବେଲ୍ସ । ମୁହଁରେ ସାମାନ୍ୟ ହସ ଖେଳେଇ ସେ କହିଲେ—ନା, ନା, ସେପରି ଭାବିବାର କିଛି ନାହିଁ । ଏତେ ଉପର ସ୍ତରରେ କେହି ଜଣେ ଅନ୍ୟ ଜଣକର ଅଧୀନସ୍ଥ ବୋଲି ଚିନ୍ତା କରିବା ଅନୁଚିତ । ଆମକୁ ଭାବି ନେବାକୁ ହେବ ଯେ ଆମେ ସମସ୍ତେ ସହଯୋଗୀ ।

ଟିକିଏ ରହି ସେ କହିଲେ—ତେବେ ଆଜି ଏ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ମୁଁ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆଦେଶ ଦେଇପାରିବିନି । କାଲି ପ୍ରତ୍ୟୁଷରେ ଆମର ବୈଠକରେ ସବୁ ଠିକ୍ କରାହେବ । ଆପଣ ଆଜି ଟିକିଏ ଜେନେରାଲ୍ ଡୋନାଜ୍‌ଙ୍କ ସହ ଦେଖା ସାକ୍ଷାତ କରି ଆସିବେ ।

ହଁ—ଯୋଗ କଲେ ଗୋବେଲ୍‌ସ । ଆମର କାମ ଶେଷ ହୋଇନି । ତା'ପରେ ସେ ବରାଟ ମାନଚିତ୍ରକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି କହିଲେ—ଏଇ ସବୁଜ ଗାରଗୁଡ଼ିକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରନ୍ତୁ । ଏହି ଜାଗାରେ କେବଳ ବଡ଼ ବଡ଼ ପଡ଼ିଆମାନ ତିଆରି କରାଯାଇଛି । କିଛି ଚିନ୍ତା କରିପାରୁଛନ୍ତି ?

ଉତ୍ତର ନ ଦେଇ ଏୟାର୍ ମାର୍ଶାଲ ଟିପେ ମାନଚିତ୍ର ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟି ନିବଦ୍ଧ କଲେ ।

ଏକ ଜରୁରୀ ବୈଠକରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ ନାଜି ସରକାରର ମନ୍ତ୍ରୀବୃନ୍ଦ । କେବଳ ଜଣେ ମାତ୍ର ମନ୍ତ୍ରୀମଣ୍ଡଳର ସଭ୍ୟ ଅନୁପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ସେ ହେଲେ ଜେନେରାଲ୍ ହିମ୍‌ଲର୍ । ଚାନ୍‌ସେଲର ପଦ ପାଇଁ ହିଟଲରଙ୍କ ପୂର୍ବତନ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱୀ ।

ବିଗତ ଦୁଇଦିନ ଧରି କୃଷ୍ଣପକ୍ଷର ଅନ୍ଧକାର ରାତିର ସୁଯୋଗ ନେଇ କେତେକ ଅଚିହ୍ନା ବିମାନ ବର୍ଲିନ ଆକାଶରେ ବୋମା ବୃଷ୍ଟି କରିଥିଲେ । ବର୍ଲିନ ଉପକଣ୍ଠରେ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଆଣ୍ଟି-ଏୟାର କ୍ରାଫ୍‌ଟ ମେସିନ୍ ସବୁ ଖଞ୍ଜା ହୋଇଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ବର୍ଲିନ ନଗରୀ ଉପରେ ଏପରି ଏକ ଆକ୍ରମଣର ଆଶଙ୍କା ଆଦୌ କରାଯାଉ ନ ଥିଲା ।

ରିପୋର୍ଟରେ ଜଣାଇ ଦିଆ ହୋଇଥିଲା ଯେ ବହୁତ ଉଚ୍ଚରେ ବିମାନଗୁଡ଼ିକ ଉଡ଼ୁଥିବାରୁ ଆଣ୍ଟି-ଏୟାର କ୍ରାଫ୍‌ଟ ମେସିନ କୌଣସି ସଙ୍କେତ ଦେଇପାରି ନଥିଲା । ଫଳରେ ତତ୍‌କ୍ଷଣାତ୍ କୌଣସି ପ୍ରତିଆକ୍ରମଣ ଚଳାଇବା ସମ୍ଭବ ହୋଇ ନଥିଲା ।

ଜେନେରାଲ୍ ଡୋନାଜ୍ ମତ ପ୍ରକାଶ କଲେ—ଯେଉଁ ଆଣ୍ଟି-ଏୟାର କ୍ରାଫ୍‌ଟ ମେସିନ ସବୁ ଖଞ୍ଜା ଯାଇଛି, ତାହା ଭୂପୃଷ୍ଠରୁ ଛଅ ମାଇଲ ଉପରେ ଉଡ଼ୁଥିବା ଯେ କୌଣସି ବିମାନର ସନ୍ଧାନ ନେବାକୁ ସମର୍ଥ । ମାତ୍ର ଅଧିକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ମେସିନ ତିଆରି କରିବାପାଇଁ ଗବେଷଣା ଚାଲିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରିନି ।

ଜେନେରାଲ ଗୋଏରଙ୍ଗ୍ ନିଜର ମତ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଯାଇ ଗେଷ୍ଟାପୋର ମୁଖ୍ୟ ଜେନେରାଲ ଗୋବେଲ୍‌ସଙ୍କୁ ଦାୟୀ କଲେ । ତାଙ୍କର ମୁକ୍ତି ଥିଲା—ବର୍ଲିନରେ ନିଶ୍ଚୟ ଆଉ କେତେଜଣ ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଗୁପ୍ତଚର ରହିଯାଇଛନ୍ତି । ଯେହେତୁ ବିଦେଶକୁ ପଠାଯାଇଥିବା ନାଜି ଗୁପ୍ତଚରମାନେ କେହି ଜାଣନ୍ତିନି ବର୍ଲିନର କେଉଁଠି କଅଣ ଅଛି ଏବଂ ଜର୍ମାନୀର ସାମରିକ ପ୍ରସ୍ତୁତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସେମାନେ ପୁରାପୂରି ଅଜ୍ଞ । ଚ୍ୟାନ୍‌ସେଲରୀକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଯେତେବେଳେ ବୋମାବୃଷ୍ଟି କରା-ଯାଇଛି ସେଥିରୁ ଜଣାଯାଉଛି ଯେ ବର୍ଲିନରୁ କେହି ନିଶ୍ଚୟ କିଛି ନା କିଛି ଖବର ବାହାରକୁ ପଠେଇ ପାରିବାରେ ସଫଳ ହୋଇଛି ।

ଜେନେରାଲ ଗୋବେଲ୍‌ସ ନିଜକୁ ମୁକ୍ତ କରି ନେଲେ—ଗେଷ୍ଟାପୋର ରେକର୍ଡରୁ ଯାହା ଜଣାଯାଏ, ବିଗତ ଏକବର୍ଷ ଧରି ବର୍ଲିନରୁ ଗୋଟାଏ ହେଲେ ଅବୋଧ ବେତାର ବାର୍ତ୍ତା ପ୍ରେରଣ କରାଯାଇନାହିଁ । ଚ୍ୟାନ୍‌ସେଲରୀର ଅବସ୍ଥିତି ଜାଣିବା ଆଦୌ ଏକ କଷ୍ଟକର ବ୍ୟାପାର ନୁହେଁ । ତା'ଛଡ଼ା ଫାଶୀ ପାଇଥିବା ବ୍ରିଟିଶ ଏଜେଣ୍ଟମାନେ ହୁଏତ ଏ ସମ୍ବାଦ ପଠାଇ ପାରିଥିବେ ! ତେଣୁ ଏ ଦୁର୍ଘଟଣା ପାଇଁ ଗେଷ୍ଟାପୋକୁ ଦାୟୀ କରାଯାଇ ନ ପାରେ ।

ଆଲୋଚନା ବରଂ ବିକ୍ଷିପ୍ତ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା କ୍ରମେ ।

ଆଣ୍ଟି-ଏୟାର କ୍ରାଫ୍‌ଟ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ସତର୍କ ରହିବାପାଇଁ ଆଦେଶ ଦିଆଯାଉଛି ବୋଲି ଜେନେରାଲ ଡୋନିଜ୍ ପ୍ରକାଶ କଲେ । ତା'ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉପାୟ ମଧ୍ୟ ନଥିଲା ।

କିନ୍ତୁ ଜର୍ମାନୀରେ ଯେ କେହି ଜଣେ ଉଚ୍ଚପଦସ୍ଥ ନାଜି କର୍ମଚାରୀ ଗୁପ୍ତଚର-ଗିରି କରୁଛି—ଏକଥା ପ୍ରକାଶ କଲେ ଚ୍ୟାନ୍‌ସେଲର ଆଡ଼୍‌ଲଫ୍ ହିଟ୍‌ଲର ।

କଥାଟା ଅନ୍ୟ ଦିଗରେ ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ଗଡ଼ି କରିଥିଲା । ସମସ୍ତଙ୍କର ସନ୍ଦେହ ଯାଇ ପଡ଼ିଲା ଜେନେରାଲ ହିମଲର୍‌ଙ୍କ ଉପରେ । ଯେହେତୁ ସେ ଅନୁପସ୍ଥିତ ଥିଲେ ଏବଂ ଇଚ୍ଛା କରିଥିଲେ ନିଶ୍ଚୟ ଆସିପାରିଥାନ୍ତେ ।

ହିମଲର୍‌ଙ୍କ ଇତିହାସ ମଧ୍ୟ କୁହେଳିକାପ୍ରଦ । ଚ୍ୟାନ୍‌ସେଲର୍ ନିର୍ବାଚନ ପୂର୍ବରୁ ହିମଲର୍ ଏକରକମ ନିଶ୍ଚିତ ଥିଲେ ଯେ ସେ ଚ୍ୟାନସେଲର୍ ରୂପେ ନିର୍ବାଚିତ ହେବେ । କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦୀ ଆଡ଼୍‌ଲଫ୍ ହିଟଲର୍ ଚ୍ୟାନ୍‌ସେଲର ନିର୍ବାଚନରେ ଜୟଯୁକ୍ତ ହେଲେ । ଆଡ଼୍‌ଲଫ୍ ହିଟଲର ନିଜ ମନ୍ତ୍ରୀମଣ୍ଡଳ ଗଠନ କରିବା ସମୟରେ ପ୍ରତିପତ୍ତିଶାଳୀ ହିମଲର୍‌ଙ୍କୁ ବାଦ୍ ଦେଇ ପାରିଲେନି । ହିମଲର୍ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଥମେ ପ୍ରଥମେ କୌଣସି ଅସନ୍ତୋଷ ପ୍ରକାଶ କରୁ ନଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ହିଟଲରଙ୍କର ଏକଚ୍ଛତ୍ରବାଦର ସୂଚନା ମିଳିବାରୁ ମନ୍ତ୍ରୀମଣ୍ଡଳର ଏକମାତ୍ର ସଭ୍ୟ ହେଲେ ହିମ୍‌ଲର୍ ଯେ କି ହିଟ୍‌ଲରଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଭାବେ ନାପସନ୍ଦ କଲେ । ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେ ହିଟଲର୍ ତାଙ୍କୁ ବରଖାସ୍ତ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରି ନ ଥିଲେ ।

ଜେନେରାଲ ହିମ୍‌ଲରଙ୍କୁ କେବଳ ଚାନ୍‌ସେଲର ହିଟଲରଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ମନ୍ତ୍ରୀମଣ୍ଡଳର ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ସଭ୍ୟ ସନ୍ଦେହ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଶେଷକୁ ଜେନେରାଲ ଗୋଏରିଙ୍ଗଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବ ଅନୁଯାୟୀ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଗ୍ରହଣ କରାଗଲା ଯେ ନୁରେମ୍‌ବର୍ଗ ହେଡ଼କ୍ୱାର୍ଟରର ମୁଖ୍ୟ ଜେନେରାଲ ହିମ୍‌ଲରଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗେଷ୍ଟାପୋବାହିନୀ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବେ ।

ଜେନେରାଲ ଗୋବେଲ୍‌ସଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ବଢ଼ିଗଲା କିନ୍ତୁ ହିଟଲରଙ୍କ ଅନ୍ୟତମ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ବନ୍ଧୁ ଭାବରେ ତାଙ୍କର ଏକାନ୍ତ ଇଚ୍ଛା ଥିଲା ଯେ ଜେନେରାଲ ହିମ୍‌ଲର ମନ୍ତ୍ରୀମଣ୍ଡଳରୁ ବହିଷ୍କୃତ ହୁଅନ୍ତୁ । ତା' ଫଳରେ ହିଟଲରଙ୍କ ପରେ ଚାନ୍‌ସେଲର ହେବାର ସୁଯୋଗ ହୁଏତ ତାଙ୍କୁହିଁ ମିଳିପାରେ ।

ଜରୁରୀ ବୈଠକର ବାତାବରଣ ଅତି ଆକସ୍ମିକ ଭାବରେ ଗମ୍ଭୀର ହୋଇ ଉଠିଲା । ପ୍ରକୃତରେ ଯଦି ଜେନେରାଲ ହିମ୍‌ଲର ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଦେଶମାନଙ୍କର ଗୁପ୍ତଚରଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥାଆନ୍ତି ତେବେ ଜର୍ମାନୀ ବିଜୟ ପରିବର୍ତ୍ତିରେ ପରାଜୟର ହିଁ ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବ ।

ବେତାର ବିଭାଗ କଣ୍ଟ୍ରୋଲ ରୁମ୍‌ରେ ସାମାନ୍ୟ ଶବ୍ଦ ହେଲା କିଙ୍ଗ୍—କିଙ୍ଗ୍—କିଙ୍ଗ୍—କିଙ୍ଗ୍ । ଦାୟିତ୍ୱସମ୍ପନ୍ନ ଅପରେଟର ଜଣକ ବେତାର ବାର୍ତ୍ତାଟିକୁ ସଂଗ୍ରହ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ । ବିଭିନ୍ନ ମିଟର ଘୂରାଇ ଘୂରାଇ ଶେଷକୁ ସେ ଚଳନୀୟ ଭାବେ ବେତାର ସମ୍ବାଦଟିକୁ ଶୁଣିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ମାତ୍ର ଯେଉଁ କୋଡ୍ ଭାଷାରେ ବାର୍ତ୍ତାଟି ଆସୁଥିଲା ତାହା ବୁଝିବା ଉକ୍ତ ଅପରେଟରଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ସମ୍ଭବ ନ ନ ଥିଲା ।

ଇନ୍‌-ଚାର୍ଜ ଅଫିସର ଜଣକ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ନିକେ ଆସି ଇଅର୍ ଫୋନ୍ ଧରିଲେ । କିନ୍ତୁ କିଛି ମଧ୍ୟ ସେ ବୁଝିପାରିଲେନି ।

ଅଳ୍ପ କେତେ ମିନିଟ ଭିତରେ ପାରିବୋଲିକ୍ ରିଫ୍ଲେକ୍ଟର ଜଣାଇ ଦେଲା ଯେ ବେତାର ସମ୍ବାଦଟି ଲଣ୍ଡନ ନଗରୀର ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଂଶରୁହିଁ ପ୍ରେରିତ ହେଉଛି ।

ଏକ ବେତାର ଯନ୍ତ୍ରବାହୀ ପୋଲିସ ଜିପ୍ ଲଣ୍ଡନ ନଗରୀର ରାଜପଥ ଉପର ଦେଇ ତୀବ୍ର ବେଗରେ ଧାଇଁଲା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦିଗରେ । ଶେଷକୁ ଜିପ୍‌ଟି ଅଟକିଲା ଏକ ଫଟୋ ଦୋକାନ ସାମନାରେ ।

ଲାଇଟ ମାଉଣ୍ଟରୁ ଏକ ଦୀର୍ଘ ବେତାର ବାର୍ତ୍ତା ସେଦିନ ପଠା ହେଉଥିଲା ବର୍ଲିନ ଗେଷ୍ଟାପୋ ଅଫିସକୁ । ସାଧାରଣତଃ କ୍ଷୁଦ୍ର କ୍ଷୁଦ୍ର ବେତାରବାର୍ତ୍ତାଗୁଡ଼ିକ ପଠାଇ ଦିଆଯାଏ ଅଳ୍ପ ସମୟ ଭିତରେ । କେବେ ଧରା ପଡ଼ି ନଥିଲା । ଏଥର କିନ୍ତୁ ଖସିଯିବାର ଆଉ ବାଟ ମିଳିଲାନି ।

ଜିପ୍‌ଟି ଓହ୍ଲାଇବା ମାତ୍ରେ ପୋଲିସ କନେଷ୍ଟବଲ କେତେଜଣ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଘେରାଉ କରିନେଲେ ପ୍ରଶସ୍ତ ପୋର୍ଟିକୋଟାକୁ । ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟର ଜଣେ ଭିତରକୁ ପଶିଗଲେ ।

ବେତାର ବାର୍ତ୍ତାଟି ତଥାପି ସୁଦ୍ଧା ଆଗେଇ ଚାଲିଥାଏ ମାଇଲ ମାଇଲ ଅତିକ୍ରମ କରି । ପୋଲିସ ବେତାର ଯନ୍ତ୍ରରେ ଅବୋଧ ଭାଷାଗୁଡ଼ାକ ସନ୍ଦେହକୁ ଘନୀଭୂତ କରି ଚାଲିଥାଏ ।

ବାର୍ତ୍ତା ପ୍ରେରକ ହ୍ୟାରି ଯଦିଓ ଜାଣିଥିଲା ଯେ ପୋଲିସ ଲାଇଟ୍ ମାଉଣ୍ଟକୁ ଘେରାଉ କରି ନେଇ ସାରିଛନ୍ତି ତଥାପି ସେ ନିଜ କର୍ତ୍ତବ୍ୟରୁ ବିରତ ହୋଇ ନଥିଲା । ଗିରଫ ହେବାର ଯଥେଷ୍ଟ ପୂର୍ବରୁ ସେ ଯେ ଗୁପ୍ତକକ୍ଷରୁ ବାହାରି ଯାଇପାରିବ ଏ ବିଶ୍ୱାସ ତା'ର ଥିଲା । ଏଣେ ଲାଇଟ୍ ମାଉଣ୍ଟର ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରକୋଷ୍ଠ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ କରି ଖାନତଲାସ ହେଉଥିବା ସମୟରେ ତେଣେ ହ୍ୟାରି ଗୁପ୍ତ-କକ୍ଷରେ ବସି ବେତାରବାର୍ତ୍ତା ପଠାଇ ଚାଲିଥାଏ ।

ଘରର ଚଟାଣ ଭଙ୍ଗା ହେବା ପରେ ଗୁପ୍ତକକ୍ଷର ସନ୍ଧାନ ମିଳିଲା । ପୋଲିସ ସେଠୁ ପାଇଲେ ଗଦାଏ ପାଉଁଶ, କେତେକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରର ଟୁକୁରା ଅଂଶ ଏବଂ କେତେକ ଛୋଟ ଛୋଟ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ।

ଲାଇଟମାଉଣ୍ଟର ବୃଦ୍ଧ ମ୍ୟାନେଜର ଓ ବେତାରବାର୍ତ୍ତା ପ୍ରେରକ ହ୍ୟାରି ସଫଳତାର ସହିତ ଖସି ପଳାଇ ଥିଲେ । ଅନ୍ୟ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ଗିରଫ କରା-ହେବା ଦ୍ୱାରା ଲଣ୍ଡନ ପୋଲିସ ଆଶା କରିଥିଲେ ସେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ତଥ୍ୟ ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ମିଳିଯିବ ଯାହା ଫଳରେ କି ଆଉ କେତେକ ଗେଷ୍ଟାପୋ କେନ୍ଦ୍ରର ସନ୍ଧାନ ମିଳିପାରିବ । ମାତ୍ର ଉକ୍ତ କର୍ମଚାରୀମାନେ କେହି ଗେଷ୍ଟାପୋର ଅସ୍ତିତ୍ୱ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କିଛି ମଧ୍ୟ ଜାଣି ନଥିଲେ ।

ମିଚକା କିନ୍ତୁ ଏ ଘଟଣା ପରେ ଖୁବ୍ ଅସ୍ଥିର ହୋଇ ପଡ଼ିଥାଏ । ନିଜର ନିରାପତ୍ତା ନେଇ ସେ ଖୁବ୍ ଚିନ୍ତିତ ଥିଲା । ସ୍ୱାଧୀନ ଭାବରେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ମଧ୍ୟ ତା'ପକ୍ଷରେ ଅସମ୍ଭବ । ତାର ଦାୟିତ୍ୱ ଥିଲା କେବଳ ରବର୍ଟଙ୍କୁ ହାତ କରି ଖବର ସବୁ ଲାଇଟ୍‌ମାଉଣ୍ଟଙ୍କୁ ଯୋଗାଇବା । ମାତ୍ର ଲାଇଟ୍‌ମାଉଣ୍ଟଙ୍କର ଆକସ୍ମିକ ପତନ ଫଳରେ ମିଚକାର କାର୍ଯ୍ୟପନ୍ଥାରେ ମଧ୍ୟ ଅପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦେଖା-ଦେଲା । ସାମାନ୍ୟ ଅସାବଧାନ ହେଲେ ସେ ବ୍ରିଟିଶ ସରକାରଙ୍କ ଶୀକାର ହୋଇ-ପଡ଼ିବ ଏ ଆଶଙ୍କାରେ ମିଚକା ଖୁବ୍ ସତର୍କ ହୋଇ ଚଳପ୍ରଚଳ ହେଲା ।

ରବର୍ଟ ପୂର୍ବଭଳି ପ୍ରତ୍ୟହ ଆସୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ମିଚକା ଆଉ ଯୁଦ୍ଧ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କୌଣସି ଆଲୋଚନା କରିବାକୁ ସାହସ କଲାନି । ଯଥାସମ୍ଭବ ରବର୍ଟଙ୍କୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ କଥାବାର୍ତ୍ତା ଭିତରେ ସୀମିତ ରଖିବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକଲା ସେ । ରବର୍ଟ ଆଦୌ ମିଚକାକୁ ଅବିଶ୍ୱାସ କରୁ ନଥିଲେ । ବରଂ ମିଚକାର ଅଧିକ ସ୍ନେହ ଓ ଆଦରରେ ମୁଗ୍ଧ ହୋଇ ସେ କ୍ରମେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଭୁଲିଯାଉଥିଲେ ।

ପ୍ରଥମ ସପ୍ତାହଟା ବଡ଼ ଦୁଶ୍ଚିନ୍ତାରେ କଟିଥିଲା ମିଚକାର । ତା'ପରେ ସେ ଆଶା କରି ରହିଲା ହୁଏତ ଗେଷ୍ଟାପୋର କେହି ଜଣେ କିଛି ହେଲେ ସମ୍ବାଦ ନେଇ ଆସିବ । ମାତ୍ର କୌଣସିଆଡୁ କିଛି ସମ୍ବାଦ ନ ପାଇ ଶେଷକୁ ସେ ଠିକ୍ କଲା ନିଜେ ଲଣ୍ଡନ ନଗରୀ ଭିତରୁ ଖସି ଚାଲିଯିବ । ମନେ ପଡ଼ିଲା ତା'ର ମାନ-ଚେଷ୍ଟରରେ ରହୁଥିବା ଜଣେ ବନ୍ଧୁଙ୍କ କଥା । ତାଙ୍କ ଘରକୁ ଚାଲିଗଲେ ସେଠୁ ଅନ୍ତତଃ ଅନ୍ୟ କେଉଁଆଡ଼େ ଚାଲିଯାଇପାରିବ ସେ । ମାତ୍ର ମାନଚେଷ୍ଟର ଯିବ କିପରି ? ଲଣ୍ଡନ ପୋଲିସ ଯେ ମିଚକା ଉପରେ ଆଖି ରଖି ନଥିବେ ତା' ନୁହେଁ । ଗୁପ୍ତଚର ଜଣେ ଦୁଇଜଣ ମିଚକା ପାଇଁ ନିଯୁକ୍ତ କରାହୋଇ ସାରିବଣି ହୁଏତ !

ତଥାପି ସେ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କଲା ଲଣ୍ଡନ ନଗରୀ ଛାଡ଼ି ନ ହେଉ ପଛେ ଇଲଟ ହୋଟେଲ ତାକୁ ଛାଡ଼ିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ପରୀକ୍ଷା କରିବାପାଇଁ ସେ ବାହାରିଲା ଇଲଟ୍ ହୋଟେଲରୁ । ଗୋଟାଏ ଟ୍ୟାକ୍‌ସିରେ ଦୁଇଗୋଟି ସୁଟ୍‌କେଶ ମାତ୍ର ଧରି ସେ ବାହାରିଲା । ଅନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟଭାବେ ଏଣେ ତେଣେ ବୁଲି ଫେରି ଆସିଲା । ଗୋଟାଏ ଗ୍ରେଟ ପୋଲିସ ଜିପ୍ ବାଟସାରା ଆଗେ ଆଗେ ଯାଉଥିବା ଟ୍ୟାକ୍‌ସିଟାକୁ ଅନୁସରଣ କରୁଥିଲା । ଇଲଟକୁ ଫେରି ଆସି ନିଜ ପ୍ରକୋଷ୍ଠରେ ବସି ଅନେକ କାନ୍ଦିଲା ମିଚକା । କନସେଣ୍ଟ୍ରେସନ କ୍ୟାମ୍ପକୁ ଯିବା ସମୟ ତାର ପାଖେଇ ଆସିଲାଣି !!

ରବର୍ଟ ପହଞ୍ଚିବା ପୂର୍ବରୁ ମିଚକା ନିଜର ପଳାୟନର ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିସାରିଥିଲା । ସେ ଭାବି ନେଇଥିଲା ଯେ କୌଣସି ଜିନିଷପତ୍ର ନ ନେଇ ରବର୍ଟଙ୍କ

ସହିତ ସେ ଯଦି କୌଣସି ସ୍ଥାନକୁ ଯାଏ ତେବେ କେହି ସନ୍ଦେହ କରିବେନି । ରବର୍ଟଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାପାଇଁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇବାକୁ ସେ ଏକ କାହାଣୀ ମଧ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲା ।

ରବର୍ଟ ଆସିବା ପରେ ମିଚକା ସୁଯୋଗ ଦେଖି କହିଲା ଯେ ବ୍ରିଟିଶ ରାଜକୀୟ ବାହିନୀର ଅନ୍ୟତମ ଲେଫ୍‌ଟନାଣ୍ଟ ଜେନେରାଲ୍ ରୁରମିନ୍‌ସ ତା' ପ୍ରତି ଆଗ୍ରହ ଥିବା ଯୋଗୁଁ ତା'ର ନିରାପତ୍ତା ଆଶଙ୍କାଜନକ । ରବର୍ଟଙ୍କୁ ଏଣୁ ତେଣୁ କହି ମିଚକା ରାଜି କରେଇ ନେଲା—ସେମାନେ ପରଦିନ ସକାଳେ ମାନଚେଷ୍ଟର ଯିବେ ଓ ସେଠାରେ ଦୁଇ ଚାରିଦିନ ରହି ମିଚକା ଲଣ୍ଡନ ଫେରି ଆସି ରବର୍ଟଙ୍କ ମନୋନୀତ ଏକ ହୋଟେଲରେ ରହିବ ।

ପୂର୍ବ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନୁଯାୟୀ ତରୁଣ ଫ୍ଲାଇଙ୍ଗ ଲେଫଟେନାଣ୍ଟ ରବର୍ଟ ନିଜ କାର୍‌ରେ ମିଚକାକୁ ନେଇ ମାନଚେଷ୍ଟରରେ ଛାଡ଼ି ଦେଇ ଆସିଲେ । ମିଚକାର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟି ରଖିବାକୁ କେତେଜଣ ଗୁପ୍ତଚରଙ୍କୁ ଆଦେଶ ଦିଆ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେମାନେ ସୁଦକ୍ଷ ଗୋଏନ୍ଦା ରବର୍ଟଙ୍କୁ ଦେଖି ମିଚକାକୁ ଅନୁସରଣ କରି ନଥିଲେ ।

ରବର୍ଟ ଫେରି ଆସିବା ପରେ ମିଚକା ହୋଟେଲ ଛାଡ଼ି ତା'ର ଜଣେ ବନ୍ଧୁଙ୍କ ଘରକୁ ଚାଲିଗଲା । ସେଠାରେ ସେ ଆଲୋଚନା କରିବାକୁ ଲାଗିଲା କପରି ଖସି ପଳାଇ ଯାଇପାରିବ ସେ ଜର୍ମାନୀକୁ ।

ମ୍ୟାନ୍‌ଚେଷ୍ଟର ଗେଷ୍ଟାପୋ ଶାଖାର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ବିଶେଷ ଜଣାପଡ଼ୁ ନ ଥିବାରୁ ଗେଷ୍ଟାପୋ ଅଫିସଟି ନିରାପଦରେ ଚାଲୁଥିଲା । ସେଠାରେ କୌଣସି ବେତାର ଯନ୍ତ୍ର ନଥିଲା, ଯାହା ଫଳରେ କି ସେମାନେ ବେତାର ଯୋଗେ ଜର୍ମାନୀ ସହିତ ସମ୍ପର୍କ ରକ୍ଷା କରିପାରିବେ । ସେମାନେ ଅନ୍ୟ ଏକ ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ କରୁଥିଲେ ।

ମ୍ୟାନ୍‌ଚେଷ୍ଟାର ବନ୍ଦରକୁ ଯେପରି କୌଣସି ଶତ୍ରୁ ବୁଡ଼ାଜାହାଜ ପଶି ନ ପାରେ ସେଥିପାଇଁ ଏକ ବିସ୍ତୃତ ଅଞ୍ଚଳ ଧରି ମୋଟା ତାର ଜାଲ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ସମୁଦ୍ର ଭିତରେ ପୋତା ଯାଇଥିବା ଏହି ତାର ଜାଲର ମଧ୍ୟେ ମଧ୍ୟେ ବିସ୍ଫୋରକମାନ ଝୁଲା ଯାଇଥିଲା । ଜାହାଜ ଯିବା ଆସିବା ସମୟରେ କେବଳ ଗେଟ୍ ଖୋଲାଯାଏ ଏବଂ ପରେ ପରେ ପୁଣି ବନ୍ଦକରି ଦିଆଯାଏ ।

ପ୍ରତିଦିନ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟରେ କେତେକ ମାଛ ଧରାଳୀ ସମୁଦ୍ର ଭିତରକୁ ମାଛ ଧରିବାକୁ ଯାଆନ୍ତି । ସାଙ୍ଗରେ ନେଇଥାନ୍ତି ଜଦ୍ଦମୁଦ ଦିଆ ହୋଇଥିବା ଏକ ଶୁଖିଲା ବୋତଲ । ବୋତଲଟି ଭିତରେ ଥାଏ ଖଣ୍ଡିଏ କାଗଜ । ଉପକୂଳରୁ କିଛି ବାଟ ଯିବାପରେ ସେମାନେ ବୋତଲଟିକୁ ପାଣିରେ ପକେଇ ଦିଅନ୍ତି । ବୋତଲଟି ପାଣିରେ ବୁଡ଼ିଯାଏ ନାହିଁ ! ତରଙ୍ଗର ତାଳେ ତାଳେ ନାଚ ନାଚ ତାହା ମୋଟା ତାର ଜାଲ ଟପିଯାଇ ବିରାଟ ଆଟ୍‌ଲାଣ୍ଟିକ ମହାସାଗରରେ ନୃତ୍ୟ କରେ ।

ନିକଟ ଅଞ୍ଚଳରେ ବୁଲୁଥିବା ନାଜି ସବ୍‌ମାରିନ୍ ବୋତଲଟିକୁ ଦେଖିବା ମାତ୍ରେ ସେହି ବାଗରେ ଆଗେଇ ଯାଇ ବୋତଲଟିକୁ ହସ୍ତଗତ କରେ । ସିଲ୍ ଭାଙ୍ଗି ବାର୍ତ୍ତାଟି ପଢ଼ାଯାଏ । ସବ୍‌ମାରିନ୍‌ରୁ ମଧ୍ୟ ଠିକ୍ ସେହି ଉପାୟରେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଉପଦେଶ ଦିଆଯାଏ ଓ ମାଛଧରାଳୀମାନେ ଫେରି ଆସିବା ପୂର୍ବରୁ ବୋତଲଟିଏ ନେଇ ଆସିଥାଆନ୍ତି ସମୁଦ୍ର ଭିତରୁ ।

ବୋତଲ ଜରିଆରେ ମିଚକାର ସମ୍ବାଦ ପଠାହେଲା ନାଜି ସବ୍‌ମାରିନ୍‌କୁ ଓ ଉତ୍ତର ଆସିବାମାତ୍ରେ ମିଚକାକୁ ଛାଡ଼ିବାକୁ ପଡ଼ିଲା ମ୍ୟାନ୍‌ଚେଷ୍ଟର । ଚାରିଦିନ ପରେ ରବର୍ଟ ମ୍ୟାନ୍‌ଚେଷ୍ଟର ଆସି ଏଭେରେଷ୍ଟ ହୋଟେଲରେ ମିଚକାକୁ ଖୋଜିଥାଆନ୍ତେ । ମାତ୍ର ତା'ର ଦୁଇଦିନ ଆଗରୁ ମିଚକାକୁ ମ୍ୟାନଚେଷ୍ଟର ତ୍ୟାଗ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ଲଣ୍ଡନରୁ ସେ ପଳାଇ ଆସିଥିଲା ମ୍ୟାନ୍‌ଚେଷ୍ଟର କେବଳ ନିଜେ ଖସି ପଳାଇ ଯିବାର ପ୍ରୟାସ ରଖି । ସେତେବେଳେ ସେ ଅତି ଦୃଢ଼ଭାବରେ ଚିନ୍ତା କରିଥିଲା ଯେ ରବର୍ଟଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ସେ ପ୍ରତାରିତ କରିବ । ଯେତେବେଳେ ତାକୁ ମ୍ୟାନ୍‌ଚେଷ୍ଟର ଛାଡ଼ିବାକୁ ପଡ଼ିଲା, ସେତେବେଳେ ଗଭୀର ଦୁଃଖରେ ସେ ମର୍ମାହତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା । ସେ ଅନୁଭବ କରିବାକୁ ଲାଗିଲା—ସେ ରବର୍ଟଙ୍କୁ ଭଲପାଏ ! ହୃଦୟର ପ୍ରତିଟି ତନ୍ତ୍ରୀରେ ଝଙ୍କୃତ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା ରବର୍ଟଙ୍କର ମଧୁର ମନ ମତାଣିଆ କଥାଗୁଡ଼ାକ । ଇଚ୍ଛା ହେଲା ତା'ର ସେ ମ୍ୟାନ୍‌ଚେଷ୍ଟର ଛାଡ଼ି ଜର୍ମାନୀକୁ ଲୁଚି ଲୁଚି ଯିବନି । ବରଂ ରବର୍ଟଙ୍କ ସହିତ ସେ ଲଣ୍ଡନ ଫେରିଯିବ ଦିବସର ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ସୂର୍ଯ୍ୟାଲୋକରେ ।

ତା' ପରମୁହୂର୍ତ୍ତିରେ ସବୁତକ ଉତ୍ସାହ ତା'ର ମିଳେଇ ଗଲା । ଲଣ୍ଡନ ଫେରିବାମାତ୍ରେ ଗିରଫ ହେବାର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଶଙ୍କା ! ତା'ପରେ ରବର୍ଟ ମଧ୍ୟ ମିଚକାକୁ ରକ୍ଷା କରିପାରିବେନି ।

ତରୁଣ ହୃଦୟର କୋହକୁ ସମ୍ଭାଳି ନପାରି ରବର୍ଟଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଦୁଇଟୋପା ଲୁହ ଢାଳି ମ୍ୟାନ୍‌ଚେଷ୍ଟର ଛାଡ଼ିଲା ମିଚକା ।

ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସ୍ଥାନରେ ଅପେକ୍ଷାମାନ ଏକ ଡ଼ଙ୍ଗା ଛୋଟ ମିଚକାକୁ ନେଇ ସମୁଦ୍ର ଭିତରକୁ ତୀରବେଗରେ ଛୁଟି ଚାଲିଲା । ଅଳ୍ପ ଦୂରରେ ଜଳ ମଧ୍ୟରେ ଆତ୍ମ-ଗୋପନ କରି ରହିଥିବା ଏକ ନାଜି ସବ୍‌ମାରିନ୍ ମୁଣ୍ଡଟେକ ଉପରକୁ ଉଠିଲା ଏବଂ ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ସୁଦକ୍ଷା ନାଜି ଗୁପ୍ତଚର ମିଚକାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିସାରିବା ପରେ ପୁଣି ବୁଡ଼ିଗଲା ଅଗାଧ ପାଣି ଭିତରେ ।

ମ୍ୟାନ୍‌ଚେଷ୍ଟରକୁ ଫେରି ରବର୍ଟ ସିଧାସଳଖ ଏଭରେଷ୍ଟ ହୋଟେଲକୁ ଗଲେ । ମାତ୍ର ମିଚକା ନଥିଲା । ଘଟଣାଟା ଅନୁମାନ କରିବାକୁ ବେଶୀ ସମୟ ଲାଗିଲାନି ରବର୍ଟଙ୍କୁ । ମିଚକା ପ୍ରତି ଥିବା ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ ସ୍ନେହ ଓ ଅନୁରାଗ ପରିଣତ ହେଲା କ୍ରୋଧ ଓ କ୍ଷୋଭରେ ।

କିନ୍ତୁ ମିଚକା ସେତେବେଳକୁ ବହୁତ ଦୂରରେ—ଜର୍ମାନୀ ଅଭିମୁଖେ ଯାତ୍ରା କରୁଥିବା ସବ୍‌ମାରିନ୍‌ଟି କ୍ରମେ ଅନୁଭବ କରୁଥିଲା ମାତୃଭୂମିର ଆକର୍ଷଣ ।

ନାଜି ବୋମାବୃଷ୍ଟିରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା ପାଇଁ ପ୍ୟାରିସ ନଗରୀରେ ଖୁବ୍ କଡ଼ା ପହରା ଦିଆ ହେଉଥାଏ । ସନ୍ଧ୍ୟାପରେ ଯେପରି କେହି ଘରେ ଆଲୋକ ଜାଳି ନ ପାରନ୍ତି ସେଥିପ୍ରତି ଅଧିକ ଦୃଷ୍ଟି ଦିଆଯାଉଥିଲା । ନଗର ପୋଲିସ ଓ ଗୋଏନ୍ଦା ପୋଲିସଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟତତ୍ପରତା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା ।

ଏକ୍‌ସ-ମାସ୍ ପର୍ବଦିନ ପାଖେଇ ଆସୁଥିବା ଯୋଗୁଁ ରାସ୍ତାଘାଟ ଗୃହଆଡ଼େ ସରକାରୀ ବିଜ୍ଞାପନମାନ ମାରିଦିଆ ହୋଇଥିଲା । ବଡ଼ଦିନ ଭଳି ପର୍ବକୁ ତ ଲୋକେ ଆଡେଇ ଦେଇପାରିବେନି ! ଯେପରି ବିଶେଷ ଆଡ଼ମ୍ବର ନ ହୁଏ ସେଥିପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ଦେବାକୁ ପ୍ୟାରିସ୍ କର୍‌ପୋରେସନ ନଗର ପୋଲିସଙ୍କୁ ଆଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ସରକାରୀ ବିଜ୍ଞାପନମାନ ପ୍ରଚୁର ସଂଖ୍ୟାରେ ସର୍ବତ୍ର ମରା ହୋଇ-ଥିଲା । ଏକ୍‌ସ-ମାସ୍ ପର୍ବ କେବଳ ଦିନରେ ପାଳିତ ହେବ । ସେଦିନ ମଧ୍ୟ ସନ୍ଧ୍ୟା-ପରେ କେହି ଆଲୋକ ଜାଳି ପାରିବେ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଉତ୍ସବ ପାଳନ କରିପାରିବେ ନାହିଁ ।

କର୍‌ପୋରେସନ୍‌ର ଏକ ଜରୁରୀ ବୈଠକରୁ ଫେରିଲେ ମିଲର । ଗ୍ରୀନ୍‌ପାର୍କ ହୋଟେଲକୁ ନୁହେଁ, ଭେନସ୍ ହୋଟେଲକୁ । ଏଲିଆନାର ପ୍ରକୋଷ୍ଠରେ ଅନେକ ସମୟ କଟାଇଲେ ସେ ସେଦିନ । ଏଲିଆନା କିମ୍ବା ମିଲର ଆଉ ନୃତ୍ୟରେ ଭାଗନେବାକୁ ହଲ୍‌କୁ ଆସିଲେନି ।

ରାତି ପ୍ରାୟ ସାଢ଼େ ଆଠଟା ବେଳକୁ ସେ ଫେରିଲେ । ମାତ୍ର ଗ୍ରୀନ୍-ପାର୍କରେ ପହଞ୍ଚିବା ପୂର୍ବରୁ ସେ ଦୂରରୁ ଦେଖିପାରିଲେ ହୋଟେଲ ସାମନାରେ ଥିଆ ହୋଇଥିବା ଗୃରିଟା ବଡ଼ ବଡ଼ ମିଲିଟାରୀ ଜିପ୍ ଏବଂ କେତେକ ସଶସ୍ତ୍ର ପୋଲିସ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ଛକ ନିକଟରୁ ସେ ଘୂରାଇ ନେଲେ କାରଟା ପଛକୁ । ଇଟାଲିୟାନ ଫଟୋ ଦୋକାନରୁ ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ସେ ବୁଝି ନେଲେ ଘଟଣାଟା । ଯାହା ସେ ଆଶଙ୍କା କରୁଥିଲେ ତାହାହିଁ ହୋଇଥିଲା ।

ଫୋନରେ ଗୋଟାଏ ସିଟ୍ ସେ ରିଜର୍ଭ କଲେ ଫ୍ରାନ୍‌ସ-ସୁଇଜରଲ୍ୟାଣ୍ଡ ବିମାନରେ । ସର୍ଭିସ ବିମାନଟି ରାତି ନଅଟାରେ ଛାଡ଼ିବା କଥା ।

ଖଣ୍ଡିଏ ଟ୍ୟାକ୍‌ସି କରି ସେ ଚାଲିଲେ ବିମାନଘାଟିକୁ । ଆଗରୁ ରିଜର୍ଭ କରିହୋଇଥିବା ଟିକେଟ ଖଣ୍ଡିକ କିଣି ସେ ବିମାନ ଭିତରକୁ ପଶିଲେ ।

ବିମାନ ଭିତରେ ମଧ୍ୟ ମିଲର ଅସ୍ୱସ୍ତି ଅନୁଭବ କଲେ । ଛାତି ତାଙ୍କର ଖୁବ୍ ଜୋରରେ ଧପ୍ ଧପ୍ ହେଉଥାଏ । ଦେହ ଓ ମୁଣ୍ଡରୁ ତାଙ୍କର ପ୍ରଚୁର ଝାଳ ବାହାରି ପୋଷାକପତ୍ର ଓଦା ହୋଇଯାଉଥାଏ । ଘନ ଘନ ନିଶ୍ୱାସ ପ୍ରଶ୍ୱାସ ଗ୍ରହଣ କରି ନିଜର କ୍ଲାନ୍ତି ଦୂର କରୁଥିଲେ ସେ ।

ବିମାନଟିର ଇଞ୍ଜିନଗୁଡ଼ିକ ପରୀକ୍ଷା ସରିବାପରେ ବିମାନଚାଳକ ପ୍ରଥମ ଇଞ୍ଜିନ ଦୁଇଟି ଷ୍ଟାର୍ଟ ଦେଲେ । ଡାକବାଜି ଯନ୍ତ୍ର ସାହାଯ୍ୟରେ ଜଣାଇ ଦିଆଗଲା—ଆଉ ଆଠ ମିନିଟପରେ ବିମାନ ଛାଡ଼ିବ । ତେଣୁ ଯେଉଁ ଯାତ୍ରୀମାନେ ଏବେ ସୁଦ୍ଧା ବାହାରେ ରହିଯାଇଛନ୍ତି, ସେମାନେ ତିନି ମିନିଟ ମଧ୍ୟରେ ବିମାନ ଭିତରକୁ ଚାଲିଆସନ୍ତୁ । ତା'ପରେ ବିମାନର ଦରଜା ବନ୍ଦକରି ଦିଆଯିବ ।

ଆଇଭାନ ମିଲର ଏଥର ନିଜକୁ ଟିକିଏ ସୁସ୍ଥ ଅନୁଭବ କଲେ । ପୋଲିସକୁ ପ୍ରତାରିତ କରିବାପାଇଁ ନିଜ କାରଟିକୁ ଜଣେ ବିଶ୍ୱସ୍ତ ବନ୍ଧୁ ହାତରେ ଗ୍ରୀନପାର୍କ ନିକଟସ୍ଥ ଏକ ସିନେମା ହଲ୍ ଗ୍ୟାରେଜକୁ ପଠାଇ ଦେଇଥିଲେ । ଯେପରି ପୋଲିସ ସିନେମା ହଲକୁ ଘେରାଉ କରି ରହିବେ ଏବଂ ନଅଟା ପରେ ଫାଷ୍ଟ ସୋ ଶେଷହେବା ବେଳକୁ ମିଲରଙ୍କୁ ଖୋଜିବେ, ସେତେବେଳକୁ ମିଲର ଉଡ଼ୁଥିବେ ଆକାଶରେ—ସୁଇଜରଲ୍ୟାଣ୍ଡ ପଥରେ ।

ରିଷ୍ଟଓ୍ୱାଚଟିକୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ନୟନରେ ଚାହିଁ ରହିଥାଆନ୍ତି ମିଲର । କେତେବେଳେ ନଅଟା ବାଜିବ !

ମିଲରଙ୍କ ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ତାଙ୍କର ଅନ୍ୟତମ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସହକର୍ମୀ ମନ୍‌ସୁର ଗ୍ରୀନପାର୍କ ହୋଟେଲସ୍ଥ ମିଲରଙ୍କ ପ୍ରକୋଷ୍ଠରେ କେତେକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କାଗଜପତ୍ର ଦେଖୁଥିଲେ । ତା'ପରେ ସେ ଗୁପ୍ତ ବେତାର ଯୋଗେ କେତେକ ଜରୁରି ବାର୍ତ୍ତା ବର୍ଲିନକୁ ପଠାଇବା ଆରମ୍ଭ କଲେ ।

କୁହୁଡ଼ି ଖୁବ୍ ଜୋର୍‌ରେ ପଡ଼ୁଥିଲା ସେତେବେଳକୁ । ସନ୍ଧ୍ୟା ପରର ଅନ୍ଧକାର ସାଙ୍ଗକୁ କୁହୁଡ଼ିର ଅସ୍ୱଚ୍ଛତା ସହରର ରାସ୍ତାଘାଟ, କୋଠାବାଡ଼ି ସବୁକୁ ପରସ୍ପରଠାରୁ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ କରି ରଖିଥାଏ । ରାଜପଥ ଉପରଦେଇ କ୍ୱାଁ କ୍ୱାଁ ଗୋଟାଏ

ଦୁଇଟା ଗାଡ଼ି ଯିବା ଆସିବା କରୁଥାଏ । ଏତେ ପ୍ରଚୁର କୁହୁଡ଼ିରେ କିଏ ବା କାହିଁକି ବାହାରକୁ ବାହାରିବ ! ପୁଣି ବ୍ଲାକ୍ ଆଉଟ୍ !!

କିନ୍ତୁ ଠିକ୍ ସେହି ସମୟରେ ବେତାରଯନ୍ତ୍ରବାହୀ ଏକ ମିଲିଟାରୀ ଜିପ୍ ଗ୍ରୀନପାର୍କ ହୋଟେଲ ପାଖ ଦେଇ ଯାଉଥିଲା । ବେତାର ଯନ୍ତ୍ରଟି ଗ୍ରହଣ କଲା କେତୋଟି ଅବୋଧ ଶବ୍ଦ ଏବଂ ପାରିବୋଲିକ୍ ରିଫ୍ଲେକ୍ଟର୍‌ଟି ଜଣାଇଦେଲା ଯେ ଅଦୂରସ୍ଥ କେଉଁ ଏକ ସ୍ଥାନରୁ ବେତାର ସଙ୍କେତମାନ ପ୍ରେରଣ କରାହେଉଛି ।

ଦିଗ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରି ମିଲିଟାରୀ ଜିପ୍‌ଟି ବେତାର ସଙ୍କେତ ପ୍ରେରଣ ସ୍ଥାନର ସନ୍ଧାନରେ ବାହାରିଲା ଏବଂ ଯେଉଁ ଗ୍ରୀନପାର୍କ ହୋଟେଲକୁ କିଛି ମାସ ତଳେ ଗୁପ୍ତ ବେତାର ସମ୍ପର୍କ ସ୍ଥାପନ କରୁଥିବା ଅଭିଯୋଗରେ ସନ୍ଦେହ କରାଯାଉଥିଲା, ସେହି ଗ୍ରୀନପାର୍କ ହୋଟେଲର ପ୍ରଧାନ ଦରଜା ନିକଟରେ ଅଟକିଲା ।

ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ଭିତରେ ଗ୍ରୀନପାର୍କ ହୋଟେଲ ସାରା ବିଶୃଙ୍ଖଳା ଖେଳିଗଲା । ମିଲିଟାରୀ ପୋଲିସ ଓ ପରେ ପରେ ନଗର ପୋଲିସମାନଙ୍କ ଭାରି ବୁଟ୍ ଜୋତାର ଶବ୍ଦ ଓ ମଝିରେ ମଝିରେ ହୁଇସିଲ୍ ଶବ୍ଦ ଶୁଣି ହୋଟେଲର ଅଧିକାଂଶ ଅଧିବାସୀ ଆତଙ୍କିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ପୋଲିସର ଏକ ବିପୁଳ ଆୟୋଜନ ଦେଖି ଅନେକେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ । କୌଣସି ଏକ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଆଡ଼ାସ୍ଥଳ ଘେରାଉ କରିବା ପାଇଁ ହୁଏତ ଏତେ ସଂଖ୍ୟାରେ ପୋଲିସ ଏକତ୍ରିତ ହୁଏନ୍ତେନ । ହୋଟେଲରେ ଭଡ଼ା ରହିଥିବା ବାସିନ୍ଦାମାନେ ଏବଂ ନୃତ୍ୟଗୀତରେ ଭାଗ ନେବାକୁ ଆସିଥିବା ନାଗରିକମାନେ ସନ୍ଦେହ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ ହୋଟେଲର ମ୍ୟାନେଜରଙ୍କୁ । ହୁଏତ ମ୍ୟାନେଜର କୌଣସି ଗୁପ୍ତସଂଗଠନ ସହିତ ସମ୍ପୃକ୍ତ ।

କିନ୍ତୁ ପୋଲିସ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିଲେ ତୃତୀୟ ମହଲାର ଏକ ଫ୍ଲେଟ କ୍ୱାର୍ଟରର ସାମନାରେ । ଦରଜା ଉପରେ ନେମ୍ ପ୍ଲେଟ—ଆଇଭାନ୍ ମିଲର ।

ବାହାରକୁ ଆସିଲେ ମନସୁର । ଜଣେ ମଧ୍ୟମ ଧରଣର ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟବସାୟୀ ଓ ମିଲରଙ୍କ ବ୍ୟବସାୟ ସଂସ୍ଥାର ଜଣେ ପ୍ରଧାନ ଏଜେଣ୍ଟଭାବେ ସେ ପରିଚିତ ଥିଲେ । କୌଣସି କାରଣ ନ ଦର୍ଶାଇ ପୋଲିସ ସର୍ଜେଣ୍ଟ ତାଙ୍କୁ ଗିରଫ କଲେ । ବିଶଦ ଭାବେ ଖାନତଲାସ ହୋଇ ମଧ୍ୟ କିଛି ମିଳିଲାନି ।

ଶେଷ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଆବିଷ୍କାର କରାହେଲା ଯେ ବାଥରୁମରେ ଥିବା ପାଣି କୁଣ୍ଡଟା ଖୋଲା ରହିବା ପରିବର୍ତ୍ତରେ ସିମେଣ୍ଟ ଦିଆହୋଇ ବନ୍ଦକରାହୋଇଛି । ସନ୍ଦେହରେ ସେଇଟାକୁ ଭାଙ୍ଗି ଦେବାପାଇଁ ଆଦେଶ ଦେଲେ ସର୍ଜେଣ୍ଟ । ମନ ଶାନ୍ତ ପାଇଁ ସେ ସେତକ କରୁଥିଲେ । ସେ ଆଶା କରି ନଥିଲେ ଯେ' ସ୍ୱା' ପରେ ପରେ ଏକ ନୂତନ ଅଧ୍ୟାୟ ସୃଷ୍ଟି ହେବ ।

ଏକ ବେତାରଯନ୍ତ୍ର ସଯତ୍ନରେ ରଖାଯାଇଥିଲା ! ଜଳ ପରିବର୍ତ୍ତିରେ ସେଠାରେ ଆତ୍ମପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲା ଏକ ଜର୍ମାନ ଟ୍ରାନସ୍‌ମିଟର । ଯନ୍ତ୍ରଟିକୁ ସଂଯୋଗ କରୁଥିବା ତାରଗୁଡ଼ିକ ବାହାର କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କାନ୍ଥ ଖୋଳା ଯିବାପରେ ଦେଖାଗଲା ବାଥ୍‌ରୁମ୍‌ରେ ଥିବା ଅନ୍ୟ ସୁଇଚ୍‌ଗୁଡ଼ିକର କାମ କେବଳ ଏହି ବେତାର ଯନ୍ତ୍ରକୁ ଚଳାଇବା । ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କୁ ପ୍ରତାରିତ କରିବାପାଇଁ ତିନୋଟି ସୁଇଚ୍ ପାଇଁ ତିନୋଟି ବଲ୍‌ବ ଫିଟ୍ କରାହୋଇଥିଲା ; କିନ୍ତୁ କୌଣସିଟି ଜଳିପାରେନା । କେତେକ ରହସ୍ୟ ଉଦ୍‌ଘାଟିତ ହେଲା ସତ ; କିନ୍ତୁ କିପରିଭାବେ ବେତାର ବାର୍ତ୍ତା ପଠା ହେଉଥିଲା ତାହା ଆଦୌ ଜଣାପଡ଼ିଲାନି । ବିଶେଷଜ୍ଞ ଟେକ୍‌ନିସିଆନ୍ ଜଣେ ଡକାହୋଇ ଅଣାଗଲେ । ମାତ୍ର ସେ ମଧ୍ୟ ଆବିଷ୍କାର କରିପାରିଲେନି ବେତାରବାର୍ତ୍ତା କିପରି ପଠାହେଉଥିଲା ।

କିନ୍ତୁ ମନ୍‌ସୁରଙ୍କୁ ଗିରଫ କରି ଅଟକ କରାଗଲା । ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପ୍ରମାଣ କୌଣସି ନଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ଛାଡ଼ିଦେବା ପୋଲିସ ପକ୍ଷରେ ସମ୍ଭବ ନଥିଲା ।

ହୀରା ବ୍ୟବସାୟୀ ଆଇଭନ ମିଲରଙ୍କର ସନ୍ଧାନ ନେବାପାଇଁ ବେତାର କରିଆରେ ସବୁଆଡ଼େ ପୋଲିସଙ୍କୁ ଜଣେଇ ଦିଆହେଲା । ମିଲରଙ୍କ କାର୍‌ର ସନ୍ଧାନ ମିଳିବାପରେ ପୋଲିସ ଆଶା କରିଥିଲେ ଯେ ମିଲର ଏଥର ଧରାପଡ଼ିଯିବେ । ବିରାଟକାୟ ସୁଦୃଶ୍ୟ ସିନେମା ହଲ୍ ପ୍ଲାଜାକୁ ଘେରାଉ କରି ରହିଲେ ସଶସ୍ତ୍ର ପୋଲିସବାହିନୀ ।

ସୋ ଶେଷ ହେଲା । ସିନେମା ହଲ ଭିତରୁ ହସି ହସି ବାହାରି ଆସିଲେ ଦର୍ଶକଗଣ । କିନ୍ତୁ ପରମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ସମସ୍ତ ଆନନ୍ଦ ବିଷାଦରେ ପରିଣତ ହେଲା । ଜଣ ଜଣ କରି ଗେଟ୍ ଦେଇ ବାହାରକୁ ଛଡ଼ା ହେଲେ । ମାତ୍ର ଆଇଭନ ମିଲରଙ୍କ ପତ୍ତା ମିଳିଲାନି । ସତେ ଯେପରି ସେ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଗଲେ !

ବିମାନଟି ଛାଡ଼ିବାର ଉପକ୍ରମ କଲା । ଚାରିଟିଯାକ ଇଞ୍ଜିନ୍‌ରେ ଷ୍ଟାର୍ଟ ଦେବା ପରେ ଦୀର୍ଘକାୟ ବିମାନଟି ରନ୍‌ୱେ ଉପରଦେଇ ଗଡ଼ି ଚାଲିବା ଆରମ୍ଭ କଲା । କଣ୍ଟ୍ରୋଲ୍ ରୁମ୍ ଉପରେ ସବୁଜ ଆଲୋକଟି ସେହିପରି ଜଳୁଥାଏ ।

ଏକ କଡ଼ ସିଟ୍‌ରେ ବସି ଆଇଭନ୍ ମିଲର୍ କଣ୍ଟ୍ରୋଲ ରୁମ୍ ଉପରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଦୃଷ୍ଟି ପକେଇଥାନ୍ତି । ଦୂରରୁ ଅନ୍ଧକାରମୟ ପ୍ୟାରିସ୍ ନଗରୀ ଦେଖାଯାଉଥାଏ ।

ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଶାନ୍ତିରେ ଟିକିଏ ସେ ନିଶ୍ୱାସ ମାରୁଥିଲେ । ଅଳ୍ପ କେତୋଟି ମାତ୍ର ମିନିଟ ଭିତରେ ସେ ଫ୍ରାନସ ସୀମାନ୍ତର ବାହାରକୁ ଚାଲିଯିବେ ।

ସମସ୍ତ ଯାତ୍ରୀଙ୍କୁ ବିଚଳିତ କରି ବିମାନଟି ପୁଣି ଫେରିଆସିଲା ପୂର୍ବସ୍ଥାନକୁ । ଗଡ଼ି ଚାଲୁଥିବା ଚକଗୁଡ଼ିକ ପୁଣି ସ୍ଥିର ହୋଇଗଲା । ଯାତ୍ରୀମାନେ ପ୍ରମାଦ ଗଣିଲେ । ହୁଏତ ଇଞ୍ଜିନ ଖରାପ ଅଛି ! ସର୍ଭିସ ହୁଏତ ବନ୍ଦ କରିଦିଆଯାଇ ପାରେ କିମ୍ବା ସାମାନ୍ୟ ମରାମତି କରି ଯଦି ବିମାନଟିକୁ ସୁଇଜରଲ୍ୟାଣ୍ଡ ଯିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଏ ତେବେ ବିପତ୍ତିର ଆଶଙ୍କା ମଧ୍ୟ ଅଛି । ବିମାନ ଅଟକିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଅନେକେ ଭୟରେ ଓ ଆତଙ୍କରେ ଖୁବ ଶୀଘ୍ର ଭିଡ଼ କରିଦେଲେ ପ୍ରବେଶଦ୍ୱାର ନିକଟରେ । ତଳକୁ ଓହ୍ଲାଇଆସି ଘଟଣା କଅଣ ବୁଝିବା ଥିଲା ସେମାନଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ।

କଣ୍ଟ୍ରୋଲ୍ ରୁମ୍‌ରୁ ବିମାନଟିକୁ ଫେରି ଆସିବାପାଇଁ ଆଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ସବୁଜ ରଙ୍ଗର ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଆଲୋକ ପରିବର୍ତ୍ତିରେ ଗାଢ଼ ଲାଲ ରଙ୍ଗର ଆଲୋକ ଜଳାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ବିମାନଟିର ଇଞ୍ଜିନ କିଛି ଖରାପ ନଥିଲା ।

ଜଣେକ ପୋଲିସ ଇନସପେକଟର ବିମାନ ଭିତରକୁ ଆସି ମିଲରଙ୍କୁ ଦେଖାକରି ଜଣାଇଲେ—କେତେକ ଅଭିଯୋଗରେ ତାଙ୍କୁ ଗିରଫ କରାଯାଇ-ପାରେ । ତେବେ ବାହାରକୁ ଆସି ସେ ଆଗେ ଭାରପ୍ରାପ୍ତ ଏସ·ପି·ଙ୍କ ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିବା ଉଚିତ ।

ମିଲର ଅନୁଭବ କଲେ ଶତ ବୃଶ୍ଚିକର ଦଂଶନ ନିଜ ମସ୍ତିଷ୍କ ଭିତରେ । ତାଙ୍କ ଭାଗ୍ୟର ଅବଶ୍ୟମ୍ଭାବୀ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ଦେଖାଦେଇସାରିଲାଣି । ଆଉ ଫାଙ୍କି ଦେଇ ହେବନି । ମୁକ୍ତି ପାଇବା ଯଦିଓ ସମ୍ଭବ ଆଉ ନୁହେଁ, ତଥାପି ଯଥାଶୀଘ୍ର ଆତ୍ମସମର୍ପଣ କରିବା ଉଚିତ ମନେ କଲେ ସେ । ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ସେ ଓହ୍ଲାଇ ଆସିଲେ ତଳକୁ ।

ସିଭିଲ ଏରୋଡ୍ରମ ଅଫିସର ଏକ ପ୍ରକୋଷ୍ଠରେ ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଥିଲେ ପ୍ୟାରିସ ନଗରୀର ଜଣେକ ପୋଲିସ ସୁପରିନ୍‌ଟେନ୍‌ଡେଣ୍ଟ । ସମ୍ମାନର ଆଦାନ ପ୍ରଦାନ ପରେ ସେ ମିଲରଙ୍କୁ କେବଳ ଆଦେଶ ଦେଲେ—କେତେକ ଗୁରୁତର ଅଭିଯୋଗ ଥିବାରୁ ଆପଣ ପ୍ୟାରିସ ଛାଡ଼ି ଅନ୍ୟ କେଉଁଆଡ଼େ ଯାଇପାରିବେ ନାହିଁ, ଏକ ସରକାରୀ ଆଦେଶ ଆସିଛି ।

ଏକ ଗିରଫ ପରୱାନା ମିଲରଙ୍କ ସାମନାରେ ରଖି ଦେଇ ପୋଲିସ ସୁପରିଣ୍ଟେଣ୍ଡେଣ୍ଟ ଜଣକ କହିଲେ—ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ଗିରଫ କରିବି ବୋଲି ଇଚ୍ଛା କରୁନି । ଆପଣଙ୍କ ନିକଟରେ ଯାହା କାଗଜପତ୍ର ଅଛି ତାହା ଟିକିଏ ଖାନତଲାସ ହେବ ମାତ୍ର । ତା'ପରେ ଆପଣଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ଦିଆହେବ ।

ପ୍ରଥମେ ମିଲର ଯେପରି ନିଜକୁ ଅସହାୟ ମନେ କରୁଥିଲେ ଶେଷଆଡ଼କୁ ସେତିକି ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଅନୁଭବ କରୁଥିଲେ ସେ । ସେ ଭାବିଲେ ଗୁପ୍ତଚରଗିରି କଥା

କଥା ଆଦୌ ଧରିପଡ଼ିନାହିଁ । ହୁଏତ ସ୍ୱାର ବ୍ୟବସାୟ ନେଇ କୌଣସି ଗଣ୍ଡଗୋଳ ଘଟିଯାଇଛି । ମନେ ମନେ ସେ ଟିକିଏ ଆଶ୍ୱସ୍ତ ହେଲେ ।

ତା'ପରେ ସେ ହାତରେ ଧରିଥିବା ଏକମାତ୍ର ଏଟାଚି ବ୍ୟାଗ୍‌ଟି ବଢ଼ାଇ ଦେଲେ ଏସ୍. ପି.ଙ୍କ ହାତକୁ । ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଜିନିଷପତ୍ର କିମ୍ବା ବିଶେଷଭାବେ ଟଙ୍କା ପଇସା ତାଙ୍କ ନିକଟରେ ନଥିଲା ।

ଏଟାଚି ବ୍ୟାଗ୍‌ରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ଜିନିଷର ଏକ ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଗଲା ଏବଂ ଏସ୍. ପି. ଙ୍କ ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ସେହି ତାଲିକାଟିରେ ଦସ୍ତଖତ କରିଦେଲେ ମିଲର ।

ତାଲିକାଟିକୁ ପାଖ କୋଠରୀକୁ ପଠାଇ ଦେଇ ଏସ୍. ପି. ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କଥାବାର୍ତ୍ତା ଆରମ୍ଭ କଲେ ମିଲରଙ୍କ ସହିତ । ବ୍ୟବସାୟ ଓ କର୍‌ପୋରେସନ ପରିଚାଳନା ସମ୍ବନ୍ଧରେ କିଛି ସମୟ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିବା ପରେ ଯୁଦ୍ଧ ପରିସ୍ଥିତି ସାମାନ୍ୟ ଆଲୋଚନା କଲେ ସେ । ସତର୍କତା ସହିତ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଦେଉଥାଆନ୍ତି ମିଲର ।

ପ୍ରାୟ ଦୁଇ ତିନି ମିନିଟ ପରେ ତାଲିକାଟି ଧରି ପ୍ରବେଶ କଲେ ମେଜର୍ କାର୍ଲ । ମିଲିଟାରୀ ୟୁନିଫର୍ମରେ ଥିଲେ ସେ । ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ମିଲର ପ୍ରମାଦ ଗଣିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ବିସ୍ମୃୟରେ ଚାହିଁ ରହିଲେ ସେ କାର୍ଲଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ।

ମିଲରଙ୍କୁ ଅଧିକ ଭୟଭୀତ କରେଇ ମେଜର କାର୍ଲ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ—ମତେ ଚିହ୍ନି ପାରୁଛନ୍ତି ?

ସାମାନ୍ୟ ହସି ଉତ୍ତର ଦେଲେ ମିଲର—ଚିହ୍ନି ପାରୁଛି ନିଶ୍ଚୟ । ବ୍ରିଟିଶ ଇଣ୍ଟେଲିଜେନ୍ସର ଥୋମାସ ଓରଫ ମେଜର କାର୍ଲ ।

ଆପଣ ଠିକ୍ ଚିହ୍ନିପାରିଛନ୍ତି । ମତେ କିନ୍ତୁ ଟିକିଏ ବେଶୀ ସମୟ ଲାଗିଯାଇଥିଲା ଆପଣଙ୍କୁ ଚିହ୍ନିବାକୁ—ପ୍ରତି ଉତ୍ତର ଦେଲେ ମେଜର କାର୍ଲ । ତା'ପରେ ସେ ତାଲିକାଟିକୁ ମିଲରଙ୍କୁ ଦେଖାଇ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ—ଆପଣଙ୍କର ଏଇତକ ଜିନିଷ ସର୍ବମୋଟ ?

ସଙ୍କେତରେ ହଁ ଭରିଲେ ମିଲର ।

ତାଲିକାଟିରେ ଗୁଟିଏ ଧାଡ଼ି ତଳେ ଗାର ଟଣାଯାଇଥିଲା । ତାଲିକାଭୁକ୍ତ ପ୍ରାୟ ତିରିଶଟି ପଦାର୍ଥ ଭିତରୁ ଗୁଟିଏ ଉପରେ ବିଶେଷ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଥିଲେ ମେଜର କାର୍ଲ । ତାଲିକାଟିକୁ ହାତରେ ଧରି ସେହିପରି ଏକ ଅଦ୍ଭୁତ ଭଙ୍ଗୀରେ କହିଲେ କାର୍ଲ—ଏଇ ଗୁଟିଏ ଧାଡ଼ି ଆଉଥରେ ପଢ଼ି ଦିଅନ୍ତୁ ମିଃ ମିଲର ।

ମିଲର ଗୋଟି ଗୋଟି କରି ପଢ଼ିଗଲେ ଗୁଟିଏ ଧାଡ଼ି—ଯେଉଁ ଧାଡ଼ି ତଳେ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ନାଲିଗାର ଟଣାଯାଇଥିଲା ।

ଖଣ୍ଡିଏ ସାଧା ହଳଦିଆ ଲଫାପା ।
ଦୁଇଖଣ୍ଡି ଚଉକୋଣିଆ କାଗଜ ।
ଖଣ୍ଡିଏ ସରୁ ନୀଳରଙ୍ଗର ପେନ୍‌ସିଲ ।

ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଏକ ଛୋଟ ସାଇଜର ଧଳା ଲଫାପା ଭିତରେ କିଛି ପାଉଡ଼ର ।

ଆଶଙ୍କାରେ ମ୍ରିୟମାଣ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ମିଲର ଯଥେଷ୍ଟ ଦୃଢ଼ତାର ସହିତ ପଢ଼ିଗଲେ ସବୁଗୋଟି ଧାଡ଼ି ।

ସେତିକି ଥାଉ—ମତ ଦେଲେ କାର୍ଲ । ତା'ପରେ ସେ ହସିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଖୁବ୍ ଉଚ୍ଚ ସ୍ୱରରେ ସେ ହସି ହସି କୋଠରୀଟିକୁ କମ୍ପେଇ ଦେଲେ । ମିଲର ଏଣେ କ୍ରମେ ଅସୁସ୍ଥ ହୋଇ ପଡ଼ୁଥିଲେ । କାର୍ଲଙ୍କ ହସ ତାଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଅସହ୍ୟ ବୋଧ ହେଉଥିଲା ।

ହସ ବନ୍ଦକରି ସ୍ତଶ୍ଚଲ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି କଲେ ମେଜର କାର୍ଲ—ଏହାର ଅର୍ଥ ଆପଣ ଜଣେ ନାଜୀ ଗୁପ୍ତଚର । ଆଉ ଆପଣଙ୍କର ପ୍ରକୃତ ପରିଚୟ—ପ୍ରକୃତ ପରିଚୟ ହେଲା ଆପଣ ଆଇଭନ ମିଲର ନୁହନ୍ତି, ଗେଷ୍ଟାପୋର କ୍ୟାପ୍‌ଟେନ ରୁଡେନ୍ ଫୋର୍ଥ !

ତା'ପରେ କାର୍ଲ ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେ ତାଙ୍କର ବିକଟ ଚିତ୍କାରଯୁକ୍ତ ହସ ।

ହତାଶ ହୋଇ ବସି ରହିଲେ ମିଲର । ସେ ପୂରାପୂରି ମୂକ ପାଲଟି ଗଲେ ଯେପରି ।

ସମ୍ବାଦପତ୍ରରେ ମିଲର ଗିରଫ ହେବାର ସମ୍ବାଦ ପ୍ରକାଶ ପାଇବା ପୂର୍ବରୁ ବର୍ଲିନ ଗେଷ୍ଟାପୋ ଅଫିସ ସମୁଦାୟ ବିଷୟବସ୍ତୁ ଜାଣିସାରିଥିଲେ । ପ୍ୟାରିସ ଜେଲରୁ ଯେ ତାଙ୍କୁ ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର କୌଣସି ଏକ ଯୁଦ୍ଧବନ୍ଦୀ କ୍ୟାମ୍ପକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ କରାହେବ ଏକଥା ସେମାନେ ଅନୁମାନ କରିନେଲେ । ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ୟାରିସରେ ରହିଥିବା ଆଉ କେତେଜଣ ଗୁପ୍ତଚରଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଗଲା ମିଲରଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମସ୍ତ ବିବରଣୀ ସଂଗ୍ରହ କରି ପଠାଇବାକୁ ।

ଗୁପ୍ତଚରଭାବେ ରୁଡେନ୍‌ଫୋର୍ଥଙ୍କର ଖୁବ୍ ଭଲ ନାଁ ଥିଲା ଗେଷ୍ଟାପୋରେ । ଅତି ସାଂଘାତିକ ଓ ବିପଦଜନକ କାର୍ଯ୍ୟମାନ ସେ ଅନାୟାସରେ ତୁଲାଇ ପାରୁଥିଲେ । ବେକକୁ ପାଣି ଛୁଡ଼େଇ କାମ କରିବାରେ ସେ ଥିଲେ ସିଦ୍ଧହସ୍ତ । ଏପରି ଏକ

ଦୁଃସାହସୀ ଗୁପ୍ତଚରଙ୍କୁ ହରାଇବା ପାଇଁ ଗେଷ୍ଟାପୋ ଆଦୌ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନଥିଲା । ତେଣୁ ଲୁରେନ୍‌ଫୋର୍ଥ ପ୍ୟାରସ ଜେଲରେ ଘଣ୍ଟାର ଟିକ୍ ଟିକ୍ ଶବ୍ଦ ନୀରବରେ ଗଣୁଥିଲାବେଳେ ବର୍ଲିନରେ ଉଚ୍ଚପଦସ୍ଥ ଗେଷ୍ଟାପୋ କର୍ମଚାରୀମାନେ ଗଭୀର ଚକ୍ରାନ୍ତମଗ୍ନ ଥିଲେ । ଲୁରେନ୍‌ଫୋର୍ଥ ତରଫ ଆଇଭନ ମିଲରଙ୍କୁ ମୁକ୍ତ କରି ନେବାର ଯୋଜନାମାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଥିଲେ ସେମାନେ ।

ମିଲର ମଧ୍ୟ ପ୍ୟାରସରେ ବେଶୀ ଦିନ ରହିପାରି ନଥିଲେ । ପ୍ୟାରସ ନଗରୀ ଉପକଣ୍ଠରେ ଥିବା ଏକ କନ୍‌ସେଣ୍ଟ୍ରେସନ କ୍ୟାମ୍ପକୁ ତାଙ୍କୁ ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ପଠାଇ ଦିଆଗଲା ।

ଆଗକଠାରେ ନିର୍ମାଣ ହେଉଥିବା ଏକ ସୁଦୃଢ଼ ଜେଲର କାମ ଶେଷହେବା ମାତ୍ରେ ଉକ୍ତ ଜେଲର କେତେଜଣ ବିଦ୍ରୋହୀ ଓ ମାରାତ୍ମକ ଯୁଦ୍ଧବନ୍ଦୀଙ୍କୁ ସେଠାକୁ ପଠାଇ ଦିଆହେଲା । ଆଉ ଉକ୍ତ ଜେଲର ନାମକରଣ କରାଗଲା—"ବଦମାସ ଯୁଦ୍ଧବନ୍ଦୀଙ୍କ କ୍ୟାମ୍ପ" । ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟକ ଗାର୍ଡ଼ ନିଯୁକ୍ତ ଥିଲେ ଏବଂ ଏହି କ୍ୟାମ୍ପରୁ ଯେ କେହି କେବେହେଲେ ପଳାଇ ପାରିବ ନାହିଁ ଏ ଧାରଣା ଫ୍ରାନସ ସରକାରଙ୍କର ଥିଲା । ତେଣୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଯୁଦ୍ଧବନ୍ଦୀ କ୍ୟାମ୍ପମାନଙ୍କରେ ଥାଇ ଯେଉଁ ଜର୍ମାନ ବନ୍ଦୀମାନେ ପଳାୟନ ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କୁ ଆଗେ ଏହି ନୂତନ ନିର୍ମିତ ବଦ୍‌ମାସ ଯୁଦ୍ଧବନ୍ଦୀଙ୍କ କ୍ୟାମ୍ପକୁ ପଠାଇ ଦିଆହେଲା । ମିଲରଙ୍କ ସମେତ ଆଉ କେତେକ ମାରାତ୍ମକ ଗୁପ୍ତଚର ଓ ବନ୍ଦୀଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ସେହିଠାକୁ ପଠାଇଦିଆଗଲା ଅଳ୍ପ ସମୟ ଭିତରେ ।

ମାତ୍ର ୮୨ ଜଣ ବନ୍ଦୀଙ୍କ ପାଇଁ ୪୮ ଜଣ ଗାର୍ଡ଼ ନିଯୁକ୍ତ ଥିଲେ । ଶକ୍ତ ପଥର କାନ୍ଥକୁ ଫଟାଇ କୌଣସି ବନ୍ଦୀ ଯେ ବାହାରକୁ ଖସି ପଳାଇଆସିବ ଏ ଆଶଙ୍କା କାହାର ନ ଥିଲା । ତଥାପି ତିନ ସିଫ୍‌ଟରେ ୧୬ ଜଣ ଲେଖାଏ ଗାର୍ଡ଼ ପହରା ଦେଉଥିଲେ ।

ବର୍ଲିନସ୍ଥିତ ଗେଷ୍ଟାପୋର ପ୍ରଧାନ ଅଫିସ ଯେତେବେଳେ ସମ୍ବାଦ ପାଇଲେ ଯେ ବଦ୍‌ମାସ ଯୁଦ୍ଧବନ୍ଦୀଙ୍କ କ୍ୟାମ୍ପରେ ଅଧିକାଂଶ-ଦୁର୍ଦ୍ଧାନ୍ତ ନାଜି ବିମାନବାହିନୀ ଅଫିସର ଓ କୌଶଳୀ ଗୁପ୍ତଚରମାନଙ୍କର ସମାବେଶ ହୋଇଛି, ସେତେବେଳେ ଘନ ଘନ ଆଲୋଚନା ଚାଲିଲା ଏକ ପଳାୟନ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ । ମାତ୍ର ଆଗକ ଭଳି ଏକ ସୁରକ୍ଷିତ ସହର ଭିତରୁ ବନ୍ଦୀମାନଙ୍କୁ ମୁକୁଳେଇଆଣିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ତେଣୁ କୌଣସି ଏକ ସଫଳ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇପାରୁ ନ ଥାଏ ।

ଇଟାଲୀସ୍ଥ ଗୁପ୍ତ ପୋଲିସ ସଂସ୍ଥା ସହ ଅନେକ ଆଲୋଚନା କରିବା ପରେ ଗେଷ୍ଟାପୋର ଭାରପ୍ରାପ୍ତ କର୍ମଚାରୀମାନେ ଏକ ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ଉପନୀତ ହେଲେ ।

କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ଏକ ବେତାର ଯନ୍ତ୍ର ଆର୍କଙ୍ଗ୍ଷ୍ଟ ବଦ୍‌ମାସ ଯୁଦ୍ଧବନ୍ଦୀଙ୍କ କ୍ୟାମ୍ପ୍‌କୁ ଅତି ଗୋପନରେ ପଠାହେବ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉପାୟରେ ଆର୍କର ସମ୍ବାଦ ଜାଣିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ।

ବହୁ ଚେଷ୍ଟା କରି ପ୍ୟାରିସ୍ ଓ ଆରକଙ୍ଗ୍ସ୍ଥିତ ଜର୍ମାନୀ-ଇଟାଲୀ ଗୁପ୍ତଚରମାନେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ ବଦ୍‌ମାସ ଯୁଦ୍ଧବନ୍ଦୀଙ୍କ କ୍ୟାମ୍ପ୍ ଦାୟିତ୍ୱରେ ଥିବା ଆଠଜଣ ଅଫିସର ପାଳିକରି ପ୍ରତ୍ୟେକ ସପ୍ତାହରେ ଦିନେ ଲେଖାଏଁ ପ୍ୟାରିସ୍‌କୁ ବୁଲିବାକୁ ଆସୁଛନ୍ତି ! ତିନି ସପ୍ତାହବ୍ୟାପୀ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଫଳରେ ଯେଉଁ ତଥ୍ୟ ମିଳିଲା ତାହା ଅନେକ ସାହାଯ୍ୟ କଲା ପରବର୍ତ୍ତୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସ୍ଥିର କରିବାରେ ।

ଜନୈକ ଯୁବକ ଅଫିସର କ୍ୟାପ୍‌ଟେନ୍ ଋଡ୍‌ଙ୍କର ଚେହେରାରେ ସାମାନ୍ୟ ଇଟାଲୀୟ ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ଥିଲା । ତେଣୁ ତାଙ୍କ ଚେହେରାସହିତ ଖାପ ଖାଉଥିବା ଚେହେରା ଥିବା କୌଣସି ଏକ ଇଟାଲୀୟ ସାମରିକବାହିନୀ କର୍ମଚାରୀର ସନ୍ଧାନ ନେବା ହେଲା ଗୁପ୍ତଚର ଦଳଟିର ପ୍ରଧାନ କାର୍ଯ୍ୟ । ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଥିବା ଅଳ୍ପ କେତେଜଣ ଇଟାଲୀୟ ସାମରିକ ଅଫିସରଙ୍କ ଭିତରୁ ଶେଷରେ ବଛା ହେଲେ ଲେଫ୍‌ଟେନାଣ୍ଟ୍ ପୋଲେ । ତାଙ୍କର ଚେହେରା ଅବିକଳ ମିଶିଯାଉଥିଲା କ୍ୟାପ୍‌ଟେନ୍ ଋଡ୍‌ଙ୍କ ଚେହେରା ସହିତ ।

ପରବର୍ତ୍ତୀ ସପ୍ତାହର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦିବସର ପ୍ରତ୍ୟୁଷରେ କ୍ୟାପ୍‌ଟେନ ଋଡ୍ ଏକ ଲୋକାଲ୍ ଟ୍ରେନ୍ ଯୋଗେ ପହଞ୍ଚିଲେ ପ୍ୟାରିସ୍ ରେଲ୍‌ୱେ ଷ୍ଟେସନରେ । ଆଗରୁ ଅପେକ୍ଷା କରିଥିବା ଏକ ଗ୍ରେଟ ଟ୍ୟାକ୍‌ସି ପୂର୍ବରୁ ଚୁକ୍ତି ଥିଲା ଭଳି କ୍ୟାପ୍‌ଟେନ୍ ଋଡ୍‌ଙ୍କ ନିକଟରେ ବ୍ରେକ୍ କଲା । କ୍ୟାପ୍‌ଟେନ୍ ଋଡ୍ ପଛ ସିଟ୍‌ରେ ବସିବା ପରେ ଟ୍ୟାକ୍‌ସିଟି ଛୁଟି ଚାଲିଲା ରାଜପଥ ଉପରେ ।

ଏକ ହୋଟେଲ ସାମନାରେ ଟ୍ୟାକସିକୁ ବିଦାକରି ଦେଇ କ୍ୟାପ୍‌ଟେନ୍ ଋଡ୍ ହୋଟେଲ ଭିତରକୁ ପଶିଲେ ଓ ଖାଲି ପଡ଼ିଥିବା ଏକ ଟେବୁଲ ନିକଟରେ ବସି ପଡ଼ିଲେ । ପରମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଲେଫ୍‌ଟେନାଣ୍ଟ୍ ପୋଲେ ଓ ତାଙ୍କର ଆଉ ଜଣେ ବନ୍ଧୁ ଆସି ସେହି ଟେବୁଲରେ ବସିଲେ । କ୍ୟାପ୍‌ଟେନ୍ ଋଡ୍ ପ୍ରଥମ ଗ୍ଲାସ ମଦ ଶେଷ କରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି କଥାବାର୍ତ୍ତା କାହାରି ମଧ୍ୟରେ ହୋଇ ନ ଥିଲା ।

ଅଳ୍ପ ସମୟ ପାଇଁ ଲେଫ୍‌ଟେନାଣ୍ଟ ପୋଲେ କାନ୍ଥରେ ଫିଟ୍ ହୋଇଥିବା ଏକ ଦର୍ପଣ ନିକଟକୁ ଗଲେ ଏବଂ ଫେରିଆସି ହସି ହସି କ୍ୟାପ୍‌ଟେନ୍ ଋଡ୍‌ଙ୍କ

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କହିଲେ—ଆପଣଙ୍କ ଓ ମୋ ଭିତରେ ଏତେ ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ କପରି ରହିଛି ଭାବି ମୁଁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଉଛି । କ୍ୟାପଟେନ ଶର୍ତ୍ତ ହୁଏତ ପୂର୍ବରୁ ଠିକ୍ ଏଇଭଳି କିଛି ଭାବୁଥିଲେ । ହସି ହସି ସେ ଆଳାପରେ ସୁଅ ଫିଟେଇଦେଲେ ।

ଲେଫ୍ଟେନାଣ୍ଟ ପୋଲେ ଏଥର ଦୁଇ ଗ୍ଲାସ ପରିବର୍ତ୍ତିରେ ତିନି ଗ୍ଲାସ ମଦ ଅର୍ଡର ଦେଲେ । କ୍ୟାପ୍ଟେନ ଶର୍ତ୍ତଙ୍କୁ ଏକ ଗ୍ଲାସ ମଦ ପିଇବାକୁ ଅନୁରୋଧ କଲେ । ପରେ ପରେ ଭଦ୍ରତା ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ଯାଇ କ୍ୟାପ୍ଟେନ୍ ଶର୍ତ୍ତ୍ ଆଉ ତିନି ଗ୍ଲାସ ହାଲୁକା ମଦ ମଗେଇଲେ ।

ହୋଟେଲ ଛାଡ଼ିବା ବେଳକୁ କ୍ୟାପ୍ଟେନ୍ ଶର୍ତ୍ତ୍ ଚଳତ୍‌ଶକ୍ତିହୀନ ପ୍ରାୟ । ଅତ୍ୟଧିକ ମଦ୍ୟପାନ ହେତୁ ସେ ନିଜର ସଂଜ୍ଞା ହରାଇ ଆସୁଥିଲେ । ଲେଫ୍ଟେନାଣ୍ଟ୍ ପୋଲେ ତାଙ୍କୁ ନିଜ ଗାଡ଼ିରେ ନେଇଗଲେ ଘରକୁ ।

ତା’ ପରଦିନ ଭୋର୍‌ରୁ ଲେଫ୍ଟେନାଣ୍ଟ ପୋଲେ ନୂତନ ଅଭିଯାନରେ ବାହାରି ପଡ଼ିଲେ । କ୍ୟାପ୍ଟେନ୍ ଶର୍ତ୍ତ୍ ପଠାହୋଇ ଯାଇଥିଲେ ଏକ ଅଜ୍ଞାତ ସ୍ଥାନକୁ ଓ ତାଙ୍କର ପୋଷାକ ପିନ୍ଧି ଆର୍କ ଗଲେ ଲେଫ୍ଟେନାଣ୍ଟ୍ ପୋଲେ ।

ଆର୍କ ଯୁଦ୍ଧବନ୍ଦୀ କ୍ୟାମ୍ପରେ ପହଞ୍ଚିବା ଦିନ ଲେଫ୍ଟେନାଣ୍ଟ ପୋଲେ ଅନ୍ୟତମ ବନ୍ଦୀ ରୁଚେନ ଫୋର୍ଥଙ୍କୁ ଡକେଇ ନିଜର ପରିଚୟ ଦେଲେ ଏବଂ କ୍ୟାପ୍ଟେନ ଶର୍ତ୍ତଙ୍କ ଚାଲିଚଲଣି ଆଚାର ବ୍ୟବହାର ନେଇ ଅନେକ ଗୁଡ଼ାଏ କଥା ବୁଝିନେଲେ । ରୁଚେନ ଫୋର୍ଥ ଯିବା ପରେ ପରେ ଲେଫ୍ଟେନାଣ୍ଟ ପୋଲେ ସନ୍ଦିଗ୍ଧ ହୋଇ ଉଠିଲେ । ତାଙ୍କୁ ସନ୍ଦେହ କରିବା କାହାରି ସାଧ୍ୟ ନ ଥିଲା । କ୍ୟାପ୍ଟେନ ଶର୍ତ୍ତଙ୍କ ଚେହେରା ସହିତ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ଥିବାରୁ ତାଙ୍କର ସହଯୋଗୀ ଅଫିସର ଓ ନିକଟ ବନ୍ଧୁମାନଙ୍କ ଭିତରୁ କେହି ହେଲେ ସନ୍ଦେହ କରି ନ ଥିଲେ ।

ସପ୍ତାହ ପରେ ଲେଫ୍ଟେନାଣ୍ଟ ପୋଲେ ପାଳି ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ୟାରିସ ବୁଲିବାକୁ ଆସିଲେ । ପ୍ୟାରିସରେ ଯେଉଁସବୁ ଖବର ଯୋଗାଇବାର କଥା, ସବୁ ଯୋଗାଇ ଦେଇ ସେ ଫେରିଲେ ଆର୍କ । ଏଥର ଏକ ନୂଆ ଜିନିଷ ନେଲେ ସେ ନିଜ ପକେଟରେ ଲୁଚେଇ କରି । ଏକ କ୍ଷୁଦ୍ର ଗୁପ୍ତ ବେତାରଯନ୍ତ୍ର ଆଗରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ରଖାଯାଇଥିଲା ପ୍ୟାରିସରେ । କ୍ୟାମ୍ପରେ ପହଞ୍ଚି ସାରିବା ପରେ ପୋଲେ ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ବେତାର ଯନ୍ତ୍ରଟିକୁ ରୁଚେନ ଫୋର୍ଥଙ୍କୁ ଦେଇଥିଲେ ।

କ୍ୟାମ୍ପ କୋଠାର ଏକ ନକ୍ସା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଲେଫ୍ଟେନାଣ୍ଟ ପୋଲେ, ପ୍ୟାରିସ୍ସ୍ଥିତ ଇଂଲଣ୍ଡୀୟ ଗୁପ୍ତଚର ହସ୍ତରେ ଦେଇଯାଇଥିଲେ । ନକ୍ସାର ଏକ କପି ବର୍ଲିନ ଗେଷ୍ଟାପୋ ଅଫିସକୁ ପଠାଇ ଦିଆଗଲା ।

କ୍ୟାପ୍ଟେନ ରୁଟେନ ଫୋର୍ଥଙ୍କ ନିକଟରେ ଯେଉଁ ବେତାରଯନ୍ତ୍ରଟି ଥିଲା, ତାହା ଆକାରରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଛୋଟ ଥିବା ଯୋଗୁଁ ଯଥେଷ୍ଟ ଶକ୍ତିସମ୍ପନ୍ନ ନ ଥିଲା । ତେଣୁ ରୁଟେନଫୋର୍ଥଙ୍କ ବାର୍ତ୍ତାସବୁ ପ୍ୟାରିସ ଏବଂ ରୋମରେ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଥିଲା ଓ ତତ୍କ୍ଷଣାତ୍ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ବେତାର ଟ୍ରାନ୍ସମିଟର ଦ୍ୱାରା ବର୍ଲିନକୁ ପଠାଇ ଦିଆଯାଉ ଥିଲା । ରୁଟେନ୍ ଫୋର୍ଥ ସ୍ୱଇଚ୍ଛାରେ ବିଶେଷ ଖବର ସେମିତି ପଠାଉ ନ ଥିଲେ । ଗେଷ୍ଟାପୋ'ରୁ ଯେଉଁ ସବୁ ପ୍ରଶ୍ନ କରାଯାଉଥିଲା, ସେହି ସବୁ ପ୍ରଶ୍ନର ଯଥାଯଥ ଉତ୍ତର ଦେଉଥିଲେ ସେ । ଗେଷ୍ଟାପୋରୁ ମଧ୍ୟ ଅନେକଗୁଡ଼ାଏ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚରାଯାଉଥିଲା—କ୍ୟାମ୍ପର ଗାର୍ଡମାନେ କେତେବେଳେ କ'ଣ କରନ୍ତି, କାନ୍ଥର ଉଚ୍ଚତା କେତେ, ମୋଟା କେତେ, କେତେବେଳେ ଖାଇବାକୁ ଦିଆଯାଉଛି—ଇତ୍ୟାଦି ଅନେକ ପ୍ରଶ୍ନ । ଅନେକ ଅବାନ୍ତର ମନେ ହେଉଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ଅଭିଜ୍ଞ ଗୁପ୍ତଚର ରୁଟେନ ଫୋର୍ଥ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ସନ୍ତୋଷଜନକ ଉତ୍ତରମାନ ଦିଅନ୍ତି ।

ଅରକ୍ କ୍ୟାମ୍ପରୁ ବନ୍ଦୀମାନଙ୍କୁ ମୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ପାରିଲାନି । ଶେଷକୁ ପୋଲେ ଓ ରୁଟେନ୍ ଫୋର୍ଥ ବେତାର ଜରିଆରେ ଏକ ଯୋଜନା ପଠାଇଲେ । ବର୍ଲିନରେ ଯୋଜନାଟି ଉପରେ ଯେତେବେଳେ ଆଲୋଚନା ଆରମ୍ଭ ହେଲା ଅନେକ ମତ ଦେଲେ—ଏହା ଏକ ପାଗଳାମିର କାର୍ଯ୍ୟ ହେବ ! ପୋଲେ ଏବଂ ରୁଟେନ୍ ଫୋର୍ଥ ଯେଉଁ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ ସେହି ଯୋଜନା ଅନୁଯାୟୀ ଅରକ୍ କ୍ୟାମ୍ପକୁ ବୋମାବୃଷ୍ଟି-ଦ୍ୱାରା ଭାଙ୍ଗି ଦିଆଯିବା କଥା । ଦିନ ଠିକ୍ ବାରଟା ବେଳକୁ ଅଫିସରମାନଙ୍କ ସମେତ ସମସ୍ତ ଗାର୍ଡ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଭୋଜନ ପାଇଁ ଉତ୍ତର ପଶ୍ଚିମକୋଣରେ ଥିବା ଭୋଜନଶାଳାକୁ ଯାଆନ୍ତି । ତାହାହିଁ ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ସମୟ । ଲକ୍ଷ୍ୟ ଠିକ ରଖି କାନ୍ଥ ଫଟାଇ ପାରିବାଭଳି ବୋମା ପକାଗଲେ କ୍ୟାମ୍ପର କାନ୍ଥ ଭାଙ୍ଗିଯିବ ମାତ୍ର, କିନ୍ତୁ ଚୂରମାର ହୋଇଯିବନି । ଭଙ୍ଗା କାନ୍ଥଦେଇ ବନ୍ଦୀମାନେ ବାହାରକୁ ପଳାଇ ଆସି ପାରିବେ । ଉତ୍ତର ପଶ୍ଚିମ କୋଣରେ ଥିବା ଭୋଜନଶାଳାକୁ ବୋମାବୃଷ୍ଟିଦ୍ୱାରା ଧ୍ୱଂସ କରିଦେଲେ ବାଧା ଦେବାକୁ ଆଉ କେହି ନ ଥିବେ ଏବଂ ଠିକ ସେହି ସମୟରେ ଆଉ କେତେକ ଖାଲି ବିମାନ କ୍ୟାମ୍ପ ନିକଟସ୍ଥ [illegible] ଖୋଲା ପଡ଼ିଆରେ ଓହ୍ଲାଇବା ମାତ୍ରେ ବନ୍ଦୀମାନେ ସେଥିରେ ଚଢ଼ିଯିବେ । ମାତ୍ର ତିନି ଚାରି ମିନିଟ ସମୟ ଭିତରେ ସବୁ କାମ ହୋଇ ଯାଇ ପାରିବ । ହୁଏତ ବୋମା ମାଡ଼ ଫଳରେ କେତେଜଣ ବନ୍ଦୀ ମରିଯିବେ ଏବଂ ସାଂଘାତିକ ଭାବେ କେତେଜଣ ହୁଏତ ଆହତ ହେବେ । ମାତ୍ର ଅନ୍ୟମାନେ ତ ମୁକ୍ତି ପାଇଯିବେ ।

ଏହିପରି ଏକ ଅଦ୍ଭୁତ ସାଂଘାତିକ ଯୋଜନା ରୂପ ପାଇବାର ଅନ୍ୟ କାରଣ ମଧ୍ୟ ଥିଲା । ରୁଚେନଫୋର୍ଥଙ୍କ ସମେତ ୬୬ ଜଣଙ୍କର ବିଚାର ଶେଷ ହୋଇଥିଲା । ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ୧୪ ତାରିଖରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଏକ ଫାୟାରିଙ୍ଗ ସ୍କ୍ୱାଡ୍‌ର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ ବୋଲି ଜଣାଇଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହି ସମ୍ବାଦ ମଧ୍ୟ ବେତାର ଯୋଗେ ବର୍ଲିନରେ ପହଞ୍ଚି ସାରିଥିଲା । ମାତ୍ର ଫେବୃଆରୀ ୨୫ ତାରିଖ-ସୁଦ୍ଧା କୌଣସି ଉପଦେଶ ବର୍ଲିନରୁ ନ ଆସିବା ଯୋଗୁଁ ପୋଲେ ଖୁବ୍ ବିଚଳିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲେ । ରୁଚେନ ଫୋର୍ଥ କ୍ରମେ ହତାଶ ହୋଇ ପଡ଼ୁଥିଲେ । ତିନିଦିନ ଧରି ଚିନ୍ତା କରିବା ପରେ ପୋଲେ ଆଲୋଚନା କଲେ ରୁଚେନ ଫୋର୍ଥଙ୍କ ସହିତ । ରୁଚେନ ଫୋର୍ଥ ମତ ଦେଲେ । ୬୬ ଜଣଙ୍କ ଭିତରୁ ଯଦି କେତେଜଣ ମରିଯାଆନ୍ତି ତେବେ କିଛି ଯାଏ ଆସେ ନାହିଁ । ମାର୍ଚ୍ଚ ୧ ତାରିଖ ଦିନ ପୋଲେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଦେଲେ ଏବଂ ରୁଚେନ ଫୋର୍ଥ ବେତାର ଯୋଗେ ପ୍ୟାରିସ ଓ ରୋମକୁ ପଠାଇଦେଲେ ।

ବର୍ଲିନରେ ସମାଘୋଟ ଆଲୋଚନା ପରେ ଠିକ କରାଗଲା ଯେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉପାୟ ନ ଥିବାରୁ ପୋଲେ ଓ ରୁଚେନଫୋର୍ଥଙ୍କର ଯୋଜନା ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ । ସେହି ଅନୁଯାୟୀ କେତେଜଣ ଦୁଃସାହସୀ ବିମାନବାହିନୀ ଅଫିସରଙ୍କୁ ଆକ୍ରମଣର ଏକ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ଆଦେଶ ଦିଆଗଲା । ମେଜର ହିପ୍‌ମାନ ଏହି ଦାୟିତ୍ୱରେ ରହିଲେ ।

ଆର୍‌କ କ୍ୟାମ୍ପକୁ ଜଣାଇ ଦିଆଗଲା ଯେ ସପ୍ତାହକ ମଧ୍ୟରେ ନୂତନ ଯୋଜନାଟି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯିବ ।

ଫାୟାରିଙ୍ଗ୍ ସ୍କ୍ୱାଡ୍‌କୁ ଯିବାପାଇଁ ଯେଉଁମାନେ ଆଦେଶ ପାଇଥିଲେ, ସେମାନେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ନୟନରେ କ୍ୟାଲେଣ୍ଡରକୁ ଚାହିଁ ତାରିଖ ଗଣୁଥାଆନ୍ତି । ସପ୍ତାହେ ଗଲା, ଦିନ ବାରଟା ବାଜିଲା । ମାତ୍ର ଆକାଶରେ ବିମାନର ପତ୍ତା ବି ମିଳିଲାନି । ଦିନ ପରେ ଦିନ ଗଡ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲା । ପ୍ରତିଦିନ ବେତାରରେ ଉତ୍ତର ଆସୁଥାଏ—ପାଗ ଖରାପ ଥିବା ଯୋଗୁଁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସ୍ଥଗିତ ରହିଲା ! ଆର୍‌କର ବନ୍ଦୀମାନେ କ୍ରମେ ହତାଶ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ମୁକ୍ତି ହୁଏତ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ମିଳିବ !

ମାର୍ଚ୍ଚ ୬ ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା ମେଜର ହଫ୍‌ମାନ୍ ଆକ୍ରମଣର ଏକ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଚିଠା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ସାରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ମାର୍ଚ୍ଚ ୮ ତାରିଖ ପୂର୍ବରୁ ଅଭିଯାନ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ପାରିଲା ନାହିଁ । ବୈମାନିକ ନିର୍ବାଚନ କରୁ କରୁ ଦୁଇଦିନ ଲାଗିଗଲା ।

ମେଜର ହଫ୍‌ମାନ ଅତି ବିପଦଜନକ ଅଭିଯାନରେ ସଫଳତା ହାସଲ କରିଥିବାରୁ ବେଶ୍ ଭଲ ସୁନାମ ତାଙ୍କର ଥିଲା । ଏଥରକର ଆକ୍ରମଣର ଚିଠା ମଧ୍ୟ ଖୁବ୍ ଭାବିଚିନ୍ତି ସେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଯୋଜନା ଥିଲା—

ତିନୋଟି ଲଢୁଆ ବିମାନ ଭୂପୃଷ୍ଠରୁ ମୋଟେ ପଚିଶଫୁଟ ଉପରେ ଉଡ଼ି ଆରିକ କ୍ୟାମ୍ପ ଉପରେ ବୋମାବୃଷ୍ଟି କରିବେ । ଦିନ ଠିକ ବାରଟାବେଳେ ଆକ୍ରମଣ ଆରମ୍ଭ ହେବ । ପ୍ରଥମ ବିମାନ ଉତ୍ତର ପଶ୍ଚିମ କୋଣରେ ଥିବା ଗାର୍ଡ଼ମାନଙ୍କର ଭୋଜନଶାଳା ଉପରେ ଗୁଣ୍ଡିଗୋଟି ୫୦୦ ପାଉଣ୍ଡର ପକେଇ ଦେଇଯିବ । ଯାହା ଫଳରେ କି ଜଣେହେଲେ ଗାର୍ଡ଼ ମଧ୍ୟ ମୃତ୍ୟୁମୁଖରୁ ରକ୍ଷା ପାଇପାରିବେନି । ଦ୍ୱିତୀୟ ବିମାନ କ୍ୟାମ୍ପକୁ ଘେରି ରହିଥିବା ସୁଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଚୀର ଉପରେ ଏବଂ ଶକ୍ତଶାଳୀ ଗେଟ୍ ଉପରେ ଦୁଇଟି ଲେଖାଏଁ ୫୦୦ ପାଉଣ୍ଡର୍ ପକାଇଦେଇ ପଳାଇଯିବ । ତୃତୀୟ ବିମାନଟି କ୍ୟାମ୍ପର ଉତ୍ତର ପୂର୍ବ ଓ ଦକ୍ଷିଣ ପଶ୍ଚିମ କୋଣ କାନ୍ଥ ଫଟାଇବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଗୋଟାଏ ଲେଖାଏଁ ୫୦୦ ପାଉଣ୍ଡର୍ ପକାଇବ । ୫୦୦ ପାଉଣ୍ଡର ଗୁଡ଼ିକର ବିସ୍ଫୋରଣରେ ଯେପରି ବିମାନଗୁଡ଼ିକ ନଷ୍ଟ ହୋଇ ନ ଯାଏ ସେଥିପାଇଁ ବିସ୍ଫୋରକ ଗୁଡ଼ିକରେ ୧୦ ସେକେଣ୍ଡିଆ ଟାଇମ୍ ଫ୍ୟୁଜ ଲଗାଇଦିଆଯିବାର ଠିକ୍ ହେଲା । ଯେହେତୁ ବିମାନ ଗୁଡ଼ିକ ୧୦ ସେକେଣ୍ଡ ସମୟ ଭିତରେ କ୍ୟାମ୍ପଠାରୁ ଦୂରେଇ ଯାଇ ବିସ୍ଫୋରଣରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇପାରିବେ । ବନ୍ଦୀମାନେ ସତର୍କ ଥିବାଯୋଗୁଁ କ୍ୟାମ୍ପର କାନ୍ଥ ଭଙ୍ଗାହେବା ମାତ୍ରେ ଅଯଥା ବିଳମ୍ବ ନ କରି ବାହାରକୁ ପଳାଇ ଆସିବେ । ଏବଂ ଠିକ ସେହି ସମୟରେ କ୍ୟାମ୍ପ ସଂଲଗ୍ନ ବିରାଟ ଖୋଲା ପଡ଼ିଆରେ ଆଠଗୋଟି ବିମାନ ଓହ୍ଲାଇବ ଏବଂ ବନ୍ଦୀମାନେ ଯେତେ ଶୀଘ୍ର ପାରନ୍ତି ସେତେ ଶୀଘ୍ର ବିମାନଗୁଡ଼ିକ ଭିତରେ ପଶିଯିବେ । ଦୁଇ ତିନ ମିନିଟ ଭିତରେ ସବୁତକ କାର୍ଯ୍ୟ ଯେପରି ଶେଷ ହୁଏ । ବିମାନ ଆଠଟି ଭୂପୃଷ୍ଠ ତ୍ୟାଗ କରିବା ମାତ୍ରେ ଉପରେ ଉଡ଼ୁଥିବା ଆଉ ଦଶଗୋଟି ଲଢୁଆ ବିମାନ ଏକ ମେଳ ସୃଷ୍ଟିକରି ପ୍ରତିରକ୍ଷାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବେ । ବର୍ଲିନ ଅଧିକ ଦୂର ହେଉଥିବା ଯୋଗୁଁ ରୋମ୍‌ରୁ ଅଭିଯାନ ଆରମ୍ଭ ହେବ ବୋଲି ସ୍ଥିର ହୋଇଥିଲା । ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ଆରିକ କ୍ୟାମ୍ପକୁ ବାର୍ତ୍ତା ମଧ୍ୟ ପଠା ହୋଇଥିଲା ।

ମାର୍ଚ୍ଚ ୯ତାରିଖରୁ ୬୧ଟି ଲଙ୍କୁଆ ନାଜି ଲଫ୍‌ଟୱେଫ ବିମାନ ଗ୍ରେମ୍ ସାମରିକ ବିମାନଘାଟୀ ପରିତ୍ୟାଗ କଲେ । କିନ୍ତୁ ପାଗ ଖରାପ ଥିବା ଯୋଗୁଁ ଫେରି ଆସିଲେ ।

ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୦ ତାରିଖ ସକାଳୁ ଦୁଃସାହସୀ ବୈମାନିକମାନେ ପୁଣି ଉପରକୁ ଉଠିଲେ, ମାତ୍ର ଆକାଶମାର୍ଗରେ ମାତ୍ର କେତେ ମିନିଟ ଉଡ଼ିବାପରେ ଫେରିଆସିଲେ । ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୧ ଓ ୧୨ତାରିଖରେ ମଧ୍ୟ ପାଗ ଖରାପ ରହିବା ଫଳରେ ଅଭିଯାନ ପୂର୍ବଦିନଗୁଡ଼ିକ ଭଳି ସ୍ଥଗିତ ରହିଲା ।

ଫାଯ୍ଟାରିଂ ସ୍କୋଯ୍ଡ଼ାଡ଼ର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବା ସମୟ ରହିଲା ମୋଟେ ୪୮ ଘଣ୍ଟା ।

ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୩ ତାରିଖ ସକାଳ । ଆଉ ମାତ୍ର ୨୪ ଘଣ୍ଟା ପରେ ଏକ ଫରାସୀ ଫାଯ୍ଟାରିଙ୍ଗ୍ ସ୍କୋଯ୍ଡ଼ାଡ୍‌ର ନିର୍ମମ ବ୍ୟବହାରରେ ପ୍ରାଣ ହରାଇବେ ୨୭ ଜଣ ଜର୍ମାନ ଓ ଇଟାଲୀୟ ଗୁପ୍ତଚର !

ପାଗ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଖରାପ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ମେଜର୍ ହଫ୍‌ମାନ୍‌ଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ୬୧ଟି ବିମାନ ଗ୍ରେମ୍ ବିମାନଘାଟୀ ତ୍ୟାଗ କଲେ ।

ପାଗ ଖରାପ ଥିଲେ ସାଧାରଣତଃ ବିମାନ ଆକ୍ରମଣର ଆଶା କରାଯାଏ ନାହିଁ । ତେଣୁ ଫ୍ରାନସ ପ୍ରତିରକ୍ଷାବାହିନୀ ବିଗତ ଅଳ୍ପ କେତେଦିନ ଧରି ଟିକିଏ ନିଶ୍ଚିନ୍ତରେ ଥିଲେ । ୬୧ଟା ନାଜି ବିମାନ ଫ୍ରାନ୍ସ ଭିତରକୁ ଆକସ୍ମିକ ପ୍ରବେଶର ପ୍ରତିରୋଧ କରିବାପାଇଁ ସେମାନେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନ ଥିଲେ । ବିମାନଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ପ୍ୟାରିସ୍ ଟପିଗଲା ।

ଆରଜିଠାରେ ଯେ ଏପରି ଏକ ଲୋମହର୍ଷଣକାରୀ ଘଟଣା ଘଟିପାରିବ ଏକଥା ଫ୍ରାନ୍ସ ପ୍ରତିରକ୍ଷାବାହିନୀ ପୂର୍ବରୁ ଥରେହେଲେ ଭୁଲ୍‌ରେ ମଧ୍ୟ ଚିନ୍ତା କରି ନ ଥିଲେ ।

ଆରଜି ଯୁଦ୍ଧବନ୍ଦୀ କ୍ୟାମ୍ପରେ ଠନ ଠନ ହୋଇ ବାର ବାଜିଲା ।

ପର ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଏକ ଅଜ୍ଞାତ ବିମାନ ଉତ୍ତର ପଶ୍ଚିମ କୋଣରେ ଥିବା ଭୋଜନଶାଳା ଦିଗରେ ଅଗେଇଗଲା ତୀବ୍ର ବେଗରେ । ସତେ ଯେପରି ବୈମାନିକ ଜଣକ ଭୋଜନଶାଳା ଭିତରକୁ ତୀର ଭଳି ପଶିଯିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁଛନ୍ତି !

ଆକାଶରେ ଦେଖାଗଲା ଗୁଡ଼ାଏ ବିମାନ—ଗ୍ରେଟ ବଡ଼ ହୋଇ । ଦଶ ବାର ସେକେଣ୍ଡ ପରେ ଆରଜି କଂପି ଉଠିଲା ପ୍ରଚଣ୍ଡ ବିସ୍ଫୋରଣରେ । ଆରଜି ଯୁଦ୍ଧବନ୍ଦୀ କ୍ୟାମ୍ପର ଅନେକାଂଶ ଭାଙ୍ଗି ଧ୍ୱସ୍ତବିଧ୍ୱସ୍ତ ହୋଇଗଲା ।

ଧୂଳି ଓ ଧୂଆଁରେ ଆକାଶ ମେଘାଚ୍ଛନ୍ନ ହୋଇଗଲା । ଧୂସର ଧୂଳି ଓ କଳା ଧୂଆଁ ଭିତର ଦେଇ ଦେଖାଗଲା ଗୁଡ଼ାଏ ଅସ୍ପଷ୍ଟ କଳା ଗାଇଙ୍କର ଅସ୍ତବ୍ୟସ୍ତ ଗତି । କେହି କିଛି ବୁଝିବା ପୂର୍ବରୁ ନିକଟସ୍ଥ ଖୋଲା ପଡ଼ିଆ ଉପରେ କେତେଗୁଡ଼ାଏ ଟାଇଫୁନ୍ ଓହ୍ଲାଇପଡ଼ିଲେ ।

ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିବାରୁ ବନ୍ଦୀମାନେ ମିନିଟିଏ ଦୁଇମିନିଟ ଭିତରେ ଦଉଡ଼ି ଆସିଲେ ଭଙ୍ଗା ପାଚେରୀ ଆଡ଼କୁ । କିନ୍ତୁ ବିମାନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯିବାପାଇଁ ସୁଯୋଗ ଆଉ ନ ଥିଲା । ଏକ ଜିପ୍‌ରେ ତିନିଜଣ ସଶସ୍ତ୍ର ସେଣ୍ଟ୍ରି ବାଧାଦେଲେ-ମୁକ୍ତିକାମୀ ବନ୍ଦୀଦଳଟିକୁ । ଉକ୍ତ ପାଚେରୀ ଆରପାଖେ ଥିବା ରାସ୍ତାରେ ଏକ ଜିପ୍ ପେଟ୍ରୋଲ ଡିଉଟି କରୁଥିଲା । ଜିପ୍‌ର ଆରୋହୀ ମାତ୍ର ତିନିଜଣ ବନ୍ଧୁକ ନଳୀ ଅଗରେ ଅଟକେଇ ଦେଲେ ୮୧ ଜଣ ଦୁର୍ଦ୍ଦାନ୍ତ ବନ୍ଦୀଙ୍କୁ ।

ସେହି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଦେଖାଦେଲେ କ୍ୟାପଟେନ ଶର୍ଡ୍ । ସେଣ୍ଟ୍ରି ତିନିଜଣ ସସମ୍ମାନେ ଘୁଞ୍ଚିଗଲେ ଗୋଟିଏ କଡ଼କୁ । କ୍ୟାପ୍‌ଟେନ ଶର୍ଡ୍ ରିଭଲର ଦୁଇଟା ଦୁଇ ହାତରେ ଧରି କ୍ରମେ ଆଗେଇ ଆସିଲେ । କେତେଜଣ ବନ୍ଦୀ ଭୟରେ ପଛକୁ ହଟି ଯିବାକୁ ବସିଲେ, ମାତ୍ର ଆଉ କେତେକ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଓ ସାହସର ସହିତ ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଲେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ।

କ୍ୟାପ୍‌ଟେନ ଶର୍ଡ୍ ପଦେହେଲେ କଥା ନ କହି ଗୁଳି ଚଳାଇବା ଆରମ୍ଭ କରି ଦେଲେ । ମାତ୍ର ଜଣେ ହେଲେ ବନ୍ଦୀ କେହି ଶୀକାର ହେଲେନି । କର୍ତ୍ତବ୍ୟରତ ସେଣ୍ଟ୍ରି ତିନିଜଣ ଟଳି ପଡ଼ିଲେ ଜିପ୍ କଡ଼ରେ ।

ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ମଧ୍ୟରେ ଅନେକ କିଛି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘଟିଗଲା । ପ୍ରଖର ନଦୀ-ସ୍ରୋତଭଳି ବନ୍ଦୀଗୁଡ଼ିକ ଛୁଟି ଚାଲିଲେ ଟାଇଫୁନ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ । ସେମାନଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ କ୍ୟାପ୍‌ଟେନ ଶର୍ଡ୍ ମଧ୍ୟ ।

ମେଘାଚ୍ଛନ୍ନ ଆକାଶ କଳାଧୂଆଁରୁ ମୁକ୍ତ ହେବା ପରେ ଲେଫ୍‌ଟନାଣ୍ଟ ପୋଲେ, କ୍ୟାପ୍‌ଟେନ ଚୁଚେନ୍ ଫୋର୍ଥ ପ୍ରମୁଖ ଆକାଶ ମାର୍ଗରୁ ଦେଖିଲେ— ଆର୍କ କ୍ୟାମ୍ପ ନିକଟରେ ସଶସ୍ତ୍ର ମିଲିଟାରୀ ପୋଲିସବାହିନୀ ପହଞ୍ଚିଗଲେଣି । ମାତ୍ର ଯେଉଁମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପୋଲିସବାହିନୀ ପହଞ୍ଚିଥିଲେ ସେମାନେ ସେତେବେଳକୁ ଚାଲିଗଲେଣି ବହୁ ଦୂରକୁ ବହୁ ଉଚ୍ଚକୁ । ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଭେଦ ଥିଲା ଆକାଶ ପାତାଳର ପ୍ରଭେଦ ।

ସାମ୍ପ୍ରତିକୀ

ଉଦୟଭାନୁ ଉତ୍ତରାୟ

• ଲାଓସରେ ଶାନ୍ତି ସ୍ଥାପନ • ଅଲଜେରିଆର ସ୍ୱାଧୀନତା ଲାଭ ଓ ଗୃହ-ବିଦ୍ରୋହ •
ମସ୍କୋରେ ବିଶ୍ୱଶାନ୍ତି ସମ୍ମିଳନୀ • ନିରାପତ୍ତା ପରିଷଦରେ କାଶ୍ମୀର ପ୍ରଶ୍ନର
ଇତି • ଚୀନର ଦୁଇ କଦମ ଅଗ୍ରଗତି ଓ ଏକ କଦମ ପଶ୍ଚାତ୍-
ଅପସରଣ • ଭାରତର ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରଦେଶରେ ବନ୍ୟା
• ଓଡ଼ିଶାରେ ବନ୍ୟା ଆଶଙ୍କା ହ୍ରାସ • ରଥ ଯାତ୍ରା •
କେରଳ କୋଲାହଲ ବନ୍ଦ ହେଲା • ବିଧାନ
ରାୟଙ୍କ ପରଲୋକ • ଆମେରିକାର ନୂଆ
ଉପଗ୍ରହ • ବ୍ରିଟିଶ ମନ୍ତ୍ରୀମଣ୍ଡଳରେ
ଆକସ୍ମିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ

• • • • • • • • • • • • • • • •

ଦୀର୍ଘ ଦେଢ଼ବର୍ଷ କାଳ ଲାଓସ ରାଜବଂଶର ତିନି ରାଜପୁତ୍ରଙ୍କ ଭିତରେ ଗୃହ-ବିଦ୍ରୋହ ଲାଗି ରହିବା ପରେ ନିକଟରେ ଶାନ୍ତି ସ୍ଥାପିତ ହୋଇ ନିରପେକ୍ଷବାଦୀ ରାଜପୁତ୍ର ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଭୌମଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ଏକ ଜାତୀୟ ସରକାର ଗଢ଼ାଯାଇଛି । ବାକୀ ଦୁଇ ରାଜପୁତ୍ରଙ୍କ ଭିତରୁ ଜଣେ ବାମପନ୍ଥୀ ଓ ଜଣେ ଦକ୍ଷିଣ ପନ୍ଥୀ । ସରକାର ଗଢ଼ାଯିବା ପୂର୍ବରୁ ଯୁଦ୍ଧ ବିରତି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ତତ୍ପୂର୍ବରୁ ବାମପନ୍ଥୀ ଦଳର ସୈନ୍ୟ ଅନେକ ଜାଗା କରଗତ କରି ନେଇଥିଲେ । ସେ ସବୁର ଅବସ୍ଥା କଣ ହେଲା ଏବଂ ଜାତୀୟ ସରକାର ଗଢ଼ାଗଲା ପରେ ବାମପନ୍ଥୀ ଓ ଦକ୍ଷିଣ ପନ୍ଥୀ ସୈନ୍ୟ ବାହିନୀର ସତ୍ତା ଲୋପ କରି ଏକ ଜାତୀୟ ସୈନ୍ୟବାହିନୀ ଗଢ଼ାଗଲା କି ନାହିଁ ତାହା ଜଣା ଯାଇନାହିଁ । ଗୋଟିଏ ଶାସନ ଭିତରେ ଏପରି ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସୈନ୍ୟବାହିନୀ ରହିଥିବା ଯାଏ ସେଠାରେ ଶାନ୍ତି ସ୍ଥାପନ ଯେ 'ନଳିନୀ ଦଳଗତ ଜଳମତି ତରଳମ୍' ଏଥିରେ ଆଉ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

●

ଗତ ମାସ ମଧ୍ୟଭାଗରେ ମରୁଭୂଖଣ୍ଡ ଅଲଜେରିଆରେ ୭ ବର୍ଷର ରକ୍ତସ୍ନାନ ବନ୍ଦ ହୋଇ ସ୍ୱାଧୀନତା ଲାଭ ଘଟିଛି । ଆଧୁନିକ କାଳରେ ସ୍ୱାଧୀନତା ଲାଭ ପାଇଁ

ଏପରି ରକ୍ତାକ୍ତ ହିଂସାକାଣ୍ଡ ଆଉ କେଉଁଠି ଘଟିନାହିଁ । ଏହି ୭ ବର୍ଷ ଭିତରେ ଆଲଜେରିଆରେ ୯ ଲକ୍ଷ ମରିଛନ୍ତି ଓ କେତେ ଯେ ଆହତ, ଅକର୍ମଣ୍ୟ ହୋଇଛନ୍ତି, ତାହାର ଇୟତ୍ତା ନାହିଁ । ଗୋରା (ଫରାସୀ) ସନ୍ତ୍ରାସବାଦୀମାନଙ୍କ ଯୋଗୁ ହିଂସାକାଣ୍ଡ ଗୁରୁତର ହୋଇଥିଲା ।

ଦୁଃଖର କଥା ଯେ ସ୍ୱାଧୀନତା ଲାଭ ପରେ ଆଲଜେରିଆରେ କଙ୍ଗୋ ଭଳି ଅବସ୍ଥା ଦେଖା ଦେଇଛି । ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ବେନ୍ ଖେଦା ଓ ଉପ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ବେନ-ବେଲାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମତଭେଦ ସୃଷ୍ଟି ତାହା ସମସ୍ତ ବିଦ୍ରୋହର ରୂପ-ନେଇଥିଲା । ଏବେ ସମାଧାନ ପାଇଁ ଦୁଇ ନେତାଙ୍କ ଭିତରେ ଆଲୋଚନା ଚାଲିଛି । ତାହା ସଫଳ ହେବା ଉଚିତ । ନ ହେଲେ ଜାଣିବାକୁ ହେବ କଙ୍ଗୋ ଭଳି ଆଲଜେରିଆ ମଧ୍ୟ ଅଭିଶପ୍ତ ।

◉

ଜୁଲାଇ ପ୍ରଥମ ଭାଗରେ ମସ୍କୋଠାରେ ବିଶ୍ୱଶାନ୍ତି ସମ୍ମିଳନୀ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇ ଯାଇଛି । ସେଠାରେ କ୍ରୁଶ୍ଚେଭ ଭାଷଣ ଦେଇ ଆଉ ଏକ ମହାଯୁଦ୍ଧର ଆଶଙ୍କା ଦୂର ହୋଇନାହିଁ ବୋଲି ପୃଥିବୀକି ସତର୍କ ବାଣୀ ଶୁଣାଇ ଦେଇଛନ୍ତି ।

◉

ପାକିସ୍ଥାନର ଆପ୍ରାଣ ଚେଷ୍ଟା ସତ୍ତ୍ୱେ ନିରାପତ୍ତା ପରିଷଦରେ ଶେଷକୁ କାଶ୍ମୀର ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ପୁଣି ଗୋଟା ଜଳବୁଦ୍ବୁଦ ବସି ଯାଇଚି । ଆମେରିକା, ବ୍ରିଟେନ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ରାଷ୍ଟ୍ର ଏଥର ମଧ୍ୟ ଭାରତ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଖୁବ୍ ଅଣ୍ଟା ଭିଡ଼ିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଭାରତ ପକ୍ଷେ ଶେଷକୁ ରୁଷିଆକୁ କମର କସିବାକୁ ପଡ଼ିଲା, ଭିଟୋ ମାଡ଼ରେ ଉଡ଼ିଗଲା ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଶକ୍ତିର ଭାରତବିରୋଧୀ ଅଭିଯାନ ।

◉

ଜୁଲାଇ ୧୦ ତାରିଖରେ ଚୀନସୈନ୍ୟମାନେ ଲଦାଖ ଅଞ୍ଚଳର ଗଲ୍‌ୱାନ-ନଦୀ ଉପତ୍ୟକାରେ ଥିବା ଭାରତୀୟ ସୀମାନ୍ତ ଘାଟିକୁ ଘେରି ଯାଇଥିଲେ । ଘାଟିଟିକୁ ଦୁଇ ଦିନ ଘେରାଉ ଭିତରେ ରଖିବା ପରେ ସେମାନେ ଦୁଇଟି କ୍ଷେପରେ ୨୦୦ ଗଜରୁ ଅଧିକ ପଛକୁ ହଟି ଯାଇଛନ୍ତି । ଚୀନର ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକୁ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ନୀତିର Two steps forward and one step backward ପନ୍ଥାରେ କଳନା କରାଯାଇ ପାରେ । ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ସତ୍ତ୍ୱେ ଚୀନ ପକ୍ଷରୁ କାଲେ ସମାଧାନର ସୂଚନା ମିଳୁଛି !!

◉

ଭାରତର ଚାରୋଟି ପ୍ରଦେଶ ଆସାମ, ବିହାର, ବମ୍ବେ ଓ କେରଳରେ ଏଥି ଭିତରେ ପ୍ରବଳ ବର୍ଷା ହୋଇ ବନ୍ୟା ଦେଖା ଦେଇଛି । ସବୁଠାରୁ ଆସାମର ଅବସ୍ଥା

ଶୋଚନୀୟ ହୋଇଛି । ବ୍ରହ୍ମପୁତ୍ରର କ୍ରୋଧ ଯୋଗୁ ଥର ଥର କରି ବନ୍ୟା ହୋଇ ଆସାମରେ ବହୁ ଧନ ଜୀବନ କ୍ଷତଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇଛି । ଅନ୍ୟୂନ ଶହେ ଯାଏ ଲୋକ ପ୍ରାଣ ହରାଇଛନ୍ତି । କୋଶୀ ଓ ବେଗମତୀ ନଦୀର ବନ୍ୟାରେ ମଧ୍ୟ ବିହାରର କେତେକ କ୍ଷତି ଘଟିଛି ।

◉

ସୁଖର କଥା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓଡ଼ିଶାରେ ବନ୍ୟା ଆସି ନାହିଁ । ଗତ ବର୍ଷ ଏତେବେଳକୁ ମହାନଦୀ ଓ ବ୍ରାହ୍ମଣୀର ବନ୍ୟା ଯୋଗୁ ପ୍ରଳୟକାଣ୍ଡ ଘଟି ଗଲାଣି । ନିକଟରେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ମହାନଦୀରେ ଏବର୍ଷ ବଡ଼ ବନ୍ୟା ଆସିବ ନାହିଁ ବୋଲି ଆଶାର ବାଣୀ ଶୁଣାଇଛନ୍ତି । ଏ ଆଶା ଫଳବତୀ ହେଉ ଏତିକି କାମନା ।

◉

ଏ ବର୍ଷର ରଥଯାତ୍ରାରେ ପ୍ରାୟ ୨ ଲକ୍ଷ ଯାତ୍ରୀଙ୍କ ସମାଗମ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ କୌଣସି ଦିଅଁଙ୍କ ରଥ ଯାହାଦିନ ଗୁଣ୍ଡିଚା ଘରେ ଲାଗି ପାରିଲାନି । ନୀତି ରଖିବାରେ ବିଳମ୍ବ ପଛକୁ ରଜାଙ୍କ ଛେରା ପହଁରା ଡେରି ଏଥିଲାଗି ବିଶେଷ ଭାବରେ ଦାୟୀ । ରଥଯାତ୍ରା ପୂର୍ବଦିନ ନେତ୍ରୋତ୍ସବରେ ଭିଡ଼ ଭିତରେ ପଡ଼ି ଜଣେ ୬୦ ବର୍ଷର ବୁଢ଼ା ସ୍ୱର୍ଗାରୋହଣ କରିଥିବା ଖବର ପ୍ରକାଶ । ବୁଢ଼ାର ସ୍ୱର୍ଗବାସ ନହୋଇଥିଲେ ମନ୍ଦିର ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦୋଷକ୍ଷାଳନ ଅସମ୍ଭବ ହୋଇ ପଡ଼ିବ ସିନା !

ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଡୋରି, ସେଥିରେ କାହାର ଦୁରା କଣ !

◉

କେରଳରେ ପି·ଏସ·ପି· ଅଉ କଂଗ୍ରେସର ସହଯୋଗରେ ମିଳିତ ମନ୍ତ୍ରୀମଣ୍ଡଳ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ପ୍ରଭାବ ନଷ୍ଟ କରାଯାଇଥିଲା । ସେହି ମିଳିତ-ମନ୍ତ୍ରୀମଣ୍ଡଳକୁ ଭାଙ୍ଗି ଦେବା ପାଇଁ ବହୁଦିନ ହେଲା କଂଗ୍ରେସ ପକ୍ଷରୁ ଉଦ୍ୟମ କରାଯାଉଥିଲା । ମୂଳକଥା ହେଲା ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷାନୀତି ଉପରେ ଦୁଇ ଦଳର ଭିନ୍ନ ମତ ସୃଷ୍ଟି । ଏହି ବିବାଦ ସମାଧାନ ନୁହେଁ; ମୋଟ ଉପରେ ରାଜନୈତିକ ସମାଧାନ ପାଇଁ ନିକଟରେ ସ୍ୱରାଷ୍ଟ୍ର ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଲାଲ ବାହାଦୁର ଶାସ୍ତ୍ରୀ ତ୍ରିବେନ୍ଦ୍ରମ ଯାଇ ପରିସ୍ଥିତି ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କରିବା ପରେ ମିଳିତ ମନ୍ତ୍ରୀମଣ୍ଡଳ ବର୍ତ୍ତମାନ ଚାଲୁ-ରହିବ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିଦେଇ ଆସିଛନ୍ତି । ଅବଶ୍ୟ କେରଳ ଆସେମ୍ବ୍ଲିରେ କଂଗ୍ରେସର ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠତା ରହିଛି । ତା ସତ୍ତ୍ୱେ ଶ୍ରୀ ଶାସ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ଏ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଖୁବ୍ ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ । ତାଙ୍କର ଏ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଫଳରେ କେରଳରେ କୋଳାହଳ ବନ୍ଦ ହୋଇ ଯାଇଚ ।

◉

ଆପଣଙ୍କର ଏଇ ଛୋଟ ପୁଅଟି ଭିତରେ ବି ଡାକ୍ତର ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି

ଏଇ ସମ୍ଭାବନାକୁ ବାସ୍ତବରେ ରୂପାୟିତ କରିବାର ଗୋଟିଏ ସହଜ ଓ ସରଳ ପରିକଳ୍ପନା ଆପଣ କରିପାରିବେ

ଆପଣଙ୍କ ପୁଅକୁ ମେଡିକାଲ କଲେଜରେ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷିଆ ଡିଗ୍ରୀ କୋର୍ସରେ ପଢାଇବାକୁ ଗଲେ ହଷ୍ଟେଲ ଖରଚ ଛଡା ଅନ୍ୟୂନ ୭୦୦୦ ଟଙ୍କା ଦରକାର। ଠିକ୍ ଦରକାର ବେଳକୁ ହୁଏତ ଆପଣଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଏଇ ଖରଚ ମେଣ୍ଟାଇବା କଷ୍ଟକର ହୋଇ ପାରେ। ସୁତରାଂ ଆଜିଠୁ ଆପଣଙ୍କ ପୁଅ ନାମରେ ଜୀବନ ବୀମାର ଗୋଟିଏ ଏଣ୍ଡୋମେଣ୍ଟ ପଲିସି ନେଇ ତା' ପାଠ ଖର୍ଚ୍ଚର ସୁବ୍ୟବସ୍ଥା କରି ରଖିଲେ ହୁଅନ୍ତି। ଏଥିପାଇଁ ପ୍ରିମିୟମ ବି ଆପଣ କିଛି ବେଶି ଦେବେ ନାହିଁ। ଧରନ୍ତୁ ଆପଣଙ୍କ ବୟସ ୨୫ ଓ ଆପଣଙ୍କ ପୁଅର ବୟସ ୨ ବର୍ଷ। ତାହେଲେ ଏବଠୁ ପ୍ରତି ମାସରେ ଟ ୩୦.୭୧ ଲେଖାଏଁ ପ୍ରିମିୟମ ଦେଇ ଯାଉଥିଲେ ପୁଅର ୧୮ ବର୍ଷ ହେଲାବେଳକୁ ସେ କ୍ରମାଗତ ୫ ବର୍ଷ ପାଏ ତ୍ରୈମାସିକ କିସ୍ତିରେ ୭୦୦ ଟଙ୍କା ଲେଖାଏଁ ପାଉଥିବ। (ବୟସର ତାରତମ୍ୟରେ ପ୍ରିମିୟମ କମ୍ ବେଶୀ ହୁଏ।) ସମସ୍ତ ପ୍ରିମିୟମ ଦେବା ଆଗରୁ ଯଦି ଆପଣଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ହୁଏ, ତାହେଲେ ବି ଆପଣଙ୍କ ପୁଅକୁ ପୂର୍ବ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଦେୟ ଟଙ୍କାର ସମସ୍ତ ଟଙ୍କା ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ପାଏ ତ୍ରୈମାସିକ କିସ୍ତିରେ ମିଳିବ। ଅନ୍ୟ କୌଣସି ରକମର ସଞ୍ଚୟ ପରିକଳ୍ପନାରୁ ଆପଣ ଏଭଳି ସୁବିଧା ପାଇବେ ନାହିଁ।

ଆପଣଙ୍କ ପୁଅ ପାଠ ପାଇଁ ଗୋଟାଏ ଜୀବନ ବୀମାର ଏଣ୍ଡୋମେଣ୍ଟ ପଲିସି ନିଅନ୍ତୁ। ଆପଣଙ୍କ ସଂଚୟକୁ ନିୟମିତ କରନ୍ତୁ, ଅଯଥା ଡେରି କରନ୍ତୁ ନାହିଁ କାରଣ ଆପଣଙ୍କ ବୟସ ଯେତେ ବଢୁଥିବ, ପ୍ରିମିୟମର ପରିମାଣ ସେତେ ବଢୁଥିବ। ଆପଣଙ୍କ ପୁଅର ଭବିଷ୍ୟତକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରନ୍ତୁ। ଆଜି ହିଁ ଲାଇଫ ଇନ୍ସିଓରେନ୍ସ କର୍ପୋରେସନ ଏଜେଣ୍ଟଙ୍କୁ ଡାକନ୍ତୁ।

ଜୀବନ ବୀମା

ହାତରେ ଆପଣ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରପତ

ASP/LIC·79A ORI

ଡାକ୍ତର ବିଧାନ ରାୟଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ଚଳିତ ବର୍ଷର ଭାରତ ଇତିହାସରେ ଅତି ଉଲ୍ଲେଖଯୋଗ୍ୟ ଘଟଣା । ଗତ ଜୁଲାଇ ପହିଲାରେ ତାଙ୍କ ୮୦ ବର୍ଷ ପୂରଣର ଜନ୍ମଦିନ ଉତ୍ସବ ପାଳିତ ହେବାକୁ ଯାଉଥିବା ବେଳେ ବଙ୍ଗ ତଥା ଭାରତର ଏହି ବର ସନ୍ତାନଙ୍କର ଜୀବନ ଦୀପ ନିଭିଗଲା । ଯେ ନିଜେ ଜୀବନବ୍ୟାପୀ ଶତ ଶତ ଜୀବନ ଦୀପକୁ ପ୍ରଦୀପ୍ତ କରି ପାରିଥିଲେ, ଶେଷରେ ତାଙ୍କର ପ୍ରାଣ-ପ୍ରଦୀପ ହେଲା ନିର୍ବାପିତ । ଏହି ଦୀପ ନିର୍ବାଣରେ ବଙ୍ଗଳାର ସୂର୍ଯ୍ୟ ବୁଡ଼ି ଗଲା ବୋଲି କହିଲେ ଅତ୍ୟୁକ୍ତି ହେବ ନାହିଁ ।

ଚିକିତ୍ସା ବିଦ୍ୟାରେ ଯେପରି ଅନନ୍ୟ ସାଧାରଣ ଥିଲେ ସେହିପରି, ବିଧାନ ରାୟ ରାଜନୀତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଥିଲେ ଅଜେୟ ଯୋଦ୍ଧା । ପଶ୍ଚିମ ବଙ୍ଗର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଭାବରେ ସେ ଯେଉଁ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଉପଭୋଗ କରିଥିଲେ ତାହା ଆଉ କାହା ପକ୍ଷରେ ସମ୍ଭବ ହେବନାହିଁ । ବଙ୍ଗଳାରେ ରାଜନୈତିକ ଘନଘଟା ଯେପରି ନିରନ୍ତ୍ର ସେଥିରେ ଏକମାତ୍ର ବିଧାନ ରାୟଙ୍କ ଯୋଗୁ କଂଗ୍ରେସର ବିଜୟ ମଶାଲ ପ୍ରଜ୍ୱଳିତ ହୋଇ ପାରୁଥିଲା । ଏଣିକି ଭବିଷ୍ୟତ କଣ ଘଟୁଚି ଦେଖାଯାଉ ।

◉

ସେହି ଜୁଲାଇ ପହିଲାରେ ଠିକ୍ ୮୦ ବର୍ଷରେ ମରିଯାଇଁଚନ୍ତି ରାଜର୍ଷି ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଦାସ ଟଣ୍ଡନ । ବଡ଼ ନିଷ୍ଠାପର ଓ ସଚ୍ଚୋଟ ଲୋକଥିଲେ ସେ । କଂଗ୍ରେସର ସଭାପତି ଥିବାବେଳେ ସେ ଦୃଢ଼ତାର ଖୁବ୍ ପରିଚୟ ଦେଇଥିଲେ ଓ ସେଥିଯୋଗୁ ତାଙ୍କୁ ସଭାପତି ପଦରେ ଅଧିକ କାଳ ରହିବାର ସୁଯୋଗ ଦିଆଯାଇ ନ ଥିଲା । ଲାଲାଜୀଙ୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଲୋକସେବକ ମଣ୍ଡଳରେ ସେ ମଧ୍ୟ ସଭାପତି ଥିଲେ ।

◉

ଏହା ଭିତରେ ବିଜ୍ଞାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆମେରିକା ବଡ଼ କୁଦାଟାଏ ମାରିଚି ଗତ ୧୦ ତାରିଖରେ ପୃଥିବୀ ପରିକ୍ରମା ପାଇଁ—ଟେଲିଷ୍ଟାର ବୋଲି ଗୋଟାଏ କୃତ୍ରିମ ଉପଗ୍ରହ ମହାକାଶକୁ ଛାଡ଼ି ଖୁବ୍ ସଫଳ ହୋଇଛି । ଏହି ଉପଗ୍ରହଟା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଖୁଣରେ ଟପି ଯାଇଛି । ଏହା ସାହାଯ୍ୟରେ ଫ୍ରାନ୍ସ, ବ୍ରିଟେନ ଓ ଆମେରିକା ଭିତରେ ଟେଲିଭିଜନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବିନିମୟ କରାଯାଉଛି ଏବଂ ଉପଗ୍ରହରୁ ଟେଲିଫୋନ ବାର୍ତ୍ତା, ଫଟୋ ଓ ସମ୍ବାଦ ମଧ୍ୟ ମିଳି ପାରୁଛି । ବାସ୍ତବିକ ଆମେରିକା ପକ୍ଷରେ ଏହା ମସ୍ତବଡ଼ ଏକ ହାଇ ଯମ୍ପ (High jump) ।

ଏ ଉପଗ୍ରହ ଛାଡ଼ିବା ସାଙ୍ଗକୁ ଆମେରିକା ଉଚ୍ଚ ବାୟୁମଣ୍ଡଳରେ ୧୬ଟି ପରମାଣୁ ବୋମାର ବିସ୍ଫୋରଣ ପର୍ଯ୍ୟାୟକ୍ରମେ ଖ୍ରୀଷ୍ଟମାସ ଦ୍ୱୀପରେ ଶେଷ ହୋଇ ଯାଇଚି । ଏଣିକି ଆଉ କଣ ଘଟିବ ଦେଖିବାକୁ ରହିଲା ।

[କଲ୍ପନାର କାଚ ଗଂବୁଜ ଭିତରେ କାଂଚନର ଦୀପ୍ତି ନେଇ
ଯେଉଁ କଳାକୃତିଗୁଡ଼ିକ ଅମ୍ଳାନ ରହିଛି, ସେମାନଙ୍କୁ ପରିଚିତ
କରାଇବା ଏ ବିଭାଗର ଲକ୍ଷ୍ୟ]

• • • • • • • • • • • • • • • •

କଲ୍ପନାର କାଚ ଗଂବୁଜରେ ସଂଚିତ କାଂଚନର ସମ୍ଭାର ଭିତରୁ ମଣିଷ ପ୍ରଜ୍ଞାକୁ ଚକିତ ଓ ବିସ୍ମିତ କଲା ଭଳି ସଚସ୍ତ ଟିଏ ହେଉଚି ବିୟୋଗାତ୍ମକ ଏକ ମହାନାଟକ ସେକ୍‌ସପିଅରଙ୍କ 'ହାମଲେଟ' । ପିତୃହତ୍ୟାର ପ୍ରତିଶୋଧ ନେବା ଲାଗି ଗୋଟିଏ ରାଜକୁମାରର ବ୍ୟାକୁଳତା ପୃଥିବୀର କଥାଭଣ୍ଡାରରେ କିଛି ନୂତନ ନୁହେଁ । ଡେନମାର୍କର ରାଜପୁତ୍ର ହାମଲେଟ୍‌ର କାହାଣୀ ଆଗରୁ ଲାଟିନରେ ରୂପ ପାଇଥିଲା ଏବଂ ସେକ୍‌ସପିଅରଙ୍କ ପୂର୍ବରୁ ଅନୁରୂପ ଏକ କାହାଣୀ ଇଂରାଜୀରେ ବି ନାଟ୍ୟରୂପ ଗ୍ରହଣ କରି ସାରିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଏ ମହାନ ନାଟ୍ୟକାରଙ୍କ କଲମ ସ୍ପର୍ଶ ବିନା ହୁଏତ 'ହାମଲେଟ' ବିସ୍ମୃତ କିମ୍ବା ଅବହେଳିତ ହୋଇପଡ଼ିଥାନ୍ତା । ଆଜି ହାମଲେଟ ପୃଥିବୀ ସାହିତ୍ୟର ଏକ ଅମୂଲ୍ୟ ସମ୍ପଦ ।

ସାଧାରଣ ଏକ କାହାଣୀ । ଡେନମାର୍କର ରାଜାଙ୍କ ଆପଣା ରାଣୀ ଓ ଭାଇର ମିଳିତ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ରର ଶୀକାର ହୋଇ ଅକାଳ ମୃତ୍ୟୁ ବରଣ କରିବାକୁ ହେଲା । ରାଜଭ୍ରାତା କ୍ଲଡ଼ିୟସ ନିଜକୁ ରାଜା ଘୋଷଣା କରି ମୃତ ରାଜାର ପତ୍ନୀକୁ ରାଣୀରୂପେ ଗ୍ରହଣ କରିଥାଏ । ନାଟକରେ ଏ ଅପରାଧଟିର ବର୍ଣ୍ଣନା ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଦିନେ ଡେନ୍‌ମାର୍କ ରାଜ ପରିବାରରେ ଧୂମକେତୁ ଭଳି ଆବିର୍ଭୂତ ହେଲା ମୃତ ରାଜାର ପ୍ରେତାତ୍ମା ଏବଂ ନିଜର ଯୁବକ ପୁଅକୁ ପିତୃହତ୍ୟାର ପ୍ରତିଶୋଧ ନେବା ଲାଗି ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇଲା । ରାଜପୁତ୍ର ହାମଲେଟ ସୁଦର୍ଶନ, ସୁଚରିତ୍ର, ସୁଯୋଗ୍ୟ ଓ ସୁଶିକ୍ଷିତ ।

ସେ ପ୍ରଜାଗଣଙ୍କ ନୟନ ପିତୁଳା । ଏକ ଅଶରୀରୀ ପ୍ରେତାତ୍ମାର କଥାରେ ବିଶ୍ୱାସ କରିଦେବା ଆଗରୁ ନିଜେ ପରୀକ୍ଷା କରି ଅଭିଯୋଗର ସତ୍ୟତା ଜାଣିବା ଲାଗି ଏକ ଉପାୟ ଫାନ୍ଦିଲା । ଦଳେ ଅଭିନେତାଙ୍କ ସହାୟତାରେ ଗୋଟିଏ ରାଜା ପ୍ରତି ତାର ନିଜ ଭାଇ ଓ ରାଣୀର ବିଶ୍ୱାସଘାତକତାର କାହାଣୀ ସେ ମଞ୍ଚସ୍ଥ କଲା, ଦର୍ଶକ ରୂପେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିବା ନୂତନ ରାଜା-ରାଣୀଙ୍କ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ସେ ପ୍ରେତାତ୍ମାର ଅଭିଯୋଗର ସତ୍ୟତା ଉପଲବ୍ଧି କଲା । କିନ୍ତୁ ପ୍ରତିଶୋଧ ନେବା ଆଗରୁ ତାକୁ ରାଜାର ଆଦେଶରେ ବିଳାତ ଅଭିମୁଖେ ଯାତ୍ରା କରିବାକୁ ହେଲା । ରାଜାର ଗୁପ୍ତ ଆଦେଶ ଥିଲା ବିଳାତରେ ପହଞ୍ଚିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତାକୁ ଯେମିତି ମୃତ୍ୟୁମୁଖକୁ ଠେଲି ଦିଆଯାଏ । କିନ୍ତୁ କୌଶଳରେ ହ୍ୟାମଲେଟ ଯେତେବେଳେ ଡେନମାର୍କ ଫେରିଆସିଲା, ସେତେବେଳେ କ୍ଲଡ଼ିୟସ୍ ଲେରଟସ୍‌ର ସାହାଯ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କଲା । ଲେର୍‌ଟସ୍ ହ୍ୟାମଲେଟର ଏକଦା ପ୍ରେମିକା ଓଫେଲିଆର ଭାଇ । ଭୁଲ କ୍ରମେ ହ୍ୟାମ୍‌ଲେଟ ଲେରଟସ୍‌ର ବାପାକୁ ହତ୍ୟା କରିଥାଏ । ସେଇ ଦୁଃଖରେ ଓଫେଲିଆ ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରିଥାଏ । ହ୍ୟାମ୍‌ଲେଟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଲେର୍‌ଟସ୍‌ର ଏ ପୁଞ୍ଜିଭୂତ ଆକ୍ରୋଶକୁ ବିନିଯୋଗ କଲା କ୍ଲଡ଼ିୟସ୍ । ତାରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ଲେରଟସ ହ୍ୟାମଲେଟକୁ ଏକ ସମ୍ମୁଖ ଯୁଦ୍ଧରେ ଗୋଟିଏ ବିଷାକ୍ତ ଖଣ୍ଡାରେ ଆଘାତ କଲା । କିନ୍ତୁ ସାମାନ୍ୟ ଏକ ଭୁଲ ଯୋଗୁ ନିଜେ ହ୍ୟାମ୍‌ଲେଟକୁ ବତାଇ ଦେଇଥିବା ସେଇ ବିଷାକ୍ତ ଖଣ୍ଡାରେ ଆହତ ହେଲା । ଶେଷ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ସେ କିନ୍ତୁ ଅନୁତପ୍ତ ହୋଇ ରହସ୍ୟଟି ଖୋଲି କହିଦେଲା ହ୍ୟାମ୍‌ଲେଟକୁ । ଉଦ୍ଧାର ପାଇପାରିଲା ନାହିଁ କ୍ଲାଡ଼ିୟସ୍ ହ୍ୟାମଲେଟର ନିଜ ପ୍ରତିଶୋଧରୁ । ହ୍ୟାମ୍‌ଲେଟ ଲାଗି କ୍ଲାଡ଼ିଆସ ଯେଉଁ ବିଷାକ୍ତ ପାନୀୟ ସଜାଡ଼ି ରଖିଥିଲା, ତାକୁ ପିଇ ରାଣୀ ମୃତ୍ୟୁ ବରଣ କଲା ଅଜାଣତରେ ।

ତେବେ 'ହ୍ୟାମ୍‌ଲେଟ୍' ଶତାବ୍ଦୀ ଶତାବ୍ଦୀ ଧରି ପୃଥିବୀର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଚିନ୍ତାଶୀଳ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିଛି କାହିଁକି ?

ହ୍ୟାମ୍‌ଲେଟର ଚରିତ୍ର ଚିତ୍ରଣ ଅନନ୍ୟ । କ୍ଲଡ଼ିଅସ୍‌ର ଅପରାଧ ବିଷୟରେ ସ୍ଥିର ନିଶ୍ଚିତ ହେଲା ପରେ ବି ସୁବିଧା ସୁଯୋଗ ମିଳିଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ହ୍ୟାମଲେଟ ତାକୁ ହତ୍ୟା କଲା ନାହିଁ କାହିଁକି ? ହ୍ୟାମଲେଟ ଭଳି ଯୁବକ, ଯୋଗ୍ୟ, ଯୋଦ୍ଧାର ଏଭଳି ପଛଘୁଞ୍ଚା ଦେବା ବଡ଼ ରହସ୍ୟଜନକ ।

ଏ ରହସ୍ୟ ହିଁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ କୌତୂହଳୀ କରିଛି । ହ୍ୟାମ୍‌ଲେଟ ମନର ଏ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ଓ ଦୋଳନ ଗଭୀର ଅର୍ଥପୂର୍ଣ୍ଣ । ମହାକବି ଗେଟେ ପ୍ରଥମେ ଦର୍ଶାଇ ଦେଲେ ଯେ ହ୍ୟାମଲେଟର ଆତ୍ମା ସୁନ୍ଦର, ପବିତ୍ର ଓ ନିର୍ମଳ । ପ୍ରତିଶୋଧ ଭଳି ଏକ ଦାୟିତ୍ୱ ସମ୍ପାଦନରେ ଏ ସୌଖୀନ ଆତ୍ମା ସମର୍ଥ ନୁହେଁ, ଅଥଚ ହ୍ୟାମଲେଟ ନିଜ ମୃତ ପିତାଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ପୂରଣ ଭଳି ଏକ ପବିତ୍ର କର୍ତ୍ତବ୍ୟକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରି ଦେବାଲାଗି ପ୍ରସ୍ତୁତ ନୁହେଁ । କଲରିଜ ଦର୍ଶାଇ ଦେଲେ ଯେ ହ୍ୟାମଲେଟ ବାସ୍ତବ ଜୀବନ ଓ

କଳ୍ପନା ସଂସାର ଭିତରେ ଭାରସାମ୍ୟ ରଖି ନ ପାରି ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଲା । ପ୍ରଚୁର ମାନସିକ କର୍ମଚଞ୍ଚଳତା ଫଳରେ ସେ ବାସ୍ତବତାଠାରୁ ଦୂରେଇ ରହିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲା । ଏ ଯୁଗର ମହାକବି ଟି· ଏସ୍· ଏଲିଏଟ୍ ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯେଉଁ ବିଶ୍ଳେଷଣ ଦେଇଛନ୍ତି, ତାହା ଅଧିକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ମନେ ହୁଏ । ନିଜ ଜନ୍ମଦାତ୍ରୀର ଚରିତ୍ରହୀନତାରେ ହାମଲେଟ୍ କ୍ଷୁବ୍ଧ । କିନ୍ତୁ ତା ମନରେ ଜନ୍ମ ନେଇଥିବା କ୍ଷୋଭର ଓ ପ୍ରତିକ୍ଷୋଭର ମାତ୍ରା ଅତିରିକ୍ତ ହେବା ଫଳରେ ସେ ବିବ୍ରତ ହୋଇ ନିଜକୁ ବୁଝି ପାରିନି । କୌଣସି କାରଣରୁ ଘରେ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଉପରେ ବିରକ୍ତ ହୋଇ ଅଫିସ ଗଲେ, ତଳିଆ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଉପରେ ମନ ଯେମିତି ଚିଡ଼ଚିଡ଼ା ହୁଏ, ସେମିତି ନିଜ ମା ପ୍ରତି ହାମଲେଟ୍‌ର ଯେଉଁ ସନ୍ଦେହ, ଘୃଣା, ବିତୃଷ୍ଣା ତାର ମାତ୍ରାଧିକ୍ୟ ଘଟି ହାମଲେଟ୍‌କୁ ପୃଥିବୀ ପ୍ରତି ସନ୍ଦେହୀ, ବିତୃଷ୍ଣ କରି ପକାଇଛି ଏବଂ ତାକୁ ବୁଝି ନ ପାରି ସେ ନିଶ୍ଚେଷ୍ଟ ହୋଇ ପଡ଼ିଛି । ଯୁଗ ଯୁଗ ଧରି କଳ୍ପନା-ପ୍ରବଣ, ଚିନ୍ତାଶୀଳ, ଭାବପ୍ରବଣ ଲୋକେ ହାମଲେଟ୍ ଚରିତ୍ରରେ ନିଜ ପ୍ରତିବିମ୍ବ ଦେଖି ଆସୁଛନ୍ତି ।

ଲିଲି
ବାର୍ଲି
ବଟୁଘି,
ଚଟକା,
ପୁଷ୍ଟିକର

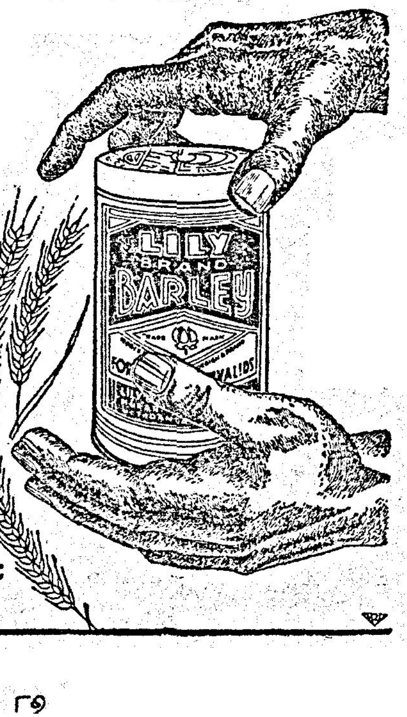

ଲିଲି ବାର୍ଲି ମିଲସ୍ ପ୍ରାଇଭେଟ ଲିଃ
କଲିକତା-୪

ଉଇଲିଅମ ଫକନର

ଲେଖିକା : ନଳିନୀ ସୁକଠଣକର

ଆଧୁନିକ ସଭ୍ୟତାର ଅନ୍ତଃସାରଶୂନ୍ୟତାକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରି ଦେଖିବାର ଦୁଃସାଧ୍ୟ ବ୍ରତ ଯେଉଁ ସବୁ ସାହିତ୍ୟବ୍ରତୀ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି, ଉଇଲିଅମ ଫକନର ସେହି ବିରଳ ସାଧକମାନଙ୍କର ଅଗ୍ରଣୀ । ଗତ ଜୁଲାଇ ୬ ତାରିଖରେ ମିସିସିପିର ଅନ୍ତର୍ଗତ ଅକ୍ସଫୋର୍ଡ଼ ସହରରେ ସେ ପରଲୋକ ଗମନ କରିଅଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁରେ ମାର୍କିନ ଦେଶ କିମ୍ବା ଇଂରାଜୀ ସାହିତ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନୁହେଁ, ସମଗ୍ର ପୃଥିବୀକୁ ସେ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ କରି ଯାଇଛନ୍ତି । ଆମେରିକା ସାହିତ୍ୟ ଭଣ୍ଡାରକୁ ସମୁଜ୍ଜ୍ୱଳ କରି ତୋଳିବାରେ ତାଙ୍କର ଦାନ ଅତୁଳନୀୟ ଓ ତାଙ୍କ ପ୍ରଚେଷ୍ଟାରେ ଆମେରିକାର ସାହିତ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନବ ଜାଗରଣ ଆସି ପହଞ୍ଚିଥିଲା ।

ନିଜ ସମ୍ପର୍କରେ ଫକନର କହିଥିଲେ, 'ମୁଁ ତ ସାହିତ୍ୟିକ ନୁହେଁ, ଦୁନିଆରେ ଅନେକ ଜିନିଷ ଅଛି, ଯାହା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମୁଁ କିଛି ଜାଣେ ନାହିଁ । ମୁଁ ସେହି ମନୁଷ୍ୟ, ଯିଏ କେବଳ ଗଳ୍ପ କହିବା ପାଇଁ ବଞ୍ଚିବାକୁ ଚାହେଁ ।' ତାଙ୍କର ଏହି ମନ୍ତବ୍ୟ ଯଥାର୍ଥରେ ସତ୍ୟ । ତାଙ୍କର ଜୀବନୀ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କଲେ କେବଳ ଗଳ୍ପହିଁ ଶୁଣିବାକୁ ମିଳିବ ।

୧୮୯୭ ସାଲର ୨୫ ତାରିଖ ସେପଟେମ୍ବର ମିସିସିପିର ନିଉ ଆଲବାନିଆ ଠାରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି ଫକନର । ତାଙ୍କର ଜନ୍ମର କେତେବର୍ଷ ପରେ, ତାଙ୍କ ପରିବାର ଅକ୍ସଫୋର୍ଡ଼ ଚାଲି ଆସିଲେ । ତାଙ୍କ ବାପା ମେରି ସି ଫକନର ଏକ ଅସ୍ତାବଲର ମାଲିକ ଥିଲେ ଓ ମିସିସିପି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର କୋଷାଧ୍ୟକ୍ଷ କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ତାଙ୍କର ବାପା ମା ଦକ୍ଷିଣାଞ୍ଚଳର ଏକ ଧନାଢ୍ୟ ପରିବାରରୁ ଆସିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଗୃହଯୁଦ୍ଧରେ ସେମାନଙ୍କର ଅବସ୍ଥା ଟଳଟଳାନ୍ତ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା ।

ସ୍କୁଲରେ ଲେଖାପଢ଼ା ଥିଲା ତାଙ୍କର ସାମାନ୍ୟ ମାତ୍ର । ପନ୍ଦର ବର୍ଷ ବୟସ ଉତ୍ତାରୁ ସେ ଅକ୍ସଫୋର୍ଡ଼ରେ ଆବଦ୍ଧ ରହି କେତେକ ପଢ଼ାଶୁଣା କରିଥିଲେ । ୧୬ ବର୍ଷ ବୟସରେ ସୁଇନବର୍ଣ୍ଣଙ୍କ କବିତା ତାଙ୍କ ଜୀବନର ଗତି ନିର୍ଣ୍ଣୟରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥିଲା । ସେ କହିଥିଲେ, "ଏହି କବିତାଗୁଡ଼ିକ ମୋ ଜୀବନର ଜଡ଼ତାରୁ ରକ୍ଷାକରି ଥିଲା ।"

ପ୍ରଥମ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧ ତାଙ୍କ ଭାବନାକ୍ଳିଷ୍ଟ ଜୀବନର ଅବସାଦକୁ ଭାଙ୍ଗିଦେଲା । ସେ ଗ୍ରହଣ କଲେ ବୈମାନିକ ଜୀବନ । ମାର୍କିନ ସାମରିକ ଦଳରେ ନାମ ନ ଲେଖାଇ କାନାଡ଼ିଆନ ବାହିନୀରେ ଯୋଗଦେବାକୁ ସେ ଟରେଣ୍ଟୋ ଯାତ୍ରାକଲେ ।

ସେ ଶୀଘ୍ର ସେନାପତି ପଦରେ ଅଭିଷିକ୍ତ ହେଲେ ଓ ବିମାନବାହିନୀ ପରିଚାଳନା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସେ ଫ୍ରାନ୍ସ ଯାତ୍ରାକଲେ । ସେଠାକୁ ଆସିବା ସମୟରେ ତାଙ୍କର ଦୁଇଖଣ୍ଡି ବିମାନ ଶତ୍ରୁଦ୍ୱାରା ଗୁଳିବିଦ୍ଧ ହେଲି ଓ ସେ ସେଥିରେ ଆହତ ହେଲେ ।

କୌଣସି ହାଇସ୍କୁଲରୁ ଡିଗ୍ରୀ ଲାଭ କରି ନଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଅଧ୍ୟୟନ ଲାଗି ତାଙ୍କୁ ବିଶେଷ ସୁବିଧା ମିଳିଲା । ୧୯୧୯-୧୯୨୧ ସାଲ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ଅନିୟମିତ ଭାବରେ ଲେଖାପଢ଼ା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ଅଧ୍ୟୟନ ସମୟରେ ସେ ଘର ରଙ୍ଗ ଦେବା ଓ ଘରର ଛାତକୁ ଚିତ୍ରିତ କରି ଅର୍ଥ ଉପାର୍ଜନ କରିଥିଲେ । ନ୍ୟୁୟର୍କର କୌଣସି ଏକ ବହି ଦୋକାନରେ କିରାଣୀ ହିସାବରେ କଟାଇଥିଲେ ଓ ଅନଭିଜ୍ଞ ଯୋଗୁଁ ସେଥିରୁ ତଡ଼ା ଖାଇଲେ । ପରେ ସେ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଡାକବାବୁ ହିସାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ—ମାତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟରେ ସେ ପଢ଼ୁଥିବା ଅଭିଯୋଗରେ ସେଥିରୁ ମଧ୍ୟ ବିଦାୟ ନେଲେ । ଏହି ମୁହୂର୍ତ୍ତଗୁଡ଼ିକ ତାଙ୍କ ଜୀବନରେ ସଙ୍କଟମୟ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଥିଲା ।

ଅତି ଅଳ୍ପ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ସେ ଫେରି ଆସିଲେ ନିଉ ଅରଲିନ୍ସକୁ । ଏଠାକୁ ଆସିବା ମାତ୍ରକେ ପ୍ରଖ୍ୟାତ ମାର୍କିନ ଲେଖକ ଶେରଉଡ଼ ଏଣ୍ଡରସନଙ୍କ ସହିତ ତାଙ୍କର ପ୍ରଥମ ପରିଚୟ ହୁଏ ।

ଏଣ୍ଡରସନଙ୍କ ପ୍ରେରଣାରେ ତାହାଙ୍କର ପ୍ରଥମ ସାହିତ୍ୟିକ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା "ଲ ଏପରସ୍ ମିଡ଼ି ଡାଉନ ଫନ୍" ନାମକ କବିତାଟି ନିଉ ରିପବ୍ଲିକ୍‌ରେ ୧୯୧୯ ମସିହାରେ ପ୍ରକାଶ ଲାଭ କରେ । ଜଣେକ ବନ୍ଧୁଙ୍କ ଆର୍ଥିକ ସାହାଯ୍ୟରେ ଫକନରଙ୍କ ପ୍ରଥମ ପଦ୍ୟ ବହି "ମାରବଲ ଫିଉନ" ୧୯୨୪ ସାଲରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା । ତାହାଙ୍କ କବିତାଗୁଡ଼ିକ ବିଶେଷ ଆକର୍ଷଣୀୟ ହୋଇ ନଥିବାରୁ ୫୦୦ ଖଣ୍ଡ ପୁସ୍ତକ ମାତ୍ର ୧୦ ସେଣ୍ଟ ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୀ ହୋଇଥିଲା ।

"ସୋଲଜାରସ ପେ" ହେଉଛି ଫକନରଙ୍କ ପ୍ରଥମ ଉପନ୍ୟାସ । ଏଣ୍ଡରସନ ଏହି ବହି ପ୍ରକାଶ କରିବାରେ ଅଦ୍ଭୁତ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥିଲେ । ଫକନରଙ୍କର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଉପନ୍ୟାସ "ମସକୁଇଟୋଜ" ଏହା ନିଉ ଅରଲିନ୍ସର ଯାଯାବର ଜୀବନରେ ଏକ ବିଦ୍ରୂପାତ୍ମକ ରଚନା । ଏହି ଦୁଇ ଉପନ୍ୟାସ ପ୍ରକାଶିତ ହେବା ଅତରୁ ସେ ବର୍ଷେ ମାଲବାହୀ ଜାହାଜରେ ଚାକିରି ଗ୍ରହଣ କରି ୧୯୨୫ ସାଲରେ ଅକ୍ସଫୋର୍ଡ଼ ଫେରି ଆସିଲେ ।

ଏହି ସମୟରେ "ସାଉଣ୍ଡ ଏଣ୍ଡ ଫିଉରି" ନାମକ ଅନ୍ୟଏକ ଉପନ୍ୟାସ ରଚନା କଲେ ଫକନର । ତାଙ୍କର ଲେଖା ଭିତରେ ଦୁର୍ବୋଧତା ଏପରି ପ୍ରବଳ ଭାବରେ ପ୍ରକଟିତ ହୋଇଥିଲା ଯେ, ପୁ .କ ପ୍ରକାଶକଗଣ ଛାପିବାକୁ ସାହସୀ ହୋଇ ନ ଥିଲେ । ଏହି ଉପନ୍ୟାସଟିକୁ 'ଦ ଷ୍ଟ୍ରୀମ ଅବ କନସେସନେସ୍'ପଦ୍ଧତିରେ ରଚନା କରିଥିଲେ । ଏହି ବହିରେ ଦୁଇଟି ଚରିତ୍ର—ଜଣେ ପୁରୁଷ ଓ ଜଣେ

ମହିଳା । ସେମାନଙ୍କର ନାମ ମଧ୍ୟ ଏକ । ବିଷୟବସ୍ତୁ ଏପରି ଦୁର୍ବୋଧ୍ୟ ଯେ ଆମୂଳଚୂଳ ବହିଟିକୁ ନ ପଢ଼ିଲେ ବୁଝିବା କଷ୍ଟକର ।

ଏହା ପରେ ଲେଖିଥିଲେ 'ସାରଟୋରିଜ୍' । ଏହି ଉପନ୍ୟାସରେ ସେ ପରିବାରକେନ୍ଦ୍ରିକ ପରିବେଶ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ଦକ୍ଷିଣ ଆମେରିକାର ଏକ ବିଶେଷ ପରିବାରକୁ କେନ୍ଦ୍ର କରି ଏହି ଉପନ୍ୟାସ ତାହାଙ୍କର 'ଗାଥା'ର ପ୍ରଥମ ସୂତ୍ରପାତ । ୟୋକନାପାଟାଓଫା ନାମକ ଏକ ସହର ତାହାଙ୍କ ଉପନ୍ୟାସର ଘଟଣାସ୍ଥଳୀ । ଏହି ଉପନ୍ୟାସର ପ୍ରଧାନ ଚରିତ୍ର—କର୍ଣ୍ଣେଲ ସାରଟୋରିଜ । ଫକନରଙ୍କର ପିତାମହ ଓ ପ୍ରପିତାମହଙ୍କୁ ଘେନି କର୍ଣ୍ଣେଲ ସାରଟୋରିଜ ଚରିତ୍ରର ସୃଷ୍ଟି ।

ଏତେ ଉପନ୍ୟାସ ଲେଖି ସୁଦ୍ଧା ଫକନରଙ୍କର ଆର୍ଥିକ ଅବସ୍ଥାରେ କୌଣସି ଉନ୍ନତି ହୋଇ ନ ଥିଲା । ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ସହିତ ସମାନ ଭାବରେ ତାହାଙ୍କୁ ଲଢ଼ିବାକୁ ହୋଇଛି । ତେଣୁ ତାଙ୍କୁ ରାତିରେ ଏକ ବୈଦ୍ୟୁତିକ କାରଖାନାରେ ଚାକିରି ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ସମୟରେ "ସ୍ୟାଂଚୁୟାରି" ଉପନ୍ୟାସ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ଉପନ୍ୟାସ ଲେଖା ସମୟରେ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ସହିତ ସମାନ ଭାବରେ ତାଙ୍କୁ ଲଢ଼ିବାକୁ ହୋଇଛି । ଲେଖିବା ପାଇଁ ଟେବୁଲ୍ ତାଙ୍କ କପାଳରେ ଜୁଟି ନଥିଲା । ହାତଗାଡ଼ିକୁ ଓଲଟାଇ ତାହାରି ଉପରେ କାଗଜପତ୍ର ରଖି ଲେଖୁଥିଲେ । ଇତି ମଧ୍ୟରେ ତାହାଙ୍କର ଲିଖିତ ଉପନ୍ୟାସ 'ଦି ସାଉଣ୍ଡ ଏଣ୍ଡ ଫିଉରି' ଓ 'ଏଜ ଆଇ ଲେ ଡାଇଙ୍ଗ୍' ସାହିତ୍ୟ ଜଗତରେ ଜନପ୍ରିୟତା ଆଣିଦେଲା ।

୧୯୩୧ ସାଲରେ 'ଦି ସ୍ୟାଂଚୁୟାରି' ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା । ସମାଲୋଚକଗଣ ଏହାକୁ 'ଆମେରିକାର ଦୁଃଖବାଦ'—ଦକ୍ଷିଣାଞ୍ଚଳ ଉପରେ ଅମାନୁଷିକ ଅତ୍ୟାଚାରର ଉପମା ବୋଲି ଅଭିହିତ କରିଛନ୍ତି । ପୁଣି ଦଳେ ସମାଲୋଚକ ଏହାକୁ 'ହେମାଙ୍ଗୱେକର ଉପନ୍ୟାସରେ ଗ୍ରୀକଦୁଃଖବାଦର ଅନୁପ୍ରବେଶ' ବୋଲି କହିବାକୁ ଛାଡ଼ି ନାହାନ୍ତି ।

ଫକନରଙ୍କର 'ଦକ ଆରଟିନ' ନାମକ କ୍ଷୁଦ୍ର ଗଳ୍ପ ୧୮୩୧ ସାଲରେ ଓ ପରବର୍ତ୍ତୀ ବର୍ଷ 'ଲାଇଟ ଇନ ଅଗଷ୍ଟ' ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା । କେତେକ ସମାଲୋଚକଙ୍କ ମତରେ ଶେଷୋକ୍ତଟି ସବୁ କ୍ଷୁଦ୍ର ଗଳ୍ପମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ

ବୋଲି କହିଛନ୍ତି । ଏହାପରେ 'ଗ୍ରୀନ ବାଓଜ' 'ଦ ଅନ୍‌ଭେଙ୍କୁଇସ୍‌ଡ' ପ୍ରଭୃତି ଗୋଟିକ ପରେ ଗୋଟିଏ ଲେଖି ସାହିତ୍ୟ ଜଗତରେ ସ୍ୱୀକୃତିଲାଭ କଲେ ।

୧୯୪୯ ସାଲରେ ତାହାଙ୍କ ସାହିତ୍ୟିକ ଜୀବନ ଯେଉଁ କେତୋଟି ବିଶେଷ ରଚନା ଲାଗି ସମୁଜ୍ଜ୍ୱଳ ହୋଇଥିଲା, ସେଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ 'ଦ ହାମଲେଟ' 'ଯୋଡ଼ାଉନ ମୋଜେସ ଆଣ୍ଡ ଅଦର ଷ୍ଟୋରିଜ' 'ଇନଟ୍ରୁଡର ଇନ ଦ ଡଷ୍ଟ' ଅନ୍ୟତମ । ଶେଷୋକ୍ତଟି ଶ୍ୱେତକାୟ ଓ କୃଷ୍ଣକାୟ ଉପରେ ରଚିତ ।

ଅଳ୍ପ କିଛିଦିନ ଆଗରୁ ତାଙ୍କର ସର୍ବଶେଷ ଉପନ୍ୟାସ 'ଦ ରିଭରର୍ସ' ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଛି । ସାମ୍ପ୍ରତିକ କାଳରେ ସେ ଭର୍ଜିନିଆ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ମାର୍କିନ ସାହିତ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ ବକ୍ତୃତା ଦାନ ଓ ସାହିତ୍ୟ ରଚନା କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିଯୁକ୍ତ ଥିଲେ । ପ୍ରଧାନତଃ ଦକ୍ଷିଣାଞ୍ଚଳର ନିଗ୍ରୋ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ମଧ୍ୟରେ ସାହିତ୍ୟର ପ୍ରସାର ଓ ଉନ୍ନତି ବିଧାନ ଲାଗି ସେ ୧୯୬୦ ସାଲରେ 'ଉଇଲିଅମ ଫକନର ଫାଉଣ୍ଡେସନ' ଗଠନ କରିଥିଲେ । ଏହି ଫାଉଣ୍ଡେସନର ବୃତ୍ତିଦାନର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ଏବଂ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଉପନ୍ୟାସ ପାଇଁ ପୁରସ୍କାର ଦାନର ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ।

୧୯୪୯ ସାଲରେ ପୃଥିବୀର ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ସମ୍ମାନ ନୋବେଲ ପୁରସ୍କାରରେ ତାଙ୍କୁ ଭୂଷିତ କରି ହୋଇଥିଲା । ନୋବେଲ ପୁରସ୍କାର ଗ୍ରହଣ ଉପଲକ୍ଷେ ଫକନର ଯେଉଁ ଭାଷଣ ଦେଇଥିଲେ ତାହାର ମର୍ମକଥା ଆଜି ସ୍ମରଣଯୋଗ୍ୟ । 'ମୋର ବିଶ୍ୱାସ ଏହି ପୃଥିବୀରେ ମନୁଷ୍ୟର ଅସ୍ତିତ୍ୱ କେବଳ ମାତ୍ର ବଞ୍ଚାଏ ରହିବ ନାହିଁ । ମନୁଷ୍ୟ ବଞ୍ଚିରହିବ ତାହାର ସକଳ ମାନବିକ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଓ ମହତ୍ତ୍ୱ ଘେନି । ଜୀବ ଜଗତରେ ମନୁଷ୍ୟର ବାକ୍‌ଶକ୍ତି ଅଛି ବୋଲି ମନୁଷ୍ୟ ଅମର ନୁହେଁ—ତାହାର ଦୟା ପ୍ରଦର୍ଶନ, ତ୍ୟାଗ ସ୍ୱୀକାର ଓ ସହ୍ୟ କରିବା ଭଳି ହୃଦୟ ଅଛି ବୋଲି ସେ ମୃତ୍ୟୁହୀନ ।'

ଫକନର ଅଜ୍ଞ ନାହାନ୍ତି । ତାହା ବୋଲି ସମାଲୋଚକମାନେ ସମାଲୋଚନାରୁ ବିରତ ହେବେ ନାହିଁ । ତାଙ୍କର ଉପନ୍ୟାସଗୁଡ଼ିକରେ ଘଟଣା-ବଳୀର କୌଣସି ସୁନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଧାରାବାହିକତା ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ନାହିଁ । ଏହା ଅସାମଞ୍ଜସ୍ୟରେ ଭରପୂର ଓ ଗଦ୍ୟର ଭାରକେନ୍ଦ୍ର ଅନିୟମିତ ଭାବରେ ବିସ୍ତୃତ । ସମାଲୋଚକମାନେ ତାହାଙ୍କର ରଚିତ କାହାଣୀର ପୃଷ୍ଠଭୂମିକୁ ମିଥ୍ୟା ବାସ୍ତବବାଦ ବୋଲି ଅଭିହିତ କରି ଅଛନ୍ତି ।

ଚରିତ୍ର ସୃଷ୍ଟିରେ ରୁକ୍ଷ ଆଦିମ ବନ୍ୟ ପ୍ରକୃତିର ବିଷଣ୍ଣ ଗମ୍ଭୀର ଦୃଶ୍ୟପଟ ରଚନାରେ ଫକନର ଅବଶ୍ୟ ବଳିଷ୍ଠ କଳ୍ପନାପ୍ରବଣ କୁଶଳୀ ଶିଳ୍ପୀ । ଫକନରଙ୍କ ସୃଷ୍ଟ ଚରିତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରାୟ ଆବେଗ ତାଡ଼ିତ, ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ଜର୍ଜର—କ୍ରୋଧରେ, ଘୃଣାରେ, ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ ଓ ନିର୍ବୁଦ୍ଧିତାରେ ଚିରନ୍ତନ ଅଭିଶାପଗ୍ରସ୍ତ । ଫକ୍‌ନର ସୃଷ୍ଟ ଚରିତ୍ର-ଗୁଡ଼ିକ ପାଠକ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁବାକୁ ଯେପରି ଘୃଣା ବୋଧ କରେ । ଯେଉଁମାନେ

ସମାଜର ତୀବ୍ର ଜଟିଳ ସମସ୍ୟାର ସଜୀବ ଦୁର୍ଦ୍ଧର୍ଷ ଅଭ୍ୟାଗତରେ ରୂପରେ ପାଠକ ସମ୍ମୁଖରେ ଛିଡ଼ା ହୋଇ ସେମାନଙ୍କର ମନର ଶାନ୍ତି, ଭାବନାର ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଓ ଗଢ଼ର ଧୈର୍ଯ୍ୟକୁ ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ କରି ଛିଡ଼ାଇ ଦେଶର କ୍ଷମତା ଧରେ, ସେମାନେ, ହେଲେ ଫକନର ଉପନ୍ୟାସର ସୃଷ୍ଟ ଚରିତ୍ର । ଗୃହଯୁଦ୍ଧରେ ପରାଜୟର ଗ୍ଲାନି ଶ୍ୱେତାଙ୍ଗ ଓ କୃଷ୍ଣାଙ୍ଗ ମଧ୍ୟରେ ସଂଘର୍ଷ ଫକନରର ଟ୍ରାଜିକ୍ ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗୀକୁ ସମୃଦ୍ଧ କରିଛି । ଦ୍ୱିତୀୟ ମହାଯୁଦ୍ଧରେ ଯେଉଁ ସବୁ ମାର୍କିନ କଥାଶିଳ୍ପୀ ମାର୍କିନ କଥା ସାହିତ୍ୟରେ ଇଉରୋପୀୟ ବସ୍ତୁତାନ୍ତ୍ରିକ ଧାରାରେ ସାମାଜିକ ବିଦ୍ରୋହର ସୁର-ସଂଯୋଜନ କରିଛନ୍ତି, ଫକନର ସେମାନଙ୍କର ସମସାମୟିକ, କିନ୍ତୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପୃଥକ ଧରଣର । କାର୍ଯ୍ୟତଃ ସାଧାରଣ ସୌଖୀନ ପାଠକଗଣର ପ୍ରବେଶାଧିକାର ନାହିଁ ଫକନରଙ୍କ ସାହିତ୍ୟରେ ।

ସୋଭିଏତ୍ ୟୁନିୟନରେ ଭାରତୀୟ ପୁସ୍ତକ

ପ୍ରକୃତି, ଶିଳ୍ପକଳା, ଯନ୍ତ୍ରବିଦ୍ୟା ଏବଂ ଜୀବନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଜ୍ଞାନ ଆହରଣ କରିବା ପାଇଁ ପୁସ୍ତକହିଁ ମନୁଷ୍ୟକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଏ । ପୁସ୍ତକ ସାହାଯ୍ୟରେ ଜଣେ ଅପରକୁ, ଗୋଟିଏ ଜାତି ଅନ୍ୟ ଜାତିକୁ ଜାଣିବା ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ଦେଶର ବିଭବ, ବୈଭବ ସହ ମନୁଷ୍ୟ ପରିଚୟ ଲାଭ କରିପାରେ ।

ଭାରତର ଇତିହାସ, ଭୂ-ଗୋଳ, ଅର୍ଥନୀତି, କଳା ଏବଂ ଜାତି ବିବରଣ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବହୁ ପୁସ୍ତକ ସୋଭିଏତ ୟୁନିୟନରେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ପ୍ରକାଶିତ ହେଉଛି । ସୋଭିଏତ୍ ଶାସନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପରେ ଭାରତୀୟ ଲେଖକଙ୍କ ପୁସ୍ତକ ୪୩୦ଥର ଛପା ହୋଇଛି ଏବଂ ଏଗୁଡ଼ିକର ମୋଟ ସଂସ୍କରଣ ହେଉଛି—୧ କୋଟି ୬୦ ଲକ୍ଷ ଖଣ୍ଡ ।

କାଳିଦାସ, ରବୀନ୍ଦ୍ରନାଥ, ନେହେରୁ ଓ ଆଜାଦଙ୍କ ଲିଖିତପୁସ୍ତକ ସୋଭିଏତ ପାଠକ ମହଲରେ ବିଶେଷ ଖ୍ୟାତି ଅର୍ଜନ କରିଛି । ପୃଥିବୀରୁ ବିଦାୟ ନେଇଥିବା ଭାରତୀୟ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ପାର୍ଟିର ସମ୍ପାଦକ ଅଜୟ ଘୋଷଙ୍କ ବହୁ ପ୍ରବନ୍ଧ ସଂକଳନ କରି ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ବକ୍ତୃତା ଉଦ୍ଧାର କରି ଖଣ୍ଡିଏ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରକାଶ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରାଚ୍ୟ ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରକାଶନୀ ଭବନ ମନସ୍ଥ କରିଛନ୍ତି । ବିଦେଶୀ ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରକାଶନୀ ତରଫରୁ ଏ. କେ. ଆଜାଦ ଲିଖିତ 'ଇଣ୍ଡିଆ ଉଇନ୍ସ ଫ୍ରିଡ଼ମ' ପୁସ୍ତକ ପ୍ରକାଶ ପାଇଁ ଆୟୋଜନ ଚାଲିଛି । ଇତିହାସପ୍ରେମୀଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଏ ପୁସ୍ତକଟି ଖୁବ ଉପାଦେୟ ହେବ । ଭାରତୀୟ ମୁକ୍ତି ଆନ୍ଦୋଳନ ଏବଂ ୧୯୪୭ର ସ୍ୱାଧୀନତା ପ୍ରାପ୍ତି ସଂବନ୍ଧରେ ଅମ୍ରିତ ରାୟ ଲିଖିତ 'ଦ ଫାର୍ଷ୍ଟସ୍ଟେପ୍' ପୁସ୍ତକଟି 'ମୋଲଦାୟା ଗଭାରଦିଆ' ପ୍ରକାଶନୀ ଭବନ ଖୁବ ଶୀଘ୍ର ପ୍ରକାଶ କରିବେ । ରବୀନ୍ଦ୍ର ରଚନାବଳୀର ଏକ ନୂଆ ସଂସ୍କରଣ ପ୍ରାଚ୍ୟ ସାହିତ୍ୟ ଭବନ ପ୍ରକାଶର ଆୟୋଜନ କରୁଛି । ପ୍ରଥମ ଖଣ୍ଡଟି ଗତବର୍ଷ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଛି । ଦ୍ୱିତୀୟ, ତୃତୀୟ ଓ ଚତୁର୍ଥ ଖଣ୍ଡ ଏବର୍ଷ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ । ୧୨ ଖଣ୍ଡରେ ବିଭକ୍ତ ରବୀନ୍ଦ୍ର ରଚନାବଳୀ ରୁଷ ଭାଷାରେ ଅନୂଦିତ ହୋଇ ବଡ଼ ଆକାରରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେବ । ରୋମା ରୋଁଲ୍ କର୍ତ୍ତୃକ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବିବେଚିତ ରବୀନ୍ଦ୍ରନାଥଙ୍କ 'ଚତୁରଙ୍ଗ' ହଜାର ହଜାର ସଂଖ୍ୟାରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ ।

ଲୋକ କଥା ହିସାବରେ 'ସନ୍ନ୍ୟାସୀଙ୍କ ବିଷୟରେ ୩୨ ଟି ଗଳ୍ପ' ସଂସ୍କୃତରୁ ଅନୂଦିତ ହୋଇ ପ୍ରାୟ ୭୫ ହଜାର ଖଣ୍ଡି ପ୍ରକାଶ ପାଇବ । 'ପଞ୍ଚତନ୍ତ୍ର' ରୁଷ ଭାଷାରେ ଭାଷାନ୍ତର କରାହୋଇ ପ୍ରାୟ ୫୦ ହଜାର ଖଣ୍ଡି ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି । ବଙ୍କିମ ଚଟ୍ଟୋପାଧ୍ୟାୟଙ୍କ ଲିଖିତ 'ବିଷବୃକ୍ଷ', 'କୃଷ୍ଣ କାନ୍ତେର ଉଇଲ୍', 'ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର' ଓ 'ରାଧାରାଣୀ' ଉପନ୍ୟାସକୁ ପାଠକମାନେ ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ବହି ଦୋକାନରେ ଦେଖିବାକୁ ପାଇବେ । ପଞ୍ଜାବର କବି ତାଲିକ ଧନରାମଙ୍କ କବିତା, ଏସ. ଚନ୍ଦ୍ରକରଣଙ୍କ

ଗଳ୍ପ, ନର୍ଗୁଣଙ୍କ କ୍ଷୁଦ୍ର ଗଳ୍ପ ଏବଂ ଅମୃତ ନଗରଙ୍କ ଉପନ୍ୟାସ ପ୍ରଭୃତି ବହୁ ପୁସ୍ତକ ଏବର୍ଷ ବିଦେଶୀ ସାହିତ୍ୟ ଭବନରୁ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଛି । କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ 'ଓ୍ୱାନ ଗାର୍ଲ ଏଣ୍ଡ ଏ ଥାଉଜେଣ୍ଡ ମେନ୍ ଇନ୍ ଲଭ' ଉପନ୍ୟାସଟି ଏବର୍ଷ ପ୍ରକାଶ କରିବା ପାଇଁ ବିଦେଶୀ ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରକାଶନୀ ଉଦ୍ୟମ କରୁଛି ।

ଚନ୍ଦ୍ରକାନ୍ତ କାକୋଦକାରଙ୍କ ଲିଖିତ 'ବିଜୟୀ ଆହ୍ୱାନର ପ୍ରତିଧ୍ୱନି' ଗଳ୍ପଟି ପ୍ରକାଶର ଆୟୋଜନ ଚାଲିଛି । ଲେଖକ ଏଥିରେ ଗୋଆର ମୁକ୍ତି ଆନ୍ଦୋଳନ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି ।

ଭାରତର ଦୀର୍ଘଦିନର ସ୍ୱପ୍ନ ଏବେ ସଫଳ ହୋଇ ଥିବାରୁ ଏବଂ ଭାରତ ଭୂମିରୁ ପର୍ତ୍ତୁଗୀଜ ଉପନିବେଶର ମୂଳ ପୋଛି ହୋଇ ଥିବାରୁ ଏ ପୁସ୍ତକଟିର ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ଆହୁରି ବଢ଼ି ଯାଇଛି ।

ବିଦେଶୀ ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରକାଶନୀ ଭବନ ଭାରତୀୟ ଲେଖକ ଓ କବିଙ୍କର ବହୁ ଉପାଦେୟ ତଥା ଜ୍ଞାନଗର୍ଭକ ପୁସ୍ତକ ରୁଷ ଭାଷାରେ ଅନୁବାଦ କରି ପ୍ରକାଶ କରୁଛି ।

ଉଚ୍ଚସ୍ତରର ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଜନକ ଯୌନପୁସ୍ତକ

ମାରେଜ୍ ଲାଇଫ୍ ୮୮ଟି ଚିତ୍ରସହ ୫ଙ୍କା, ହାଓ ଟୁମେନ୍ ଟେମ୍ପ ଟସ ଓମେନ୍ ଟ ୪.୫୦ ନ.ପ., କୋକଶାସ୍ତ୍ର ୮୪ଟି ଚିତ୍ରସହ ଟ ୪, ବାତ୍ସାୟନଙ୍କ କାମସୂତ୍ର (ଯୌନବିଜ୍ଞାନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଏକ ଅପୂର୍ବ ପୁସ୍ତକ) ଟ ୭, ସେକ୍ସ ଆଟ୍ଲାସ (ଆମେରିକାନ ପବ୍ଲିକେଶନ) ୩୨୫ଟି ଚିତ୍ରସହ ଟ ୭, ଗାଲର୍ସ ଅଫ୍ ବିଉଟି ଏଣ୍ଡ ଗ୍ରେସ ୧୨୫ଟି ଚିତ୍ରସହ ଟ ୭, ରତିଶାସ୍ତ୍ର ଟ ୩.୫୦, ମେଲ ଏଣ୍ଡ ଫିମେଲ ସେକ୍ସ ପ୍ରୋବ୍ଲେମ ଟ ୫, କନଫିଡ଼େନସିଆଲ ଲଭ୍ ଲେଟର୍ସ ଉତ୍ତର ସହ ଟ ୪, ୭୦ଟି ରଙ୍ଗୀନ ବେଡ଼ରୁମ ଚିତ୍ର ଟ ୭, ଦ ଏକ୍ସପାର୍ଟ ୱେ ଅଫ୍ ମେକିଂ ଲଭ ଟ ୫, ବାର୍ଥ କଣ୍ଟ୍ରୋଲ ଉଇଦାଉଟ ସେକ୍ସୁଆଲ ଡିସ୍-ସାଟିସଫାକ୍ସନ ସଚିତ୍ର ଟ ୫, ଇନକ୍ରିଜ ଇଓର ସେକ୍ସୁଆଲ ଏଫିସିଏନସି ସଚିତ୍ର ଟ ୫.୦୦, ସେକ୍ସ ଫାକ୍ଟସ ଏବାଉଟ ମେନ ଏଣ୍ଡ ଓମେନ ଟ ୫.୦୦, ରିଏଲ ସିକ୍ରେଟ୍ସ ଅଫ ଲଭ ଏଣ୍ଡ ମ୍ୟାରେଜ, ଆର୍ଟ ଅଫ ଟେଲରିଂ ଏଣ୍ଡ କଟିଙ୍ଗ ସଚିତ୍ର ଟ ୫.୫୦, ଆର୍ଟ ଅଫ୍ ଫଟୋଗ୍ରାଫି ଟ ୪.୦୦, ଆର୍ଟ ଅଫ ସୋପ ଏଣ୍ଡ ପରଫ୍ୟୁମେରୀ ମେକିଂ ଟ ୫.୦୦, ଡ୍ରଇଂ ଏଣ୍ଡ ପେଣ୍ଟିଂ ଗୃହଶିଳ୍ପ ଚିତ୍ରସହ ବର୍ଦ୍ଧିତ ନୂତନ ସଂସ୍କରଣ ଟ ୭.୦୦ ।

ଭି ପି ପି. ଖର୍ଚ୍ଚ ପ୍ରତି ବହି ପାଇଁ ଟ ୧ ଙ୍କା । ୧ ରୁ ୩ ଖଣ୍ଡ ପାଇଁ ୧.୫୦ ନ.ପ. ।

EVERGREEN BOOK DEPOT (N. P. 17)
Krishna Tola, Aligarh City.

01743

ଫେଶନ ହୁଅନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ...

ଇଂଲଣ୍ଡର ଜଣେ ରାଜକୁମାରୀ ଥରେ ପ୍ୟାରିସ ଭ୍ରମଣରେ ଯାଇଥିଲେ । ସେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲେ ପ୍ୟାରିସର ପ୍ରାୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସ୍ତ୍ରୀ ଗୋଟିଏ କଳା ରଙ୍ଗର ମୋଜା ଓ ଅନ୍ୟଟି ଧଳା ରଙ୍ଗର ପିନ୍ଧିଛନ୍ତି । ରାଜକୁମାରୀ ଖୁବ ବିସ୍ମିତ ହେଲେ । ରାତିରେ ହୋଟେଲକୁ ଫେରି ନିଜ ସେକ୍ରେଟେରୀଙ୍କୁ ପଚାରିଲେ—ପ୍ୟାରିସରେ ଏ କି ପ୍ରକାର ଫେସନ ? ଗୋଟିଏ ମୋଜା ଧଳା ଆଉ ଗୋଟିଏ କଳା ପିନ୍ଧୁଛନ୍ତି ?

ସେକ୍ରେଟେରୀ କହିଲେ, ଭୁଲରେ ଆପଣ ଗୋଟିଏ ମୋଜା ଧଳା ଆଉ ଗୋଟିଏ କଳା ପିନ୍ଧିଛନ୍ତି । ପ୍ୟାରିସର ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ଆପଣଙ୍କୁ କେବଳ ଅନୁକରଣ କରିଛନ୍ତି ।

ଏ କଥା ଅବଶ୍ୟ ଭୁଲ ହୋଇପାରେ, କିନ୍ତୁ ଏଥିରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ପ୍ରମାଣିତ ହେଉଛି ଯେ କି କ୍ଷିପ୍ରତା ସହକାରେ ଫେଶନ ବଦଳି ପାରୁଛି ଏବଂ ଫେଶନ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଲୋକେ ନିଜର ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ଓ ଶାରୀରିକ ଗଠନ, ରଙ୍ଗ ଓ ଆକାର ଅନୁରୂପ ପୋଷାକ ପିନ୍ଧିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଅନ୍ୟର ଅନୁକରଣ କରୁଛନ୍ତି । ଫେଶନ ଏକ 'ଛୁଆଁ ରୋଗ', ଦେଖିଲେ ମାତ୍ରେ ଏହା ଅନ୍ୟକୁ ଛୁଏଁ । ଏଣୁ ଏଇ କଥାଟି ଖୁବ୍ ପ୍ରଚଳିତ ଯେ 'ଫ୍ରାନ୍ସରେ ଦୁଇଟି ଜିନିଷ ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ପରିବର୍ତ୍ତିତ ହୁଏ, ଗୋଟିଏ ହେଉଛି ସରକାର ଓ ଅନ୍ୟଟି ଫେଶନ । (ଏବେ କେବଳ ଫେଶନହିଁ ଶୀଘ୍ର ବଦଳୁଛି) ।

ଆମେ ଯେବେ ଫେଶନ ସମ୍ପର୍କରେ ମନୋବୈଜ୍ଞାନିକ ଅଧ୍ୟୟନ କରିବା, ଅନେକ କୌତୂହଳୀ ଜିନିଷ ଆମ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଆସିବ । କେତେକେ ନିଜକୁ ସୁନ୍ଦର କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଫେଶନ ହୁଅନ୍ତି, କେତେକ ନିତି ନୂଆ ନୂଆ ରୂପରେ ଅନ୍ୟର ଦୃଷ୍ଟି ଆକୃଷ୍ଟ କରିବାକୁ, କେତେକେ ନିଜର ମାନସିକ ଅଶାନ୍ତି ଯୋଗୁ ଫେଶନ ହେବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୁଅନ୍ତି । କେତେକ ଫେଶନ ଅନୁକରଣ କରନ୍ତି, ଆଉ କେତେକ ନିଜର ଅନିଚ୍ଛା ସତ୍ତ୍ୱେ ନିଜକୁ 'ମରହଟ୍ଟି' ଦୋଷରୁ ଦୂରେଇ ରଖିବା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ପ୍ରଚଳିତ ଫେଶନର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ହୁଅନ୍ତି ।

ଆପଣଙ୍କ ଶୃଙ୍ଗାର, ବେଶ ପରିପାଟି, ରଙ୍ଗ ନିର୍ବାଚନ ଆଦି ଯେ ଆପଣଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱର ପରିଚାୟକ, ଏହା ଅନେକାଂଶରେ ସତ । କିନ୍ତୁ ଅନେକ ସମୟରେ ଶୃଙ୍ଗାର ଓ ପୋଷାକ ଜରିଆରେ ଆପଣ ଯେଉଁ ପ୍ରଭାବ ବିସ୍ତାର କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରିଥାନ୍ତି, ବାସ୍ତବରେ ତାହା ଠିକ୍ ଓଲଟା ହୋଇଯାଏ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ନାରୀ ଓ ପୁରୁଷ ମନରେ ନିଜର ଏକ କାଳ୍ପନିକ ଛବି ଥାଏ । ତାର ଚେତନ ବା ଅଚେତନ ମନରେ ଏହି ଛବିଟି ଘର କରିଥାଏ । ବାସ୍ତବରେ ତାହା ରୂପାୟିତ ହେଉ, ଏହାର କୌଣସି ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । ଲୋକେ ନିଜର କାଳ୍ପନିକ ଛବି ଅନୁଯାୟୀ ବସ୍ତ୍ର ପରିଧାନ କରନ୍ତି । ଏଣୁ ବେଶ ପୋଷାକ ଶରୀର ଅନୁରୂପ ନ ଥିଲେ, କାଳ୍ପନିକ ଛବି ଅନୁଯାୟୀ ଥିଲେ ଆକର୍ଷଣୀୟ ଦେଖାଯିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ମଣିଷ କୁରୂପ ଦେଖାଯିବ । ତା ସହିତ ନିଜ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ମଧ୍ୟ ବିକୃତ ପ୍ରତୀୟମାନ ହେବ । ଏଣୁ ଚିତ୍ରତାରକା ଯେଉଁ ନାରୀମାନଙ୍କ ଆଦର୍ଶ, ସେମାନେ ସେହିପରି ବସ୍ତ୍ର ପରିଧାନ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ କଥା କହିବା ଓ ଚାଲିଚଲଣ ମଧ୍ୟ ଅନୁକରଣ କରନ୍ତି । ଏହା ଫଳରେ ସେମାନେ ନିଜର ନୈତିକତାର ଜଳାଞ୍ଜଳି ଦେଇ ଚିତ୍ରତାରକାମାନଙ୍କ 'କାର୍ବନ-କପି' ହୋଇ ଯାଆନ୍ତି ।

ଫେଶନର ଦୁଇଟି ମୂଳକାରଣ ହେଉଛି ଅନୁକରଣ ପ୍ରବୃତ୍ତି ଓ ଅଚେତନ ମନର ପ୍ରେରଣା । ଆପଣ ଯେଉଁ ରଙ୍ଗ ପସନ୍ଦ କରନ୍ତି—ତାହା କେଉଁ ରଙ୍ଗଟି ବେଶି ଲୋକପ୍ରିୟ ଓ ଅବଚେତନ ମନର କାମନା କେଉଁ ରଙ୍ଗରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ହୁଏ—ଏହାରି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ । ପୋଷାକ ଓ ମେକ୍‌ଅପରେ ରଙ୍ଗ ନିର୍ବାଚନ ବା ଗୋଟିଏ ରଙ୍ଗଠାରୁ ଅନ୍ୟ ରଙ୍ଗକୁ ବେଶି ପସନ୍ଦ କରିବା ଏକ ମନୋବୈଜ୍ଞାନିକ ସମସ୍ୟା । ନିଜର ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱକୁ ସୁନ୍ଦର ଓ ଆକର୍ଷଣୀୟ କରିବା ଭଳି ରଙ୍ଗ ପସନ୍ଦ କରେ ଜଣେ ସାଧାରଣ ସ୍ତ୍ରୀ । କିନ୍ତୁ ଜଣେ ଅସାଧାରଣ ସ୍ତ୍ରୀ ଯେଉଁ ରଙ୍ଗ ନିର୍ବାଚନ କରେ ତାହା ତାର ମାନସିକ ବିବଶତା, ଜନିତ ଯାହାକି ତାର ବିକୃତ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱକୁ ପ୍ରକଟିତ କରାଏ । ତାହା ଯେ ତା ଶରୀରର ରଙ୍ଗ ଅନୁକୂଳ ହୁଏ, ଏହାର କୌଣସି ଅର୍ଥ ନାହିଁ ।

ମନୋବୈଜ୍ଞାନିକଙ୍କ ମତ ଯେ କେଉଁ ସ୍ତ୍ରୀ କେଉଁ ରଙ୍ଗ ପସନ୍ଦ କରେ ଏହା ଯଦି ଆମେ ଜାଣିପାରିବା, ତେବେ ତାର ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ଅଧ୍ୟୟନ କରିବାରେ କଷ୍ଟ ହେବନି । ଲୋକେ ନିଜର ମିଜାଜ୍ ଓ ଜୀବନର ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ରଙ୍ଗ ନିର୍ବାଚନ କରିଥାନ୍ତି । ପ୍ରାୟ ହସମୁଖା ଓ ସୃଜନାତ୍ମକ ଲୋକେ ଲାଲରଙ୍ଗ ପସନ୍ଦ କରନ୍ତି, ନୀଳରଙ୍ଗ ପସନ୍ଦ କରନ୍ତି ଯେଉଁମାନେ ଚିନ୍ତାଶୀଳ । କିନ୍ତୁ ଏକଥା ଭୁଲିଲେ ଚଳିବନି ଯେ ମାନସିକ ବିବଶତା ସହିତ ସାମାଜିକ ସଂସ୍କାର ମଧ୍ୟ ଖୁବ୍ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ।

ଅନୁକରଣ ପ୍ରବୃତ୍ତି ଓ ମାନସିକ ଦୁର୍ବଳତା ବ୍ୟତୀତ ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସାହସ ହୁଏନା ପ୍ରଚଳିତ ଫେଶନପ୍ରତିକୂଳ ପୋଷାକ ଓ ଶୃଙ୍ଗାର ପିନ୍ଧିବାକୁ । ଯେଉଁ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କଠାରେ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ଅଛି, ସେମାନେ ଅନ୍ଧ ଅନୁକରଣ କରନ୍ତିନି କି ସ୍ଥାନ, ସମୟ, ବୟସପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ ନ ଦେଇ ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାର ପୋଷାକ ପିନ୍ଧିଥାନ୍ତି । ନୂଆ ଓ ପୁରୁଣା ବସ୍ତ୍ର ଭିତରୁ ସେଇଗୁଡ଼ିକୁ ସେମାନେ ପସନ୍ଦ କରନ୍ତି—ଯାହା ତାଙ୍କର ଶରୀର ଓ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱର ଅନୁକୂଳ । ଏଇ ପୋଷାକରେ ଆକର୍ଷଣୀୟା ହେବାର ବିଶ୍ୱାସ ଥାଏ ସେମାନଙ୍କ ମନରେ ।

ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପୋଷାକ ପରିପାଟିରେ ଯେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଛି, ତାର କାରଣ ହେଉଛି ସବୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପୁରୁଷ ସହିତ ସମାନ ଭାବରେ ଚାଲିବାର ପ୍ରେରଣା । ଏଣୁ ପୁରୁଷ ପରି ବାଳ କାଟିବା ପ୍ରବୃତ୍ତି ମଧ୍ୟ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କଠାରେ ପ୍ରକଟିତ ହୋଇଛି ।

ଯଦି ଡକ୍ଟର ଏଡ଼ମଣ୍ଡ ବର୍ଗଲରଙ୍କ ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ ଯେ ଫେଶନ-ସଂସାରର ପ୍ରସିଦ୍ଧ ନିର୍ମାତା ହେଉଛନ୍ତି ସେଇମାନେ ଯେଉଁମାନେ, ଅଚେତନମନରେ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଭୟ କରନ୍ତି ଓ ଯେଉଁମାନଙ୍କ କାମନା ଅତୃପ୍ତ ରହିଛି, ତାହାହେଲେ ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ନୂଆ ଫେଶନ ଗ୍ରହଣ କରିବାରେ ସାବଧାନ ହେବା ଉଚିତ । ଯେତେବେଳେ ଡକ୍ଟର ବର୍ଗଲରଙ୍କୁ ପ୍ରଶ୍ନ କରାଗଲା—ବସ୍ତ୍ର ସମ୍ପର୍କରେ ସୌମ୍ୟତା, ଶୃଙ୍ଗାର ଓ ସୁରକ୍ଷା—ଏହା ଭିତରେ କେଉଁଟା ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ସେ କହିଲେ—ପ୍ରଥମ ସୌମ୍ୟତା; ଦ୍ୱିତୀୟ ଶୃଙ୍ଗାର । କିନ୍ତୁ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟର କଥା ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଦେଶ ପରି ଆମ ଦେଶରେ ମଧ୍ୟ ଶୃଙ୍ଗାରକୁ ପ୍ରଥମ ସ୍ଥାନ ଦିଆଯାଉଛି । ଏଣୁ ଆପଣ ଯେଉଁ ବସ୍ତ୍ର ପରିଧାନ କରୁଛନ୍ତି ବା ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରସାଧାନ କରୁଛନ୍ତି, ତା ସହିତ ଓ ଆପଣଙ୍କ ଶରୀର ମଧ୍ୟରେ ମେଳ ଅଛି କି ନାହିଁ ପରୀକ୍ଷା କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ଯେଉଁ ଫେଶନ ଆପଣଙ୍କ ନାରୀତ୍ୱ ଓ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱକୁ ପ୍ରତିବିମ୍ବିତ କରୁଛି, ତାହାହିଁ ଆପଣଙ୍କୁ ଆକର୍ଷଣୀୟ କରୁଛି; କାରଣ ଫେଶନ ଅନୁକରଣ ନୁହେଁ, ତାହା ଏକ କଳା ।

ସଂଗ୍ରାହିକା—ଶ୍ରୀମୟୀ ଦାସ

ରାଗ ଓ ରାଗିଣୀ

■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■

ବିମଳା ରାୟ (ରାଉତରାୟ)

ନିହାତି ଗୋଟାଏ ମାମୁଲି ଘଟଣାକୁ ନେଇ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମନୋମାଳିନ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା । ଅଫିସରୁ ଆସି ନଳିନାକ୍ଷ ବାବୁ ଚୁପ୍ ଚାପ ଆରାମଚେୟାରରେ ବସି ଖବର କାଗଜ ପଢ଼ିଲେ । ମୁହଁଟା ଅସ୍ୱାଭାବିକ ଭାବରେ ଗମ୍ଭୀର ।

ସ୍ୱାମୀଙ୍କର ଆସିବା ଦେଖି ମାୟା ଚା, ଜଳଖିଆ ନେଇ ଟି'ପୟ ଉପରେ ରଖି ଆସିଲେ । ଗ୍ରେଟକାଟର ଏକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ମୁହଁରେ ହସ ନାହିଁ କି ଭାଷା ନାହିଁ । ଫେରି ଆସିଲେ । ନଳିନାକ୍ଷ ବାବୁ କାଗଜର ଫାଙ୍କରେ ଚାହିଁଲେ ଚା'ରୁ ବାମ୍ପ ବାହାରୁଛି । ସିଙ୍ଗଡ଼ାର ବାସନା ଆସୁଛି । ହେଲେ ମାୟା ତ ପଦେ କହିଲେ ନାହିଁ··· ଚା ଥଣ୍ଡା ହୋଇ ଯିବ, ଆଗେ ଖାଇନିଅ । ନା, ତାଙ୍କ ବି ଭଲରକମ ରାଗକରି ଆସେ ଯେ । ସେ ଚୁପ୍‌ଚାପ କାଗଜ ପଢ଼ିଲେ । ପଢ଼ା ଭିତରେ ସେ ମନେ ମନେ ମାୟା ଉପରେ ରାଗୁଥିଲେ । ଦିନକୁ ଦିନ ମାୟା ଉଦ୍ଧତ ହୋଇ ଯାଉଛନ୍ତି । ଭାବଭଙ୍ଗୀରେ ଅବଜ୍ଞାର ସୂଚନା । ସ୍ୱାମୀର ଶାସନରେ ରହିବାକୁ ସେ ନାରାଜ । କଥାଛଳରେ ସେଦିନ ମାୟାଙ୍କୁ କହିଥିଲେ ଯେ—ଦେଖ ମାୟା, ମୁଁ ତୁମର ସ୍ୱାମୀ, ସ୍ୱାମୀ ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ପ୍ରଭୁ, ତେଣୁ ପ୍ରଥମେ ତୁମର ଯେ କୌଣସି କାମକରିବା ପୂର୍ବରୁ ମୋର ମତାମତ ନେଇ କରିବା ଉଚିତ । ତୁମେ ମୋର ଅନୁମତି ନ ନେଇ ଚୁପ୍ ଚାପ କିପରି ଚାଲିଗଲ ନାରୀ ମଙ୍ଗଳ ସମିତିର ସଭ୍ୟା ହେବାକୁ ?

ମାୟା ଉତ୍ତର ଦେଇଥିଲେ, ଏଇଟାତ ସେମିତି ଗୋଟାଏ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଷୟ ନୁହେଁ ଯେ ତୁମର ଅନୁମତି ନେବା ଦରକାର କରିଥାନ୍ତା । ସମିତିରେ ବହୁତ ଝିଅବୋହୂ ସଭ୍ୟା ହୋଇଛନ୍ତି । କାମିନୀ ଦେବୀ ମୋତେ ମଧ୍ୟ ସଭ୍ୟାଶ୍ରେଣୀରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିନେଲେ । ଏଥିରେ ତୁମର ଅନୁମତିର ବା କି ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା ?

ଥରେ କହୁଛି ମାୟା, ମୁଁ ତୁମର ସ୍ୱାମୀ ?

ମୁଁ ଅସ୍ୱୀକାର ତ କରୁନି ?

ତେବେ ଯୁକ୍ତି କରୁଛ କାହିଁକି ମାୟା ? ଭୁଲି ଯାଅ ନାହିଁ ଯେ ତୁମେ ନାରୀ ବୋଲି

ଧନ୍ୟବାଦ, ମନେକରି ଦେଲ, ପ୍ରାୟ ମୁଁ ଏ କଥାଟା ଭୁଲି ଯାଉଥିଲି ।

ସୀତାଙ୍କର ଆଦର୍ଶରେ ତୁମେ ଅନୁପ୍ରାଣିତ ହେବା ଉଚିତ ମାଧୁରୀ, କେତେ ସ୍ୱଚ୍ଛ ଆଉ ପବିତ୍ର ଥିଲା ତାଙ୍କର ପତିଭକ୍ତି । ସୁକୁମାର ପଦଯୁଗଳ କ୍ଳାନ୍ତ ହୋଇ ପଡିଲେ ମଧ୍ୟ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ବନ, ବନାନୀ ବି ଘୁରି ବୁଲିଥିଲେ, ଅଯୋଧ୍ୟାର ଭାବୀ ସାମ୍ରାଜ୍ଞୀ ସୀତା ।

ଉତ୍ତେଜିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲେ ନଳିନାକ୍ଷ ବାବୁ କଥା କହିଲା ବେଳେ ।

ତା ପୂର୍ବରୁ ତୁମକୁ ରାମଙ୍କର ଆଦର୍ଶରେ ଅନୁପ୍ରାଣିତ ହେବାକୁ ହେବ, ବୁଝିଲ ? ଯେଉଁ ରାମ ପିତୃସତ୍ୟ ପାଳନକରିବା ପାଇଁ ଚଉଦ ବର୍ଷ ସୁଖକୁ ଜଳାଞ୍ଜଳୀ ଦେଇ ବନବାସୀ ହେଲେ, ସେମିତି କେତେଜଣ ପୁଅ ଆଜିକାଲି ସତ୍ୟପାଳନ କରୁଛନ୍ତି କହିଲ ଭଲା ! କିଓ ତୁମର ବାପା ଆଉ ଗୋଟାଏ ବାହା ହେଲାରୁ ଘର ଦ୍ୱାର ଛାଡ଼ି କାହିଁକି ଏମିତି ଚାଲି ଆସିଲ କୁହତ ? କୁଆଡ଼େ ଗଲା ତୁମର ଉଦାରତା···ଆଦର୍ଶ···ପିତୃପ୍ରେମ । ହସିଥିଲା ମାଧୁରୀ ।

ମାଧୁରୀ ! ବହୁତ ଆଗେଇ ଯାଉଛ ତୁମେ ।

ଆଗେଇଲି କାହିଁ କେତେବେଳେ ମୁଁ । ତୁମର ଆଦର୍ଶକୁ ହିଁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରୁଛି । ଦେଖୁଛି ସୀତାଙ୍କ ଭଳି ବନକୁ ଯିବାକୁ ଏ ଜୀବନରେ କେବେ ଥରେ ସୁଯୋଗ ଆସିବ । ହେଲେ ଏ ଯାନ୍ତ୍ରିକ ଯୁଗରେ ତା ବୋଧହୁଏ ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ତେଣୁ ସେଇ ବନଗମନଟା ଏ ବିଦେଶଗମନ ସହିତ ଏକ ପ୍ରକାର ତୁଳନୀୟ ନୁହେଁକି ?

ନଳିନାକ୍ଷ ନୀରବ ରହିଲେ । ମନେ ମନେ ଚିଡ଼ିଲେ । ମାଧୁରୀ ଯୁକ୍ତି କରୁଛି । ତାଙ୍କୁ ବିଦ୍ରୂପ କରୁଛି । ସେ ତା'ର ସ୍ୱାମୀ । ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀତ୍ୱକୁ ସେ ସ୍ୱୀକାର କରୁନି । ଇଚ୍ଛା ହେଉଥିଲା ସଫା ସଫା କହି ଦିଅନ୍ତେ—ଯାଅ ମାଧୁରୀ ! ତୁମ ସହିତ ମୋର ସଂସାର ଯାତ୍ରା ନିର୍ବାହ ହୋଇ ପାରିବନି । ତୁମେ ତୁମର ରାସ୍ତା ଦେଖ । କହି-ପାରିଲେନି ସେ । କିଏ ଯେପରି ତାଙ୍କର କଣ୍ଠରୋଧ କଲା । ମାଧୁରୀ ଚାଲି ଯାଉଥିଲା । କାଲି ସେ ମାଧୁରୀ ଉପରେ ଟିକିଏ ରାଗିଯାଇଥିଲେ । ଭୁଲ କଣ କରିଛି ମାଧୁରୀ ?

ଅକ୍ଷମଣୀୟ !

ବିବାହ ପରେ ନାରୀ ହୁଏ ଗୃହର ଗୃହିଣୀ । ସେ ତାର ସଂସାର ସମ୍ଭାଳେ । ଘରର ହାନିଲାଭ ବୁଝେ । ସ୍ୱାମୀ ଓ ଝିଅଙ୍କ ଦାୟିତ୍ୱ ନିଏ । କିନ୍ତୁ ସେ ଘରଛାଡ଼ି ସହରକୁ ଯାଏନି । ନଳିନାକ୍ଷ ବାବୁ ଯାଇଥିଲେ ଟାଉନରେ । ଫେରି ଶୁଣିଲେ ସମାଜମଙ୍ଗଳ ବିଭାଗର ମନ୍ତ୍ରୀ ଆସିଥିଲେ । ସଭା ହେଉଥିଲା ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟବାସଦନରେ ।

ମାସ୍ତ୍ରା ଯାଇଥିଲେ ସଭାରେ ଯୋଗଦେବାକୁ । ରକ୍ଷଣଶୀଳ ନଳିନାକ୍ଷ ତାତି ଯାଇ-ଥିଲେ । ଏ ସବୁ ନାରୀ ପ୍ରଗତି, ନାରୀ ଜାଗରଣକୁ ସେ ମୋଟେ ପସନ୍ଦ କରନ୍ତିନି । ନାରୀ ହେଲେ ଗୃହର ଲକ୍ଷ୍ମୀ । ସେମାନେ ଯଦି ପଦାକୁ ଗଲେ ତେବେ ମଣିଷ ହୁଏ ଲକ୍ଷ୍ମୀଛଡ଼ା । ତେଣୁ ସେ ବିରକ୍ତ ହୋଇ କହୁଥିଲେ—

ଦେଖ ମାସ୍ତ୍ରା, ଏ ସବୁ ମୁଁ ମୋଟେ ପସନ୍ଦ କରେନା । ସ୍ତ୍ରୀ ହେଲେ ଗୃହ ଲକ୍ଷ୍ମୀ, ସେମାନେ ଯଦି ପଦାକୁ ବାହାରନ୍ତି··· ।

ମାଣ ଗୌଣୀ ଭଲ ତେବେ ପୂଜା କରୁନ କାହିଁକି ? ପ୍ରତିବାଦ କରିଥିଲେ ମାସ୍ତ୍ରା, କିଓ ଲକ୍ଷ୍ମୀପରି ନିଜେ ଘରେ ଘରେ ବୁଲି ଏ ଦୁନିଆଁର କୋଟି କୋଟି ପ୍ରାଣୀଙ୍କୁ ଅନ୍ନ ପରସି ଦେଇ ଆସନ୍ତି । ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଯଦି କେବଳ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କର ଜଗମୋହନରେ ଥାଆନ୍ତେ ତେବେ ଏ ସଂସାର ହାଅନ୍ନ ଚିତ୍କାର କରନ୍ତା ।

ଜାଣିଛ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନବ୍ୟାପିତା ହୋଇଥିଲେ ?

ହସି ହସି ମାସ୍ତ୍ରା କହୁଥିଲେ—ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ ଦାନା ପାଣି ମିଳି ନଥିଲା । କେମିତି ଶାସ୍ତି ପାଇଥିଲେ ?

ସେ ସବୁ ଲୋକଙ୍କ କହିବା କଥା ?

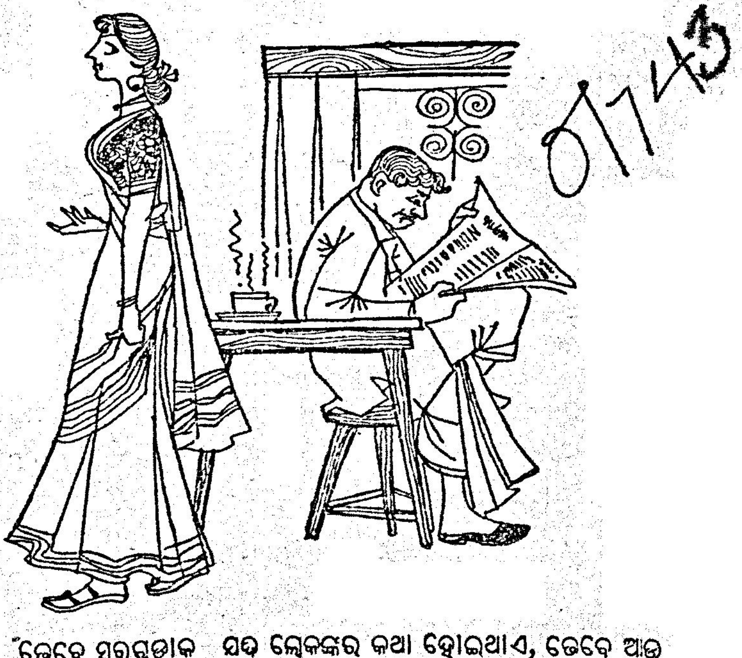

"ତେବେ ସବୁଗୁଡ଼ାକ ଯଦି ଲୋକଙ୍କର କଥା ହୋଇଥାଏ, ତେବେ ଆଉ କହିବାର କଣ ଅଛି ।

ତୁମେ ମାସ୍ତ୍ରା, କଥା ନବୁଝି ଖାଲି ଯୁକ୍ତି କରୁଛ ? ମଣିଷ ହୋଇ ତାର ସାମାଜିକ ଓ ନୈତିକ ଜ୍ଞାନ ରହିବା ଉଚିତ । ସମସ୍ତେ ଯଦି ଏମିତି ପ୍ରଗତି,

ଅଗ୍ରଗତି, ସଂସ୍କୃତିର ଦ୍ୱାହି ଦେଇ ଜୀବନଧାରଣ ପଦ୍ଧତିକୁ ବିଶୃଙ୍ଖଳିତ କରନ୍ତ, ତେବେ କେବଳ ଖାଲି ସଂଘର୍ଷ ଛଡ଼ା ଆଉ କିଛି ସୃଷ୍ଟି ହେବନି ।

ପରମ୍ପରାର ଔଦ୍ଧତ୍ୟକୁ ନେଇ ଏକ ନିର୍ଜୀବ ଆଉ ପଥର ଭଳି ଜଡ଼ ଜୀବନ ଯାପନ କରିବାଠୁ ଯଦି ସଂଘର୍ଷ ଭିତରେ ମଣିଷ ଟିକେ ଚେତନା ପାଏ, ତେବେ କ୍ଷତି କଣ ? ତୁମ ପୂର୍ବପୁରୁଷମାନେ ଯେତେବେଳେ ଗଛର ବକଲ ଆଉ ପତରକୁ ସିଲେଇ କରି ପିନ୍ଧୁଥିଲେ, ତୁମେତ ଆଉ ତା' କରୁନ ? ଗୋଡ଼ଠୁ ମୁଣ୍ଡଯାଏ ତୁମର ଟେରିଲିନ୍ ଆଉ ସପକିନ୍‌ର ସୁଟ୍ ? କୁହ ତୁମେ ସେ ବଲକଲ ଯୁଗକୁ ଫେରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁଛ କି ?

ଯୁକ୍ତିରେ ପରାସ୍ତ ହୋଇ ନଳିନାକ୍ଷ ବାବୁ ଖାଲି ଚିଡ଼ୁଥିଲେ ମନେ ମନେ । ପ୍ରତିକଥାରେ ମାୟା ଏପରି ପ୍ରତିବାଦ କରୁଛି କାହିଁକି ? ସେ ଚାହାନ୍ତି ମାୟା ତାଙ୍କର କଥାକୁ ସ୍ୱୀକାର କରୁ । ଉପଦେଶକୁ ପାଳନ କରୁ । କିନ୍ତୁ ମାୟା ଗୋଟାଏ ଖରସ୍ରୋତା ନଦୀ ଭଳି ଖାଲି ଡେଇଁ ଡେଇଁ ଚାଲିଛି । ତେଣୁ ବିରକ୍ତ ହୋଇ କହିଥିଲେ—ଦେଖ ମାୟା, ମୋ କଥାରେ ପ୍ରତିବାଦ କରିବା ଅଧିକାର ତୁମର ନାହିଁ ।

ତା' ହେଲେ ତୁମର କୌଣସିଥିରେ ମୋର ଅଧିକାର ନାହିଁ ।

ତା' ଯଦି ତୁମେ ଭାବୁଛ ନିଜେ ନିଜେ ତା ବି ଠିକ୍ ହୋଇ ପାରିଥାଏ । ତୁମେ ଭର୍ତ୍ତା... ଭରଣର ଯୋଗ୍ୟା କେବଳ । ଅନ୍ୟକୌଣସି ବିଷୟରେ ତୁମର ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବା ମାନେ ସୀମା ଲଙ୍ଘନ !

ତା' ହେଲେ ଠିକ୍ ବୁଝିଛ ତୁମେ, ସ୍ୱାମୀ ମାନେ ପ୍ରଭୁ... ସ୍ତ୍ରୀ ହେଲା ଭର୍ତ୍ତା, ଭରଣର ଯୋଗ୍ୟା... ତା' ମାନେ ଦାସୀ । ଏଆଡ଼ ? ତେବେ ଯଥାର୍ଥରେ ତୁମର କଥା ପାଳନ କରିବ । ପ୍ରଭୁ ଆଉ ଦାସୀର ସମ୍ପର୍କ ଯେପରି ତୁମ ମୋ ଭିତରେ ତାହାହିଁ ରହିବ ।

ମାୟା ତା' କଥା ରଖିଛି । ସକାଳୁ ତାର କାମ କରିଛି । ଚା, ଜଳଖିଆ ଦେଇଛି । ଗାଧୁଆଘରେ ପାଣିଥୋଇ ଦେଇ ଆସିଛି । ଭାତ ବାଢ଼ି ରଖି ଦେଇଛି । ଖା ବୋଲି କହିନି, ଦୂରେଇ ଯାଇଛି । ପ୍ରଭୁ ଆଉ ଭୃତ୍ୟର ବ୍ୟବଧାନ ରଖି ସେ ତା'ର କାମ କରି ଚାଲିଛି ।

ଟେବୁଲ ଉପରେ ନଳିନାକ୍ଷ ଆଉ ତାର ଯୁଗ୍ମ ଫଟୋକୁ ସଜେଇ ରଖିଥିଲା ମାୟା । ନିଜ ଫଟୋଟି ଉଠେଇ ନେଇଛି ସେ । ଶୋଇବା ଘରୁ ନିଜର ଆସବାବ ପତ୍ର ନେଇ ଷ୍ଟୋର ରୁମରେ ରଖିଛି । ଖଟ ଉପରେ ବିଛଣା ବିଛେଇଦେଇ ଯାଇ ସେ କାଲି ଗୋଟାଏ ରାତି ଷ୍ଟୋରରୁମରେ ଶୋଇଛି । ନିହାତି ଜରୁରୀ ପଡ଼ିଲେ କଥାପଦେ କହୁଛି ଦୂରରୁ ।

ନଳନାକ୍ଷ ବାବୁ ଭାବୁଥିଲେ, ମାଷ୍ଟ୍ରାର ନେଇ ମୁହୂର୍ତ୍ତିପାଇଁ ଏ ଗୋଟାଏ ବୋଧହୁଏ ଖିଆଲ । ମାତ୍ର ଦେଖିଲେ ମାଷ୍ଟ୍ରା ନିଜର କଥାକୁ ମନପ୍ରାଣ ଦେଇ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାରେ ଲାଗିଛି । ଘଡିର କାଣ୍ଟା ଏଲ ରକମ, ମାଷ୍ଟ୍ରା ନିଜ କାମ କରି ଚାଲିଛି କେବଳ । ଅଫିସରୁ ଫେରିଲାବେଳେ ମାଷ୍ଟ୍ରା ତାଙ୍କର ବାଟକୁ ଚାହିଁ ବସିଥାନ୍ତି । ଦାଣ୍ଡ ଦୁଆରେ ପାଦ ରଖୁଣୁ, ମାଷ୍ଟ୍ରାଙ୍କର ମୁହଁର ଉଜ୍ଜ୍ୱଳତା ଆଉ ସ୍ନେହଭରା ହସଟି ନଳନାକ୍ଷ ବାବୁଙ୍କୁ ଭଲ ଲାଗେ । ତାପରେ ପଛେ ପଛେ ମାଷ୍ଟ୍ରା ଆସନ୍ତି । କୋଟଟି ନେଇ ବ୍ରାକେଟରେ ରଖନ୍ତି । ଚା' ଟେବୁଲ ଉପରେ ରଖି ଚିନି ମିଶାନ୍ତି । ଗଳ୍ପ କରନ୍ତି ହସି ହସି । ଅପେ ଅପେ ଭାରିକାନ୍ତ ଦେହ ଓ ମନ ହାଲ୍କା ହୋଇଯାଏ ନଳନାକ୍ଷ ବାବୁଙ୍କର । କିନ୍ତୁ ଏ କଣ ? ବରଂ ଘର ମନଟା ତାଙ୍କର ଆହୁରି ଭାରିକାନ୍ତ ହୋଇ ଯାଉଛି । ନାଁ…ଚାଗିଲେ ହେବନି । କାଉଁରିଆ କାଠି ଭଳି ଦୁହେଁ-ଯାକ ଯଦି ନଇଁବେ ନାହିଁ ବୋଲି ପଣ କରନ୍ତି ତେବେ ଭାଙ୍ଗିଯିବା ସିନା ସାର ହେବ ।

ଚାହିଁଲେ, ଦୂରରେ ମାଷ୍ଟ୍ରା ଛିଡ଼ା ହୋଇଛନ୍ତି, ତାଙ୍କୁ ଚାହିଁଛନ୍ତି… ଏ ଚାହିଁଲା ବେଳକୁ ମାଷ୍ଟ୍ରା ମୁହଁ ଫେରାଇନେଲେ ଫୁଟିଥିବା କୃଷ୍ଣଚୂଡ଼ା ଫୁଲ ଆଡ଼େ । ମାଷ୍ଟ୍ରାଙ୍କର ମୁହଁଟା ବଡ଼ ଶୁଖିଲା ଦିଶୁଥିଲା । କେଜାଣି କାହିଁକି ନଳନାକ୍ଷ ବାବୁଙ୍କ ମନରେ ଆଘାତ ଲାଗିଲା । ତେବେ ମାଷ୍ଟ୍ରା କଣ ଖୁବ୍ ଆହତ ହୋଇଛନ୍ତି । ନରମ ଗଳାରେ ଡାକିଲେ ସେ, ମାଷ୍ଟ୍ରା !

ଫେରିପଡ଼ି ଚଟକରି ମାଷ୍ଟ୍ରା ଜବାବ ଦେଲେ, ଆଜ୍ଞା ।

ଏଇ ଆଜ୍ଞା ଉତ୍ତରରେ ଦୁଃଖ ଭିତରେ ବି ନଳନାକ୍ଷ ବାବୁ ଟିକେ ହସିଲେ, ଅଭିନୟ ଏତିକିରେ ଶେଷ ହେଉ ମାଷ୍ଟ୍ରା ?

ଏ ଅଭିନୟ ନୁହେଁ ଆଜ୍ଞା, ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଜୀବନର ସମସ୍ୟା… ଏଆର ଶେଷ କାହିଁ ? ମାଷ୍ଟ୍ରା ଜବାବ ଦେଲା ।

ଚେୟାରରୁ ଉଠି ଆସିଲେ ନଳନାକ୍ଷ ବାବୁ । ଅଭିମାନୀ ସ୍ତ୍ରୀଟିର ହାତଟିକୁ ନିଜ ହାତ ମୁଠାରେ ଧରି ଅଳ କଲଭଳି କହିଲେ, ଚାଲ ମାଷ୍ଟ୍ରା, ଚା'ରେ ଚିନି ଗୋଳେଇଦେବ । ଗୋଟାଏ ଅବୁଝା ମଣିଷକୁ ତୁମେ କଣ ଏମିତି ଶାସ୍ତି ଦେବ ମାଷ୍ଟ୍ରା ?

ମାଷ୍ଟ୍ରା ଚାହିଁଲା, ଦେଖିଲା କେହି କାହାର ପ୍ରଭୁ ନୁହେଁ, କେହି କାହାର ଦାସ ବା ଦାସୀ ନୁହେଁ । ଏକ ମିଳିତ ଜୀବନର ଇସ୍ତାହାର ଭିତରେ କେବଳ ଛନ୍ଦାଛନ୍ଦି ଦୁଇଟି ଛନ୍ଦ ।

———

ପରିବାର, ସ୍କୁଲ ଓ ପିଲାପିଲି

ଆଧୁନିକ ସମାଜରେ ଶିଶୁ ଓ କିଶୋରମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷାର ମାଧ୍ୟମ ହେଉଛି ସିନେମା, ରେଡ଼ିଓ, ଟେଲିଭିଜନ, ପୁସ୍ତକ, ସମ୍ବାଦ ପତ୍ର, କ୍ରୀଡ଼ା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶିଶୁ ଆମୋଦ ପ୍ରମୋଦର ଅନୁଷ୍ଠାନ । ପାରିପାର୍ଶ୍ୱିକ ପରିବେଶରେ ଘଟୁଥିବା ଘଟଣାମାନ କିଶୋର ମନରେ ଗଭୀର ରେଖାପାତ କରିଥାଏ । କିନ୍ତୁ ପରିବାର ଓ ସ୍କୁଲର ପରିବେଶ ସହ ବାହାରର ପରିବେଶକୁ ତୁଳନା କରାଯାଇ ପାରେନା । ତେଣୁ ଶିଶୁଶିକ୍ଷାର ଯେତେ ଗୁଡ଼ିଏ ମାଧ୍ୟମ ଅଛି, ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ ପରିବାର ଓ ସ୍କୁଲ ଅଗ୍ରଗଣ୍ୟ ।

ପିଲାମାନଙ୍କର ଲାଳନପାଳନର ଦାୟିତ୍ୱ ବାପ ମାଆଙ୍କ ଉପରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ନ୍ୟସ୍ତ ହେବା ଉଚିତ । ପିଲାର ପ୍ରଥମ ପରିଚୟ ଘଟେ ପରିବାରର ପାରିପାର୍ଶ୍ୱିକ ପରିବେଶ ସହ । ଏହିଠାରେହିଁ ତା'ର ଜ୍ଞାନର ବିକାଶ ଓ ଚରିତ୍ର ଗଠିତ ହୁଏ । ସ୍କୁଲରେ ସେ ଅ,ଆ,କ,ଖ ଦୁନିଆକୁ ଚିହ୍ନେ । ଏଠାରେ ସେ ଜୀବନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଜ୍ଞାନ ଲାଭ କରି, ନିଜର ସୁପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ କାମନା କରେ । ତେଣୁ ଶିଶୁକୁ ସମାଜରେ ଜଣେ ସୁନାଗରିକ ଭାବେ ଗଢ଼ି ତୋଳିବାର ଦାୟିତ୍ୱ ପ୍ରଧାନତଃ ବାପମାଆ ଓ ସ୍କୁଲ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ ।

ପିଲାର ବହି ପଢ଼ିବାକୁ ଇଚ୍ଛାହେଲେ ସେ କି ବହି ପଢ଼ିବ ? ସେ ସିନେମା-ଥିଏଟର ଯିବ କି ନାହିଁ, ସେ ଯାହା ଶୁଣିଛି ଓ ଦେଖିଛି, ତାକୁ ଅମଳେଇବ କିପରି ? ସେ ଅଳସୁଆ ନା କାମିକା ? ସେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ମିଳାମିଶା କରୁଛି ନା ନିଜର ବଡ଼େଇ କରି କାହା ସହିତ ମିଶୁନାହିଁ ? ସେ ସ୍ୱାର୍ଥପର ନୁହେଁ ତ ? ସେ ନିଜକୁ ଖୁବ୍ ବଡ଼ ବୋଲି ଭାବୁଛି କି ? ଏ ସବୁ ଦାୟିତ୍ୱ ଓ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ କରିବ ପରିବାର ଓ ସ୍କୁଲ ।

ବାପ-ମାଆର ଅଧିକାର ଓ ଦାୟିତ୍ୱ

ସୋଭିଏତ ସମାଜ, ପିଲାପିଲିଙ୍କୁ ମଣିଷ କରିବାର ଗୁରୁ ଦାୟିତ୍ୱ ବାପ-ମାଆଙ୍କ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଶିଶୁ ସଂକ୍ରାନ୍ତ ବହୁ ଅଧିକାର ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କୁ ଅର୍ପଣ କରିଛି । ପରିବାରରେ ଶିଶୁର ନୈତିକ ଓ ଆତ୍ମିକ ବିକାଶ ସାଧନ କରିସିବା ସହ ତାହାର ଖାଦ୍ୟପେୟ, ପୋଷାକ ପରିଚ୍ଛଦ ପ୍ରତି ବିଶେଷ ଦୃଷ୍ଟି ଦିଆଯାଏ । ପିଲାଏ କି ଖେଳ ଖେଳିବେ, କି ବହି ପଢ଼ିବେ, କାମ କରିବାର ଇଚ୍ଛା ସେମାନଙ୍କର ଅଛି କି ନାହିଁ, ତାହା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବେ ବାପ ମାଆ । ଭୁଲ କାମ ପାଇଁ ପିଲାକୁ ଗାଳିମନ୍ଦ ଦେବାକୁ ହେବ ଏବଂ ଭଲ କାମ ପାଇଁ ତାକୁ ସାବାସ୍ ଦେବାକୁ ହେବ ।

ଶିଶୁ ମନର ବିକାଶ ପାଇଁ ବାପ ମାଆ ଯଦି ଭାବନ୍ତି ଯେ କିଣ୍ଡରଗାର୍ଟନ କିମ୍ବା ନର୍ସରୀରେ ତା'ର ପଢ଼ିବା ଉଚିତ, ତେବେ କାଳ ବିଳମ୍ବ ନକରି ଶିଶୁକୁ